

Dr. Kuti László

**ÚJABB
HADITUDÓSÍTÁSOK**

a frontharcos tudósításai
az érdekegyeztetés harcmezejéről

1. kötet

Felelős szerkesztő: dr. Dura László
(Dura Stúdió)

Készült a Magyar Üdülési Alapítvány (MNÜA)
és az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés (ÉSZT) támogatásával.

Kiadó: Dura Stúdió

© dr. Kuti László

2007.

Kuti László (Q-ti) tizennyolc éve vesz részt az ÉT és az Országos Munkaügyi Tanács munkájában, és küldi tudósításait a Szószólónak.

(Dura László, 2007.)

2003. március

„Az Érdekegyeztető Tanács (ÉT) utolsó ülése óta folyamatosan azon törtem a fejem, hogy

milyen rovatfej alatt adjam közre tudósításaimat az érdekegyeztetés legújabb eseményeiről. Végül is úgy döntöttem, nem sokat változtatok, maradok a már megszokottnál. A rovat elnevezésének szóösszetételéből elbogyom annak első felét, s az új rovatcím ezután pusztán „Tudósítások” lesz. A kissé militáns ízű „hadi” -tudósítás jelzős szóösszetételének megszüntetésével azt szerettem volna érzékeltetni, hogy manapság nem igen beszélhetünk valóságos érdekütközetekről. Magam részéről viszont remélem, hogy nálunk újból működőképes lesz az a nyugat-európai értékre épülő tripartit modell, amely közel tíz esztendőn keresztül több-kevesebb eredményt már felmutatott Magyarországon. Azonnal jelezni fogom, ha a szociális partnerek közötti tényleges érdekegyeztetési „hadi” eseményekről ismét tudósíthatok.”

Ezeket a mondatokat 1999. júniusi beszámolómban írtam kedves olvasóim, s örömmel közölhetem, hogy „azonnal” van, és ismét haditudósíthatok. Ugyanis a 2002. július 26-án megalakult Országos Érdekegyeztető Tanácsban (azért a neve nem lett teljesen olyan, mint a régié, bár 1989-től 1990-ig már működött ilyen néven e fórum) újra érdemi tárgyalások folynak, s ennek tényét az elfogadott ideiglenes alapszabályunk egyértelműen rögzíti. Ezzel az országos érdekegyeztetés visszanyerte mind azon jogosítványait, amelyeket az OMT (Országos Munkaügyi Tanács) megalakulása elvett.

Látszattárgyalás helyett érdemi viták

De vegyük sorba az eseményeket. Május elsején a Ligetben Medgyessy Péterrel és Kiss Péterrel arról is beszélgettünk, hogy vissza kell adni az érdekegyeztetésnek az igazi rangját, és a látszattárgyalások helyett érdemi érdekegyeztető vitákat kell tartani, ahol szükség szerint megállapodások születnek a kormány és a szociális partnerek között. Mindketten megnyugtatták a sátorban szorongókat, hogy egyértelműen ez a szándékuk, s hamarosan lépni is fognak ez ügyben.

Június 13-án a hat szakszervezeti konföderáció vezetői találkoztak a miniszterelnökkel és Kiss Péter szakminiszterrel, s többek között megállapodtak abban, hogy a Gazdasági Tanács (GT) helyébe a Gazdasági és Szociális Tanács, az OMT helyébe pedig az OÉT lép.

Június 15-én a miniszterelnök a munkáltatók képviselőivel tárgyalt, és itt is szóba került az érdekegyeztetés rendszerének a reformja. A tárgyaláson az érdekegyeztetéssel kapcsolatban ugyanaz hangzott el, mint a néhány nappal korábban: a GT átalakulása mellett létrejönne az Országos Érdekegyeztető Tanács és egy közös közszolgálati érdekegyeztető tanács, amely a KIÉT szerepét töltené be. A kormány képviselői arról is beszéltek, hogy az érdekegyeztetésbe meg szeretnék hívni a multinacionális vállalatok képviselőit is, mivel a GDP-ben való részesedésük igen jelentős.

2002. június 26.

Június 26-án aztán megtörtént a nagy esemény. A kormány kezdeményezésére, az érdekegyeztetés újraindításáról szóló kormányhatározatnak megfelelően összeült az Országos Érdekegyeztető Tanács alakuló ülése, melynek már a napirendje is igen tiszteletre méltó volt:

1. Megállapodás az érdekegyeztetés megújításáról (előterjesztő: Kiss Péter foglalkoztatási és munkaügyi miniszter)
2. Konzultáció a 2003. év gazdaságpolitikai irányvonaláról (előterjesztő: László Csaba pénzügyminiszter)
3. Tájékoztató az EU integráció időszzerű feladatairól (előterjesztő: Kovács László külügyminiszter).

Az ülésen részt vett Medgyessy Péter miniszterelnök. Az ülés helyszíne az Országgyűlési Képviselők Irodaháza („fehér ház”) I emeleti 3-as tárgyalóterme volt. Tehát nemcsak megújultunk, hanem vissza is tértünk a régi „hadszínterünkre”, ezzel a körülményekben is megadva a rangját az érdekegyeztetésnek.

Azért a körülmények már nem voltak teljesen a régié. Ugyanis a terem berendezése a régi, megszokott volt, s az ellátásra sem lehet panasz, bár most virsli helyett a rántott húsos zsömle a sláger, de a terembe már nem lehetett rágyújtani (egy pipára), a tökéletes levegőcsere ellenére sem. Ez természetesen nem változtatott érdemben a tárgyalások menetén, csak a terem családias hangulata komorodott egy kissé el, viszont eltölthetett minket az a jó érzés, hogy nem mutatunk rossz példát.

Ott kellett lenni ...

Az alakuló ülésen egyébként nagyon sokan voltak. Például. az MSZOSZ-tól szinte valamennyi ágazat képviselője eljött, és a sajtó is nagy létszámban képviseltette magát. Többek közt az összes TV híradó is úgy érezte, hogy jelen kell lennie az ülésen. Az asztal körül pedig, mind nálunk, mind a munkáltatói oldalon az elnökök ültek. Ők is úgy érezték, hogy most itt kell lenniük.

A tárgyalást Kiss Péter munkaügyi miniszter kezdte meg. Az előterjesztő valójában a három oldal – mondta. A kormány a megalakulásakor döntött az érdekegyeztetés megújításának a kezdeményezéséről, és egy találkozóorozaton alakult ki a mai javaslat, folytatta. Fontos, hogy a munka világán túl a befoglaló gazdasági és szociális környezetre is kiterjedő, komoly érdekegyeztetés legyen, ahol kiterjesztjük a résztvevők körét. Megerősítjük az ágazatok szerepét. Az ágazati paritásos bizottságok az európai gyakorlatnak megfelelően alakulnak. Támogatjuk az integrációs folyamatot. Az érdekegyeztetés munkájának a folyamata egy dinamikus folyamat, amely a csatlakozásra kerülést is segíti.

Az elhangzott rövid beszéd után megkezdődött az aláírási ceremónia, mikor is az asztalnál ülők aláírták az OÉT alapító okiratát.

Párbeszéd kell

A ceremóniát követően a miniszterelnök szólt arról, hogy természetesen tekinti az OÉT megalakulását, mert a nagy események előtt szükség van az egyeztetésre. Talán ezer évvel ezelőtt volt hasonló helyzetben az ország, mondta az Unió csatlakozására utalva, s a várható hatásokat könnyebben lehet kezelni, ha aktív érdekegyeztetésük van. A kormány számára nem üres koreográfia az érdekegyeztetés, hanem a kormány stílusából adódik. Megalapozott, helytálló, időtálló jogsza-

bályokat akarunk, amelyek vitában alakulnak ki. Ehhez a legjobb módszer a párbeszéd. A konfliktusokat nem elrejteni kell, hanem az asztalra tenni. A jogszabályok színvonalát is javítja, ha a párbeszéd során alakulnak ki. Lényeges, hogy a párbeszéd az adózási és költségvetési kérdésekre is kiterjedjen. Nyitottak a vitára, a kritikára és a közös megoldásokra.

Oldalunk nevében soros elnökünk, aktuálisan az autonómok elnöke, válaszolt az elhangzottakra. Nagy jelentőségűnek tartjuk a mai napot, mondta, mert az aláírás új lehetőséget ad. Együttes akaratunk hozta létre az OÉT-et, amit az is igazol, hogy ma már a megalakuláson túl, fontos napirendi pontok is lesznek. Véleménye szerint az új hang pótolja azt, amit az elmúlt négy évben hiányoltunk. Fontosnak tartotta kiemelni, hogy az OÉT fölött nincs másik fórum, és megjegyezte, hogy a régi-új terem sokkal kellemesebb, mint a spenót ház 547-es terme (az OMT állandó helyszíne) volt. Kiemelte, hogy az ÉT első 8-10 éve mintaszerű volt, és most vissza kell szerezni azt a régi pozíciót. Kijelentette, hogy az OÉT nem nélkülözheti a hat országos szakszervezeti szövetség jelenlétét. S nevünkben megígérte: mi azon leszünk, hogy az OÉT-en ne csak konzultáció történjen, hanem érdemi munka legyen.

A munkáltatók oldalelnöke (az MGYOSZ elnöke) nagy jelentőségűnek nevezte az újraindítást, megjegyezve, hogy az érdekegyeztetésnek eddig két nagy korszaka volt. 1989-98 között az első, és 1998-2002 között a második. Most kezdődik a harmadik. Az elsőre jellemző volt, hogy sikerült bizonyos makrogazdasági kérdéseket megvitatni, másodikban általában nem érdemi anyagok kerültek a tanács elé. Most nem rendezzük vissza az elsőt, hanem új útra lépünk. A csatlakozás is új feladatot jelent. A Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) nem csupán kormányzati feladat, ebben az OÉT-nek is részt kell vennie. Fontos, hogy nagyon komolyan vegyük a munkabizottságok munkáját. Végül az OÉT-ről még megjegyezte, hogy az ma a magyar gazdaság legrangosabb érdekegyeztető fóruma.

Most, hogy megalakultunk hozzá is foghattunk az érdemi munkához, amely híven a „történelmi” hagyományokhoz napirend előtti felszólalással kezdődött. Oldalunk elnöke kért szót egy olyan kérdésben, amely elmondása szerint a társadalom értékítélete miatt fontos, hogy ide kerüljön. Elutasítjuk azt a gyakorlatot, hogy az állami cégek-nél olyan mértékű végkielégítések legyenek, amelyek nem tükrözik a végzett munkát. Nem fogadható el, hogy ezek nem megtámadhatók. Szerintünk ez a gyakorlat irritálja az adófizetőket, a munkavállalókat.

javasoljuk, hogy a kormány gyakorolja azt a jogát, amelyik ezen aránytalan pénzek kifizetését mérsékli.

A munkaügyi miniszter válaszában elmondta, hogy a kormány még nem kapott tájékoztatást az előző kormány által kialakított végkielégítési gyakorlatról, amely sem a közvélemény igazságérzetével, sem a kormány szándékával nincs összhangban. Ezt a helyzetet felülvizsgálják, és új gyakorlatot fognak kialakítani, mondta. Megemlítve azt is, hogy 1994-2001 között volt egy olyan gyakorlat, mely e kifizetéseket korlátozta, de ezt az előző kormány törölte.

A munkáltatók elnöke oldala nevében támogatta a mi előterjesztésünket, egyetértve a korlátozás bevezetésével.

Fordulatra számítunk

Ezek után már rá is térhettünk e tárgyalás második, a megalakult OÉT első napirendi pontjának megbeszélésére. A téma előterjesztője László Csaba pénzügyminiszter volt. Először az elmúlt időszak gazdaságpolitikáját értékelte meglehetősen hosszasan és részletesen, nem kihagyva belőle semmit, ami szerinte rossz volt. Állításait részletesen és tételesen indokolta is. Majd arról beszélt, hogy augusztus 15-ig át kell adni az Uniónak az előcsatlakozási programot. A költségvetési hiány mértékét fokozatosan csökkenteni kell, hogy 2004-re 2-2,5 százalékra csökkenjen. Fontosnak tartotta a megtakarítások ösztönzését, és azt, hogy a nyugdíjrendszer térjen vissza az 1996-ban meghatározott pályára.

Ezek után oldalunk szóvivője beszélt arról, hogy fordulatra, még hozzá szociális fordulatra számítunk. Elvárjuk a kormánytól, hogy alapvetően társadalompolitikától vezérelt gazdaságpolitikát folytasson. 1996 óta a munkavállalók reálpozíciói nem javultak érdemben, folytatta, majd megemlítette, hogy arányosabb elosztásra kell törekedni. Az elmúlt 12 évben elsősorban a vállalkozások nyertek. Magyarországon a teljesítmények és a bérek között nincs összhang, mert a bérek messze elmaradnak a tényleges teljesítményektől. A teljesítmények 160 %-al növekedtek, a bérek ma sem érik el a rendszerváltás utolsó évének a szintjét, folytatta, és hosszasan ecsetelte tovább a bérhelyzetet. Majd rátért arra, hogy oldalunk az első száz nap intézkedéseit rendkívül pozitív lépésnek tartja, de még maradt tennivaló figyelmeztetett. Befejezésül megemlítette, hogy érdekeltek vagyunk egy tartós, erős gazdasági növekedésben és alacsony inflációban. Erőteljes bértárgyalásokra készülünk, és egyértelműen a reálbér növekedésében vagyunk érdekeltek.

A munkáltatók szövetségének szóvivője reagált e hozzászólásra. Általában bérnövekedésről nehéz beszélni mondta. Ezt ágazati szinten kellene lefolytatni (53 ágazati szövetség van), mivel a lehetőségek ágazatonként mások és mások. Megerősítette, hogy csak teljesítményarányos bérfeláramlást lehet elfogadni. (Mint láthatták ez az a pont, ahol egyetértettünk, csak szerintünk a bérek messze elmaradnak a teljesítményektől a munkáltatók szerint meg nem, sőt...).

Túl sok alkalmazott van a közszférában?

Ezek után a pénzügyminiszterhez is szólt, a magyar gazdaság és a világgazdaság összefüggéseit ecsetelve, és kiemelve a várható nehézségeket. Megjegyezte, hogy a Nemzeti Fejlesztési Terv segíthet kimászni a gödörből.

Utána a munkáltatói oldalról még több hozzászólás is elhangzott, gyakorlatilag ugyanannak a témának a más és más oldalról történő megvilágítása érdekében. Számunkra a legérdekesebb a VOSZ elnökének a hozzászólása volt, aki teljes meggyőződéssel állította, hogy minden bajnak okozója az, hogy túl sok alkalmazott van a közszférában, s létszámot kellene csökkenteni. Mondanom sem kell, ezt a képzelenséget nem fogadta osztatlan siker. Ugyanis minden reálishan gondolkodó ember tudja, hogy jól működő közszféra nélkül (melyhez a jól megfizetett közalkalmazottak, köztisztviselők, stb. megfelelő létszáma is hozzátartozik) a gazdaság sem tud megfelelő szinten működni.

A pénzügyminiszter a hozzászólásokra reagálva megjegyezte, hogy sok érdek és érdekkülönbség van, ami indokolja a konzultációt. Egyetértés van az oldalak között abban, hogy a magyar gazdaság hosszútávon fenntartható, és az teremti meg a forrásokat. Ezek után hosszasan válaszolt az oldalak által felvetett kérdésekre. Végül azzal fejezte be hozzászólását, hogy a részletes vitákat a költségvetés tárgyalása során kell lefolytatni.

Utána a miniszterelnök ismételt szót kért. Megnyugtatónak nevezte, hogy a fordulat szándékát nem vitatta senki. Szerinte négy kérdést kell áttekintenünk:

1. Milyen irányba kell a gazdaságpolitikának menni, hogy a termelékenységet indukálja?
2. A bérnövekedés hatással van a gazdaságra. Méghozzá pozitív hatással, ugyanis fokozza a munkaerő teljesítő képességét, tevékenységét.

3. Nemcsak az egyes országok teljesítménye között van verseny, hanem az adórendszerek között is. Ezért folytatni kell az adórendszer korszerűsítését.
4. Nem feltétlen az a megoldás, hogy a külföldi munkavállalók magyarországi munkavállalását segítsük, hanem az, hogy a szakmunkásképzést fokozatosan fejlesszük.

A miniszterelnök hozzászólása után az ülés levezető elnöke lezárta a második napirendi pont tárgyalását, és hozzákezdünk a harmadikhoz.

A kormányzati oldal nevében Kovács László külügyminiszter kezdett beszélni a csatlakozás időszerű feladatairól. A beilleszkedés költségvetési és intézményi feltételeit kell most megoldani, mondta bevezetőjében, majd kijelentette, hogy a kormány elkötelezett a csatlakozásban. Ez év (2002) végéig lefolytatják a tárgyalásokat, és aláírják a megállapodásokat. Ezt követi egy népszavazás, majd – reményei szerint – aláírják a megállapodást. Ennek feltétele, hogy Európa minden országa fogadja el a megállapodást. Ne kerüljön napirendre új téma. Cél, hogy a pénzügyi pozícióink jobbak legyenek, ne legyünk nettó befizetők. Az átmeneti időszak ne haladja meg a 2006. december 31-ét. Már 24 és fél fejezet le van zárva a harmincból, és hamarosan lezárható még kettő.

Oldalelnökünk megköszönte a tájékoztatást, és arról beszélt, hogy a látszat ne tévesszen meg minket, még van mit csinálni.

Hasonlóképpen szólt az oldalunk szóvivője is, aki fontosnak tartotta kiemelni, hogy mi s érdekeltek vagyunk a csatlakozásban. Sőt azt is hozzátette, hogy adminisztratív kapacitásunk alkalmassá tesz minket abban, hogy itt segítsünk.

A munkáltatók szóvivője is megköszönte a tájékoztatást, majd megjegyezte, hogy most vagyunk a legnehezebb tárgyalások előtt. Az agrártárgyalások nehezek lesznek, és e téren nehéz lesz zökkenőmentesen csatlakozni.

Még elhangzott a munkáltatói oldal részéről néhány hozzászólás, majd ismét a külügyminiszterhez jutott vissza a szó. A hozzászólások is mutatják, hogy mennyire más a következő szakasz, mondta, az elhangzott kérdések már nem mennyiségi, hanem minőségi kérdések. Hiba volt, hogy az előző kormány ezeket elengedte a füle mellett.

Ezek után a levezető elnök lezárta ezt az ülést.

Lapon kívüli¹

2002. szeptember 9., hétfő, 12 óra

A júniusi bevezetőt követően aztán békésen vártunk szeptember elejéig, hogy újra összejöjjünk plenáris ülésre a megszokott helyünkön, a „fehér ház” első emeleti 3-as tárgyalótermében, hogy négy napirendi pontba, s a negyediknél négy alpontba szedve tárgyaljuk meg a hosszú érdekegyeztetési szünet miatt körmünkre égett problémákat:

1. A Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) irányai és társadalmi egyeztetése
2. Konzultáció a középtávú beruházásösztönzési koncepcióról
3. A jövedelemfolyamatokat meghatározó egyes feltételek
4. Állásfoglalások
 - a) A 2003. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről szóló FMM rendelet tervezete
 - b) Beszámoló a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testületének 2001. évi tevékenységéről
 - c) Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács munkaprogramjára
 - d) Állásfoglalás a társadalmi párbeszéd intézményeinek megerősítéséről, valamint az EU csatlakozás társadalmiasításáról

Az első három napirendi pont, valamint a negyedik napirendi pont a) és d) alpontjának előterjesztője a kormányzati oldal, a b) alpont előterjesztője a MAT Titkárság, a c) alpont előterjesztője a Társadalmi Párbeszéd titkársága volt.

Az előző ciklushoz képest a miniszterek szokatlan létszámú felvonulását hozta ez az ülés, sőt a miniszterelnök is megjelent személyesen, és feladatot is vállalt. Az első napirendi pontnak a Nemzeti Fejlesztési Tervért felelős tárcanélküli miniszter mellett ő volt a szóvivője. Véleményem szerint az ilyen súlyú témák megkívánják e magas szintű kormányzati képviselést, de sajnos nem sokáig tartott. Évekkel később a normál egyeztetési menet miniszteriális jelenléte sokkal szerényebb lett, és már annak is örülhetünk, ha egy felelős államtitkár részt tudott venni az üléseken.

Fontosnak tartottam, hogy személyesen jelen legyek e téma tárgyalásánál, és én vezessem elő – kezdte bevezetését a miniszterelnök,

¹ Az itt következő eseményekről nem jelent meg Haditudósítás a Szószólóban. Az évenkénti lapszámcsökkentés, 12-ről 6-ra illetve az események számának megnövelése gyakorlatilag nem tette lehetővé.

majd kifejezte abbéli örömét, hogy újra indult az érdekegyeztetés, mert csak így lehet értelmes döntéseket hozni. Óriási történelmi lehetőség előtt állunk² – folytatta. Ritkán adódik ilyen alkalom. 2004 nagyon hosszú időre meghatározza a jövő lehetőségeit. Fontos, hogy a szociális partnerek megfelelő kapcsolatokkal rendelkezzenek ahhoz, hogy segítsék a csatlakozást. Egy kialakult értékrendhez kell csatlakoznunk. Erre már készülünk, de a csatlakozás több lesz, mint gazdasági együttműködés.

A bérfelzárkózás folyamata több oldalról is közelíthető és nem kerülhető el. Olyan bérszínvonalat kell kialakítani, ami összhangban van a gazdaság teljesítményével és az adott árrendszerrel is.

A munkaerő vándorlás annak az országnak is rossz, ahonnan elmegy az alacsony bérek miatt a munkaerő.

Fontos elem a társadalmi béke kérdése. Szükséges a regionális különbségek és a társadalmi különbségek csökkentése³. Ez segíti az Unió támogatásához jutást.

Ehhez a munkához mindenkire szükség van, még a kutatókra (tudósokra), egyetemi oktatókra is. Ezt nem az unió igényli, a mi belső igényünk kell hogy legyen⁴.

1.000 milliárd forintot tudunk előállítani és a többszörösét kapjuk

A megalakuláskor elfogadottak alapján próbáljuk tovább vinni az érdekegyeztetést – mondta szóvivőnk. Majd elmondta, hogy a nemzeti fejlesztési tervnél is a munkavállalók érdekét kell szem előtt tartani. Magasabb béreknél csökken az aránytalanság a munkavállalók azt szeretnék, ha kiszámítható lenne a jövőjük. A munkaerő szabad vándorlásával kapcsolatban megjegyezte, hogy a belső mobilitás rendkívül gyöngé⁵, s a régiós különbségek erősödtek. Végül megjegyezte: az életminőség javításánál Magyarországnak még sok tennivalója van.

² Természetesen nem az Országos Érdekegyeztető Tanács érdemi munkájának megkezdéséről, hanem Magyarország közelgő és egyre jobban konkretizálódó Európai Unió csatlakozásáról van szó. Ennek egyik fontos eleme, hogy már jó előre el kellett készíteni a Nemzeti Fejlesztési Tervet.

³ Ezek az elmúlt években is nőttek, és ez káros.

⁴ Sajnos ez a belső igény még nem fejlődött ki igazán, különösen nem egyes kormányzati körökben.

⁵ Ezt a rosszul kialakított lakáshelyzet idézi elő döntően. A saját tulajdonú lakásbérlet viszonyban túl nagy a saját tulajdonú lakás aránya, ami komolyabb röghöz kötöttséget jelent, mint amelyet Verbóczy fogalmazott meg a Hármas könyvében a jobbágyoknak. A régiók közötti, és a régiókon belüli lakásár különbségek gyakorlatilag lehetetlenné teszik a szabad mozgást. A megfizethető bérlakásnál ugyanez nem áll fenn.

A munkáltatók is egyetértettek a miniszterelnökkel. Nekik is érdekük a bérfelzárkózás – mondta a szóvivőjük, de csak úgy, hogy a munkahelyek versenyképessége ne romoljon. Fontos a társadalom felkészüljön a csatlakozásra, különösen azért, mert ebben késében vagyunk. A nemzeti fejlesztési terv központi eleme a csatlakozásnak, ehhez javasolják egy állandó OÉT bizottság létrehozását, és a monitoring bizottságokban is részt kívánnak venni.

Az elhangzottakra a miniszterelnök röviden és egyetértően válaszolt, majd átadta a szót a felelős tárca nélküli miniszternek, akitől megtudtuk, hogy olyan egyeztető folyamat kezdődik, amely megelőzi a kormány ez irányú döntését is. Megtudtuk, hogy a végleges anyagot december 31-ig kell a kormány elé terjeszteni. Valamint, hogy az Unió folyamatos konzultációt ajánlott. 2006-ban zárul az unió tervciklusa, és 2007-ben indul a következő. Ezt követően hosszasan beszélt a részletekről, kiemelve a képzés, továbbképzés átképzés fontosságát, az infrastruktúra, az agrár- és vidékfejlesztés valamint a regionális fejlesztés szerepét. Megjegyezte azt is, hogy az öt operatív program nem fed le mindent.

Körülbelül ennyire lehet vállalkozni a mai napon, tette hozzá a szóvivőnk, ezután jön a munka.

A munkáltatók szóvivője még visszajelzést kért a korábbi benyújtott javaslataikról, majd lezártuk e témát.

A következő napirendi pontnál a kormányoldal szóvivője elmondta, hogy indokoltá vált a stratégia újragondolása. Fontos, hogy a Magyarországon letelepedett vállalkozásokat visszatartsák, és fontosak az apró, közérzetjavító intézkedések is.

Oldalunk szóvivője elmondta, hogy nagyon helyesek a célkitűzések, összhangban vannak a Nemzeti Fejlesztési Terv elképzeléseivel. Hiányzik viszont az, hogy mi a szociális EU-hoz tartunk, ezért cél a társadalmi jólét növelése. Ennek meg kell jelenni a stratégiai célok között. Olyan munkahelyek jöjjenek létre, melyek megfelelő bérszínvonalat biztosítanak, és munkajogilag is példamutatóak. Az általános megjegyzéseket a konkrét problémák, észrevételek hossza felsorolásával folytatta, majd befejezésül megjegyezte: nem jól látszik, hogy az egyes támogatási formák között mi a különbség.

A részleteket már megtárgyaltuk a bizottságba – kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője, és ragaszkodott is ehhez. Általánosságban megjegyezte: készíthetünk bármilyen ösztönzési csomagot, ha a befektetési kedv a többi hátrány hatása miatt csökken. Az évközi változások ronthatják a beruházási kedvet.

A munkaügyi miniszter a foglalkoztatási kérdésekre reagálva megjegyezte, hogy az elhangzottakkal egyetért. Különösen a kiszámíthatóság és az arra irányuló gazdaságpolitika az, ami megteremti a fejlődést, és erősíti a befektetési szándékot.

Ezt követően a kormányoldal szóvivője még válaszolt a konkrét kérdésekre, majd léptünk egyet a következő téma felé.

A harmadik napirendi pontnak kormányoldali szóvivője a pénzügyminiszter volt. Hozzászólásában kiegészítette az írásos anyagot. Elmondta, hogy folytatni akarják a 100 napot. Céljuk, hogy kiegyensúlyozott jövedelmek legyenek, melyekre nemcsak a béremelések, hanem az adórendszeri változások is hatással lesznek.

Komplex és átfogó tárgyalásokat kezdünk, vette át a szót a munkaügyi miniszter, és a kormány nem kívánja kihasználni az egyoldalú törvényi lehetőségeket.

Partnerek vagyunk az ügy komplex kezelésében, jelentette ki a szóvivőnk, majd több pontban ismertette oldalunk álláspontját a reálbér-pozíciók javításával kapcsolatban. A teljesítményektől ne szakadjanak el a bérek, de azok egyezzenek meg a mai teljesítményekkel. A versenyképesség fontos kategória, de nem táplálkozhat a magyarországi olcsó bérekből.

Kialakult egy helyzet, miszerint egymásra várunk, hangzott el az oldalunkról. Még nem ismerünk sokmindent.

A SZEZ elnöke is tett egy-két egyeztetett megjegyzést a közszféra ügyeiről. Megjegyezte, hogy példa nélküli a közalkalmazotti béremelés, de még ezt követően is nagy a lemaradás a más területekhez képest. Lehet kiinduló alap az áthúzódó hatás, de nem lehet befejező pont. Legfontosabb a bérek reálértékének a megőrzése, amit a táblákba kell beépíteni teljes körű finanszírozással.

Már szó sincs a címről, mert elkezdődik a bértárgyalás hangzott el a munkáltatói oldalról. Ezt követően többen is hozzászóltak az oldalról jó hosszan, de nem azt lehetett bértárgyalásnak tekinteni.

A főbb követelmények közel állnak egymáshoz – jegyezte meg válaszában a munkaügyi miniszter. Ez lehetőséget ad arra, hogy novemberre közös vélemény alakuljon ki. A bértarifa felé is lépni kell. Hosszú és részletező hozzászólása végén megjegyezte: átfogó igénnyel kívánnak a közszférához nyúlni, legyenek megőrizhetők az idén elérté eredmények.

A pénzügyminiszter megköszönte a konstruktív hozzászólásokat, különösen az adócsökkentésre irányuló elképzeléseket.

Tanúi voltunk a bizalmi légkör kialakulásának – jegyezte meg a szó-

vivőnk. Ma zárjuk le a témát úgy, hogy a nulladik bértárgyalási fordulón túl vagyunk.

Őt követően a SZEF elnöke reagált az egyik munkáltatói szövetség ritkán jelen levő elnökének a közszférát becsmérő megjegyzésére:

„Rossz hangzása van annak a véleménynek mely szerint a közszféra a versenyszféra kiszolgáltatója. Aki ma azt mondja, hogy a közszféra inaktív, lemaradt több évtizedet. Ma a verseny fontos eleme. Van olyan elemzés, amely bizonyítja, hogy nincs jelentős létszámtöbblet. Ne nyúljunk megalapozatlan információk, vélekedések alapján a közszolgálathoz.”

A negyedik napirendi pont a), b) és c) pontját hozzászólás nélkül, a d) pontját kisebb módosítással elfogadtuk.

2002. október 30.

Majdnem két hónap telt el, amikor ismételten összejöttünk, hogy a következő három napirendi pontot megtárgyaljuk:

1. A 2003. évre vonatkozó jövedelempolitikai javaslatok (bérek, adók és járulékok).
 - a.) Az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosítása
 - b.) Javaslat a jövő évi keresetnövelés mértékére és a minimális bér összegére
- 2.) A Nemzeti Fejlesztési Terv stratégiai célkitűzései
- 3.) A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény, a szakképzési hozzájárulásról és a képzési rendszer fejlesztésének támogatásáról szóló 2001. évi LI. törvény, a felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény és más egyes törvények módosítására vonatkozó törvényjavaslat

Mielőtt elkezdtük volna az érdemi tárgyalást, úgy döntöttünk, hogy a második és a harmadik napirendi pont tárgyalását fölcseréljük, s ezzel elértük, hogy egyetlen tárgyalási elem se maradjon kormányoldali szóvivő nélkül.

Az ülés a megszokott módon napirend előtti hozzászólással kezdődött. Először oldalunk tette szavá az IBM székesfehérvári gyára körülményeit, illetve az abból levonható körülményeket. Azt kifogásoltuk, hogy az érintett szakszervezetek késve kaptak tájékoztatást a 3 700 dolgozó munkahelyének megszűnéséről. Az itt tapasztaltak alapján

felhívtuk a figyelmet arra, hogy hosszú távon kell szabályozni a multinacionális cégek magyarországi tevékenységét, biztosítani kell a foglalkoztatási garanciákat, a rendezett munkaügyi kapcsolatokat és a törvényesség betartását.

Ezután a kormányzati oldalnak is volt napirend előtti hozzászólása: Oldalelnökük tájékoztatást adott az Országos Érdekegyeztető Tanácsnak az eddig megtett és tervezett intézkedésekről. Összességében úgy ítélte meg, hogy a kialakult helyzet foglalkoztatáspolitikai eszközökkel kezelhető.

Az első napirendi pontban a szeptember 9-i OÉT megállapodásnak megfelelően komplex jövedelempolitikai keretben tárgyaltunk a 2003. évre vonatkozó adótörvény módosítási javaslatairól, valamint a jövő évi keresetnövekedés mértékéről és a minimális bér összegére vonatkozó javaslatokról.

Az adókkal, járulékokkal költségvetési befizetésekről szóló törvényjavaslatokkal kapcsolatban az előterjesztő kormányzati oldal szóvivője arról beszélt, hogy a 2003. évben megkezdődik az adócsökkentés négy éves programjának megvalósítása. A javasolt megoldások széles társadalmi rétegek számára eredményeznek adócsökkentést, valamint a kormányzati szándéknak megfelelően biztosítják a teljesítményarányos, a GDP növekedéssel megegyező reálbér növekedést.

Oldalunk a válaszában a munkavállalók nettó bérpozícióinak javítását szolgáló javaslatcsomagot terjesztett elő:

- Javasoltuk, hogy az átlag körüli keresetek ne kerüljenek a legfelsőbb adósávba, a középső adósáv 1 350 000 forintról 1 500 000 forintra növekedjék.
- Az egyéni nyugdíj járulékos fizetés felső határának 3,9 millió forintra történő emelését nem támogattuk.
- Javasoltuk a dolgozók életminőségének javítása érdekében az üdülési csekkék értékhatárának a mindenkori minimálbér összegében történő meghatározását és a munkavállalói kötelező önrész eltörlését.
- Ugyancsak javasoltuk az étkezési hozzájárulás adómentes összege emelését hideg étkezés esetén 4 000, meleg étkezés esetén 6 000 forintra.
- Kezdeményeztük az egyes, egyösszegű adókedvezmények évek óta változatlan összegének valorizálását a következők szerint. A nyugdíjba vonulás alkalmával kapott ajándék adómentes összege 10 000 forintról 15 000 forintra emelkedjen. A társadalmi szervezettől évente egy alkalommal kapott tárgyjutalom 5 000 forin-

tos összege emelkedjen 10 000 forintra. A gyermekek iskoláztatási támogatása 10 000 forintról 15 000 forintra emelkedjen, és az elszámolási határidő hosszabbodjon meg. A kifizető által a magánszemélynek kifizetőként legfeljebb évi három alkalommal adott ajándék értékéből alkalmanként az 500 forintot meg nem haladó, adókedvezményre jogosító összeg emelkedjen 5 000 forintra.

- Szorgalmaztuk az önkéntes nyugdíjpénztári befizetések adókedvezményének felemelését 30-ról 50 százalékra, és azt, hogy a törvényjavaslattól eltérően a pénztártípusok között ne legyen különbségtétel.
- Javasoltuk, hogy ne kerüljön sor a felnőttképzés tárgyi adómentességének megszüntetésére.
- A szakszervezetek működési feltételeinek javítása érdekében javasoltuk, hogy a szakszervezetek alapcél szerinti rendezvényei mentesüljenek a reprezentációs közterhek alól, valamint azt, hogy a szakszervezetek vállalkozási tevékenysége legyen adómentes.

Mindezekon túl támogattuk azt a konkrét pontosító javaslatot, melyet a Művészeti Szakszervezeti Szövetség a személyi jövedelemadó egyes pontjainak pontosításával kapcsolatban adott át írásban a kormányoldalnak.

A munkáltatók szerint 2003-ban a vállalkozások adóterhe nem csökken, a versenyképesség nem növekszik, a beruházási kedv lanyhul, az élőmunka terhe nő. Hozzászólásukban kifogásolták, hogy

- nem folytatódik a társadalombiztosítási járulék százalékos mértékének csökkentése;
- a tételes egészségügyi hozzájárulás összege 2003-ban az ígért 1 500 forint helyett csak 1 050 forintra csökken;
- nem került sor az ÁFA felső kulcsának mérséklésére, ugyanakkor sor kerül 2004-ig nem kötelező átsorolásokra a normál kulcsba;
- jelentősen kibővíti a törvényjavaslat azon vállalkozói költségek körét, amelyeket reprezentációs kiadásnak minősülnek, megtiltva az ÁFA visszaigénylését;

Elfogadhatatlannak tartották a kapcsolt vállalkozások pozitív kamat-egyenlegének adóalappá tétele, valamint az indokolatlan a helyi adókedvezmények megszüntetését az EU csatlakozás előtt.

Hiányolták a kis- és középvállalkozások támogatási rendszerének kidolgozását, a befektetési tartalékolások ösztönzését az egyéni vál-

lalkozások tekintetében, valamint a minimálbér adómentességének kiterjesztését (adójóváírás) az egyéni vállalkozókra.

Hosszabb távra azt javasolták, hogy készüljön ütemterv a TB járulékulcs illetve az ÁFA-kulcs csökkentésére.

A kormányzati oldal szóvivője kijelentette, hogy javaslataink közül az SZJA középső adósávja felső határának további emelésére a kormány nem lát lehetőséget, és a nyugdíjjárulék felső határának a nettó átlagkereset két és félszeresére növelésétől pedig nem tud eltekinteni. Azzal viszont egyetértett, hogy az átlag körüli kereseti szinteknek a jövőben teljes egészében a középső adósávba kell maradniuk. Ugyanakkor azt is kijelentette, hogy ez csak hosszabb távon érvényesíthető egyértelműen, az adósávok további valorizációjával és az adókulcsok egyidejű csökkentésével. Jelezte azt is, hogy a 2004. évre, már most meghatározásra kerülő adótábla ebbe az irányba mutat. Ezt követően ismertette azokat a jövedelempolitikai intézkedéseket, amelyeket a munkavállalói oldal javaslatainak figyelembevételével indítványoz érvényesíteni. Ezek:

- az adómentes étkezési hozzájárulás összegének emelése, 2 000 forint a hideg és 4 000 forint a meleg étkeztetés esetében,
- az üdülési csekkek támogatott összege emelkedjen a mindenkori minimálbér összegére,
- a gyermekes szülők tanévkezdési támogatásának összegét (10 000 forint) mind két szülő vehesse igénybe, valamint
- a nyugdíjba vonuláskor, a természetben adott egyszeri ajándék értékéből 10 000 forint helyett 15 000 forint legyen adómentes.

A munkáltató javaslatok közül egyetértett az egyéni vállalkozók helyzetének közös áttekintésével, és azzal, hogy az előkészítő munka mielőbb kezdődjön meg.

Az első pont b) alpontjának napirendre tűzésével a megkezdtük a tárgyalásokat a 2003. évi keresetnövekedés és a minimálbér összegének mértékéről.

A versenyszféra számára ajánlott keresetnövekedés mértékére a kormányoldal tett javaslatot, mely 3-4,5 százalékos sáv volt. A mi kiinduló javaslatunk 6-10 százalékos sáv volt, ezzel szemben a munkáltatók csak egy számot, 3 százalékot javasoltak.

A megfelelően a minimálbér mértékére mi tettünk javaslatot. Ez 54 000 forint volt. A kormányoldal és a munkáltatói oldal egyaránt 50 000 forintos minimálbért javasolt 2003-ra.

Megismerve egymás álláspontját oldalelnökünk szünetet kért és azt javasolta a munkáltatóknak, hogy vonuljunk vissza és kétoldalú tár-

gyaláson igyekezzünk közelíteni álláspontjainkat. A munkáltatói oldal elfogadta, a kormányoldal pedig tudomásul vette e javaslatot, szünetet tartottunk és átvonultunk egy másik terembe egyeztetni. Mint várható volt – hiszen csak az első tárgyalásnál tartunk – nem közeledtek érdemben az álláspontjaink, így a szünet után azt javasoltuk, hogy e téma tárgyalását később folytassuk. Ezzel mindenki egyetértett és meg is állapodtunk november 15-ében.

A második napirendi pont mint várható volt nagyobb egyetértést hozott. A kormányoldal előterjesztését támogatták a munkáltatók, és mi is támogattuk. Mind a munkáltatók, mind mi kifejtettük, hogy érdekeltek vagyunk egy általános, átfogó módosítás kidolgozásában.

Harmadik napirendi ponttá lépett hátra a konzultáció a Nemzeti Fejlesztési Terv stratégiai célkitűzéseiről.

Ez is egy olyan előterjesztés volt, melyet mind a munkáltatók, mind mi egybehangzóan támogattunk. A három oldal teljes mértékben egyetértett azzal, hogy a Nemzeti Fejlesztési Terv Bizottság kapja meg a társadalmi egyeztetések eredményeként módosított stratégiát. Egyetértettünk abban is, hogy plenáris ülés keretében 2003-ban tárgyaljunk a szociális partnerek szerepéről a Nemzeti Fejlesztési Terv végrehajtásában.

Ezt követően lezártuk az ülést.

2002. november 15., péntek, 10 óra

November 15-én pénteken a szokásos időben és helyen, a fehér házban ültünk össze, hogy a már évek óta megszokott őszi menetrend szerint ismételen tárgyaljunk a versenyszféra 2003. évi keresetnövekedésének mértékéről, és tárgyaljunk a költségvetési örvény tervezetéről:

1. Javaslat a 2003. évi keresetnövekedés mértékére és a minimális bér összegére.
2. Konzultáció a Magyar Köztársaság 2003. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatról.
3. Konzultáció az egyes, egészségügyet és társadalombiztosítást érintő törvények módosításáról szóló törvényjavaslatról.

Mindhárom téma előterjesztője a kormányzati oldal volt.

Az ülés a megszokott módon napirend előtti hozzászólásokkal kezdődött. Először a munkaadói oldal egy tekintélyes vezetője vetette föl: valamennyi munkáltatóra vonatkozik a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény alapján a kockázatértékelési kötelezettség.

Ez egy nagy feladat, és ezért az ellenőrzésekor egy féléves moratóriumot kér, hogy ezen időszak alatt a munkáltatókat ne szankcionálják.

Megértem a problémát – mondta a munkaügyi államtitkár, de a törvény mindenkire vonatkozik. Ugyanakkor a gyakorlat szerint kezdetben segítő típusú ellenőrzések lesznek.

A kormányoldalnak is volt napirend előtti hozzászólása, amit az oldal elnöke, a munkaügyi államtitkár vezetett elő. Megtudtuk, hogy a következő héten „Európai foglalkoztatási hét” lesz Brüsszelben, ahol Magyarország kiemelt vendég. Önálló kiállítása és több rendezvénye is lesz. Megtudtuk azt is, hogy több mint 60 fős delegáció utazik ki. Javasolta, hogy itthon tartsunk „belső” vitákat, és abból azt vigyünk ki, amiben egyetértünk.

Tudomásul vettük a bejelentést, és rátértünk az első napirendi pont tárgyalására. Bár a kormányoldalé volt a bejelentés joga, oldalelnökünk, csak annyit mondott, hogy tudomása szerint kétoldalú tárgyalások voltak a szociális partnerek között az ülést megelőzően, s erről kér tájékoztatót.

Értékeljük a múltkorikat, vette át a szót oldalunk szóvivője. Két csomagot tekintettünk át. Az adórendszer változásait, ahol nem sikerült bevinni saját gondolatainkat a nettó pozíció javításával kapcsolatban. Ez alapján alakítottuk ki álláspontunkat. A tagszervezetek egyaránt elutasítják a munkáltatók 3 és a kormány 3-4 százalékos javaslatát. A kétoldalú tárgyalások után megfogalmazott javaslataink egyértelműen jelzik, hogy meg akarunk állapodni, és azt is, hogy a minimálbérről és a keresetnövekedésről együtt tárgyaljunk. Készek vagyunk az 54 000-ból engedni, de nem nullára. A bérnövekedésre fönntartjuk a 6-10%-ot, és javasoljuk:

1. A heti munkaidő csökkenjen 36 órára úgy, hogy 2003. július 1-től évente évenként folyamatosan fél-fél órával csökkenjen.
2. Minimálbértarifa lépjen életbe.
3. Szükségesnek látjuk a munkaügyi ellenőrzési rendszer erősítését, és részt kívánunk venni a munkában.
4. Oldódjon meg a TB irányításában és felügyeletében a szociális partnerek részvétele.
5. Kerüljön sor a munkavállalók pozíciójának javítására.

Mi is meg akarunk állapodni, jelentette ki a munkáltatói oldal szóvivője, s ezért az oldal elfogadja a közös megállapodást.

1. Azok a körülmények, amelyek két év alatt 96 százalékos minimálbér növekedést eredményeztek megszűntek, ilyen ütemben nem mehet tovább az emelés. Ráadásul 2001-ben nem volt kom-

penzáció. Kérdés, hogy 2003-ban lesz-e? vagy nekik kell a terhet kigazdálkodni.

2. A minimálbér mentesült az SZJA alól, ez nettó 6 000 Ft, ami nagy emelés.
3. Ha nem emelkedik a minimálbér, reálértéke akkor is 15 százalékkal emelkedik.
4. A ráállás a 40 000, majd az 50 000 forintra komplett ágazatokat érintett (pl. agrár gazdaság, könnyűipar, kereskedelem).

Kiinduló pontjuk, hogy a minimálbér összege ne változzon, és minden másról készek tárgyalni.

A munkaügyi államtitkár örömét fejezte ki, hogy elmozdulás történt, és megjegyezte: a megállapodás kiegészítésével lehet valamit kezdeni. A minimálbérnél egyszerre kellene használni a bruttó és nettó számítást. Készek a kísérő megállapodásokra is.

Oldalunk véleménye legalább két ponton találkozott a másik két oldalával – mondta a szóvivőnk. Abban, hogy együtt állapodjunk meg, és abban, hogy az elemekről külön tárgyaljunk. Ezután bejelentette, hogy kétoldalú tárgyalást javasolunk a munkáltatókkal.

A munkáltatók ezt annak ellenére vállalták, hogy a minimálbérben még nem vagyunk szinkronban.

Mielőtt félrevonultunk volna a munkaügyi miniszter még azt javasolta, hogy az oldaltalálkozó keretében rögzítsük a csomag részét képező teendőket is. Erre még javaslatot is tett:

1. a társadalmi partnerség intézményeinek megerősítése;
2. közös munkaforma megteremtése az európai bérfelzárkóztatás és versenyképesség közös feltételei.

A VOSZ elnöke ekkor azt javasolta, hogy a szóvivők vonuljanak vissza egyeztetni, a többiek pedig folytassák a következő napirendi pontok tárgyalását. Ezt a javaslatot mi nem fogadtuk el, így szünet következett, ami kb. egy óra hosszú volt.

A szünet után, mivel mi kértük a szünetet nálunk volt a szó, a szóvivőnk jelentette be: megállapodtunk a kétoldalú tárgyalások folytatásában, hogy 29-én végképp megállapodhassunk.

E bejelentést a munkáltatói oldal szóvivője megerősítette a kormányoldalé pedig megértette.

Az autonómok elnöke még hozzátette: a munkavállalók és a vállalkozók nagy része várja e megállapodást, ezért november 29-ig mindenképpen meg kell állapodnunk.

A kormány a maga eszközeivel segíteni kívánja, hogy a tárgyalások eredményesen lezáruljanak, tette hozzá zárásként a kormányoldal szóvivője.

A második napirendi pontnál a kormány szóvivőjétől megtudtuk, hogy az előző kormány jóvoltából a kormányzati szféra hiánya 4,8 %. Ezek után zúdultak ránk a számok, hogy mik növekedtek a kormányváltás óta, illetve mi fog növekedni.

A kormányoldali előterjesztést követően oldalelnökünk bejelentette, hogy oldalunk oldalként a részletekbe nem tud belemenni, mert túl későn kaptuk meg az előterjesztést, és nem teljesült az a korábban megfogalmazott igényünk sem, miszerint a kormány készítsen az OÉT számára egy rövid összefoglalást. A tagszervezetek természetesen külön-külön elmondják a véleményüket – tette még hozzá. Néhányan el is mondták:

- Másfél nappal az ülés előtt kaptuk meg az előterjesztést.
- Fontos a gazdaságpolitika javítása.
- A 2003-as költségvetés megalapozza azt a szándékot, hogy el kell indítani az egészségügy reformját.
- A nyugdíjreformot nézzük át.
- Problémák vannak a MAT költségvetésével.
- A kedvezményes üdülés támogatásának a nyomát sem láttuk.

A munkáltatóknak volt szóvivőjük így először ő szólt (jó hosszan): nyomát sem látjuk hogy elindultunk volna egy takarékos költségvetés felé. Nulla bázisú létszámból kellene kiindulni. A fiskális és monetáris szempontok vitája között a gazdaság szempontjait is figyelembe kellene venni.

Másik hozzászólójuk a TB alapok költségvetésére hívta fel a figyelmet, megjegyezve, hogy a nyugdíjbiztosítás mindig biztonságosabb és jobban tervezhető volt mint az egészségbiztosítás. Ezért nem odázható el az egészségügy és az egészségbiztosítás reformja. Fontos még a munkáltatók járulékkerthének a csökkentése kijelentéssel fejezte be a hozzászólását.

Válaszában a pénzügyi államtitkár először a határidő miatt magyarázkodott: október 15-ig kellett beterjeszteni a költségvetést, a 2., 3. és 4. kötet november 13-ig készült el. Ezt követően reagált a felvetésekre. Megtudtuk, hogy a hiány a kiadások növekedésének a csökkentésével csökken. Az egészségügyi reformot jövőre csak indítani lehet, a nyugdíjreform hatásait elemezni kell. A privatizációs bevétel nem bevétele a költségvetésnek, a hiány fedezésére szolgál. A bértárgyalásoknak bonyolult hatása van a költségvetésre. Mindkét alapnak hiánya van, és a kormányzati hiányt csökkenteni szeretnék.

A választ az oldalak képviselői nem tartották igazán kielégítőnek, de ezzel csak lehetőséget adtak a pénzügyi államtitkárnak, hogy még hosszabban reagáljon a felvetésekre.

A témát a munkaügyi államtitkár zárta le, megjegyezve a munkáltatók felé, hogy nem terveztek kompenzációt, mert a minimálbér nettó növekedését a kormány átvállalta. Emellett a kompenzáció túlterhelést jelentene.

A jelen levő egészségügyi államtitkár még megjegyezte az egészségügyi reformmal kapcsolatban, hogy az egészségügy átalakítása 15 éve folyik.

Ezzel le is zártuk e napirendi pont tárgyalását, és tartottunk egy rövid ebédszünetet, majd folytattuk a harmadik témával.

Túlvagyunk a részletes vitán, kezdte a téma kormányzati szóvivője, az egészségügyi államtitkár. A tervezet módosítja az egészségügyi törvényt, a kötelező egészségbiztosításról szóló törvényt, a társadalombiztosítás alapjairól szóló törvényt és más egészségügyi jogszabályokat is. Ezt követően majd részletesen ismertette a javaslatot nem túl nagy örömmünkre. Végül megtudtuk azt is, hogy a balesetbiztosítás nem lesz önálló ág, de az egészségbiztosításon belül elkülönített rendszer lesz.

A Szociális Bizottság részletesen foglalkozott a tervezettel – kezdte hozzászólását a szóvivőnk. Jó lenne ha a kormány a bizottságban elhangzott észrevételekre megadná a választ. Az egészségügy és a társadalombiztosítás nagyon lényeges társadalompolitikai kérdés, ahol történtek lépések, de hiányoljuk az összerendező koncepciót és az arról lefolytatott érdekegyeztető vitát. Elmondta azt is, hogy szerintünk túl sok téma van a kormány vagy miniszteri rendelet hatáskörébe utalva. Nem fogadható el számunkra, hogy a biztosítási körből kikerültek táppénzjogosultsága a felére, 180 napra csökkenne. Végül megjegyezte: a társadalombiztosítás ellenőrzéséből nem lehet kihagyni azokat, akik a pénzt befizették.

A szociális és társadalombiztosítás jellegű kérdések kezelése nem jó úton halad – jegyezte meg a munkáltatók szóvivője. Majd megjegyezte: remélem nem válik gyakorlattá, hogy már benyújtott törvények kerülnek ide, az OÉT elé. A reform tényleg reform legyen – mondta, és már a koncepció kerüljön ide tárgyalásra. Fontos a TB alapok felülvizsgálata. Majd kijelentette: a szakértői egyeztetés nem azonos a szociális partnerek véleményének a meghallgatásával. A Bizottságban elhangzott felvetéseik egyikére sem kaptak választ. Azóta sem.

A kormányoldal szóvivője egyetértette azzal, hogy a stratégiáról tárgyaljunk, majd reagált az egyéb észrevételekre. Nem sok sikerrel mert a szociális partnerek szóvivői és az asztalnál ülő szakértői további észrevételeket tettek, igaz sok ismétléssel.

A munkaügyi államtitkár megnyugtatóan elmondta, hogy a társadalombiztosítással, egészségüggyel és szociális kérdésekkel foglalkozó törvények OÉT elé fognak kerülni, csak egy kis időre van szükségük. Amiben megállapodtak, azt be is fogják tartani. Arra is figyelemmel lesz, hogy az előterjesztések időben kerüljenek ide. Azt pedig, hogy a stratégiáról tárgyaljunk elfogadta.

Készen állunk a vitára és a konzultációra jelentette ki az egészségügyi államtitkár, s ezzel le is zártuk a vitát, meg az OÉT aznapi plenáris ülését is.

2002. november 29., péntek, 10 óra

Folytattuk a bértárgyalásokat, ahogy a november 15-i OÉT ülésen megállapodtunk, s még egy új téma is napirendre került a november utolsó péntekén a képviselői irodaházban megtartott ülésen:

1. Javaslat a 2003. évi keresetnövekedés mértékére és a minimális bér összegére (A 2002. október 30-i és november 15-i tárgyalás folytatása)
2. A Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Programjának megvitatása.

Az első napirendi pont fontosságának és az oldalak megállapodási szándékának köszönhetően a meghívóban foglalt kezdési időpont ellenére e napon előbb ebédeltünk, minthogy a plenáris ülés elkezdődött volna.

Oldalunk reggel 8-tól oldalegyeztetést tartott, majd 9-től 11-ig a munkáltatókkal egyeztetünk. 11-től a kormány is bekapcsolódott a tárgyalásokba és végül megszületet a megállapodás és a közös szöveg. Ezt követően ebéd gyanánt megettünk néhány szendvicset, majd 13.40-kor el is kezdtük a plenáris ülést.

Bevezetesként a kormányoldalt vezető munkaügyi miniszter elnézést kért a késői kezdésért, de eddig folytatódtak a szükséges egyeztetések. Eredménnyel! A megállapodás megerősíti csatlakozásunkat az Európai Unióhoz és mindazon törekvéseinket, amelyeket elhatároztunk – mondta. Megtaláltuk a közös pontokat:

- Egyetértettünk, hogy közös elkötelezettségünk a csatlakozás az EU-hoz, de nem lehet sikeresen csatlakoznunk, ha erre csak diplomácia vagy szakmai úton kerül sor.
- Magyarország sikerének záloga a társadalmi partnerek közötti együttműködés.

- A szükségesnek látszó 2003-as kérdéseket sorba szedi a megállapodás és határidőhöz köti. Így a tárgyalásos párbeszédet folytató kormányzás fontos állomása a mai nap.

Végül bejelentette, hogy föl van hatalmazva a megállapodás aláírására. Azzal jöttünk, hogy háromoldalú megállapodást kössünk – kezdte oldalunk szóvivője. Fontos volt, hogy időben ne húzódjanak tovább a tárgyalások – folytatta. Nem könnyű helyzetben indultunk, mert a két másik oldal nagyon messze állt tőlünk. Komoly felelősséggel jutottunk ide. A minimálbérnél az előző évek tapasztalataiból indultunk ki, mely szerint ma nincsen meg a kifizetésének a garanciája. Ezért rögzítettük, hogy ezt nem lehet kijátszani. Ebben a tárgyalási fordulóban kívánjuk elindítani a heti munkaidő csökkentését is, melyről május végéig le kívánjuk folytatni a tárgyalásokat. A munkaügyi ellenőrzés, a befizetők kontrolljának kialakítása fontos. Az érdekegyeztetés feltételrendszerén javítani kell. Gond, hogy a 2003. évi adórendszer egyetlenül csökkenti a béreket. Ezért új típusú megállapodás kell reálbérben és a GDP növekedéssel egyenértékű. Nagy kompromisszumkészséggel vettünk részt a tárgyalásokon a munkavállalók hosszabb távú érdekére tekintettel.

A munkavállalók oldalelnöke ismétlés helyet csak azt mondta: reméli, hogy tagjaik nyertek a megállapodással. Újszerű egyeztetés folyt, s mindnyájan arra törekedtünk, hogy azt fogadjuk el, amivel mindenki egyetértett. Áttekintettük a közép és hosszútávú folyamatokat és ennek rendeltük alá a megállapodás céljait és eszközeit. Elmondta, hogy a munkáltatók nem tartják jónak az MNB felértékelő politikáját, amely a versenyképességüket csökkenti

Írjuk alá a megállapodást és váljon nyilvánossá javasolta a munkaügyi miniszter. Ez meg is történt. A miniszter és a két soros oldalelnök írta alá a megállapodást, s ezzel le is zárult ez a napirendi pont és az azévi béregegyeztetési folyamat.

Az NFT kulcsfontosságú a taggáválás szempontjából – vágott bele a második napirendi pont tárgyalásába a munkaügyi államtitkár, majd megköszönte az idáig tett együttműködést, amely komoly Uniós támogatás Magyarországra érkezését alapozta meg.

Ezután egy minisztériumi főosztályvezetőtől megtudtunk néhány technikai kiegészítést főként az észrevételek sorsával kapcsolatban.

A munkavállalói és a munkáltatói oldal szóvivői (az előbbié én voltam) teljes mértékben egyetértettek abban, hogy egy nagyon fontos dologról van szó, és egy nagyon komoly előterjesztést kapunk, de ugyanakkor komoly hiányosságai is vannak, ami elkerülhető lenne,

ha a három oldal folyamatosan egyeztetne e témákról. Ebben egyet is értettünk, s megállapodtunk abban, hogy a rendszeres háromoldalú szakértői egyeztetések főforumaként létrehozunk egy állandó OÉT szakbizottságot, az Nemzeti Fejlesztési Terv Bizottságot. Ennek feladata, hogy folyamatosan foglalkozzon az NFT keretei közé tartozó témákkal, a kidolgozásban és az ellenőrzésben is. Megállapodtunk abban is, hogy a későbbiekben az e programból kimaradt ügyeket is áttekintjük és az OÉT a 2003. évi munkaprogramjában napirendre tűzi a szakképzés rendszerének komplex áttekintését.

Még megbeszéltük a következő OÉT ülés időpontját és témáit, majd lezártuk az ülést.

2002. december 13., péntek, 10 óra

Ahogy november 29-én megbeszéltük december 13-án találkoztunk a Képviselők Irodaházában, hogy a kormány előterjesztésében még néhány – meglehetősen jelentős – kérdést megvitassunk. A Javasolt napirend a következő volt:

1. A Nemzeti Fejlesztési Terv megvitatása
2. Előterjesztés a Széchenyi Vállalkozásfejlesztési Programról
3. Előterjesztések a munkaügyi törvénytervezetekről
 - a) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint az ezzel összefüggő törvények jogharmonizációs célú módosításáról.
 - b) Az európai üzemi tanács létrehozásáról, illetve a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról.
 - c) A munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény módosításáról.

Bevezetésként a levezető elnök elmondta, hogy a mai az OÉT indulásától az ötödik ülés, ezeken 19 napirendi pontot tárgyaltunk meg. Ezeknek az emlékeztetője a minisztérium honlapján megtalálható és hamarosan fűzve is kiadják őket.

Ezt követően, a kialakult rendnek megfelelően napirend előtti hozzászólás következett. Most a munkáltatóknak volt. Az IPOSZ elnöke szólt a kisvállalkozók problémájáról. A 2004-es csatlakozás két hónapos tolódást szenvedett, s így a vállalkozások működésével kapcsolatban merülnek föl problémák. Olyan jogszabályi kötelezettségek, melyek anyagilag sújtják a kisvállalkozásokat. A négy hónapos időnyereség jól kihasználható a problémák humánusabb kezelésére.

A kormány számára a legfontosabb feladat a harmonizáció bevezetése lesz – válaszolt a kormányoldal elnöke, ezért kéri a problémákat, hogy fölkészülhessenek.

Az első napirendi pontot a nemzeti fejlesztési hivatal elnökhelyettes asszonya vezette föl. Elmondta, hogy több mint 3 000 javaslatot kaptak már eddig és megköszönte a részvételt⁶. Most folyik a véghajrá – mondta. Ez egy fontos időszak záró, és egyben egy hosszabb időszak kezdő szakasza.

Bevezetőjét követően a hivatal egyik szakértője mutatta be, hogy hogyan jutottunk el máig. November 30-ra készült el az a tanulmány, amelyik a szükséges intézményrendszert írja le. Tovább folytatják az NFT kidolgozását, és indul az „Átfogó Fejlesztési Terv” kidolgozása is. Ez az NFT-n kívüli fontos feladatokat (pl. lakás, kultúra, s mindazok, amik nem támogathatók uniós forrásból) kezelné. 2004-re ki kell alakítani a fenntarthatósági stratégiát is. Ráadásul 2007-re ki kell dolgozni az újabb, akkor induló és 2013-ig tartó NFT-t is. Megtudtuk azt is, hogy kötelezően készül egy ex ante (előzetes) értékelés, melyet külső bírálók készítenek el, és jóleső érzéssel tudtuk meg, hogy a jövőben is igénylik a segítségünket: Ezt követően hosszan beszélt a programról kiemelve az egyes fontos részeket és rávilágított az összefüggésekre.

Ezt követően mind a munkáltatói mind a munkavállalói oldal szóvivője (ez utóbbi megint csak én voltam) dicsérőleg és kritikusan szólt a tervezetről, amely rendkívül rövid idő alatt készült el. Lényegében a Hivatal a kormányváltás után kezdet rajta dolgozni, és ezt akkor is méltányolnunk kellett, ha elvileg nem értünk egyet azzal, hogy ilyen munkának csak ilyen rövid az ideje. A munkáltatók szerint jóval nagyobb figyelmet kell fordítani a magyar termékek és szolgáltatások intenzív fejlesztésére. Mi az élet és munkakörülmények egyidejű javítását és a felzárkóztatást tartottuk kiemelendően fontosnak. Mindketten egyetértettünk az oktatás, az egész életen át tartó tanulás fontosságában, kiemelt szerepében, és abban is, hogy ebben az iskolarendszeren kívüli tanulásnak, a munkahelyeknek is nagyon fontos szerepe van.

A kormányzati fölvezetéshez hasonló hosszúságú véleményeinkre a kormányoldalról többen is reagáltak.

⁶ A Nemzeti Fejlesztési Terv tervezete a hivatal honlapján bárki számára elérhető volt, bárki, civil szervezetek, munkáltatói és munkavállalói érdekvédelmi szervezetek, magánszemélyek szólhattak hozzá, mondhattak véleményt, tettek javaslatot. Mint a számokból látszik, tettek is.

A munkaügyi államtitkár elfogadta a kritikákat, de megjegyezte: későn jutottak a feladathoz, kb. másfél éves késésben voltak. Köszönte a megértést és a segítséget, és kijelentette: nem fogják lezárni a munkát, a mai nap csak egy fontos állomás.

Az elnökhelyettes asszony is kijelentette, hogy a jövőben is együtt kívánnak dolgozni velünk, ezért azon lesz, hogy minden anyag eljusson hozzánk. Külön kérte, hogy az oktatásban vállaljunk szerepet. Végül a kormányzati oldal szóvivője válaszolt hosszasan a felvetett kérdésekre illetve reagált ugyancsak hosszasan a különböző problémákra.

Erre még mi rövidebben a munkáltatók hosszabban reagáltak, meghallgattuk a kormányzati viszontválaszt, aminek a lényege az volt: a gond az, hogy egyesek nem látják a csatlakozással kapcsolatos problémákat, illetve túlzott illúziókat táplálnak. és lezártuk a témát.

A második napirendi pont előterjesztője a Gazdasági minisztérium egyik államtitkára volt. Elmondta, kb. másfél évünk van arra, hogy a leghatékonyabban segítsük a vállalkozói réteget. A versenyképesség javításában sokirányú segítség a 10-15 éves futamidejű hitel. Cél a vállalkozások felkészítése az Uniós csatlakozáshoz.

Ezen a területen a legnagyobb a szürke és a fekete foglalkoztatás aránya, jegyezte meg a szóvivőnk, és ezen mindenképp változtatni kell. Számunkra alapvetően fontos, hogy rendezett munkaügyi kapcsolatok alakuljanak ki, és a foglalkoztatás növekedjen. Egészséges és biztonságos munkahelyek kelljenek.

A munkáltatók szóvivője is egyetértett az előterjesztéssel, megjegyezve, hogy könnyű dolga van, mert a mi szóvivőnk már mindent elmondott, amit ő is el akart mondani. A gondjuk az, hogy az előterjesztés összemosza a mikro-, kis- és középvállalkozásokat, pedig mind egyiket másképp kell szabályozni.

A kormányoldal szóvivője válaszolt a felvetésekre, amelyet mid a munkáltatók szóvivője, mind a mi szóvivőnk elismert és megköszönt. Ezzel le is zártuk e napirendi pont tárgyalását, és elkezdhattuk a következőt. Amit egyébként már e napirendi pont tárgyalása közben el is kezdtünk, mert amíg a szóvivők beszéltek, a háttérben komoly egyeztetések folytak a munkáltatókkal a harmadik napirendi pont egyes kérdéseiről.

A kormányoldal elnökétől megtudtuk, hogy 2003-ban többször kerül OÉT elé az MT, és azt is, hogy ma a megállapodás szándékával jöttek. Őt követően az oldal másik szóvivője ismertette az előterjesztés részleteit.

Nem a Bizottságot kívánjuk megismételni, itt állásfoglalások kellenek – reagált a kormányzati fölvezetésre a szövívőnk. Majd elhangzott az oldalról, hogy a közsféra ügyei is kerüljenek be a kormány látószögébe.

A munkáltatók szövívője is egyetértett azzal, hogy ne ismételjük meg a bizottságot. Az európai joganyagának harmonizálnia kell a magyar joganyaggal – jegyezte meg.

Ezek után belevágtunk egy részletes vitába, melynek eredményeként végül megegyeztünk a következőkben:

- a) A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény, valamint az ezzel összefüggő törvények jogharmonizációs célú módosításával kapcsolatban a munkavállalói és a munkáltatói oldal közös javaslatát a kormányoldal elfogadta. A megállapodás eredményeként teljesült az a kormányzati törekvés, hogy a tervezet 2002. december 31-ig a Parlament elé kerüljön.
- b.) Az európai üzemi tanács létrehozásáról, illetve a munkavállalók tájékoztatását és a velük való konzultációt szolgáló eljárás kialakításáról szóló törvénytervezetet tartalmazó előterjesztést a be-terjesztett formában támogattuk.
- c.) A munkaügyi ellenőrzésről szóló előterjesztéssel összefüggésben a munkaadói oldal által tett kifogások megvitatását követően a következőkben állapodtunk meg:
 - egyetértéssel kialakult a munkaügyi bírság mértéke;
 - elhagyásra került a munkaügyi bírság telephelyenkénti kiszabására tett javaslat;
 - a kormányoldal megvizsgálja, hogy más kodifikációs technika alkalmazásával biztosítható-e a törvény személyi hatályára és a munkaerő-kölcsönzés ellenőrzésére vonatkozó rendelkezések közötti összhang jogszabályon belüli megteremtése;
 - a teljesítménykövetelmény megállapítására vonatkozó ellenőrzési szabályt illetően a kormányoldal a szöveget pontosítja.

Ezzel véget is ért 2002 utolsó OÉT ülése.

2003. március 3., hétfő, 9 óra

Gyakorlatilag két hónap szünetet tartottunk és csak következő év márciusában ültünk le újra az OÉT plenáris ülésének egyeztető asztalához, igaz mindjárt öt napirendi pont megtárgyalására, melyek a következők voltak:

1. Az EU csatlakozással összefüggő közös állásfoglalás kialakítása

2. Konzultáció az egészségügy korszerűsítésének programjáról
H/1813. számú országgyűlési határozati javaslat az egészség évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról
Tájékoztató az egészségügyi rendszer korszerűsítési programjáról
Az egészségügyi szolgáltatókról és az egészségügyi közszolgáltatások szervezéséről szóló törvény tervezete
Az egészségügyi dolgozók jogállásáról szóló törvény szabályozási tételei.
3. OÉT állásfoglalás a Munka törvénykönyvéhez, valamint az ezzel összefüggő törvények módosításához benyújtott módosító indítványokról
4. Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács 2003. I. félévi munkaprogramjára
5. A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. Tv. Módosítási javaslatainak megvitatása

A 4. pont előterjesztője az OÉT titkárság, a többi a kormányzati oldal volt.

A plenáris ülés megkezdése előtt még tartottunk egy gyors oldalülést, ahol a konföderációk vezetői aláírtak egy – hosszú tárgyalások eredményeként létrejött – megállapodást a támogatási pénzek konföderációk közötti elosztásáról. Az oldalülésen megjelent és elbúcsúzott tőlünk az addigi munkaügyi miniszter, aki kancelláriaminiszterre lépett elő, és megjelent utóda is, akit az OÉT-en mint pénzügyi államtitkárt ismertünk meg.

Elkezdve a plenáris ülést azonnal belevághattunk az első napirendi pont tárgyalásába, mert – ritka kivételként – egyik oldalnak sem volt napirend előtti hozzászólása. Abban is egyetértés volt, hogy az oldalak nem neveztek meg külön szóvivőt, így az oldalak nevében az oldalelnökök beszéltek.

A kormányoldal elnöke, a leköszönő munkaügyi miniszter vezette föl a témát. A csatlakozás fontosságáról beszélt, kiemelve a munka világának a fontosságát. Nincs más út, csak az uniós csatlakozás, ami növeli az esélyeket, és a versenyt is, de vállalni kell – mondta hosszú beszéde bevezetőjében.

Őt követően oldalelnökünk csak néhány gondolatot erősített meg, mivel álláspontunk benne van a nyilatkozatban, amivel egyetértünk. Reméljük, hogy az Európai Szociális Karta tételei rövidesen teljes egészében aláírásra kerülnek, és beépülnek a magyar joggyakorlatba, és reméljük, hogy a magyar állampolgárok életvitelben és életminőség-

ben is mihamarabb európai állampolgárokka válhatnak – mondta többek között, úgyszintén hosszúra sikeredett hozzászólásában.

Mi, az egész OÉT mindig fontosnak tartottuk és támogattuk a csatlakozást, és azon vagyunk, hogy minél fölkészültebbek lehessünk – mondta a munkáltatók elnöke, majd kijelentette: mindhárom oldal örömmel írja alá a nyilatkozatot.

Örökítsük meg a jövő számára a pillanatot, és csináljunk egy közös fotót – javasolta a munkaügyi miniszter. Így is történt.

A második napirendi pont tárgyalását, bár több kormányoldali szóvivő is volt, az oldalelnöki tisztet ellátó munkaügyi államtitkár vezette föl, mint mondta: azért, mert különféle sajtónyilatkozatok felszólították. Külön-külön beszélt a négy alpontról. Megtudtuk, hogy

- az a) pontban megnevezett Johan Béla-program általános vitája másnap zárul;
- az egészségügyi rendszer korszerűsítésének szándéka látható;
- a szolgáltatásokról készülő tervezet még nincs benyújtva, csak a kormány tárgyalta;
- az egészségügyi dolgozók jogállásáról szóló törvénytervezetet az előző tervezet előtt kell az országgyűlés elé terjeszteni.

Őt a kormányoldali szóvivők követték, akik meglehetősen hosszan érveltek előterjesztéseik mellett:

- A kormány szakít a rövidtávú stratégiával és ciklusokon átívelő stratégiát készít. Sok vita kapcsolódik még hozzá. Viszonylag kevés kezdeményezés kapott zöld utat, de senki nem kérdőjelezte meg a teljesítmény centrikus munkát.
- A magyar egészségügy tartalékai kimerülőben vannak.
- Ápolónői hűségjutalom lesz 2004-től, valamint központosított felelősségbiztosítás ez évtől.
- Mit jelent az Uniós csatlakozás?
- A magyar állam nem vonul ki az egészségügy finanszírozásából!!!
- Nem radikális, egyszerre megvalósítandó lépésekre kerül sor, tanulva mások (pl. Lengyelország, Csehország) tapasztalataiból!!! (Milyen kár, hogy ezt 2006-ra elfelejtették, még az ezt mondó akkori államtitkár is.)
- A legnagyobb kockázata a nemcselekvésnek van.
- A cél a lakosság egészségügyi állapotának javítása, de közben átalakítjuk a rendszert is.
- Eddig sok változás volt de nem alkottak rendszert.
- Nem egy ágazati tárca feladata a nemzet egészségügyi állapota, itt kormányzati felelőség van.

- Az egészségügy olyan ponton van, ahol a változtatásokat el kell kezdeni.
- Csomópontok:
 1. Regionális ellátásszervezés és konszolidáció, az egyenlő hozzáférés esélyének a biztosítása.
 2. Az egészségügy politika intézményrendszerének az átalakítása.
 3. Finanszírozás, biztosítás. A pénztár szolgáltatásbiztosító és ne kifizető pénztár legyen.
 4. Az elosztási rendszer javítása makro és mikro értelemben.
 5. Kiegészítő biztosítások (közfinanszírozási ellátási csomagok biztosítása).
 6. Eljárás – értékelés.
 7. Egészségügyi szociális feladatok jobb ellátása.
 8. PPP program.
 9. Az egészségügyi informatikai rendszer kiépítése.
- Az Unióban nincs közös egészségügyi politika, de lesz.
- Az intézményi törvény mérföldkő.
- A törvény nem cél, csak eszköz.

Abba, hogy ide kerültek a jogszabályok annak is része volt, hogy reklamáltuk – kezdte hozzászólását a szóvivőnk. Javaslom, még egyszer kerüljön vissza a parlamenti benyújtást megelőzően, és előtte legyenek szakértői egyeztetések, mert a részletek is nagyon fontosak. Legyen a mai nap az első tárgyalásé. Osztjuk azt az álláspontot, hogy a lakosság egészségügyi állapota rossz, de ezért nemcsak az egészségügyi rendszer a felelős. Az intézményrendszer valóban sok problémával küzd, s egyik ezek közül az évtizedes alulfinanszírozottság. Az csak növeli a problémákat, hogy jelenleg nem átlátható, nem kellőképpen racionális a rendszer. Azzal egyetértünk, hogy a rendszer fölzárkóztatásában fontos szerepe van az egészségügyi dolgozók hivatástudatának. Az egyenlő hozzáférés az egészségügyi ellátáshoz alkotmányos jog, erről nem lehet elmondani. A Johan Béla programot támogatjuk. Javasoljuk a fogyasztóvédelem mielőbbi kialakítását, ehhez ki kell dolgozni a kötelező biztosítási csomagot. Növelni kell a finanszírozáshoz rendelkezésre álló forrásokat. Halaszthatatlan a TB alapok társadalmi kontrolljának a megteremtése, és ebből nem maradhatnak ki a járulékfizetők képviselői. Az intézményi törvénytervezetre még vissza kell térni. Vannak vele fenntartásaink, kifogásaink, kérdéseink, aggályaink. A magántőke részvételét alapvetően nem ellenezzük, de kifogásoljuk, hogy nincs más alternatíva fölvázolva. Az intézményrend-

szer és a struktúra átalakulásának szabályai összefüggenek. Fontos, hogy a tervezetek együtt kerüljenek tárgyalásra. Hozzászólása végén fölhívta a figyelmet arra, hogy van még adóságunk az Európai Szociális Kartával kapcsolatban.

A mai plenáris ülést tartalmazó bizottsági ülés előzte meg mondta munkáltatók szóvivője (Igaz erről a szakszervezeti képviselők véleménye kicsit más volt). Az egészségügy az egyetlen olyan rendszer, amelynek nagyon sok (szerteágazó) szereplője van. A munkáltatók az átalakítási folyamatok aktív részesei kívánnak lenni. Véleményük szerint sok alprogram fut különféle előrehaladási állapotban. Kísért a múlt. Több program akadt meg félúton. Egyetértének a másik két oldallal a garanciális elemek fontos szerepéről. A piacot be kell engedni az egészségügy rendszerébe. Az egészségügy korszerűsítése nekünk mibe fog kerülni? – tette föl a hagyományos kérdést. Majd meg is válaszolta: a munkáltatók terhei nem növekedhetnek. Nemcsak az úja feladatokra kell figyelni, hanem a meglévő rendszereket is át kell gondolni. Megkerülhetetlen a társadalmi kontroll intézményrendszerének a kidolgozása.

Az egészségügyi államtitkár megköszönte a hozzászólásokat, és megjegyezte, hogy figyelembe veszik az elhangzottakat, majd hosszasan reagált azokra. Az alulfinanszírozással csak részben értett egyet, szerinte a forrás hasznosul rossz hatékonysággal. Szinte meghatódott, hogy sokmindent elfogadtunk és igényeljük a részvétel lehetőségét. Egyetértett azzal, hogy az állampolgárt az egészségügyben fogyasztónak kell tekinteni.

A másik két oldal szóvivői még visszareagáltak, majd a levezető elnök fölvetette, hogy az álláspontok rögzítésével zárjuk le a vitát. Ez is történt, de előtte az államtitkár még hosszasan beszélt a jövőbeni közeledés reményében.

A harmadik napirendi pont bevezetésekor a kormányzati oldal szóvivője, mivel e témában is volt előzetes bizottsági tárgyalás, azt javasolta, hogy csak azzal az öt kérdéssel foglalkozzunk, ami nyitva maradt.

Ezt mindkét másik oldal szóvivője elfogadta, de a mi szóvivőnk még megjegyezte, hogy lesz még egy további javaslatunk is. Ezt követően – kisebb nagyobb vitákkal – tételesen végimentünk az előterjesztésen. Ez meglehetősen sok időt vett igénybe, különösen, hogy két pontban nem is igazán alakult ki egyetértés. Így menet közben még ebédszünetet is tartottunk, ami jót tett, mert egyetértettünk abban, figyelemmel arra, hogy három kérdésről hossza alkudozás folyik, de nincs

megállapodás, hogy további egyeztetésen keressük a kompromisszumos megoldást.

Ezt követően a szakképzési törvény módosításáról kezdtünk tárgyalni, ugyanis menet közben felcseréltük a 4. és 5. napirendi pontokat. Bevezetesként a kormányoldal szóvivője megjegyezte, hogy a tervezet már több fórumot megjárt, majd hosszasan ismertette a tervezetet és magyarázta az újdonságokat.

Ezek után a mi szóvivőnk (ez én voltam) ugyancsak hosszasan mondta el az oldal véleményét, többek közt kiemelve, hogy a szakképzést csak megfelelő magas szintű alapfokú képzésre lehet jól fölépíteni, aki megtanult valamit az képes mást is megtanulni. A szakképzésnek a szakmai elvárásokhoz kell igazodnia, de nemcsak a maiakhoz, hanem a 15-20 évre prognosztizálhatóhoz is. Az igények fölmérését és a prognózisokat legjobban regionális szinten lehet megvalósítani. Fontos a képzésben a rugalmasság és az egyes szakmák közötti átjárhatóság, konvertálható tudásra van szükség. Ugyancsak fontos a minőség biztosítása is. Az elméleti képzést iskolarendszerű képzésbe kell megoldani, a gyakorlati képzés legjobb színtere a gyakorlati munkahely, a műhely, az üzem, a felsőfokú képzés pedig a felsőoktatási intézményekben folyjon. Gondot jelenthet az is, hogy a pedagógusok nem rendelkeznek naprakész gyakorlati tudással.

A munkáltatók úgyszintén nagyon fontosnak tartják a törvény módosítását, mondta szóvivőjük. Fontos, hogy a versenyképességüket hogyan tudják a munkáltatók megtartani. A szakképzésről önmagában nem lehet beszélni, az a köz- és felsőoktatáshoz is csatlakozik. Gond, hogy a kormányváltással a szakképzési és a felnőttképzési feladatok kettéváltak. Komoly gondot jelent az is, hogy a szakképzési alap kettévált. Csatlakozik hozzánk abban, hogy készüljön egy olyan program, ami távlati kitekintést ad. A szociális partnerek szerepe is megváltozott, gyengült. Az irányítási rendszerben az Oktatási Minisztérium (OM) szerepe túlzottan megnőtt. Ha nincs összhang a kereset-kínálat között, akkor baj van.

Elhangzott még az oldalról, hogy a kamarák mellett a munkáltatói szervezetek is be kívánnak kapcsolódni a feladatok végrehajtásába. A vizsgabizottságokban még a létszámnövekedést is el tudnak képzelni. A gazdasági motiváció viszont csekély a gazdálkodó szervezeteknél, hogy részt vegyenek a gyakorlati képzésben.

A kormányzati oldal szóvivőjétől megtudtuk, hogy a gyerekek 18 éves korukig a magyar oktatási rendszeren belül vannak, addig itt nagy az OM felelőssége (csak azt nem értem, akkor miért nem erre épül föl

a közoktatási rendszer). Azt is megtudtuk, hogy a három törvény egyidőben, egyszerre készülne (szerintem nem a törvényeknek, hanem a koncepciójuknak kellene egyszerre készülni), és azt is megtudtuk, hogy az oltatás viszonylag statikus rendszer.

A másik kormányzati szóvivőtől (mert itt is több volt) megtudtuk, az átláthatóság bevezetését segítették. Az alapképzés után kerüljön üzemi körülmények közé a tanuló. A magyar szakképzési igazgatás regionálisan szerveződik. Gazdasági szabályzókkal kell az oktatási kedvet fönntartani a gazdálkodóknál. A vizsgabizottságok létszámnövelése jelentős kiadással jár. Az OÉT Szakképzési Bizottságát többet kell összehívni.

Az iskola legyen a minőség, tette még hozzá oldalunk szóvivője.

Az OÉT Szakképzési Bizottságának stratégiai kérdésekkel kell foglalkoznia, mondta a munkáltatók szóvivője.

A kormányoldal szóvivője még elmondta, hogy az év második felébe végzik el több kapcsolódó törvény módosítását, majd lezártuk e téma tárgyalását

Az ötödik napirendi ponttal végeztünk a leggyorsabban, ugyanis mindhárom oldal elfogadta az OÉT titkárság előterjesztését a az elvégzendő feladatokról.

Napirend után a munkáltatók a kormány segítségét kérték, mert egy rendelkezés következtében a lakásszövetkezetek belső tartalma elvész. Kérik, hogy a kormány módosítsa a törvény végrehajtását az év végéig.

A kormányoldal elnöke megígérte, hogy megvizsgálják a kérdést. Egyébként a Pénzügyminisztérium egyeztetett a lakásszövetkezetekkel.

Ezt követően lezártuk az ülést.

2003. március 24.

A március végén meglehetősen nagy sietséggel és rövid határidővel összehívott és megtartott OÉT ülésen egyetlen napirendi pontot tárgyaltunk, ami a következő volt: Konzultáció a Nemzeti Fejlesztési Terv (NFT) az Európai Bizottsághoz benyújtandó változatáról. Az előterjesztő természetesen a kormányzati oldal.

Napirend előtti hozzászólás most nem volt, de bevezetőkét a kormányoldal elnöke, a munkaügyi államtitkár megköszönte a szociális partnereknek az együttműködésben tanúsított rugalmasságát. Ezt követően a Nemzeti Fejlesztési Tervért felelős tárcanélküli miniszter értékelte e helyzetet, meglehetősen dicsérve saját munkájukat. Felso-

rolta az elfogadás eddigi és bekövetkező útját. A dokumentum szerdán a kormány elé kerül, csak el kell fogadni, és március 31-én az EU-nak át kell adni. Április végéig elkészülnek az operatív programok, és nyáron elkészül az operatív keretterv, ami már a végleges felkészülésre szól. 6 milliárd forintos keretben már megjelent a fölhívás pályázat kidolgozásokra.

A bevezetőt követően a Nemzeti Fejlesztési Hivatal egy munkatársa diákkal alátámasztva mutatta be összefoglalva az elfogadási és meg tárgyalási folyamatot.

A bemutató után a miniszter beszélt a további együttműködés lehetőségeiről, mint program kiegészítés, Monitoring bizottság kialakítása, állandó konzultációs formák, és el kell kezdeni a következő NFT kidolgozását is. Az Átfogó Fejlesztési Terv sokkal átfogóbb, mint az NFT, és ebben is benne szerepel a folyamatos konzultatív lehetőség.

Oldalunk szóvivője (ez én voltam) elmondta: Fontos, hogy az NFT a folyamatos konzultáció során alakult ki. Javasolta, hogy ne a múlttal foglalkozzunk, hanem a jövő feladataival, amiben részt akarunk venni.

A munkáltatók szóvivője dicsérte a tervet, ami közös munka eredménye, és megfelel az oldal elvárásainak, de vannak kérdések, amikre jobban kell fókuszálni. Ezt követően tett néhány részletező kitétel, kiemelve, hogy minek kell hangsúlyosabbnak lennie.

A Hivatal munkatársa megköszönte a hozzászólásokat és javaslatokat. Megjegyezte, hogy az utóbbiak az Átfogó Fejlesztési Tervbe lesznek beillesztve.

A kis és középvállalkozásokkal kapcsolatban van egy félreértés – jegyezte meg a miniszter, nem az NFT feladata helyzetbe hozni őket. Nemcsak ott szerepelnek, ahol kedvezményezettek, ennél szélesebbek az esélyeik.

Őt követően a kormányzati oldal elnöke vette át a szót: számos felnőttképzési és pályázati program indult el az elmúlt hónapokban – mondta, majd megköszönte mindenkinek az együttműködést, mert hét hónap alatt kellett három év munkáját elvégezni. A jövőben már nem kell kapkodni – jegyezte meg, és kijelentette: a kormány kész aláírni.

Írjuk alá – mondta a szóvivőnk. Mi is készek vagyunk aláírni, jelentet ki a munkáltatók szóvivője. Ezek után a soros elnökök aláírták a megállapodást

Ezzel lényegében véget is ért a napirendi pont tárgyalása, amelynek végeredményként a következőket fogadtuk el:

1. A kormány illetékes szervei 2002. szeptemberétől folyamatosan egyeztettek a Nemzeti Fejlesztési Terv stratégiájáról, operatív programjairól és egyéb fejezeteiről. Az Országos Érdekegyeztető Tanácsban résztvevő szociális partnerek megállapították, hogy az együttműködés kezdeti szakaszában megalakított OÉT Nemzeti Fejlesztési Terv Bizottság működése hozzájárult a dokumentum kialakításához.
2. Az Országos Érdekegyeztető Tanácsban résztvevő szociális partnerek nagyra értékelik a kormányzati oldal együttműködési készségét a Nemzeti Fejlesztési Terv kialakításának folyamatában. Az Európai Unió Strukturális és Kohéziós Alapjai végrehajtásának alapelveihez tartozó partnerség elvet a magyar kormány teljesítette és kifejezte készségét az együttműködés folytatása mellett.
3. Az Országos Érdekegyeztető Tanácsban résztvevő szociális partnerek egyetértenek a Nemzeti Fejlesztési Terv helyzetértékelésében, stratégiájában és operatív programjaiban foglaltakkal, azok tartalmi célkitűzéseivel és főbb irányaival.
4. Az Országos Érdekegyeztető Tanácsban résztvevő partnerek megállapodtak abban, hogy a Nemzeti Fejlesztési Terv tervezési szakaszában kialakult együttműködés a továbbiakban is folytatódjék; szükségesnek tartják, hogy a partnerség, a közvetlen és folyamatos részvétel elve érvényesüljön az intézményrendszer kialakításának, a pályázati rendszer előkészítésének és a monitoring bizottságok kialakításának és működésének folyamatában is. Ennek során a Kormány a szociális partnereknek kiemelt szerepet szán.
5. Az Országos Érdekegyeztető Tanácsban résztvevő szociális partnerek és a kormányzati oldal együttműködési szándékai kiterjednek az Európai Unió Strukturális és Kohéziós Alapjai további sorsának alakítására. Magyarország EU tagállamként a szociális partnerek aktív részvételével hatékonyan alakítani kívánja a 2007-től kezdődő EU költségvetési időszakra vonatkozó szabályokat, különös tekintettel a Magyarország számára jelentős regionális támogatási rendszerre.

Ez egy nagyon rövid plenáris ülés volt, csak negyven percig tartott. Szerintem ez az eddigi rövidségi rekord.

Közel egy hónap elteltével két napirendi pont megtárgyalására jöttünk össze. Ezek:

1. Az orvosok és más egészségügyi dolgozók jogállásának egyes kérdéseiről szóló törvény tervezete.
2. A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló törvény módosításának szabályozási koncepciója.

Mindkettőnek a kormányzati oldal volt az előterjesztője.

Napirend előtt a kormányoldal nevében a Külügyminisztérium képviselője bejelentette, hogy a csatlakozási aláírás megtörtént, és új időszak kezdődik. Ez feladatokat ró majd a szociális partnerekre. Pl. be kell kapcsolódnia a különböző bizottságok munkájába (de ez csak lehetőség). Az első lista már meg is jött öt bizottságra, s e már ki is lett küldve. További ilyen feladat is várható, és még ettől függetlenül is lesznek feladatok, amelyek közvetlen a szociális partnerekhez jönnek.

Oldalelnökünk és a munkáltatók oldalelnöke is megköszönte a tájékoztatást, és mindketten bejelentették, hogy megkezdtük a főlkészülést, foglalkozunk a témával.

A törvény alapvető indoka, hogy változások vannak, de nem született egységes szabályozás – vezette fel az első napirendi pontot a kormányoldal szóvivője, az egészségügyi államtitkár. A különböző jogviszonyok miatt szükséges a szabályozás – folytatta, az egészségügyben foglalkoztatottak kb. kétharmada tekinthető közalkalmazottnak. Az alapvető szabályok rögzítik a kötelezően elrendelhető rendkívüli munkavégzés időtartamát, és az önként vállalható túlmunka időtartamát. Így sem dolgozhat senki heti hatvan óránál többet, és a túlmunkáért kiemelt díjazás jár. Az önként vállalt túlmunka beleszámít a szolgálati időbe, tehát a nyugdíjszámításnál figyelembe kell venni. A törvénynek egy éves felkészülési időt szánunk és 2004. május 1-én tervezzük hatályba léptetni. Különböző kedvezményeket ad, és másokban is foglalkoznak. Elmondta azt is, hogy az uniós csatlakozás miatt a túlmunkát szabályozni kell (mintha anélkül nem kellene). Megtudtuk azt is, hogy a tervezet a kormányülés után két helyen változott az előzetesen megküldöthöz képest.

Felvezetése végén javasolta, hogy az általános és a részletes vitát egyben bonyolítsuk le. Ezt a gyakran alkalmazott megoldást a munkáltatók és mi is elfogadtuk.

Az előző ülésen a kórháztörvényről tárgyaltunk – vezette be hozzájárulását a szóvivőnk, és azt első konzultációnak tekintettük. Tegnap

oldalegyeztetésen úgy döntöttünk, hogy véleményünket írásba foglaljuk és eljuttatjuk a kormányhoz valamint a parlamenti képviselők-höz. Mi is kértük, hogy a jogállásról szóló törvény váljon ismerté, és nem tudtuk volna támogatni, ha csak az orvosokra készül szabályozás. Csak a problémás kérdésekre térünk ki, a szakmai kérdésekkel nem foglalkozunk – mondta, és meg is tette. Hosszan és részletesen.

A jogviszony szoros összefüggésbe van az intézményi átalakulással. Az egészségügyben foglalkoztatottak abszolút többsége közszolgálati jogviszonyban van. Mi az egészségügyi ellátást alapvetően közszolgáltatásként fogjuk föl, amelyet jellemzően köztulajdonú intézményekben, jellemzően közalkalmazottaknak kell nyújtani. Itt állami felelősségről van szó. A jelenlegi törvénytervezet nagyon széles palettáját kínálja a jogviszonyoknak, figyelemmel az átalakításra. Nem lehet megengedni, hogy az itt dolgozó több tízezer munkavállaló saját akaratától függetlenül kerüljön ki a közszférából, és elveszítse foglalkoztatási biztonságát⁷. Nem szerencsés, hogy egy munkahelyen az azonos képzettségű és azonos munkát végző munkavállalók különböző jogviszonyban lássák el feladataikat. Vannak olyan fogalmi meghatározások, melyeket jobban meg kell fogalmazni, mert nem illeszkedik bele a munka világára jellemző fogalomrendszerbe. A színlelt módszerek ellen az MT. módosítása garanciákat tartalmaz. Az egészségügyben viszont érezzük ennek a veszélyét. A szabad foglalkoztatás fogalmát át kell gondolni.

A munkaidőszabályozás nagyon összetett kérdés. A munkaerőhelyzet és a kereseti viszonyok is befolyásolják, de nem lehet figyelmen kívül hagyni az emberi terhelhetőséget sem. A heti 60 óra munkaidő elfogadhatatlan! Az önkéntességgel is probléma van, ugyanis ez egy társadalmilag kényes és más területekre is alkalmazható megoldás, a nyugdíjbeszámítással együtt. Ezért más szférákkal is konzultálni kell. A helyi kollektív szerződéseket a törvény legitimálja. Ugyanakkor kérdés, hogy hogyan lehet megoldani a munka mérését. A helyi kollektív szerződést helyeseljük de felvetjük az ágazati kollektív szerződés lehetőségét. Ez a különböző jogviszonyok miatt alapvetően fontos.

Szabályozni kell a munkavállalók szerződésének részletes feltételeit. A betegek rosszabb körülmények közé nem kerülhetnek. Az egészségügyi dolgozókat hátrányos helyzet nem érheti.

⁷ Érdekes ezt más területeken, például a tudományos kutatásban gátlástalanul meg lehetett tenni, és rajtunk kívül senkit nem zavart a dolog.

A törvény címe nem igazán szerencsés – kezdte hozzászólását a munkáltatók szövetsége, mert nem érinti az alapjogviszonyra vonatkozó előzeteseket. A mögöttes alapjogviszony nem változik és nem is sérül. Szektorsemleges és átfogó rendszert kell kialakítani. Nem szűkíthető le a köztisztviselői, közalkalmazotti körre. A helyzet nem lesz könnyebb. Diszharmóniát éreznek bizonyos kérdésekben. A színlelt szerződéseket elutasítják. A szabadfoglalkozás kiterjesztésének jogrendezése nem megoldott. Tiszta jogi helyzet kell. A nyugdíjbeszámítással kapcsolatban elvi aggályaik is vannak. Nagyon sok ágazat van, ahol csak túlmunka végzéssel lehet a követelményeket teljesíteni. A többi ágazat is benyújtja az igényét. A leírt díjtételek a magánszférában 10-15 milliárdos többletköltséget jelentenek. Ehhez számításokat kérnek, mert kompenzáció kell, de az állami költségvetésnél is lesz többletigény.

Az államtitkár megköszönte az észrevételeket (ebben nagy gyakorlata van), és kijelentette: a „kórháztörvény”-ről is készek tovább tárgyalni. Az Unióra ma az a jellemző, hogy az egészségügyben mindent dominánsan közszolgáltatás van, de ez átalakulóban van. Nő a magán szféra aránya. A közszolgáltatást nem feltétlen köztulajdonú intézményekben nyújtják. A foglalkoztatási lehetőségek széles palettája nem újkeletű. Ezek adottak, itt csak összevannak foglalva. Az egészségügyi dolgozóknak mindig szakmai felettes alá rendelve kell végezniük a munkájukat. Az önként vállalt túlmunka terén még nagyon sok kiskaput kell bezárni. Az ágazati KSZ lehetőségét nehezen tudják elképzelni.

A többi kérdésre kormányoldali szakértők válaszoltak:

- Az MT. nem mondja ki a 48 órát.
- Az önkéntes túlmunka az uniós törvényekkel összhangban van (heti hatvan óra, napi 12 óra kemény határ).
- Az időtartamot mérik, a tényleges munkaidőt mérik
- A szabadfoglalkozású jogviszony egyértelműen polgári jogviszony, a megbízásnak felel meg (gyakorlatilag kibújási lehetőség a felelőség alól).

Üdvözljük, hogy van készség a „kórháztörvény” továbbtárgyalására, de ezzel együtt a jogállásról is tárgyalni kell – kezdte válaszát a szövetségünk. Átalakulás van az Unió országaiban. Ennek könyvtári irodalma van, és a tapasztalatok rendkívül vegyesek. Nincs olyan tanulmány, amely meggyőzően cáfolja a közszolgáltatások prioritásának létjogosultságát. A közsférából kiszervezés hatását át kellene nézni. Az átalakulásnak az ügyét nagyon meg kell fontolnunk. Pénzügyi szem-

pontból nézve a dolgokat: bármiféle átalakulás elképzelhetetlen anélkül, hogy az egészségügyre ne fordítsanak többet a költségvetésben. Az egészségügyünk alulfinanszírozott. Van olyan igény, hogy szálljunk be a karkedvezményes nyugdíjrendszerbe. Ennek a lehetőségét meg kell vizsgálni, erről tárgyalni kell. Éppen a sokszínűség miatt indokolt az ágazati kollektív szerződés. Az önként vállalt túlmunka kérdését átgondoljuk, a problémát látjuk.

A szövegírók a közös álláspontot mondta el – vette át a szót az Autonómok elnöke, amit ki kell egészítenem. A törvény hatással lesz az MT-re is, és ez gond. Az összefüggéseket látni kell. A profitszférában a 800–1 000 túlórárt végzetek is föl fognak lépni a nyugdíjbeszámítási igényükkel. Az önkéntes túlmunka önmagában egy szemérmetlen kifejezés, mert azt a látszatot kelti, hogy a munkavállaló rendelkezik a teljes döntési szabadsággal (ez a kategória már másutt is megjelent. A heti 60 óránál hol a határ havi illetve éves vonatkozásban?)

Nincs ellenünk a szakmai színvonal tartása, de a feltételeket biztosítani kell – mondta a Munkástanácsok elnöke. Nincs a képzés megfelelően beépítve, kinek az ideje.

Az oldal egységes álláspontja, hogy a törvénytervezetet ebben a formában ne fogadjuk el – jelentette ki az MSZOSZ elnöke. Folytassuk tovább az egyeztetést. Módosítsuk amit kell és tárgyaljunk tovább.

A fölvetéseinkre pozitív reagálást kaptunk – jelentette ki a munkáltatók szövegírója. A szektorsemlegesség elve mellett fontos, hogy a magánszektorban működő intézmények orvosai is azonos jogokat és kötelezettségeket élvezzenek. A karkedvezmény logikája belefér a nyugdíjrendszerbe.

Őt követően a munkáltatói oldalról is többen hozzászóltak egy-egy részproblémát kiemelve.

Nem foglalkozunk olyan kérdésekkel, amelyek átnyúlnak a törvény határain – jelentette ki a kormányoldal szövegírója. Ők is örülnének, ha a karkedvezmény kérdésben megállapodás születne – mondta, majd válaszolt szövegírók kérdéseire.

- Igaz, hogy több pénz kell, k is arra törekednek, hogy legyen.
- Nem könnyű azó ágazati kollektív szerződés megkötése, de nem zárják ki.
- További többletkedvezmények az adójogszabályok kertébe tartoznak.
- A törvény nem mondja ki, hogy jellemzően közszolgálati jogviszonyba legyenek a munkavállalók.

Az újabb egyeztetésre nyitottak, de szeretnék ha a „nem fogadható el” összegzés nem az OÉT álláspontja lenne. Az időhúzás kockázatokkal jár. A szektorsemlegesség érvényesül.

A kormányoldal elnöke, a munkaügyi államtitkár azt javasolta, hogy a további egyeztetések a bizottság szintjén bonyolódjanak.

Fussunk egy plenáris ülést is, együttesen a „kórháztörvénnyel” – mondta az oldalelnökünk, mintegy lezárva e napirendi pontot.

A törvényt sok-sok ok miatt módosítani kell – vezette föl a második napirendi pontot a kormányoldal szóvivője. Eredetileg kisebb módosításban gondolkoztak, de menet közben jöttek rá a megoldásra való problémákra. Önmagában az intézményrendszer módosítása nem hozza a kívánt eredményt. Szükséges a fogalomtisztázás, a régió és a kistérség erősítése. Több választás útján bekerülő személy lenne a tanácsban. Fontos, hogy kik döntenek. A kistérség kérdésében új minőség, hogy minden település részt vesznek benne. Oldani kel azt a feszültséget, hogy a területfejlesztési politika túlzottan önkormányzat centrikus. A kistérségek pénzhez is juthatnának. A kisebb léptékű problémákat saját körben rendezhetnék. A kifelé induló pályázatok tartalma milyen összhangban van a kistérségi területfejlesztési koncepcióval. A támogatáspolitikán alakítani kell. A megye az intézményfenntartó fejlesztő szerepkörben van. A közigazgatási reformmal együtt meg kell történi. Új kistérségi és régiós lehatárolások is történhetnek.

A szabályozási koncepció célja, hogy alkalmassá tegye a területi struktúrát az uniós támogatások fogadására – mondta az oldalunk szóvivője (én). Az előterjesztés alapos és reális képet fest a jelenlegi magyar területszerkezetről. Ugyanakkor tovább kell lépnünk. Magyarországon már rég eljött az idő az elavult megyerendszer valós gazdasági és társadalmi kapcsolatokon alapuló regionális rendszerre váltására, melyben alapvető szerepe van a kistérségeknek és a településeknek. A rendszernek van egy foglalkoztatáspolitikai és munkaerőpiaci funkciója is, amihez a munkaerőpiaci szervezetnek is át kel alakulnia. Az egész területfejlesztés lényegében foglalkoztatáspolitikai is. A támogatáspolitikai elképzelésekkel egyetértünk.

Az oldalról elhangzó további hozzászólások a rendszer munkaerőpiaci szerepét emelték ki.

Nagy horderejű anyag, úttörő munka, a közigazgatási reform alapja – mondta a munkáltatók szóvivője. Hosszútávú munkára kell felkészülni, és az is biztos, hogy nem utoljára találkozunk e témakörrel. Az előterjesztés a foglalkoztatásra és a gazdaság élénkítésére egyaránt hatással van. Javasoljuk, hogy a kistérségek több érvanyaggal szerepeljenek.

A nagyvárosokhoz kapcsolódó kistérségekben szerepel az agglomeráció védelme, de a városkörnyék háttérbe szorul – hangzott még el munkáltatói oldalról.

Az előterjesztés még nem volt kormány előtt – válaszolt a kormányoldal szóvivője. Az elkészült normaszöveg is OÉT elé fog kerülni. A kistérségben teljeskörűen nincsenek ott a szociális partnerek – vallotta be (ez komoly hiba, bár a szociális partnerek részéről nagy felkészülést követelne). A megyei szintű hivatalok átszervezését nem e törvénynek kell megoldani.

Az OÉT rendszerben nincs helye a területfejlesztésnek, – jegyezte meg oldalelnökünk – a Gazdasági bizottság funkcióját kellene növelni.

Egyetértünk – kontrázott a munkáltatók oldalelnöke.

Miután a kormányoldal is egyetértet itt lezártuk az aznapi ülést.

2003. június 3., kedd, 10 óra

Eltelt megint néhány hét, hogy ismét összejöttünk az eredeti meghívó szerint a következő öt fontos kérdést megtárgyalni az OÉT plenáris ülésén:

1. Konzultáció a jogalkotásról szóló törvény tervezetéről.
2. Konzultáció a Munkavállalói Résztulajdonosi Programról szóló törvény módosításáról.
3. Konzultáció az egészségügyi szolgáltatókról és az egészségügyi közszolgáltatások szervezéséről szóló törvénytervezetről.
4. Tájékoztató az egészségügyi intézmények finanszírozásának átalakításáról.
5. A Munkaügyi Közvetítői Döntőbírói szolgálat igazgatói állására kiírandó pályázati felhívás.

Az első négy napirendi pont előterjesztője a kormányzati oldal, az ötödiké az MKDSZ megbízott igazgatója volt.

A plenáris ülés kezdetén megtudtuk, hogy a Munkajogi Bizottság az első napirendi pontot levette a napirendről és javasolja, hogy a következő ülésen kerüljön tárgyalásra. Ezt mindhárom oldal elfogadta.

Ezt követően oldalelnökünk a harmadik napirendi pontnál nem konzultációt, hanem tárgyalást javasolt. Ezzel a munkáltatók egyetértettek, de a kormányoldal nem, arra hivatkozva, hogy a téma már zárószavazás előtt van.

Úgy gondoltuk, hogy érdemi kérdésekről fogunk ma szót váltani – jegyezte meg oldalelnökünk.

Napirend előtti felvetés nem hangzott el, csak a kormánynak volt egy technikai bejelentése miszerint Werner Sengenberger ma 15.15-kor a minisztériumban tart előadást, amelyre minket is meghívnak.

Nem kívánunk szóbeli kiegészítést tenni – mondta az elsővé előlépett második napirendi pont bevezetéseként a kormányoldal szóvivője, a Munkaügyi minisztérium helyettes államtitkára.

Örülünk, hogy a törvény újra előkerült és tárgyalható, mondta a szóvivőnk, majd elmondta főbb kifogásainkat a korábbi törvénnyel szemben, abból levezetve a jelenlegi tervezettel kapcsolatos problémáinkat. Így változatlanul probléma, hogy a már létező MRP szervezetek hogyan tudnak új tulajdonhoz jutni. Az MRP és a „kórháztörvény” közötti összhangot is meg kell teremteni, figyelemmel a tapasztalatokra. Az MRP-t meg kell erősíteni és valódi tulajdonosi szervezettel kell változtatni.

A magyar társadalom szolidaritása látványosan gyenge. A törvény megerősítése ezen javíthat. Nem gondoljuk, hogy ez lesz az uralkodó tulajdonosi forma, de egy lehetséges választás, hogy ne csak magántulajdonosi működési mód legyen – fejezte be hozzászólását a szóvivőnk, a Munkástanácsok szakértője.

Ez a módosítási javaslat kicsit elkésett – vélekedett a munkáltatók szóvivője. Támogatja az oldal az elfogadást.

A munkavállalói oldal által fölvetett kérdés a tervezett legizgalmasabb problémája, hogy egy 1993 óta működő rendszer működésébe mennyibe avatkozhat be egy törvény – vette át a szót a kormányoldal másik szóvivője, az Igazságügy Minisztérium képviselője. Az elosztási arányok évek óta fennállnak. A jogszabály nem érinti az eddigieket, de a jövőre nézve keményen meghatároz, de nem drasztikusan – mondta, majd hosszan beszélt a jogszabályról és környezetéről.

A törvénymódosítással nincs lezárva a gondolkozásunk, van elképzelésünk a továbblépésre, melyet a törvény elfogadása után teszünk meg – mondta a kormányoldal szóvivője.

Nem biztos, hogy merev vagy-vagyról van szó – reagált szóvivőnk, az IM képviselőjének hozzászólására.

Őt követően oldalunkról elhangzott egy munkajogi védelemmel kapcsolatos kérdés, mert a jogszabálytervezetben ezzel foglalkozó részzel nincs minden rendben. A leírt garanciarendszer célja, hogy a szervezkedési szabadságot korlátozza, s ezzel gond van. A javaslatot író megpróbálta kitalálni a „felsőbb szakszervezeti szervet”, de itt nem így van. Feltételezi, hogy ez egy egyéni tagságú szervezet, de akkor hogyan képviselhet szervezeti érdekeket.

A munkáltatók nem nyilatkoztak e körben.

Az IM se nézte jó szemmel a „társadalmi szervezet” kijelölését az érdekvédelemre – mondta a kormányoldal illetékes szóvivője. Nem a most javasolt az elképzelhető szabályok legjobbika, de nagyon nehéz analóg szabályt találni.

Ezek után a kormányoldal elnöke azt javasolta, hogy szakértői szinten a jövő héten folytatódjanak a tárgyalások. Még kormány előtt sem volt a javaslat jegyezve meg.

A munkáltatók és mi is elfogadtuk, hogy folytassuk a tárgyalásokat és ezzel át is térhettünk a következő napirendi pontra.

E témával már több ízben foglalkozott az OÉT – jelentette be a téma kormányoldali szóvivője, az egészségügyi államtitkár, majd folytatta: megkapták az oldalak írásos véleményét. A „kórháztörvény” hatálybalépésével, július 1-el ennek is hatályba kell lépnie, mert egyéb problémák lesznek. A javaslatunkra tételesen nem válaszol, de a célokat illetően nincs véleménykülönbség köztünk: a jobb ellátás a terhek emelkedése nélkül. A TB alapokkal kapcsolatos kérdések később jönnek az OÉT elé, a finanszírozás kérdése a következő napirendi pont. Ezután a minisztérium által kiadott előterjesztésekről beszélt (szavait az oldalunkon belül némi derűtség fogadta). Az egészségügy kívánatos biztosításához az állam forrásai nem elegendőek. Nem támogatják a formális közintézményi rendszer fenntartását, hogy közben alvállalkozók vigyék el az egyes (a számukra jó hasznot hozó) szakterületeket. A kormány támogatja az egészségügyi dolgozók vagyonszerzését és megteremti hozzá a feltételeket.

Mit fogadtak el a korábbi javaslatainkból? – kérdezett vissza ezután az oldalelnökünk.

Erre az államtitkár válaszolt a korábbi kérdéseinkre és ismertette, hogy mit fogadtak el. A kormányoldal másik szóvivője még tett hozzá némi kiegészítést.

Ezt követően oldalelnökünk 15 perc szünetet kért. Ez egy kissé hosszabbra sikeredett, de közben meg is ebédeltünk.

A szünet után, a kialakult szokásnak megfelelően nálunk volt a szó, mert mi kértük.

A szünetben elvégzett minősítés szerint volt értelme oldalunk írásos javaslatának, melyek közül néhány zöld utat kapott, és javultak a garanciális elemek, de az elmozdulások többek számára nem elégségesek – mondta oldalelnökünk, az MSZOSZ elnöke. Vannak olyan részek, amelyekre nem kaptunk semmilyen választ. Pl. a fogyasztóvédelem. Azt az igényünket, hogy maradjon meg a közszolgálati jogvi-

szony garanciája mi fönntartjuk a kormányzati nem ellenére. A privatizálás működési tapasztalatát még most is érdemes elemezni. A forrásbővítés lehetőségeinek a föltárása igazán nem történt meg. Némi előrelépés történt de nem megnyugtató.

Szóvivőnk, a legjelentősebb egészségügyi szakszervezet elnöke, a SZEF alelnöke ezt hosszasan kiegészítette, többek között a következőkkel:

- A kormány tárgyalta az Orvosi kamarával, de nem állapodtak meg. Két kérdésben nem jutottak előre.
- 160 000 közalkalmazott sorsáról van szó. A szolgáltatás jellegétől is függhet, hogy kinek milyen a jogállása.
- A befektetőre nincsen szakmai vagy humánerőforrás elvárás, így nincs jobbiztonság.
- A továbbfoglalkoztatás garanciális kérdése bizonytalan.

Ezt követően oldalelnökünk megjegyezte, hogy ő az oldalállásponthoz mondta el oldalelnökként.

Arra jutottunk: változatlanul szükséges és megkerülhetetlen, hogy a magántőke szabályozott körülmények között szerepet kapjon az egészségügyben – jelentette ki a munkáltatók szóvivője. Elveink: hozzáférhetőség, az ellátások színvonalának emelése és gazdaságosság.

A kormányoldal elnöke megköszönte a két oldal együttműködését. Örült annak, hogy a szociális partnerek nem éreztek törvénysértést. Megjegyezte, hogy betűre betartották a jogalkotásról szóló szabályokat és az OÉT megállapodásokat. A szóvivőnknek még odaszólt, hogy további száz érdekegyeztető fórumon sem szerepelt a törvényjavaslat. Nem közalkalmazotti magánügy ez a változtatás, nem a közszféra ügye.

Az egészségügyi államtitkár is megköszönte az oldalak közreműködését, majd a változatosság kedvéért ő az oldalelnökünknek szólt: csak a szakmai és a garanciális kérdések amiről beszéltünk, és mind a fogyasztóvédelmi érdekeket szolgálja. Meg fog alakulni a betegjogi közalapítvány. Nem számolnak robbanásszerű változásokkal. Átlátható, nyitott rendszerbe fokozatos belépés lesz a jellemző. Fontos az eddigi tapasztalatok folyamatos elemzése.

Belemehetnénk a részletező vitába, de lezárjuk a szakaszt két megjegyzéssel – válaszolt oldalelnökünk. A Szociális Bizottság üléséről nem volt jó véleményünk. Ez egy olyan vitafolyamat volt, amelynek a végére fennmaradtak a nézetkülönbségek.

Az anyag a munkák jelenlegi helyzetét mutatja – kezdte a harmadik napirendi pont felvezetését a kormányoldal szóvivője. Semmi nincs

még eldöntve benne. A cél, hogy tartós, stabil ellátás legyen. Tárgyaljuk a különböző fórumokon. Év végéig kell valahova eljutni. Azt tudják, hogy szükség van a finanszírozás színvonalának javítására.

Nem állítottunk szóvivőt (egyébként a munkáltatók sem), mert úgy döntöttünk, hogy meghallgatjuk a tájékoztatót – jelentette ki oldalelnökünk. Nem kívánunk tételes vitát nyitni.

Ennek kissé ellentmondott, hogy a SZEF-et képviselő alelnök asszony megkérdezte, hogy az irányított betegellátás minek minősül, majd ezt követően több egyéb kérdést is fölvetet.

Rendkívül fontos kérdések hangzottak el, de erről most ne vitatkozzunk, hanem majd a Szociális Bizottság keretében – vette vissza a szót az oldalelnökünk.

Ennek ellenére Munkástanácsok képviselője is fölített egy kérdést: ha megszűnik az egészségügyi hozzájárulás, hogyan pótolja a kormány?

A munkáltatók elnöke bejelentette: egyetértenek, hogy a részletek bizottság elé kerüljenek.

Az arányosság kedvéért az ő oldalukról is elhangzottak észrevételek és egy kérdés: tisztán járulékokból finanszírozható-e az egészségügy?

Elfogadjuk, hogy a részletek kerüljenek bizottság elé – jelentette ki az egészségügyi államtitkár is. Általános célunk, hogy a finanszírozás igazságosságát és az átláthatóságot kívánjuk javítani – mondta. Nem fognak visszatérni a nyolcvanas évek. Nem kívánunk az egységes szolidarisztikus TB rendszeren változtatni.

A szerződés-kötés gyakorlatán változtatni kell – vette át a szót a kormányoldal másik szóvivője. A biztosítottak és a munkáltatók érdekét növelni kell. Szeretnék megteremteni az egészségszámla intézményét.

A témát bizottsági munka keretében folytatjuk. Csináljunk egy menetrendet – mondta oldalelnökünk e napirendi pont lezárásaként.

A negyedik napirendi pontban az MKDSZ vezetésével ideiglenesen megbízott titkára – az addigi igazgató egyházi ügyekkel foglalkozó államtitkárrá lépett elő – jelentette be, hogy az OÉT írja ki az igazgatói pályázatot, majd ismertette annak tartalmát.

Oldalelnökünk gratulált a jelen lévő leköszönt igazgatónak, és elmondta: oldalunk feltétele a jelölt nyelvtudása.

A munkáltatók oldalelnöke is ismertette a véleményüket: a feltételük a jelölt nyelvtudása.

A Munkaügyi Minisztérium helyettes államtitkára, akihez e terület is tartozik elmagyarázta a módosításokat. Rövidítettünk – jelentette ki.

Ezt követően a leköszönt igazgató, aki korábban a kormányoldali titkár volt elköszönt tőlünk, mi tőle, s ezzel lezártuk ezt a plenáris ülést.

2003. június 27., péntek, 10 óra

A nyári szünet kezdete előtt még egyszer összejöttünk OÉT plenáris ülésre az Országgyűlési Képviselők irodaházában, hogy a kormányzat előterjesztésében hét fontos témát megtárgyaljunk. A javasolt napi-rendi pontok a következők voltak:

1. Előterjesztését a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló 1998. XXXIX. tv. módosításáról.
2. A jogalkotásról szóló törvénytervezet.
3. A jogi segítségnyújtásról szóló törvényjavaslat.
4. A heti 38 órás törvényes munkaidő bevezetésének előkészítéséről
5. Állásfoglalás a 2004. évi munkaszüneti napok körüli munkarendről szóló foglalkoztatási és munkaügyi miniszteri rendelet tervezetéről.
6. A felnőttképzésről szóló tv. módosítása.
7. Az emberi erőforrás fejlesztési folyamatokban az egész életen át tartó tanulás feltételrendszerének javítására kidolgozott koncepciót és a stratégiáról szóló tájékoztató.

Az ülés a napirend előtti hozzászólásokkal kezdődött. Először a sorrendnek megfelelően a munkáltatók jöttek. Az oldalelnökünk tett fel egy kérdést a kormánynak. Beleütköztek a kamarai törvények módosításával kapcsolatos elképzelésekbe, és hallottak egy érdekképviselői törvényről is, a gazdasági kamarákról szóló törvény tervezete milyen stádiumban van? Hogy kerül a kormány, az OÉT, a parlament elé? Milyen viszonyban van az érdekképviselői törvénnyel?

A kamarai törvény október környékén kerül ide – hangzott a kormányoldali válasz. Az érdekképviselői törvénynek legfeljebb a koncepciója kerülhetne ide a második félévben.

Ezután a mi oldalelnökünk, az MSZOSZ elnöke tett fel egy kérdést. A sajtóból értesültünk, hogy az FMM féléves moratóriumot adott a cégeknek, hogy kerüljék a bírság kiszabását a egyéni munkavállalók esetében. Ez a törvénytörést erősíti, ezért kezdeményezzük az intézkedés visszavonását.

Ne foglakozzunk hírlapi kacsákkal – mondta a kormányoldal elnöke, a munkaügyi államtitkár. Ilyen típusú utasítás nem létezik (a mai Népszabadságban volt olvasható), csak útmutató van, amely az első alkalommal figyelemfölvívást, a második alkalommal bírságot jelez. A partnernél tájékozódjunk, ne a sajtóból.

Oldalelnökünk visszautasította a „hírlapi kacsa” kifejezést. A miniszter úr nyilatkozott a témáról – mondta.

Amit a miniszter úr mond, és ami a sajtóban megjelenik nem ugyanaz válaszolta a kormányoldal elnöke. A törvény természetesen a kormányra nézve is kötelező.

Hozzákezdve az első napirendi pont tárgyalásához a kormányoldal szóvivője, az egészségügyi államtitkár kijelentette: nincs hozzátenni valónk a témához.

Az előterjesztést tárgyalásra alkalmatlannak tartjuk – jelentette ki az oldalelnökünk, aki itt a szóvivőnk is volt. Nem felel meg a megállapodásban foglaltaknak, és nem biztosítja a kontrollt.

Hat éve várunk, hogy legyen valami – szólt a munkáltatói oldal szóvivője. Örültünk amikor a kormányprogramban megjelent, és üdvözljük, hogy egyáltalán foglalkoznak vele. Nem álmaik netovábbja az előterjesztés. Tárgyalni kell. A nulladik változatnak tekintik amely a véleményeikkel átalakítható. Számukra három elv fontos: a nyilvánosság, az áttekinthetőség és az ellenőrizhetőség. A legnagyobb gond a jogosítványok kérdése. Készen állnak a további munkára.

A kormány kész tárgyalni az előterjesztésről – mondta a kormányoldal elnöke, és felolvasta a kormányprogram ide vonatkozó részét.

A kormányoldal szóvivője megköszönte a munkáltatói oldal hozzáállását, majd a szakérői rendszerről beszélt.

Mi is áttekintettük a kormányprogramot – vette át a szót oldalelnökünk. Egy alapvető kérdésben tér el az álláspontunk, ami a kormány szerint teljesíti a kormányprogramot, miszerintünk nem. Nem biztosítja a befizetők kontrollját, és egy tanácsadó testületté degradálja az intézményt. Megfogalmazzuk a fő szempontokat, de nem akarunk a részletes vitába belemenni. Nem akarjuk visszaállítani az önkormányzatot, de van ilyen vélemény is.

1. Érdemi ellenőrző funkciót kell, hogy gyakoroljon.
2. A testület független legyen a kormánytól.
3. Nem tartjuk elfogadhatónak, hogy a javaslat diszkriminálja a munkavállalói és a munkáltatói oldalt a jelöltállításban.

Nem gondolkozunk önkormányzatban – jelentette ki gyorsan a munkáltatók szóvivője. Nem akarjuk az irányítási rendszert átvenni, a felügyelethez viszont ragaszkodunk.

A kormányoldal szóvivője szerint úgy érzik, hogy a felvetésekre választ ad az előterjesztés.

Az előterjesztés tovább megy a kormányprogramnál – mondta a kormányoldal elnöke, mert tripartit testület. Az egyszerű ellenőrzésen

túl érdemi befolyást jelent az alapok stratégiai kérdésére. Az oldalak legalább érzékeljék a továbblépést – jegyezte meg. A javaslat még a kormányülés előtt van. Tekintsük első fordulós tárgyalásnak a mait, és amint a kormány kialakítja az álláspontját, az előterjesztés visszajön az OÉT-re.

Az államtitkár úr válaszából egyértelműen látszik, hogy jogos az igényünk: új tárgyalás kell – mondta az oldalelnökünk. Fontosnak tartjuk, hogy egyetértés alakuljon ki az alapok felügyeletében. Mi újra megfogalmazzuk az elvárásainkat és írásban adjuk, ha van rá esély, hogy azokat figyelembe vesszük.

A munkáltatók szóvivője ismét meglepődött. A korábbi felügyelő bizottságból átemelték azt, ami nincs összefüggésben az irányítással és a gazdálkodással. Ha az nincs az anyagban, akkor hogy működhetett két évig mindenki meglegedésére a felügyelő bizottság. A javaslataik alternatív javaslatok, és készen állnak a vitára.

Mi lesz a feladat, és mi határozza meg, hogy milyen embereket ültessünk be? – hangzott el a kérdés a munkáltatói oldalról.

Meg kívánjuk ismerni mindkét oldal részletes véleményét – jelentette ki a kormányoldal elnöke, és hozzátette: a javaslat nem diszkriminál.

Azt kell körbejárni, hogy mit értünk ellenőrzés alatt – hangzott még el kormányoldalról.

Fogadjuk el, hogy null változatban tárgyaltunk – mondta oldalelnökünk. Ezt az előterjesztést nem fogadjuk el, újat javaslunk, és az elvárásainkat írásban átadjuk a másik két oldalnak.

Nem ÁSZ-t, APEH-et, kormányt akarunk játszani, amikor ellenőrzésről beszélünk – mondta a munkáltatók szóvivője. Ha az előterjesztésből nem lenne semmi, az ellenőrzési jogunkkal élhetnénk. Ennél többet akarunk. Fontosnak tartjuk a társadalmi kontrol intézményesített megjelenését.

Mi a mai napot első tárgyalási fordulónak tekintjük, kialakítjuk a véleményünket és visszahozzuk ide – zárta le a témát a kormányoldal elnöke.

Nagy örömmre szolgál, hogy napirendre tűzhettük a témát – kezdte a második napirendi pont tárgyalását a kormányoldal szóvivője, az Igazságügy Minisztérium helyettes államtitkára. A mai törvény nem felel meg a mai viszonyoknak. A tervezet vitája ősszel elkezdődik.

Nem egészen értem az előterjesztést – mondta a szóvivőnk, az ASZSZ elnöke. A Munkajogi Bizottságban elhangzott javaslatainkhoz mi a kormány álláspontja (ugyanis csütörtökre ígértek választ). Az előter-

jesztés nem alkalmas a tárgyalásra. Hozzáállásunk akkor változik, ha az előterjesztés is változik.

A Bizottságban érdemi vita folyt – vette át a szót a munkáltatók szóvivője, ennek eredményeként visszatérünk egy módosított változatra. A legnagyobb probléma, hogy a civil szféra, a szociális partnerek véleménye nem jelenik meg a jogalkotásban. Tulajdonképpen visszalépés történik a jogalkotási folyamatban a szociális partnerek szempontjából. Legitim partnerek kívánunk lenni és nem csendestársak. Várjuk az ígéretek bevaltását.

Bár nincs elfogadott alapszabályunk – mondta a kormányoldal elnöke, nem hiszem, hogy nem tudnánk megítélni mi folyjon a plenáris ülésen és mi a bizottságban. Nem a bizottságban folyik az érdekegyeztetés, hanem a plenáris ülésen. Majd kijelentett: zavarban van, hogy ugyanazt az előterjesztést olvassuk-e.

A kormányoldali szóvivő válaszolt a konkrét észrevételekre, majd kijelentette: a mai jogalkotási törvény elavult. A nyitott jogalkotás jelenik meg a javaslatban, és minden állampolgár joga, hogy ismeretei legyenek a jogalkotásról. Ezt követően hosszasan részletezte tovább a javaslatokat.

Sajátos a mai OÉT, az államtitkár úr előzetes és utólagos megjegyzéseket tesz – mondta a szóvivőnk. A helyettes államtitkár úr teljesített. A szociális partnereknek most is van véleményezési joguk. Az előterjesztés felületes volt, túlmutat a jelentőségén. A civil szervezetekre utalás nem megfelelő, ugyanis a kilenc munkáltatói és hat munkavállalói szövetség nem civil szervezet. Nem jogharmonizációs problémáról van szó, hanem azt a véleményezési jogkörünket akarják elvenni, ami eddig sem működött jól. Ezt követően részletesen válaszolt a helyettes államtitkár részletes fölvetéseire. Az érdekegyeztetés ügye, a szociális párbeszéd szerepel-e a törvényben vagy sem számunkra nagyon fontos, és ha nem szerepel kérdés, hogy kiállja-e a parlament próbáját – fejezte be hozzászólását.

Egyetértek a munkavállalói szóvivő kimerítő fejtegetésével – mondta a munkáltatók szóvivője. Csak néhány ponton kell hozzátennem. Az internetes megjelenítéssel kapcsolatban megjegyezte: ha én el tudom olvasni egy cég árlistáját, még nem veszek részt az árképzésben. Elhangzott, hogy a javaslataink jogszerűtlenek, majd a válasz: nem értenek vele egyet. A szociális partnerek társadalmi igényt közvetítenek a kormány felé.

A lehető legszakszerűbb elképzeléseket igyekszünk idehozni – vette vissza a szót a kormányoldal elnöke. Örömmel vennénk, ha más olda-

lak is hoznának ide javaslatokat, hogy mi bírálhassuk. Az érdekegyeztetés alatt nemcsak a teremben ülő tizenöt szervezetet kell érteni. Remélem ebben egyetértés van – tette hozzá.

Őt követően a kormányoldal szóvivője szólt részletesen az észrevételekről. Hozzászólása végén visszatért oda, ahonnan elindultunk.

Ezt követően még hosszasan folyta vita az oldalak között, és az oldalakról a szóvivőkön kívül többen is bekapcsolódtak. A vita végén a kormányoldal elnöke foglalta össze a kormány álláspontját:

1. A kormánynak nincs szándéka a szervezetek jogosultságának korlátozására, sőt szeretné erősíteni a szociális partnerek véleményezési munkáját.
2. Eltér a véleményünk, hogy ebben a törvényben vagy más törvényben kel ezt megfogalmazni. A kormány kész a kompetenciát a lehető legrészletesebben, akár külön törvényben, akár az MT-ben megfogalmazni.
3. Gyorsítsuk fel az OÉT alapszabályának a megfogalmazását.

Végül kijelentette: nincs szándék a szociális partnerek jogainak a korlátozására.

A harmadik napirendi pont bevezetéseként a kormányoldal szóvivője, úgyszintén az IM munkatársa röviden összefoglalta, amit az előterjesztésben olvashattunk. Lényegében rendezni kívánják a jogi segítségnyújtás célját.

Támogatjuk a törvényjavaslatot – jelentette ki szóvivőnk, aki az előző téma szóvivője is volt. De azért ette néhány észrevételt:

- Sajnálatos, de bővülni fog a szociálisan rászorulóknak köre.
- Óriási felelősség hárul a bíróságokra.
- A munkavállalókat sem peres, sem nem peres eljárásban semmiféle hátrány nem érheti.
- A munkavállalók jogi képviselőiben a jogsegélyszolgálatok szerepét erősíteni kell, mert ők vannak legközelebb a munkavállalókhoz.

Támogatjuk a jogszabályt – jelentette ki a munkáltatók szóvivője is.

A kormányoldal szóvivője egyetértett a bíróságok felelőségével és javasolta: legyen egy a rászorultsági kérelmeket vizsgáló intézményrendszer. Szóvivőnk megköszönte a választ és javasolta egy szakmai megbeszélés megtartását, amivel a kormányoldal szóvivője egyetértett és ezzel le is zárult e pont vitája.

A negyedik napirendi pont kormányzati előterjesztés bevezetéseként a kormányoldal szóvivője, a munkaügyi minisztérium helyettes államtitkára felolvasta a kormányprogram ide vonatkozó részét. Sze-

retnének itt megállapodni – mondta, a javaslatunkat ennek a szellemében tettük, de tudjuk, hogy a téma a mai nap nem zárható le. Különös szerepe van a munkáltatók és a munkavállalók közötti tárgyalásoknak.

Várakozásainkhoz képest késve, de végre ide került a téma – kezdte hozzászólását oldalelnökünk. Nagyon fontos napirend, ezért különös felelőséggel tárgyalunk e témáról. Azzal a szándékkal kezdtük a tárgyalásokat, hogy már 2003-ra bevezetésre kerül. A mai napirenddel kapcsolatos álláspontunk rövid lesz – jelentette ki, de mielőtt elmondta volna idézte a miniszterelnököt, aki kijelentette, hogy a 38 órás munkahét bevezetését a ciklus végéig fontosnak tartja, és ebben a kérdésben a munkavállalók pártján áll. A kormány itt nem húzódhat ki a tárgyalások alól – mondta. Az előterjesztést nem tarjuk igazán tárgyalásra alkalmasnak, ezért javasoljuk a következőt: legkésőbb 2006. január 1-től a törvényes heti munkaidő 38 órára csökkenjen. Ha ebben egyetértünk, elindulhatnak a tárgyalások a mikéntről. Ebben kérjük a megállapodást.

Nem tarjuk időszerűnek a törvényes munkaidő csökkentéséről szóló tárgyalást – jelentette ki lakonikus rövidséggel a munkáltatók oldalelnöke.

Késlekedésről szó sincs – válaszolt a kormányoldal szóvivője. Amit a miniszterelnök mondott vállalható. Ők is úgy gondolják, hogy a kormánynak itt aktív szerepe van, viszont egy igen egy nemmel nincsenek egyetértési szerepben.

A nagy meglepetéssel fogadtuk a munkáltatók álláspontját, mert az megkérdőjelezi a tavaly november 29-i megállapodást – vette vissza a szót oldalelnökünk. Hogy gondolják ezt? Nem tudunk mit kezdeni azzal, hogy nincs megállapodási helyzetben a tanács! A kormány el tudja-e fogadni a javaslatunkat? – kérdezte a végén.

A munkáltatók oldalelnöke idézte a november 29-i megállapodást, majd újra bejelentette, hogy a tárgyalást nem tartják időszerűnek.

Mi a tárgyalások kezdésre tettünk javaslatot, és a kormány kész tárgyalni – erősített rá a kormányoldal szóvivője. Ezek után elszabadult a pokol, a szociális partnerek részéről többen is többször hozzászóltak érvelve az igazuk mellett, és időnként a kormányoldal is közbevetett egy-egy hozzászólást:

- Már a 90-es évek közepétől előálltunk ezzel a javaslattal. Ma 41 órás a munkahét.
- Kérjük a munkáltatói oldalt: változtassák meg véleményüket, mert a jelenlegi helyzet rájuk nézve is hátrányos.

- A kormányoldal folytasson egyeztetést, hogy hajlandó-e kétoldalú megállapodást kötni.
- A kormánynak munkaadóként is kell gondolkoznia.
- A kormánynak itt kormányként kell gondolkoznia.
- Azért nincs megállapodási helyzet mert egy oldal még nemet mond.
- Kétoldalú tárgyalásokra nem vagyunk hajlandók.
- Kérem a munkáltatókat gondolják át ismételten e kérdést.
- Lássuk a problémákat és keressük a megoldást.
- Nem kétoldalú tárgyalásra szólítottunk föl, csak a kormány egyetértését kérjük.
- Kérdem a munkáltatókat: mikor lesz időszerű?
- Készek vagyunk tárgyalni a bevezetés módjáról. Meg lehet állapodni.
- Mi tárgyalunk, de nem most.
- A kormányprogram és a megállapodás más-más szöveget ír.
- Most nem tudunk igent mondani.
- Aktív szerepet fogunk betölteni.
- Az előterjesztés alkalmas. A 206-os 38 órás bevezetés ma nem várható.
- Foglalkozunk érdemben az anyaggal.
- A hivatkozás a mi részünkről nem magalapozott.
- A mai tárgyalást zárjuk le.
- Azért akarjuk kitűzni a dátumot, hogy ne kerüljünk olyan helyzetbe, mely szerint kiderül: az ország egyik felében lehetséges, a másikban nem.
- Próbáljunk a szándékban megállapodni.
- Olyan új évek nem hangzottak el ami az oldal álláspontját megváltoztatja. Más utat kell találni.
- Egyetértünk a hozzászólással.

Ez eljárási típusú kérdés – próbálta a témát lezárni a kormányoldal elnöke. Soros elnökin egyik oldal sem jelezte, hogy megállapodást tervez. Erről előre szóljunk a jövőben.

Egyetértünk, de ez az ügy bizottsági ülésen előkerült – mondta az oldalelnökünk.

Támogatjuk, de a jelenlegi helyzetben ez az álláspontunk – jelentet ki a munkáltatók elnöke.

Ezzel, gyakorlatilag eredmény nélkül véget is ért e téma tárgyalása.

Az ötödikké előrelépet eredetileg 7-dik téma tárgyalásához a kormányoldal nem kívánt semmit hozzátenni. Az előterjesztést mind mi,

mind a munkáltatók támogattak, de mi jeleztük: kezdeményezni fogjuk, hogy december 24-e legyen munkaszüneti nap. A másik két oldal bejelentette, hogy ki fogják alakítani álláspontjukat.

A hatodikká visszaszoruló eredetileg 5-dik téma megkezdésekor a munkáltatói és kormányoldal hozzájárult, hogy szóvivőnk, aki a korábbi témáknál nem ült az asztalnál, és ugyanannak a konföderációnak volt képviselője, mint az oldalelnökünk, az asztalhoz üljön.

Bevezetésként a kormányoldal szóvivője röviden megindokolta az előterjesztést, majd hozzánk került a szó.

Szóvivőnk elmondta, hogy a módosítások indokoltak, a gyakorlat is generálta. A legfontosabb, hogy a munkavállalók számára biztosítva legyen a hozzáférés a képzéshez, oktatáshoz. A módszereket támogatjuk, a kettőség megszüntetését elfogadjuk. Az akreditációt fontosnak tarjuk. Jogorvoslati alternatíva: előbb a miniszterhez lehet fordulni, utána a bírósághoz.

A munkáltatók is indokoltnak tartják a módosítást – mondta a szóvivőjük. A távoktatást fontosnak tartják.

A kormány nyitott a konkrét javaslatokra mondta a kormányoldal szóvivője, miután reagált az észrevételekre. Egyetértett azzal a munkáltatói javaslattal, mely az intézmények igazgató testületeibe a gazdaság képviselőinek a bevonását kérte.

A hetedikké szorult hatodik pontot ugyanazzal a szóvivői körrel tárgyaltuk.

Az előterjesztés megkísérli az iskolai és az iskolán kívüli oktatási rendszert összehozni (szerintem kevés sikerrel, mert jelenleg nincs iskolai rendszer) – vezette föl a témát a kormányoldal szóvivője. Gond az intézmények működtetése. A keretrendszer középpontjába az egyént kell állítani. Három tanulási forma van: az informális, a nem formális és a formális. Koncepcionálisan fontos, hogy a rendszer megfelelő transzparenciával rendelkezzen, garanciák (jogi feltételek, finanszírozási garancia) kapcsolódjanak hozzá, és legyen minőségbiztosítás. A stratégiai feladatokat viszont még markánsabban kellene kiemelni.

A foglalkoztatáshoz és a foglalkoztatottsághoz kötődik – mondta szóvivőnk. Kulcskérdés. Jelentősége a keret jellegben van. A finanszírozás fontos, hogy a szükséges 25%-os hazai támogatás biztosítva legyen. Fontos a közös képzési érdekek összehangolása, az esélyegyenlőség biztosítása. Idő és pénz kell

Az első kérdés a finanszírozás – mondta a munkáltatók szóvivője. Fontos a foglalkoztatottság. A munkáltatói szervezetek a program kialakításában is részt kívánnak venni.

A kormány nyitott a társadalmi, szakmai konzultációra – tette hozzá röviden a kormányoldal szóvivője, s ezzel véget is ért az első félév utolsó plenáris ülése.

2003. augusztus 5., kedd, 10 óra

Alig több, mint egy hónapos nyári szünet után egy augusztus eleji keddi napon jöttünk ismét össze az országgyűlési Képviselők Irodaházában, hogy több fontos kérdést is megtárgyaljunk.

1. Konzultáció

- a) az euró bevezetésének stratégiájáról,
- b) az uniós csatlakozás megalapozását szolgáló középtávú gazdaságpolitikai programról.

2. Konzultáció az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló új törvényjavaslatról.

3. Konzultáció az egyes törvényeknek az Egységes Munkaügyi Nyilvántartás létrehozásával összefüggő módosításáról.

4. Tájékoztató a nyilvántartásba vett kollektív szerződésekről, a 2002. évben és a 2003. I. félévben bejelentett kollektív szerződések feldolgozásáról.

5. Előterjesztés az MKDSz igazgatói pályázatának eredményéről (zárt ülés).

A tervezett öt napirendi pont közül az első négynek a kormány, az ötödiknek a pályázati bíráló bizottság elnöke volt az előterjesztője.

Napirend előtt javasoltuk, hogy az első pont a és b pontját együtt tárgyaljuk. Ezt a másik két oldal elfogadta.

Ezután jött az igazi napirend előtti felvetésünk. Oldalelnökünk, a Munkástanácsok elnöke tiltakozott az oldal nevében, hogy az elmúlt hetek során a sajtóban különféle információk jelentek meg a munkavállalókat érintő kérdésekről (adó, stb.), és ez ellentétben áll a miniszterelnök tavalyi ígéretével. Először a szociális partnerekkel tárgyaljon a kormány. Ezért javasoljuk, hogy a fölmerült kérdések minél előbb kerüljenek OÉT elé. Az FMM közölje le a náluk lévő ütemtervet.

Ez kommunikációs kérdés – mondta a munkáltatók szóvivője, ők úgy készülnek, hogy erről itt tárgyalnak.

A kormányoldal elnöke, a munkaügyi államtitkár elmondta, hogy a napirendi pontokat soros elnökön alakítják ki. Nem a kormány egyoldalú döntése. Az ütemezés közös felelősség, és a munkavállalói oldal gondolja újra a saját tervezését.

Ha már ott volt, a pénzügyminiszter is bekapcsolódott a vitába: A kormány alakította ki az álláspontját, s erről tájékoztatta a sajtót. Az nem különös eset, hogy a kormánynak van saját álláspontja. Az, hogy ez a sajtót érdekli természetes. A parlamentbe kerülés előtt itt meg tárgyaljuk az előterjesztést. Ezt mutatja a mai napirend is.

E hozzászólás elindította a lavinát. Előbb az MSZOSZ elnöke mondta el, hogy nem vitatja a kormány jogát. Ez a bejelentés azonban több ponton érinti az OÉT-et. A korábbi, 2004-et érintő megállapodás lényege az volt, hogy meg tudtunk állapodni 2004-re. Kerüljön a téma minél előbb ide.

Kérdés, hogy mely fázisba lépjenek be a szociális partnerek – mondta az Autonómok elnöke. Azt az FMM jól tudja. A napokban olvasható tervek viszont sújtják a munkavállalókat. Joggal mondhatjuk, hogy a miniszterelnök jelenjen meg itt, értékelje a helyzetet és mutasson ki utat.

Egyetértve a fölvetéssel, a közsférában is elvárjuk, hogy minél előbb hívják össze az illetékes fórumokat – mondta a SZEF elnöke mindkettőnk nevében. Különösen, hogy elkezdődött a sajtóban egy olyan vita, hogy hány fővel kell csökkenteni a közsféra létszámát.

Az érvelés logikája nem stimmel – szolt a munkáltatók elnöke, a kormányoldal elnökéhez. Csak azt tudjuk értékelni, amit a kormány előterjeszt.

A kormány szándékában áll a KOMT⁸ és az OKÉT összehívása – mondta a munkaügyi államtitkár. Majd az ütemezéssel kapcsolatban megjegyezte: korábbról nincs példa rá, hogy kormánydöntés előtt az azt befolyásoló témát tárgyaljon az érdekegyeztetés. A mostani ciklusban erre van lehetőség. Készek tárgyalni a napirendek ütemezéséről – tette még hozzá.

A pénzügyminiszter most sem maradt ki. Időnként meglepődök, hogy milyen javaslatuk van, amiről nem tudnak – mondta. Ítélni a hivatalos javaslatok alapján ítéljük – tette még hozzá, s ezzel le is zárult a téma tárgyalása. S ha már nála volt a szó meg is tartotta, mert az első napirendi témának ő volt az egyik kormányzati szóvivője. A másik a Nemzeti Bank alelnöke volt.

A pénzügyminiszttertől megtudtuk, hogy

- a gazdaság fejlődésében, a növekedésben bizonytalanság van az iraki háború miatt;

⁸ KOMT a Közalkalmazottak Országos Munkaügyi Tanácsa, az OKÉT az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács.

- május 1-től uniós tagok leszünk, s ez a gazdaságra hatással lesz, de nem fog sokkal járni, nem fognak ágazatok, iparágak eltűnni. Érdemben új helyzetet az agrárszférában hoz a csatlakozás.
- központi elem a versenyképesség megvitatása;
- ha a piac bővül, könnyű növekedést elérni, ha a piac stagnál piacbővülést kell elérni. A foglalkoztatottsági helyzetet kell javítani. Ez növeli a piacot.
- az elmúlt évben a költségvetésben olyan expanziót hajtottak végre, ami nem tartható. A lakosság fogyasztás növekedésének mértéke sem tartható.
- a költségvetési hiány további csökkentésére van szükség. 2006-ra 2,5% hiányt céloznak.
- óvatos jövedelempolitika kell;
- a monetáris politikával szükséges az együttműködés.
- a gazdasági növekedéshez a költségvetési politikában átrendezésre van szükség, ezért szorgalmazzák az útépitést. Nem kapunk lehetőséget, hogy az eurozónából kimaradjunk. Csatlakozásunknak az eurozónához a lehető leggyorsabban kell végbe mennie. A mikrogazdasággal is foglalkozni kell

A pénzügyminisztert az MNB elnökhelyettese követte egy nagyon hosszú beszéddel. 1957-ben az alapítók már monetáris módon gondolkodtak – mondta. Az inflációnak ugyanannyinak kell lenni, mint a többi országban. Ezt a költségvetési politika biztosítja. A maastrichti kritériumokat nem lehet rögtönzésszerűen teljesíteni. Kérdés: nem kellene-e meglépni egy nagyobb felzárkózást? A válasz: nem! A görögök, spanyolok, portugálok is átlag alatti jövedelemmel léptek be. (Ez igaz, de mennyivel voltak ezek az átlag alatti jövedelmek a mieink fölött!) Egy gyorsan növekvő gazdaságban nem muszáj, hogy reálköltségek egyenletesen növekedjenek. Társadalmi konszenzusra van szükség. (Ez azt jelenti, hogy megint a munkavállalók szívnak.)

Alaposan átolvastuk az előterjesztést – mondta szóvivőnk, az MSZOSZ elnöke, aki elsőnek szólalt meg oldalunkról. A 260 pontból 80-ban találkoztunk azzal, hogy a bérek az első számú veszélyforrás. Jóval kevesebben találkoztunk az egyéb problémákkal. Nem tudjuk elfogadni, hogy a gazdaságot a bérek visszafogása lendíti föl. A béreknek növekedni kell. Mi a kormány elképzelése a reálbér növekedéséről? A versenyképesség javítását fontosnak tartjuk mi is, de nem fogadjuk el azt, hogy a versenyképességet a bérek visszafogása javítja. Javasoljuk, hogy ezt más úton biztosítsák. A magyar munkavállaló nem mehet

kiszolgáltatott módon az Unióba. Hogyan lehet a magyar bérek mellett a gazdaságot föllendíteni? Erre kérünk javaslatot!

A foglalkoztatás növelése fontos cél. Ezt mi is kezdeményeztük. Az anyagból nem látszik, hogy ezt a kormány milyen gazdaságpolitikával alapozza meg. Egy változó foglalkoztatási szerkezetre kell fölkészülni. Magyarországról nem vonul ki a tőke, így kell feltételeket megteremteni. Azt várjuk a kormányzattól, hogy valódi foglalkoztatást bővítő kormányzati program készüljön.

Nagyon szeretnénk, ha az egyeztetés hosszú távon működne az MNB és a pénzügyi kormányzat között.

A gazdasági növekedéssel legalább megegyező reálbér növekedést várunk, de ezt a törvénynek adóágon is meg kell teremtenie. Nem fogadható el, hogy az átlagbérek a legmagasabb adósávba csúsznak.

Komoly kérdőjel van az inflációs célok teljesítése és a költségvetési célok között. Kérdés: nincs-e ellentmondás a 2004-es célok, és az inflációs célok között, Az euró bevezetésével, mint céllal egyetértünk, de nem tudunk állást foglalni abban, hogy az előnyök és a hátrányok között mi a viszony. Erről még tovább kell tárgyalnunk.

A fölvetet kérdésekről tovább kívánunk tárgyalni. A kormány javítsa a pontatlanságokat.

A költségvetésnek nincsenek finanszírozási problémái – vetette közbe a pénzügyminiszter, de nálunk maradt a szó, mert oldalelnökünk javasolta, hogy ne csak a közös vélemény hangozzon el oldalunkról, hanem minden vélemény. Így is történt:

- Az előterjesztés inkább költségvetési intervenció, mint gazdaságpolitika.
- Nincs garancia arra, hogy később más jövedelempolitikát követ a kormány.
- Az SZJA döntött ügy, tavaly a kormány felelősen döntött.
- Az előterjesztés semmit nem szól arról, hogy mit kezd a kormány a törvénytelen foglalkoztatásokkal. Ha adóbevételi lehetőségeket keres a kormány ez az lenne.
- A csatlakozáskor számítani lehet arra, hogy az EU-s átlag felrántja a magyar munkanélküliséget. erre program kell.
- Óvatos jövedelempolitikára van szükség, hogy ne a munkavállalók fizessék meg a különböző ígéretek költségeit.
- A társadalmi konszenzusra való hajlamot ez az anyag nem tükrözi.
- Az önkormányzati reformnál feltüntetni a TB regionális reformját tévedés.

- Ez az előterjesztés egy vádirat a munkavállalók ellen.
- Nem kevés mondat kezdődik úgy, hogy mindenért a magas bérek a felelősek. Reméljük nem kérjük a munkavállalók támogatását.

A munkáltatók nem neveztek meg szóvivőt, ezt előre jelezték, és így is történt. Majdnem mindnyájan megszólaltak, pedig ők többen ülnek az asztalnál mint mi:

- Műfaji zavarban vagyok, mert a témák a stratégia helyett az eszközrendszerrel érintik.
- A célban nincs különbség. Kérdés, hogy az eszközrendszerben lesz-e konszenzus? Mit visel a lakosság? Mit a vállalkozói szféra? Mit a költségvetés?
- Szerencsétlen üzenet, hogy a sajtóban már az eszközrendszer-ről folyik a vita.
- Szeretnénk azt látni, hogy a költségvetés hogy kívánja a feladatot teljesíteni.
- Egyetértünk azzal, hogy a versenyképességet növelni kell, de az előterjesztés fiskális jellegű, nem a vállalkozóknak szól.
- E javaslat nem helyettesíti az őszi bértárgyalásokat.
- Az eszközrendszerrel kapcsolatban további bértárgyalás kell.
- A környékbeli országokban mindenütt van titkos megállapodás (ezért tudjuk) a pártok, a szakszervezetek és a munkáltatók között. Nálunk ez a politikai pártok kissztílúsége miatt nem jött létre.
- Az az illúzió, hogy megjön a Kánaán elmúlik.
- Mitől jobbak többiek? Miért vagyunk a sor végén?
- Álljon fel egy háromoldalú bizottság az OÉT-en belül, és nézze meg, hogy áll a költségvetés struktúrája. Erre kell programot csinálni.
- Nagyobb gyárok fognak kimenni.
- Túl sokan járnak egyetemre. (Inkább tanulatlan segédmunkások legyenek?)
- Miért kel a munkavállalókat minimálbéren tartani?
- Legyen 7-8% körüli infláció.
- A versenyszféra szakszervezetei külön egyeztessenek a munkáltatókkal.
- Ez egy fontos lépés a kormány részéről. A kijózanodás anyaga. Kezd szembenézni a valósággal.
- Nincsenek benne azok a lépések, amelyek segítik a versenyképesség növekedését.
- Vagy bér, vagy munkaidő.

- Bizonyos kis dolgokkal ne nehezítsük a munkáltatók helyzetét.
- Az olcsóbb állam felé kell elindulni. (Ez mindig a közszféra faragásának a vágyát jelenti, s csak a megtörténte után derül ki, hogy a kisebb, a kevesebb drágább, mert a munkát valakinek el kell végezni, s ha nincs kivel az mindenkinek sokba kerül. A legnagyobb költséget az el nem intézett ügy jelenti.)
- A közszférában az előző öt hónapban 25 százalékkal nőtt a bér-színvonal! (Már kezdi megközelíteni a versenyszférát.)
- Azokkal az ÁFA változásokkal, amik előttük állnak, hogyan lesz versenyképes pl. az idegenforgalom?
- Javaslom, hogy a három partner az ősz során komoly munkával javítsa ezt az előterjesztést.
- Akkor kerüljön ide az anyag amikor kell.
- Kinek kell, hogy versenyképesek legyünk?
- Az euró értékeléséről szól az előterjesztés, de túl sokat szól az előnyökről, és keveset a hátrányokról.
- Az agrárágazatot képviselni nem szerencsés dolog.
- További egyeztetések kellenek.

Van még olyan elem, amely mellett konszenzus alakítható ki – vette vissza szót a pénzügyminiszter. Egyetértés van az euró mellett, és a versenyképesség növelésének szükségességében. Csodaeszközök nincsenek. A bérpolitikával kapcsolatban néhány félreértést és illúziót el kell oszlatni. Az előterjesztés nem tartalmaz olyan javaslatot, ami a bérek (nominál vagy reál) visszafogására irányulna. A leírtak 2004-ben 0, 2005-ben 1 és 2006-ban 1-2 százalék reálbér-növekedést tartalmaznak (ez valóban nem visszafogás). Nem lehet a teljesítményektől elszakadva kezelni a béreket. Az OÉT-nek újra kell gondolnia önmagát. A megállapodások nem mindig igazolják a történéseket. A versenyképességet a bérek, az árfolyam és a kamatok alakulása befolyásolja. A munkaerőnek van ára, ezt nem szabad elszakítani a valós viszonyoktól. De nem a munkaidő csökkentés a jó üzenet. 2004-ben nem törik meg a deszinfáció szintje. Támogatják az államháztartási reformot, és a centralizáció csökkentését. Az olcsóbb államot a kormány a zászlajára tűzte. A közszférában elmarad a hatékonyság. Azt viszont nem támogatja, hogy az infláció egy magasabb szintjét teremtsék meg, mert túl könnyű megoldás nagy hátrányokkal. A szegényebb rétegek megtakarítását nehezebben tudják megtartani. Önmagában az euró miatt további megszorításokra nincs szükség.

Az MNB alelnöke még hosszasan dicsért egy-egy munkáltatói véleményt. Nem lehet egyszerre magas bér és nagy létszám – mondta.

(Próbálna megélni az átlagbérből, a minimálbérről nem is beszélve.) Az infláció növelésével ő sem ért egyet – tette még hozzá, majd hosszasan győzködött minket, hogy álljunk el követeléseinktől.

Sovány eredmény születet – állapította meg a szóvivőnk. Nincs egyetértés az odavezető útban. Alapvető célunk a foglalkoztatás bővítés, és nem mondunk le a bérek felzárkóztatásáról. Nulla százalékos reálbérnövekedés a kormány elképzelése, a mienk legalább a gazdasági növekedésnek megfelelő bérnövekedés. A bérmegállapodás mellett a tavaly novemberi megállapodás a munkaidő csökkenéséről is szólt.

A szóvivőén kívül természetesen e körben is elhangzottak más hozzászólások az oldalról:

- A rosszul működő közszféra a versenyképességet csökkenti.
- A közszféra tavalyi béremelése egy tizenhárom éves adósság egy részének kompenzációja volt.
- Mi a véleménye a szemben lévő oldalnak (munkáltatók) a fekete munka elleni föllépésről.
- A középtávú megállapodás elől elment a jó időpozíció.
- A bérek reálértékének a növelése felzárkózás.
- Ha más országokkal vetjük össze Magyarország teljesítményét a bérek jelentősen le vannak maradva. Mi van e mögött?
- Mi határozza meg a magyar munkaerő árát?

A munkáltatóknál most már csak ketten szóltak:

A program nem lezárt téma.

Fontos az adók, a közterhek rendszere is a versenyképességnél.

A novemberi megállapodás arról szólt, hogy megvizsgáljuk a lehetőséget. Megvizsgáltuk.

A kakas és a napfelkelte problémáját nem tudtuk megoldani – próbálta levonni a végkövetkeztetést a kormányoldal elnöke. A fekete foglalkoztatással kapcsolatban megjegyezte: nem érti a kormány elszánt magatartása miért nem látszik. Csak ez a kormány foglalkozott a témával. Konzultáció volt, ez is volt a szándék. A kormány szerdán foglalkozik az előterjesztéssel, az elfogadott változatot augusztus 15-ig be kell nyújtani az Unió felé. Megköszönte az észrevételeket, és megjegyezte: nem volt kívánható az egyetértés. Az hogy a célokban nem volt vita megnyugtató. Azon, hogy a célokhoz vezető út milyen még lehet változtatni. Ők nyitottak. Készek a témáról tárgyalni. Készek a tavalyi megállapodást értékelni.

A pénzügyminiszter még reagált néhány dologra, majd megköszönte az észrevételeket, és ezzel lezártuk e pont tárgyalását.

Nagyon komoly belső és nemzetközi adóságunk van e téren – vezet-

te föl a második napirendi pont tárgyalását a kormányoldal szóvivője rövid kiegészítésében. Több kötelező erejű uniós szabály van. A magyar társadalomban jelen van az igény, hogy a szabályozás komplex egységes rendszerként jelenjen meg. A tervezet közigazgatási egyeztetés alatt áll. A tervezet meghatározza a diszkrimináció közvetlen és közvetett fogalmát. Végigveszi a jellemző életviszonyokat, ahol a diszkrimináció előfordul. Pl. munka világa, oktatás. Új intézményt szándékozik létrehozni, az Egyenlő Bánásmód Bizottságát. A bizonyítási terheltség úgy alakul, hogy a jogsértőnek kell bizonyítani, hogy nem okozott sérelmet. A programot a kormánynak kell kidolgoznia, és rendszeres beszámolási kötelezettsége lesz a parlament felé.

Egyetértünk a célokkal – mondta szóvivőnk. A koncepcióhoz képest a szöveg szűkíteni kívánja a szakszervezeti jogokat. Részletes vitát itt nem akarunk. Legyen egy újabb bizottsági forduló, és utána kerüljön vissza a törvénytervezet, valamint a végrehajtási utasítás tervezete is.

Fontos és időszerű a törvénytervezet kidolgozása és elfogadása – mondta a munkáltatók szóvivője. De ez a mai állapotában messze áll attól. Hogy érdemi tárgyalást lehessen itt folytatni róla. Kerüljön át-dolgozásra, majd bizottság elé, és utána tárgyaljuk itt.

A kormányoldal szóvivője megköszönte az észrevételeket, és megjegyezte: nincs akadálya az újabb bizottsági vitának. Készen állnak a javításra, és a további egyeztetésre.

A kormányoldal elnöke zavarban volt: ha elfogadunk egy napirendet, hogy tárgyaljuk, akkor ne mondjuk azt, hogy ne tárgyaljuk, mert tárgyalásra alkalmatlan. Javasolja, hogy az előterjesztést a bizottság sürgősen tárgyalja újra.

A szóvivőnk igazat adott a kormányoldal elnökének, de – jegyezte meg, a napirend kitűzésekor még folytak a bizottságin tárgyalások.

Ma reggel 10-kor is jelezhetnék volna a szociális partnerek, hogy az előterjesztés tárgyalásra nem alkalmas.

A kormányoldal szóvivője megjegyezte, hogy várta volna az érdemi tárgyalást, és készen állnak bármilyen konkrét kérdést megválaszolni.

Nehéz egy olyan törvényjavaslatról véleményt mondani, amelynek minden szavában bizonytalanság érződik – jegyezte meg a munkáltatók szóvivője.

Folyik a szakértői vita – jegyezte meg a szóvivőnk, de ha a politikának az a kívánsága, hogy eddig és ne tovább, akkor itt kell korrigálni.

Elfogadjuk, hogy nem öröm a kormány számára a kialakult helyzet, de örülünk, mert kiderült, hogy nincs politikai gát – hangzott még el az oldalunkról. A szakértői javaslatokat viszont ne itt tárgyaljuk meg.

Érdemi és használható törvényt szeretnénk.

Egy héten belül részletes javaslatot teszünk, és augusztus 29-re térünk vissza – mondta a munkáltatók oldalelnöke.

A kormány augusztus 27-én szeretné tárgyalni a tervezetet – jegyezte meg a kormányoldal elnöke.

1969 óta létezik egy kormányhatározat, ami ezt előírta – vezette föl a harmadik napirendi pontot a kormányoldal szóvivője, a Munkaügyi Minisztérium helyettes államtitkára. Most viszont meg kell tenni, mert

- a munkakör megszüntetését követő jogbiztonság megköveteli;
- a munkaügyi ellenőrzés követeli;
- uniós tagállamként különböző statisztikákra leszünk kötelezve;
- elfogadták az új foglalkoztatási irányelveket, és ez (a fekete munka elleni harc) sürgeti.

Első lépcsőben az MT hatálya alá tartozóknál csinálják meg, s utána következik a többi. Hozzászólása végén kérte segítségünket a végrehajtási rendeletek megalkotásához is valamelyik bizottságban.

Élni kívánunk a döntéseket befolyásoló lehetőségünkkel – kezdte válaszat a szóvivőnk, az Autonómok elnöke. Alapvető munkáltatói érdek fűződik ahhoz, hogy áttekinthetőbbé váljon a munkaügyi nyilvántartás. Valószínű, hogy bizottság elé még visszamegy az előterjesztés. Szerintünk is sok összefüggése van a munkaügyi ellenőrzéssel. A fekete munka kifehéritésének az igényét a miniszter úr felé is tolmácsolni kell. Nagy társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy a törvény és a rendeletek OÉT egyetértéssel szülessenek meg.

A munkavállalói oldal szóvivője már sok dolgot elmondott – vette át a szót a munkáltatók szóvivője, de a mai OÉT ülés előkészítése nem volt zökkenőmentes. Honnan lesz a rendszer fölállítására és működtetésére pénz? Az azonnali bejelentési kötelezettségnél tisztázni kell, hogy formában történjen. Tisztázni kell, hogy a különböző típusú vállalkozásoknál hogyan működik. Kerüljön a végrehajtási rendelet is OÉT elé.

A szóvivői bevezető követően érthető módon az oldalról többen is megszólaltak elmondva saját érdekképviselési területük problémáját. De elhangzott az is, hogy ne legyen párhuzamos rendszer a TB-ben tervezett hasonló nyilvántartási rendszerrel, s az is, hogy e rendszer finanszírozását a költségvetésnek kell állnia. A munkakönyv megszüntetése a munkavállalók számára káros volt, de e rendszerrel se legyen túl sok illúziójuk.

A kormányoldal szóvivője megnyugtatta az oldalakat, hogy az adatvédelmi biztossal intenzív tárgyalásokat folytattak az adatvédelmi kér-

désekről. Az a véleménye, hogy ezt a TB-vel nem lehet összekötni. A rendszer olcsóbb lesz, mint ahogy tervezték, és a pénz megvan. Május elsejétől indulnia kell. Végül megjegyezte: a végrehajtási utasításokkal kapcsolatban érdekes dolgok merültek föl.

1996-ban született erről megállapodás – vette át a szót a kormányoldal elnöke. Közös érdek, hogy tiszta helyzet legyen a magyar munkaerőpiacon. Minél többen fizetünk adót és járulékokat, annál több lesz a bevétel. A kormány eltökélt, hogy végigvigye a rendszert, de közös érdekünk, hogy ez az OÉT egyetértésével történjen.

E hozzászólást követően hossza vita alakult ki az oldalak szóvivői és a vitába bekapcsolódó tagok között az elhangzottakról, majd lezártuk e pont vitáját is, és áttértünk a következőre.

Nem először foglalkozunk e témával – mondta a kormányoldal szóvivője, a munkaügyi minisztérium egy másik helyettes államtitkára. Fontos állomáshoz értünk, amelyik minőségi változást jelent. Már bizonyos elemzés is készült, de még nem tekintjük lezártnak a folyamatot. A KSZ-ek száma csökkent. Örvendetes, hogy az adatlapok feldolgozásával hasznos információkhoz jutunk. Végül kérte az OÉT-et, hogy jelöljük meg azokat a témákat amivel foglalkozniuk kellene.

Megvitattuk az előterjesztést, és nem látjuk szükségét, hogy hosszas tárgyaljunk róla – mondta oldalelnökünk. Elfogadjuk.

Elfogadjuk. jelentette ki a munkáltatók elnöke is.

Az ötödik napirendi pont felvezetéseként a bizottság elnöke ismertette a helyzetet. A bizottság javaslatát mindhárom oldal elfogadta.

Ezt követően az elnök bezárta az ülést azzal, hogy tervek szerint augusztus 29-én lesz a következő.

2003. szeptember 11., csütörtök

Szeptember 11-én informális megbeszélést tartottunk a Pénzügyminisztériumban a kormány és a szociális partnerek részvételével, ahol a pénzügyminiszter adott tájékoztatást az előző napi kormányülés nem kommunikált részleteiről, s ennek keretében elmondta az adókkal, illetékekkel járulékokkal kapcsolatban tervezett változtatásokat. A tájékoztató végén megbeszéltük a részletek tárgyalásának menetrendjét.

2003. szeptember 16., kedd, 14 óra

A szeptember 11-én megbeszéltek menetrendnek megfelelően nem a megszokott időben és nem a megszokott helyen, hanem a Pénzügy-

minisztériumban jöttünk össze egyetlen, a kormányoldal által előterjesztett napirendi pont: „Konzultáció az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények 2004. évre vonatkozó módosításáról” – megtárgyalására.

Napirend előtti hozzászólás nem lévén a házigazda pénzügyminiszter, aki a kormányoldal szóvivői tisztét is betöltötte először beljebb invitálta ajtóban állókat, majd örömét fejezte ki, hogy a minisztériumban van ez az ülés, a PM költségén ami nagy megtakarítás az OÉT-nek. Bevezetésként elmondta, hogy másnap kormányülés lesz (ez az indoka a szokatlan időpontnak), és pénteken nyújtják be a törvényeket a parlamentnek. Elmondta, hogy komoly takarékosági lépések kellenek, és adóoldalról is szükség lesz a változtatásra, de úgy, hogy a versenyképességet ne sértse. A javaslatok már ezt szolgálják. Ezt követően röviden ismertette az adótörvényeket. Elmondta, hogy a költségvetés bevételeire is gondolniuk kell, ezért terveznek emelést az ÁFÁ-nál, a dohányárunknál és az alkoholnál. Az államháztartás hiányát 4,8-ről 3,8 százalékra kell csökkenteni. Végül reményét fejezte ki, hogy a javaslat elnyeri a szociális partnerek tetszését.

Oldalunk szóvivője a válaszában elmondta: egyetértünk abban, hogy további vitákra lesz szükség. Fontosak az összefüggések: bér, költségvetés, adó, járulék. Megjegyezte, hogy az adókról, járulékokról szóló vita a bértárgyalások szoros része, tehát azokat is szeretnénk mielőbb elkezdni. Kijelentette, hogy a gazdasági növekedéssel arányos (azonos mértékű) reálbér növekedést akarunk. Az adótörvényektől elvárjuk, hogy segítse elő a munkavállalók helyzetének a javítását. A tervezett módosítások együttes hatását negatívnak ítéljük. Javasoljuk, hogy ne kerüljön sor a nyugdíjjárulék és a természetbeni juttatások adómentességének megvonására, és az egészségügyi járulék 1 %-os emelésére. Ki fogunk tartani a minimálbér adómentesége mellett.

A munkáltatók szóvivője egyetértett a mienkkel abban, hogy ezt a tárgyalást első tárgyalásnak tekintik. Sok mindent kell egyeztetni, hogy negatív álláspontjuk megváltozzon. Ezek után ő is elmondta a kifogásait. Szükség van a problémák végigtárgyalására, mert a vállalkozások közterhei növekedni fognak – mondta befejezősképpen.

A kormány középtávú gazdaságpolitikai stratégiáját megtárgyaltuk az OÉT-en, e mentén alakul a költségvetési és adópolitika – vette vissza szót a pénzügyminiszter. E stratégia alapját senki sem vitatja. Az egészségügyi és a nyugdíjjárulékkal kapcsolatos elképzelésekben nem tudnak visszalépni. A reálbér nulla százalékos növekedését tervezik, a minimálbérrel kapcsolatban még nem tud egyértelmű világos választ adni.

Ezek után hossza vita keletkezett az oldalak között, amibe szinte mindenki bekapcsolódott:

- A kormány tartja az álláspontját, hogy a minimálbér adómentes?
- Hogyan érinti a különböző jövedelmű rétegeket az adónemek emelése?
- A költségvetést és a jövő évi béreket együtt kell tárgyalnunk.
- Nem készültünk úgy, hogy újra versenyképességi vitát folytassunk, de komoly gond, ha a versenyképességet az alacsony bérek jelentik.
- Szó sincs arról, hogy a termelékenység és a bérek elszakadnának egymástól.
- Mindhárom javaslatunkra nemleges választ kaptunk. Akkor miről tárgyalunk?
- A jóléti szociális fordulatot hogyan kell értelmezni?
- Úgy érzem a miniszter úr nem kapja meg az elvárható segítséget.
- A hatásvizsgálatok átadása még nem jelenti azt, hogy elfogadjuk a javaslatot.
- A középtávú gazdasági koncepciót mindkét oldal elutasította.
- Csak azért bólintottunk rá az NFT-re, hogy kimehessen Brüsszelbe, de tarthatatlannak tartjuk idehaza.
- A GDP növekedés jóval magasabb költségvetési hiány mellett valósul meg.
- A piacon lévő vállalkozások már rég csatlakoztak az unióhoz.
- A környező országokban nincs iparűzési adó (ez 40 %-os elvonás).
- Az európai országokban adóverseny is van (csökkenő adók mellett).
- A világon a kamatok csökkennek.
- Felül kell vizsgálni azokat a tevékenységeket, amiket az adókból fizet az állam.
- Alapvető cél a költségvetési hiány csökkentése, ebből az következik. Hogy a többletet nem a gazdaság élénkítésére használják.
- A bérek közterhei nagyon magasak. Hogyan lehetne csökkenteni?
- Egy félreértést tisztáznom kell. Két dokumentum van. A nemzeti fejlesztési terv (NFT), ez megy Brüsszelbe, és a Középtávú Gazdaságpolitikai Stratégia, erről augusztus 5-én tárgyaltunk. A célrendszerrel az oldalak egyetértettek, csak az eszközökkel nem.
- Sokat romlott a helyzetünk és ez versenyképesség hátrányt hoz. Egyébként nem határozhatják meg a versenyképességet az alacsony bérek.

- Az iparüzési adónak több figyelmet kell szentelni.
- Az NFT ügyében egyetértés volt.
- Nem zárkozunk el attól sem, hogy hetente ülésezünk.
- Nagy zavar van.
- Maradjon meg a nyugdíjjárulék adókedvezménye. Ez bér ágon 4%-ot hoz.
- Az egészségügyi járulék ne emelkedjen.
- Az alacsonyabb bruttó bér az inflációra is kedvező hatást hoz.
- A létszámcsökkentést nem tekintjük tabunak, de az ötletszerű csökkentéseket elutasítjuk, mert szakszerűtlenek.
- 200 000 fő a teljes köztisztviselői kar kétszerese.
- El kell dönteni, hogy az állam mit akar állami úton végeztetni az állami feladatok közül. Járjunk végére a témának.
- A bértárgyalások a mai nappal elkezdődtek. A kormány 0 %-ot javasolt, de erre nem kötünk megállapodást, mert erre sincs garancia.
- Nem örülünk a természetbeni juttatások változásának. Az elképzelt rendszer problémás.
- A vállalkozók egy része versenyhátrányba kerül.
- Az új adók hatása kiszámíthatatlan.
- Az ÁFÁ-nak fontos munkahelymegtartó szerepe lehet.

A vitafolyam végén, mikor az aktuális hozzászólók levegőt próbáltak venni, a levezető elnök javasolta a kormányoldalnak a napirend lezárását.

A kormányoldal elnöke erre kísérletet is tett. Elmondta, hogy a következő hetekben mikor milyen előterjesztéseket fogunk kapni, és hogyan képzelel el a következő tárgyalási fordulót.

A pénzügyminiszter megköszönte, hogy vendégül láthatta az OÉT-et, majd elnézést kért, de 4 órától egy másik értekezleten kell lennie.

A levezető elnök megint tett egy bátortalan kísérletet a lezárásra, de még nem hagytuk:

- A menetrendet tisztázni kell.
- Sokmindent nem tisztáztunk, pl. a középtávú gazdaságpolitikát beszéljük át. Valamiféle együttgondolkodás kellene.
- A kormány az észrevételek alapján holnap dönt.
- Csütörtökön (ez a következő plenáris ülés időpontja) kapjunk nulladik napirendi pontként egy rövid tájékoztatást.
- Semmi akadály.
- Elfogadjuk a lezárást.

2003. szeptember 18., csütörtök 10 óra

Két nap múlva csütörtökön, de már a megszokott helyen, az Országgyűlési Képviselők irodaházában jöttünk össze öt téma megtárgyalására:

1. Konzultáció az orvosok és más egészségügyi dolgozók jogállásának egyes kérdéseiről szóló törvény tervezetéről.
2. Konzultáció a szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvényjavaslatról.
3. Konzultáció a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény módosításának javaslatáról.
4. Beszámoló a Munkaerőpiaci Alap Irányító Testület (MAT) a 2002. évi tevékenységről
5. Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács 2003. második félévi munkaprogramjára.

A témák közül az első három előterjesztője a kormány, a negyediké a MAT Titkárság, az ötödiké pedig az OÉT titkárság volt.

Napirend előtti felvetés nem volt, de a szerdai megállapodásnak megfelelően a kormányoldal elnöke, a munkaügyi államtitkár nulladik napirendi pontban ismertette a kormány döntését. A költségvetési koncepció négy célkitűzésével kezdte:

1. A jóléti politika eredményeinek megőrzése az SzJA csökkentése, a reálkeresetek színvonalának megőrzése, na nyugdíjak reálértékének a növelése.
2. A vállalkozások versenyképességének a növelése.
3. A jövőt megalapozó fejlesztések, pl. autópálya, oktatás, közszolgáltatások.
4. Olcsó, közpénzekkel gazdálkodó állam. A központi közigazgatás létszámcsökkentése.

Ezt követően részletesen ismertette a döntést, amely tartalmazta többek között a központi intézmények létszámának 7 százalékos csökkentését, az adókedvezményeket. Azt is megtudtuk, hogy megszűnik a nyugdíj eddigi kedvezménye, az egészségügyi járulék 1 százalékkal emelkedik.

Az ismertetés végén javaslatot tett, hogy a jövőben tervezettebben tárgyaljunk, és elnézést kért a kapkodásért.

Amikor az államtitkár befejezte az ismertetést az MSZOSZ, az ASZSZ és az ÉSZT képviselője elutasította a kormánydöntés egészét és egyes részleteit, annak ellenére, hogy a levezető elnök nem akarta megadni a szót.

A munkáltatóim oldal elnöke kérdéseket tett föl azzal kapcsolatban, amiről nem kaptak tájékoztatást.

Az államtitkár megerősítette, hogy a döntés a központi közigazgatásra vonatkozik, majd válaszolt a fölvetésekre. Ezután már el is kezdhettük az első napirendi pont tárgyalását.

A téma már háromszor volt bizottság előtt – jelentette ki a kormányoldal szóvivője, az egészségügyi minisztérium helyettes államtitkára majd elmondta: az általános vita (a parlamentben) már lezárult, a módosító javaslatok benyújtásának lehetősége is lezárult, a kormány nem hajlandó visszavonni a javaslatot. Majd ugyanezzel a lendülettel előadta a fél évvel ezelőtti dolgokat úgy, mintha vadonatúj megállapítást tenne.

A szóvivő mondandója befejeztével a kormányoldal elnöke mindjárt helyesbített: csak a képviselőknek zárult le a módosítás határideje, a bizottság még nyújthat be indítványt. A mai vita nem időntúli.

Mi kértük, hogy kerüljön ide vissza, vette át a szót az oldalelnökünk, köszönjük. Mi a törvényt általános munkavállalói törvénynek tekintjük. Szomorú, hogy ilyen irányú javaslataink nem köszönnek vissza a törvényben. Ezért megismételjük az igényünket és tudomásul vettük a más szakmai területen folyó vitákat.

Ezt követően elmondta, hogy az önként vállalt túlóra nem létezik a magyar jogi rendszerben, és önkéntességről nem lehet beszélni ott, ahol nem egyező feltételekről van szó. És még jutalmazták is. Ha ezzel nyugdíj jogosultságot lehet szerezni a túlmunkával, akkor ezt más területen is be kell vezetni. Kifogásoljuk azt a megoldást, amelyik egy egész ágazatot működtetünk túlórában. Kérte, hogy a módosításokat ismerhessük meg, és a végrehajtási rendeletet láthassa az OÉT. Végül kijelentette: mi azt gondoljuk, hogy a törvényt vonja vissza a kormány, mert szétzilálja a magyar munkavállalói rendszert.

Őt követően a SZEK képviselője is hosszasan támadta a kormány törvénybe foglalt elképzeléseit, majd fölvetette a kérdést: hogyan gondolja a kormány, hogy az egyik napról a másikra fölszámolhatja a paraszolvenciára épülő egészségügyi rendszert.

A munkáltatók, szóvivőjük szerint meglepetéssel vették tudomásul az ismételt tárgyalást. Nincsenek számíttáson alapuló hatástanulmányok. Nem értenek egyet az önként vállalt túlórával. A túlóra nyugdíj-beszámítását ki kell terjeszteni. Nagyon szeretnék, ha egy olyan törvény születne, amelyik mindenki számára pozitív.

Ezt követően a kormányoldal elnöke ismertette hogy hol tárgyaltak az egészségügyi reformokról, majd a szóvivő próbálta újabb érvekkel,

köztük uniós példákkal alátámasztani a törvénytervezet igazát. Többek között arról is beszélt, hogy 10 000 munkavállaló hiányzik a rendszerből, és további 10 000-t kellene még fölvenni. E kormányzati vélemény a szociális partnereknél elindította a hozzászólások özönét, melyek a kapott válaszokra reagáltak, kiemelve azok tarthatatlanságát. Oldalunk fő támadási pontja továbbra is az önként vállalt túlmunka volt, de elhangzott az is, hogy a 10 000 fős létszámhiány nem egyik napról a másikra keletkezett. Sokat tárgyaltunk, de nem történt semmi megállapodás, foglalta össze a lényegét oldalelnökünk, aki ezt egy Trockij idézettel is alátámasztotta: „minden a mozgalom, semmi a cél”. A munkáltatók egyetértetek velünk. Ezen túl kiemelték, hogy a különböző jogviszonyban levők foglalkoztatása gondot jelenthet. A többletmunka óhaját nem lehet általános joggá tenni. Ismételten megjegyezték, hogy a szabadfoglalkozású kérdés, ha nem helyezük el a magyar joggyakorlatban kezelhetetlenné válik. Vagy munkaadó valaki, vagy munkavállaló.

Távol álljon tőlem a gondolat, hogy mindig a kormánynak legyen igaz, vagy bárkit kioktatna – vette vissza a szót a kormányoldal elnöke, de az elhangzott idézet nem Trockij, hanem Bernstein. Ezt követően elismerte, hogy itt elbeszélünk egymás mellett, de szerintük egy a helyzetet javító törvényjavaslatról van szó. Nincs meglepve, hogy nem értünk egyet. Végül hosszan beszélt a lehetséges megoldást keresve, s a helyzet átmenetiségét hangoztatta. Azzal viszont egyetértett, hogy az egészségügyi dolgozók alulfizetettek. Őt követően még a szóvivőjük is hosszasan reagált az elhangzottakra, de ezzel sem léptünk előre.

A levezető elnök e ponton megállapította, hogy nem közeledtek egymáshoz az álláspontok, és megkérdezte, hogy lezárhatja-e a vitát. Nem tehetette, mert mind nekünk, mind a munkáltatóknak volt mondanivalója.

Fenntartjuk a javaslatainkat, véleményünket és konszenzust csak abban látunk, hogy Bernsteinnel egyetértünk – jelenttet ki oldalelnökünk.

Az EU-s dokumentumokban hol szerepel az önként vállalt túlmunka – hangzott még el az oldalunkról. Munkaügyi értelemben az önként vállalt túlmunka értelmetlen fogalom. A munkavállaló nincs döntési szabadságban.

A munkáltatók is megjegyezték: javaslataikat fönntartják, s ezzel lezárhatóvá vált e pont vitája.

A második napirendi pontnál a kormányoldal szóvivőjétől megtudtuk hogy egy új törvényről van szó, amit indokol, hogy változnak a

feltételek, a körülmények és a kapcsolódó jogszabályok is. Vita van arról, hogy a felnőttképzés és a felsőoktatás mennyire támogatott. A kötelezett eldöntheti, hogy hogyan teljesíti a kötelezettségét. Aki nem szervez gyakorlati képzést, annak 20%-ot be kell fizetni. A szabályozás új eleme, hogy az oktatási miniszter helyett a Regionális Fejlesztési Tanács dönt. A társadalombiztosítással kapcsolatos átalánydíjas elszámolás új elemként jelenik meg. Az 1-2 tanuló képzőnek egyszerűsít.

A munkavállalói oldal két szóvivője, az egyik én voltam kiemelt ugyan egy-két problémát, de alapvetően egyetértett a tervezett változtatásokkal. Különösen fontosnak tartották és kiemelték az iskolai és iskolán kívüli képzés összhangjának megteremtését. Támogatták a decentralizálás folyamatát, azt, hogy a megyéktől a szerepet a régiók vegyék át. A gazdaság potenciális munkaerőpiaci igényeit igazából regionális szinten, a régiókban lehet jól felmérni. Az ország túl nagy ehhez, a megye túl kicsi. Javasolták, hogy a regionális képzési tanácsok összetételét a törvény rögzítse. Véleményük szerint a szakképzési hozzájárulás felhasználása elszakadt az eredeti céloktól és ezért ennek rendezését sürgették.

A munkaadói oldal szóvivője dicsérte az előterjesztést, de koncepcionálisan nem értett vele egyet. Véleménye szerint Magyarországon a szakképzés visszafejlődik, egyre több a hiányszakma, és ennek megváltozását e törvény nem segíti elő. Gondot jelent az is, hogy a gyakorlati szakképzés nem a vállalatoknál, hanem az iskolákba történik. Véleményük szerint a törvénytervezet bebetonozza a jelenlegi rendszert. Végül megjegyezte: a szakmunkás ügy a munka világába tartozik, ezért a Munkaügyi Minisztériumban van a helye és nem az Oktatásban, ahol mostohagyerek.

A kormányoldal szóvivője miután megköszönte hogy pozitív vélemény is volt, megjegyezte, hogy a szakképzés az elmúlt 30 év alatt hihetetlen változáson ment át, és a törvénynek ezt tükröznie kell. Ezek után válaszolt a feltett kérdésekre, megpróbált reagálni a felvetett problémákra. Erre még a másik két oldal szóvivői röviden reagáltak, a kormányoldal elnöke pedig elmondta, hogy az év végéig el kell dőlnie a régió-megye problémának⁹. Megértést kért, megjegyezte: a koalíciós megállapodás egy kényszerpálya, majd ezzel lezártuk e pontot is.

A kormányoldal szóvivőjének, a Gazdasági Minisztérium helyettes államtitkárának rövid bevezetője után oldalunk szóvivője, az Autonómok

⁹ Azóta sem dőlt el, pedig nyilvánvaló, hogy a régióknak minden szinten föl kell váltania a megyét.

elnöke mondta el nem túl hízelgő véleményünket: el kell dönteni, hogy a kamara vállalkozni akar-e vagy közfeladatot ellátni. Versenyképességi Tanács: Mi ez? A Gazdasági Minisztérium milyen alapon hozott olyan döntést, ami alapján egy-egy érdekképviselő van jelen. Az ott lévő szak-szervezet csak saját magát képviseli. Mi a viszonya a törvénynek a Versenyképességi Tanácshoz? A kormány megpróbálja hozzáilleszteni az országos érdekegyeztetést a kamarák feladataihoz?

A munkáltatói oldalon a szövívőjük szerint ennél valamivel jobb vélemény fogalmazódott meg, de csak azért, mert tudják, hogy honnan indultunk el. Ha még két-három hónapig tárgyalunk róla már közelíti a jót. E dicsérő szavak után már keményen bírálta a kormány szerepét. Vagy elmegyünk abba az irányba, hogy a kamarák bizonyos közfeladatot lássanak el, vagy érdekképviselőként jelennek meg. Nyugaton a kamarák közfeladatot látnak el, és nem a szociális partnerek között vannak. A Versenyképességi Tanácsról ők is hallottak.

Ez a törvénytervezet a gazdasági kamrákkal foglalkozik, a szakmai kamarákkal nem reagált a kormányoldal szövívője a szövívők hozzászólására. Egyetért azzal, hogy a kamarák közigazgatási feladatot nem végeznek, csak közfeladatot. Nincs kapcsolat a törvény és a Versenyképességi Tanács között. Legyen érdekképviselői törvény, az helyre rakja a dolgokat.

Az OÉT fontos, de nem az egyetlen fórum – jegyezte meg a Munkaügyi Minisztérium helyettes államtitkára, és hozzátette: felfogásában az érdekképviselői törvényben nem szerepel a kamara.

Szövívőnk megköszönte a kapott válaszokat, örömét fejezte ki, hogy a munkáltatóknak tetszik a javaslat, ezért visszavonta aggályainkat, de kijelentette: ebben a formában az előterjesztést nem tudjuk támogatni, de kérjük, hogy – megfelelő módosításokkal – tárgyaljuk újra.

A munkáltatók szövívője kijelentette, hogy ők egy érdekképviselői törvénnyel kiegészítve elfogadhatónak tartják.

Ezt követően még futottunk egy kört a Versenyképességi Tanács és a kamrák körül, majd e pontot is lezártuk.

A negyedik napirendi pontnál az előterjesztőnek, a MAT képviselőjének nem volt kiegészíteni valója, a három oldal szövívője pedig egybehangzóan kijelentette: minden rendben.

Az ötödik napirendi pontban előterjesztettekkel mindhárom oldal egyetértett, még elhangzott néhány ötlet, majd elfogadtuk a fél éves munkaprogramot.

Ezt követően még áttekintettük a közeljövő feladatait, majd lezártuk az ülést.

2003. október 3., péntek, 10 óra

Két hét múlva jöttünk össze ismét, és az eredet javaslat szerint a következő napirendi pontokat kellett volna megtárgyalnunk:

1. Konzultáció a területfejlesztésről és területrendezésről szóló törvény módosításáról
2. Konzultáció az egészségpénztári rendszer továbbfejlesztéséről
3. Konzultáció a fogyasztóvédelemről szóló törvény módosításának tervezetéről
4. Előterjesztés a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény módosításáról

A napirend elfogadásakor a munkáltatók oldalelnöke bejelentette, hogy egyetértenek az előterjesztett napirenddel, de azt is hozzátette: ha nekünk van észrevételünk a napirenddel kapcsolatban, akkor ők azzal értenek egyet. A kormányoldal elnöke elfogadta az előterjesztett napirendet. A mi oldalelnökünk viszont csak az elsőt és a negyediket fogata el. Javasolta a másodikat és a harmadikat levenni a napirendről, mert a 2. olyan változásokat idéz elő, mely az öngondoskodás felé vinné el a kockázatközösségi biztosítási rendszert. Ez mélyebb társadalmi vitát igényel, nagyobb előkészítettséget szükséges. A 3. napirendi javaslataival nincs gondunk, de ami nincsen benne arról most nem tudunk tárgyalni. Kb. két hétre lenne szükség.

A munkáltatók egyetértettek velünk az egészségügyi biztosítási rendszerrel kapcsolatban, elfogadták az érveinket, de megjegyezték: a téma fontos. a másik témát viszont tárgyalni akarták.

Levesszük a napirendi pontokat – mondta a kormányoldal elnöke, de törvényhozás nem alkalmazkodik az OÉT-hez. Attól, hogy ma nem tárgyaljuk a parlamenti munka folyik tovább. Október végéig érhetjük utol az adó vonatkozású részét. A fogyasztóvédelemnél zavarban van, mert az a probléma, ami nincsen benne.

Ezt követően a három oldal képviselői hosszan polemizáltak a levételről, a mikorról és a hogyanról, arról, hogy meddig és miről lehet érdemi vitát folytatni, majd megállapodtunk a nevezett napirendi pontok levételében, de még nem kezdtük el a maradék tárgyalását, mert még volt más napirend előtti téma.

Előbb a kormányoldal elnöke jelentette be, hogy önálló országgyűlési képviselői módosító indítvány javasolja a közalkalmazotti tanácsok tagjai mandátumának meghosszabbítását 2005. május 31-ig.

Utána mi következünk. Oldalelnökünk megköszönte a gazdasági miniszter válaszát a Versenyképességi Tanáccsal kapcsolatban. A vá-

lasz pozitív, de a tartalma nem. Nem az oldal kapta a választ, hanem az a szervezet, amelyik a soros elnököt adja. A GM képviselői nincsenek tisztában az érdekegyeztetés rendszerével. Alapszabályunk ugyan nincs, de a szokásjogok élnek, ez alapján működünk. Javasoljuk, hogy a delegálási jogot a résztvevő kijelölésére a munkavállalói oldal kapja meg.

A versenyképességi Tanács nincs hatáskörrel az OÉT-re – mondta a kormányoldal elnöke, és támogatta azt az igényünket, hogy a gazdasági miniszter ne szubjektív döntés alapján kérje föl a képviselőt, hanem az oldalhoz forduljon.

Ezek után már rá is térhettünk az első napirendi pont tárgyalására, melynek kormányoldali szóvivője a Területfejlesztési hivatal elnöke volt. Elmondta, hogy eleget tettek április kérésünknek, azóta formálódik az előterjesztés, amit augusztusban a kormány el is fogadott. A szövegről széles egyeztetési folyamat indult. Elmondta, hogy a tervzetbe a korábbihoz képest három új dolog került be:

1. Módosítják az 1999-es módosítások azon részét, amelyek a partnerség elvére vonatkozna.
2. Tartalmaz egy új intézményi reformot, amely új szintet hoz létre, kistérségi tanácsokat.
3. Megváltozik a finanszírozási rendszer, eszerint a finanszírozás nagyobb része regionális és kistérségi szintre kerül. A decentralizáció hangsúlyos megjelenítése fontos.

Megtudtuk azt is, hogy a szöveg a szeptember 10-i állapotot rögzíti. Már tárgyalta az Országos Területfejlesztési Tanács, egy tudományos testület és a Gazdasági Bizottság is.

A munkavállalói és a munkaadói oldal egyaránt pozitívan értékelte a változtatásokat. Kiemelten fontosnak tartotta a partnerség visszahehelyezését. Helyeselték a decentralizációt. A munkavállalói oldal hangsúlyozottan szükségesnek tartotta az átállást a régiókra, ha másképp nem megy a régiók fokozatos megerősítésével, feladatokkal ellátásával. A munkavállalói oldal szóvivője (én) megjegyezte, hogy a kistérségekkel lényegében újra feltaláltuk a járást. Az oldalak képviselői a dicsérő és egyetértő szavakon túl tettek még néhány konkrét megoldási, változtatási javaslatot is.

A kormányoldal szóvivője megköszönte a támogató észrevételeket. Kihangsúlyozta, hogy az eddigieket is figyelembe vették. Nem a közigazgatási járást csempészték vissza. A kistérségnek más a felállása, más a funkciója. A módosítások hatására térségi szintű fejlesztés jön létre. Kisértékű források leosztásáról kell gondoskodni. Helyben ol-

dódnak meg a problémák, és nem kell a minisztériumba rohangálni. A területfejlesztés intézményrendszerére kényszerből van szükség. Nem igazodik az államigazgatás rendszeréhez, de majd az fog hozzá. A szolgáltató irodát csak lehetőségként kell létrehozni. Az infrastruktúrának helyben is meg kell lenni.

Ezt követően az elnök lezárta a vitát és szünetet rendelt el, ami egyben ebédszünet is volt. A szendvicsek elfogytak, s mire visszamentünk a terembe az is majdnem teljesen kiürült. Így kényelmesen foghattunk hozzá a következő napirendi pont tárgyalásához.

Egy Európai Unió megállapodásnak kívánunk megfelelni az MT módosításával – mondta a kormányoldal szóvivője, de azt is megjegyezte, hogy van ahol kissé eltérünk az EU bizottsági gondolattól.

A szakértői álláspontot már a bizottságban kifejtettük – mondta szóvivőnk, az Autonómok elnöke, de nem azzal az igénnyel, hogy plenáris ülésen is folytatódjon a vita. Kicsit későn jött meg az előterjesztés, ezért nincs testületi álláspontunk. Javasoljuk, hogy legyen még egy bizottsági tárgyalás és utána térjük itt vissza rá. Milyen összefüggésbe lehet e javaslat a közszolgálati reformmal? – kérdezte meg.

A távmunka és a részmunka nem a foglalkoztatás bővítésének a lehetősége a mai Magyarországon – hangzott még el az oldalunkról. Nagyon fontos, de nem helyettesíti a valódi foglalkoztatási koncepciót.

Nagyon fontos perspektivikus kérdést szabályozna, ezért jól kell csinálni mondta a munkáltatók szóvivője, aki úgyszintén támogatta a további munkát a bizottságban, és egy újabb plenáris ülésen. Megjegyezte még, hogy szerintük a távmunka a munkavállalók egy széles rétegének kedvező lehet. A munkavédelmi rész még nincs kidolgozva. Ezt meg kell tenni, mert a kettő csak együtt tud működni. Definiálni kell a távmunkát.

A kormányoldal elnöke elfogadta a tárgyalás folytatását, a bizottságban és a plenárison egyaránt, majd kérte, hogy pontosan jelöljük meg a módosítandó részeket. Gyors munkára lenne szükség, ezért már jövő héten üljön össze a bizottság. Ha a három oldal megegyezett az MT átfogó végiggondolásába, a kormánynak nincs oka eltérni. A foglalkoztatás stratégia szerepel az OÉT programjában. A foglalkoztatás bővítése a fő cél. Az Unióban 3 év alatt megduplázódott a távmunkában foglalkoztatottak köre. Magyarországon óriási a munkavállalói igény, és nincs munkahely. A létrejött helyek (1 000) 90%-a hátrányos helyzetű csoportok, települések között jött létre. Adókedvezményt, támogatást ahhoz lehet rendelni, ami definiálva van. Ezért sürgetik a javaslatot.

A kormányoldal szóvivője még szólt néhány szót a közszolgálati reformmal kapcsolatban, megjegyezte, hogy a munkavédelmi és munkaügyi ellenőrzési törvény is módosítva lesz és ide kerül, majd elkezdődött egy hosszas vita, melyben a szóvivőkön kívül többen is részt vettek az oldalak tagjai közül.

- A válaszokból látszik, hogy mindnyájan tisztába vagyunk a volumen nagyságával.
- Nem ez fogja megváltani a foglalkoztatáspolitikát.
- Vannak esetek, amikor a részlet szabályozást nem lehet megkezdni az MT-ben.
- Nem csak a távmunkát vállaló munkavállalókat kell képezni, hanem a velük kapcsolatba álló munkáltatói jogot gyakorlót is. Mindkét oldalra ráfér.
- A „távmunkás” kifejezés nem szerencsés, a „távmunkát végző munkavállaló” a jó.
- A Munkajogi Bizottságot minél előbb össze kell hívni.
- Nem készült előzetes hatástanulmány, hogy mit jelent ez az érintetteknek és a munka világában.
- Azért mert valaki távmunkát végez anyagi felelősége nem térhet el a munkahelyen végzettől.
- A KOMT is tárgyalta.
- A definiálásnál vigyázni kell. Valószínűleg nem véletlenül tág az európai definíció.
- Nem mindegy, hogy valaki a hét egy napján dolgozik otthon, vagy egész héten.
- Bizonyos magatartási kérdésekben a munkavállalóknak és a munkáltatóknak meg kell állapodnia.
- Távmunka esetében korlátozottabbak a munkáltatók ellenőrzési felelőségei, és ez jelenjen meg a kártérítés felelőségében.
- Az elszigetelődés veszélye fennáll.

A három elemű csomag két eleme esetében határidő kényszerben vagyunk – zárta le a hozzászólás folyamatot a kormányoldal elnöke, nem lenne szerencsés kettévágni a csomagot. Nem kellene az MT-t havonta módosítani, ezért kéri az együttműködést.

Ezután még az oldalak vitatkoztak egy kicsit, majd sikerült megállapodni a bizottsági tárgyalás időpontjában, és befejeztük az ülést.

2003. október 10.

Egy hét múlva ismét összejöttünk az Országgyűlési Képviselők irodaházában, hogy két pontba gyűjtött öt pontról tárgyaljunk:

1. A 2004. évre vonatkozó költségvetés, adó és bértárgyalás
 - a) Konzultáció a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetéséről, valamint a 2004. évi adótörvény javaslatokról
 - b) Előterjesztés a 2004. évre ajánlható keresetnövelés mértékére
 - c) Javaslat a legkisebb munkabér 2004. évre érvényes emelésére
2.
 - a) Előterjesztés a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény módosításáról
 - b) A kollektív szerződések bejelentésének és nyilvántartásának részletes szabályairól szóló FMM rendelet tervezete

Az 1. c) pontnak a szokásoknak megfelelően mi voltunk az előterjesztői, a többinek a kormányzati oldal.

Napirend előtti hozzászólásban a munkáltatói oldal elnöke elmondta: foglalkoztunk a jogalkotásról szóló törvénnyel. Meglepődtünk, hogy a kormány benyújtotta a parlament elé, de az érdekképviseleti jogosítványokat erősen csorbította.

A törvényjavaslat semmivel sem csorbítja a munkáltatók jogosítványait, sőt megnyitja a párbeszéd lehetőségét – válaszolt a kormányoldal elnöke. A szociális partnerek jogosítványait nem egyedül a jogalkotási törvény biztosítja, és további jogosítványok is megállapítható, pl. az OÉT alapszabályában. A kormány az ide kerülő ügyekről kész előre tárgyalni, és kormányhatározatot hozni. Nem szándékuk a jogosultságok csökkentés.

A mi álláspontunk is azonos a munkáltatókéval, jegyezte meg oldal-elnökünk. Az új tervezet a szociális partnerek lehetőségét szűkíti, és olyan általános körben helyezi el, amely a korábbihoz képest szűkíti a mozgásterünket.

Alaptörvénynek tekintjük az érdekképviseleti jogok gyakorlásában, ezért ragaszkodunk hozzá – zárta le a kört a munkáltatók elnöke.

Az első napirendi pont három alpontját az oldalunk javaslata az általános vitában együtt, a részletesben szétválasztva tárgyaltuk.

A kormányoldal szóvivője, a Pénzügyminisztérium államtitkára vezette fel az általános vitát. Elmondta: a kormány a 2004-et az építkezés évének tekinti, és megőrzi a jóléti fordulat eredményeit. A versenyképesség erősítését kiemelt szempontként érvényesíti mind a

költségvetési, mind az adó törvényjavaslatokban. Sarokpontnak tartja a tartós egyensúly megőrzését. A Kormány a költségvetési hiányt a GDP-hez képest 3,8 százalékpontban, a jövedelem centralizálását 44,4 százalékban, az újraelosztás mértékét 48,7 százalékban tervezi. Takarékosági intézkedésként a minisztériumok és főhatóságok munkavállalói létszámának 10%-os csökkentését tervezik. Végül megjegyezte, hogy a költségvetési és adó törvény javaslatokban megfogalmazott fő számokon belül a kormány oldal lehetőséget lát módosító javaslatok további benyújtására és egyeztetésére.

A kormányzati felvezetés után a szociális partnerek részéről nagyon hosszú hozzászólások következtek. Az általános vita szokásai ellenére oldalanként többen is megszólaltak, mint második, harmadik számú szóvivők.

Az oldalunkról elhangzott, hogy a tervezett nulla százalékos reálbércsökkentést mi nem fogadjuk el. A költségvetéstől egy gazdaságpolitika megfogalmazását várjuk, és érdekeltek vagyunk a minél alacsonyabb inflációban, és abban is, hogy a versenyképesség javuljon. De ennek eszköze nem lehet a bérek visszafogása. A gazdaságpolitikának biztosítania kell a munkahelyek számának a növekedését, a foglalkoztatottak számának a növelését. sajnálattal vettük, hogy a kormány béremelési javaslata olyan mértékű, ami reálbércsökkentést tartalmaz. Pl. a természetbeni juttatások megadóztatása jelentős jövedelemcsökkentést tartalmaz. Javasoljuk az étkezési hozzájárulás adómentes határának az emelését, és az évente háromszor adható jutalom értékének jelentős mértékű megemelését. Bérmegállapodást akarunk kötni, és érdekeltek vagyunk a bérajánlásban. A minimálbér javaslatunk 55 000 Ft. és ragaszkodunk hozzá, hogy maradjon adómentes. Megdöbbenő, hogy 70 % helyett 65% a táppénz mértéke, és a közlekedési támogatás csökkentése is gondot okoz.

A közsféra létszámát nem szabad önállóan értelmezni, csak a feladat, struktúra, jogi környezet figyelembe vételével lehet. A modernizációs tervet csak szakmai alapon tudjuk támogatni. Több 10 000 ember utcára kerüléséről lehet szó, ami komoly társadalmi feszültséget is hozhat. Nem fogadjuk el, hogy bér vagy utcára tétel. Ez példa nélküli! A jövő évi béremelésről lehet tárgyalni, még azt is elfogadjuk, hogy a két szféra között legyen különbség. De az ilyen mértékű elbocsátás nem jelent spórolást. Az önkormányzati normatívákat növelni kell. A kormány arra készül, hogy a 13. havi illetményt ne fizesse ki az idén, hanem a jövő év januárjában. Ne bántsuk e rendszert.

Mit szán a magyar kormány a munkavállalóknak 2004-re?

A munkáltatók szerint nehéz tárgyalásoknak nézünk elé. A kormány szándékai mindkét oldalt érintik. A helyzet kialakulásának az oka, hogy az elmúlt másfél év költségvetési kiadásai megbillentették a költségvetés egyensúlyát. A kiadás orientált szemlélet vezetett ide, ennek meg kell változni. A kiadások visszafogásában a kormány az első lépést megtette, de romlik a megtakarítások ösztönzése. A GDP növekedés fontos, de kérdés: mi lesz, ha nem valósul meg? A munkáltatók bérezési elképzelése nem áll messze a kormányétól, mely egyensúlyban van a közkiadásokkal. A bérek elszaladásának az oka a költségvetési szféra béreinek az elszaladása volt. A társasági adó csökkentése nem fog átütő eredményt hozni. Ellenzik az innovációs adót, az energia adót, és az ökoadó bevezetését is.

A közszféra munkavállalói túl vannak fizetve. Ebben az évben az átlagbér 126 000 Ft, a költségvetési szféra átlagbére pedig országos 156 000 Ft¹⁰. A jövedelmet mi termeljük meg, a közszféra juttatásait a mi jövedelmünkből fizetik meg.

Nincs véleménykülönbség az oldalak között abban, hogy Magyarországnak mi az érdeke – jelentette ki a kormányoldal szóvivője. Két évben jelentős reálbér növekedés zajlott le, és egy harmadik évet nem bírunk ki. A reálbér növekedés nem a közszféra béremelésével kezdődött. Ezek után végigment az elhangzottakon, a javaslatokra általában nemleges választ adott, a legjobb esetben kijelentette, hogy gondolkoznak rajta. Természetesen a lehetőséget sem látta, hogy a közszolgálati munkahelyeken ne legyen létszámcsökkenés. Érdekelték vagyunk abban, hogy jöjjön létre bérmegállapodás – fejezte be a hozzászólását.

A VOSZ képviselőjének állításai a közszféra túlsúlyáról a tények elferdítésén alapul – helyesbített a Munkaügyi minisztérium helyettes államtitkára. A közszférában a juttatásokat törvény szabályozza, a versenyszférában nem, de ennek ellenére léteznek.

Az ezután kezdődő vitába szinte mindenki bekapcsolódott:

- Ne ragadjunk ki egy hosszabb folyamatból egy évet.
- A legfrissebb adatok szerint a teljesítmények az ipari szférában kezdik meghaladni a reálbér növekedést.

¹⁰ Ez igaz, csak a végzettségi, képzettségi különbségeket hagyja figyelmen kívül. A közszféra munkavállalóinak nagy többsége ma már felsőfokú végzettségű, a versenyszférában pedig az alap és középfokú végzettségűek, illetve a képzetlenek vannak jelentő többségbe. Ha a közszféra diplomásainak keresetét vetjük össze a versenyszféra diplomásainak keresetével szembeötlő lesz az előbbieknél hátránya.

- A vállalati üdültetés esetén is legyen olyan kedvezmény, mint az üdülési csekknél van.
- Nem tudjuk elfogadni az aktív eszköz csökkentést.
- Szomorú dolog lenne, ha ez a fajta állapot állandósulna, miszerint a verseny és közsféra azon vitatkozna ki-kit tart el.
- A közsféra olyan feladatokat lát el, ami az állam normális működéséhez elengedhetetlen.
- Amikor éveken keresztül 30-40 %-os bérlemaradásban voltunk nem voltak ilyen problémák.
- Megállapodásra szükség van.
- Az az ok, hogy olyan mértékű a keresetkiáramlás, hogy az okozza a magyar gazdaság minden gondját?
- Értem, hogy a kormány nem akar 2005-re és 2006-ra előre vállalni.
- A természetbeni juttatást át kell gondolni. Nehezen megállapítható annak értéke, és az, hogy mit kap a munkavállaló.
- A magyar SZJA törvény működési költségeket is jövedelemnek tekint.
- Elfogadhatatlan a munkáltatói kölcsön korlátozása.
- Maradjon fenn az adózás a jelenlegi formában.
- Az adómentes ajándék 10 000 Ft legyen.
- A rehabilitációs hozzájárulás drasztikusan emelkedik.
- Az egészségügyi hozzájárulás csökkenjen.
- Magyarország nem olyan gazdag, mint az Európai Unió.
- Félreértettek.
- Most látszik, hogy hol kell szakértői munkát folytatni.
- Nem látunk forrást az egészségügyi támogatás érdemi kiváltására.
- Az üzleti ajándékról lehet tárgyalni.
- A rehabilitációs hozzájárulás mértékének a megemelése nem maradhat el.
- Szolid a mozgástér.
- A közsféra olyan mint a szódásló, ha baj van a szódával a lóba rúgunk. Az, hogy „a közsféra inproduktív” egy szellemi öskövület. A jól működő gazdaságnak szüksége van egy jól működő közsférára.

E ponton, 14 órakor, mivel négy órája szünet nélkül tárgyaltunk a levezető elnök lezárta e részét a napirendnek és rövid ebédszünetet rendelt el. Ebéd után, kb. fél óra múlva a bérrrel folytattuk.

A kormány letett egy értékelést az előző évi megállapodás teljesíté-

séről háttéranyagként – vezette föl e résztémát a kormányoldal elnöke. Más háttéranyagokat is adtak, de ezek nem részei az előterjesztésnek.

A kormányoldal szóvivője elmondta, hogy érdekeltek a három oldalú megállapodásban. Ennek nem mond ellent a munkáltatói és munkavállalói oldal közötti megállapodás. A bérmegállapodást egyfajta jövedelempolitikai megállapodásba kívánják foglalni. 6%-os ajánlott béremelést javasolnak, ami 0,9%-os reálbér emelkedést eredményez. Fontos, hogy mindkét szférában azonos legyen.

Ezután a szóvivőnk mondta el, hogy az oldal bérajánlási javaslata két számjegyű lesz. A minimálbérre a javaslatunkat az írásos előterjesztés tartalmazza. Az 55 000 Ft egy minimális javaslat, mely akkor ér, ha a minimálbér adómentes marad. Végül arról beszélt, hogy több mint tíz éve javasoljuk: legyen egy minimálbér tarifa. A munkáltatók mindig elutasítják, és az előző kormányok is. Nagy a feszültség, mert a közszférában van kötelező diplomás minimálbér. Ha valaki komolyan gondolja a megállapodást komoly ajánlatot kell tenni.

A munkáltatók szóvivője is megköszönte a háttéranyagokat, majd arról beszélt, hogy oldaluknak nincs semmi oka hurrá optimizmusra. A 2004 az építkezés éve, de továbbra is az élőmunkát kell előtérbe helyezni. Hosszasan panaszkodott, hogy nagyon sok teher sújtja a munkáltatókat, s emiatt rendkívül nehéz helyzetben van a munkáltatóin oldal. Bértarifa ügyben plenáris szinten nincs mozgásterük, s nem is kívánnak erről tárgyalni.

A VOSZ képviselője két helyen nem értett egyet az oldalukkal, és ezt el is mondta: akár lesz minimálbér, akár nem ajánlani fogják tagságuknak, hogy aki teheti egy bértarifa keretében magasabb bért adjon a szakképzett munkaerőnek, és felsőfokú végzettséggel 100 000 Ft alatt ne legyen bér.

A mai tárgyalást a kormányoldal első fordulónak tekinti – mondta szóvivőjük, és egyik partnertől sem kéri, hogy megállapodás kész legyen. December 24-ről el tudják képzelni, hogy pihenőnap legyen. A 38 órás munkahétről lehet tárgyalni, majd valamikor, de csak háromoldalú egyezés lehet. A minimálbér adómentessége az adótörvényekre tartozik. Egy tarifarendszerről szóló tárgyalásban készek részt venni és megállapodást kötni. Számításokkal is segítik.

Nem óhajtunk egyoldalúan dönteni, mint az előző kormány – jelentette ki a kormányoldal elnöke, majd kérte: a szükséges kétoldalú egyeztetéseket a szociális partnerek egymás közt is szorgalmazzák. A minimálbérnél október 28-a egy fontos határ, az adótörvények miatt.

Ezek után még több körön keresztül vitatkoztunk kimondott számok nélkül. A vita egyik fontos része volt: legyen bértarifa vagy sem, és miért igen, miért nem. A bérajánlásnál az egy szám helyett a sávós megoldás is fölmerült. Ezt egyik oldal sem ellenezte. Végül azt javasoltuk: itt fejezzük be és kezdeményezünk egy kétoldalú tárgyalást. Ezzel mindenki egyetértett, így ezt a napirendi pontot lezártuk.

A második napirendi pont MT-vel foglalkozó részéhez a kormányoldal szóvivője tett rövid szóbeli kiegészítést a költségviseléssel, a kárfelelőséggel kapcsolatban, hozzátéve: ha ezekben az elemekben megállapodunk minden megvan.

Sem oldalunk sem a munkáltatói oldal szóvivője nem volt ilyen optimista, és hosszasan sorolták ellenérveiket. Eközben még egy rövid, a levezető elnök által elrendelt „cigaretaszünetet” is tartottunk, mely olyan hosszúra sikeredett, hogy egy havanna szivar elszívására is lett volna elegendő idő, pedig azzal kapkodni nem szabad.

Jót tett a szünet folytatta a szünettel félbeszakított gondolatsorát a munkáltatók szóvivője (ez való igaz, rajta és mások arcán is látszott a megkönnyebbülés, amint jöttek vissza a folyosó végéről). Úgy látja, hogy a költségviselés pontjában közeledhetnek az álláspontok. Egyébként meg legyen rugalmas a szabályozás. A szakmai részről, hogy ne vesszen kárba az eddigi munka a Bizottságban tárgyaljanak, és adjunk meg a Bizottságnak a szükséges felhatalmazást. Ezt mindenki elfogadta.

A KSZ-el kapcsolatban mindhárom oldal képviselője egybehangzóan kijelentette: rendben van.

Még megállapodtunk a következő időpontban, amikor folytatjuk a tárgyalást. Ez sem volt egyszerű, mert nagyon eltértek a vélemények a bizottsági előkészítés miatt, de végül sikerült és 16.45-kor már be is fejeztük a plenáris ülést.

2003. október 18., szombat, 10 óra

Egy hét múlva szombaton (amely egyébként az ünnepek körüli munkanap áthelyezések miatt munkanap volt) találkoztunk a Képviselői Irodaházban, hogy megtárgyaljunk egyetlen egy napirendi pontot, amely a 2004. évre vonatkozó költségvetés, adó és bértárgyalások (a 2003. október 10-i ülés folytatása) volt.

Szombat ide, szombat oda a napirend előtti hozzászólás most sem maradhatott el. A munkáltatóknak és nekünk is volt. Ők kezdték.

Elfogadtuk a 2003-as munkaprogramot, de meglepődve értesültünk

róla, hogy a Szociális Bizottság a TB állami felügyelete módosításának tárgyalását nem kívánja ez évben a plenáris ülésre tűzni – mondta az oldalelnökük. A munkáltatói oldalnak az a véleménye, hogy ez évben kerüljön ide.

Nincs ellenünk – mondta a kormányoldal elnöke. Átdolgozták. Ha a szakértői vita eredményes ide lehet hozni.

Az oldalunknak az a célja, hogy a téma a megfelelő időben ide kerüljön és döntés is szülessen – értett egyet a mi elnökünk is. Ezután mi jöttünk.

A Munkástanácsok elnöke kért segítséget az oldal nevében egy konkrét kérdésben. Az ügynek általános összefüggése van a korkedvezményes nyugdíjjal, ami ide tartozik. Ezért hoztuk ide. A hivatásos autóbuszvezetők korkedvezményét a gépkocsi típusához kötik. A gépkocsi-vezetők érdemi tartalmú válaszokat nem kaptak. Minisztériumtól minisztériumig küldöztetik őket, s a kör másodszor újra elkezdődött. Azért jöttünk ide, hogy megelőzzük a radikális fellépéseket. Mi a megoldás?

2005-ig kell rendezni ezt a kérdéskört – mondta a kormányoldal elnöke. Ez a szándékunk. 30 szakma vár ilyen típusú megoldásra. Kéri, hogy az eddigi dokumentumokat küldjék el neki, és gondosodni fog arról, hogy párbeszéd alakuljon ki.

Ennél többet nem is vártunk – válaszolt oldalunk képviselője.

Rátérve a napirendi pont tárgyalására a levezető elnök bevezetésként megjegyezte: 16 pontban szakértői egyeztetésben maradtunk. Csináljunk egy kasszát.

A kormányoldal szóvivője, a pénzügyminisztérium politikai államtitkára hozzá is kezdett. Lezajlottak a szakértői tárgyalások., és több ponton megállapodás közeli állapot van – mondta, majd elkezdte a felsorolást.

1. Természetbeni juttatás: Közeledő, ha egységesen szabályozott ilyen jellegű juttatásra kerül sor kezelhető.
2. Étkezési hozzájárulás: A kormány meleg étkeztetésnél 2 000, hidegnél 1 000 Ft emelésre tud lépni.
3. Üdülési ügyek: adómentesség a saját tulajdonú, vállalati üdülőben.
4. Munkáltatói kölcsön: Lát lehetőséget.
5. Kisértékű ajándék (500 Ft-hoz képest): Más kérdésekkel közösen kezelhető.
6. Szilárd tüzelőanyagok: teljes egyetértés, 15% ÁFA.
7. 13-dik havi bér: Lényegében egyetértés. A zárszámadási törvényben szabályozzák.

8. Minimális bér adómentessége. Még nincs megállapodás, csak utána tudják kezelni.
9. Önkormányzati normatívák emelés: A kormány még nem látja, hogy mennyit tud ide fordítani.
10. Esetleges létszámleépítések költségvetési fedezete: Nyitott. Két ilyen alap lesz.
11. Bölcsődei étkeztetés: Jelentősen eltérő számítások vannak. Még nincs közös álláspont.
12. Társasági adó és iparüzési adó: részleges figyelembe vétel, egyetértés van.
13. Reprezentáció, üzleti ajándék: megállapodásos helyzet van. A kormány hajlandó a 0,5%-os értéket figyelembe véve a felső határt kezelni, akár 10 millió forintra is.
14. Városi tömegközlekedés, vasúti reform: a számításokat elvégezték, forrást még nem látnak.
15. Vasúti reform támogatása: A kormány döntést fog hozni.
16. Megváltozott munkaképességűek támogatása: Nincs egyetértés.

Az államtitkári felvezetőt követően hosszú, többkörös vita kezdődött az oldalak között, melybe a szövivőkön és az oldalelnökökön kívül mások is bekapcsolódtak. Ennek eredményeként a 16 ponthoz 3 újabbat csatoltunk (táppénz, egyéni vállalkozók adómentessége, EHO), és 3-ban lényegében megállapodtunk. Majd megállapodtunk abban, hogy 27-én délelőtt a Gazdasági Bizottság és a Bértbizottság összevont ülésén a szakértők tárgyalják a témát, majd délután, 16 órai kezdettel plenáris ülés keretében tekintjük át a megállapodás szándékával.

Napirend után a kormányoldal elnöke hozzájárulásunkat kérte, hogy a korábban már tárgyalt MT azon pontjait, amelyekben egyetérttünk, az uniós kötelezettségekre is tekintettel benyújthassák a parlamentnek. A távmunkával kapcsolatban viszont további egyeztetést javasolt, különösen az adóvonzatai miatt. A munkáltatók és mi is hozzájárultunk.

2003. október 27., hétfő, 16 óra

A 10-i megállapodásnak megfelelően 27-én hétfőn ugyanazzal a napirenddel (A 2004. évre vonatkozó költségvetés, adó és bértárgyalások) folytattuk a tárgyalásokat, mellyel 10-én elkezdtük. A helyszín most is a Képviselők Irodaháza volt. A szokatlan időpontra azért kény-

szerültünk, mert az előző ülésen nem jutottunk el a megállapodásig, és ez volt az utolsó pillanat, amikor a parlament elé érdembe be lehetett vinni az esetleges megállapodást. A két ülés közötti időre pedig az oldalaknak volt szüksége, hogy szervezetei megvitathassák a javaslatokat, és megszerezzék a szükséges hozzájárulásokat. A délutáni kezdést pedig a délelőtti bizottsági ülés indokolta.

A kormányoldal szóvivője a pénzügyminiszter volt, ki először elnézést kért a félórás késéséért, de azonnali kérdésre kellett válaszolnia a parlamentben, majd rátért a lényegre. Az adótörvényekről lezárul a szavazás a parlamentben, és fontos lenne a bérajánlásról is megállapodni. Ez már a harmadik forduló az adótörvények tárgyalásában. Sok kérdésben közeledtek az álláspontok s a meglévő ügyekben meg kellene állapodni. Nem kellene a gazdaság versenyképességét csökkenteni (itt felsorolta a kedvezményeket). Ahhoz, hogy költségvetés kiadási oldalán meg tudják a prioritásokat valósítani bevétel növelő lépések kellene. Bízunk abban, hogy a minimálbérben a szociális partnerek megállapodnak (a megállapodás eredményeként született összeget az adótörvény vitája miatt ma tudni kell), és a bérajánlásban is várja a megállapodást.

A mai napon értékeltünk, és meg akarunk állapodni a 2004. évi minimálbérről és bérajánlásról – kezdte hozzászólását a szóvivőnk. 2004-ben a teljesítményekkel arányos reálbér növekedést tartunk szükségesnek. A költségvetés, az adó és a járulék ügyekben lefolytatott viták nem segítik a bértárgyalásokat. Vannak pozitív elemek, de kevés, mert nem javítják a bérpozíciókat. Együttesen kívánunk megállapodni, ezért nem kívánjuk az elemeket szétválasztani, és nem támogatunk olyan tárgyalási technikát, hogy menjünk végig a pontokon, majd utána tárgyaljunk a bérről. A pénzügyminiszterhez szólva megjegyezte: a kormány 6 %-os javaslata számunkra elfogadhatatlan. Ez legjobb esetben is csak a reálbérek megtartását eredményezheti. A minimálbérnek emelkednie kell. A tárgyalási alap 55 000 Ft, de összefüggéseiben hajlandók vagyunk tárgyalni. Mi az a technika, mellyel a minimálbér adómentessége megmarad.

A megegyezés reményében jöttünk – jelentette ki a munkáltatók szóvivője is. Átfogó megegyezést akarunk. A bérmegállapodás fontos feltétele, hogy az adókban olyan megállapodás szülessen, amelyek megteremtik a béremelés feltételét. Sok mindenben elmozdulást észleltek, de nem mindenben. Problémáik vannak a rehabilitációs hozzájárulással, az innovációs hozzájárulással, a környezetterhelési díjjal, az elkülönítetten adózó jövedelemnek 20-ról 25%-ra emelésével.

Előbb ezekben kell megegyezésre jutni, és utána következik a bér.

A peremfeltételek elhangzottak, amíg azokban nem csinálunk kasszát, addig nem tudunk a bérben megállapodni – mondta a munkáltatók bérügyekben illetékes szóvivője. 50 000 Ft, és 5-6% a kiindulási alap szerintük. Ahogy elmozdulás van az adóban, úgy tudnak változtatni.

A kormányoldal szóvivője pozitívan értékelte a megegyezési szándékot a teljes csomagban. Meghatározó jelentőségűnek minősítette, hogy bérpolitikában mit tudunk ajánlani és hogyan tudjuk végrehajtani. Bruttó bérré kell ajánlást tenni. A minimálbér korábbi dinamikus emelése miatt komoly veszteségeket szenvedett a gazdaság. A minimálbér adómentességénél olyan kiegészítő javaslatban gondolkoznak, amely az 50 000-60 000 Ft-os sávban jelent megoldást. Adótörvényeknél örül, hogy közelednek az álláspontok.

Ezek után két körön keresztül folyta szóvivők csatája, amelyben mindenki bizonygatta a maga igazát, és próbálta a másik kettőre ráerőltetni, majd szünet következett. A szünetben először kb. 30 percig a munkáltatókkal kettesben tárgyaltunk egy másik tárgyalóteremben, majd ők egyedül tárgyaltak magukkal. Ezután mikor visszamentünk elhangzottak a két oldal ajánlatai: 52 000 illetve 54 000 Ft a minimálbér és 6-8 illetve 8-10% a bérajánlást. Ezt követően behívtuk a kormányt és hármásban egyeztettünk (közben szendvicseket ettünk, mert itt volt az ideje). Lezárva az egyeztetést mindenki kijött és a kormány szakértői kezdtek számolni. Ez kb. egy-másfél óráig tartott, addig beszélgettünk. A számolás után visszamentünk a tárgyalóba és átnéztük hármásban a 16 pontot. Ezután magára hagytuk a kormányt és a munkáltatókat egyeztetni. Ekkor zsíroskenyeret hoztak hagymával, és mi voltunk nyerő pozícióban, mert éppen nem tárgyaltunk. Már este nyolc volt, és még mindig tartott a félórás szünet. Még több kétoldalú, és oldalon belüli egyeztetés után háromnegyed tízre eljutottunk odáig, hogy bérajánlásról nincs megállapodás. A munkáltatói oldal 6,5-8-ig jutott, mi maradtunk a 8-10 százaléknál.

Mit tehattünk mást, folytattuk a plenáris ülést.

Kritikus pont a bérajánlás – kezdte az éjszakai köt szóvivőnk, az MSZOSZ elnöke. Miután csomagban tárgyaltunk és egy elem nem valósul meg, a csomag sem valósulhat meg. tehát e pillantban nincs megállapodás.

Ma meg szeretnénk volna állapodni – mondta a munkáltatók illetékes szóvivője, az utolsó pillanatig hittünk is a megállapodásban, ami a bérajánlásban bukott meg, pedig 5-6-ról 6,5-8 százalékig is eljutottunk. A kormány engedékeny volt, s ezért azt hittük lesz megállapodás. Ta-

lán mégis van esély. Ajánlatunk a minimálbér 53 000 Ft, a bérajánlás 6,5-8%. Ha nincs megállapodás visszalépnek.

Kívülről szemléltük az eseményeket, ez így normális – mondta kormányoldal szóvivője. Kialakult egy olyan tervezet, amelynek majdnem minden elemében megegyeztünk komoly engedmények árán. Kár lenne ezt elszalasztani. Javasolta, hogy ismét tartsunk szünetet, egy hármas egyeztetésre. Ha ezen sem lesz eredmény, akkor kimondhatjuk, hogy ebben az évben nincs bérmegállapodás.

Ettől sem mi sem a munkáltatók nem zárkoztak el. Újra kezdtük és többszöri, különféle variációban megtartott kétoldalú megbeszélés után kedden nulla óra hét percre megszületett a megállapodás. Ekkor visszamentünk a terembe, hogy hivatalosan plenáris ülésen zárjuk le a vitát. Hatalmas kompromisszumok születtek mindhárom oldalon.

Mivel a kormányoldal javasolta a szünetet övék volt a lehetőség, hogy bejelentésük a megállapodás eredményét, amit szóvivőjük meg is tett. Elmondta a legfontosabb elemeket. Ajánlás a versenyszféra béremelésre: 7-8%, minimálbér: 53 000 Ft, az adómentes étkezési jegy felső határa hideg étkeztetésnél: 3 000 Ft, meleg étkeztetésnél: 6 000 Ft, a rehabilitációs járulék 8%. Utána megdicsérte a három oldalt, hogy a versenyképesség támogatása érdekében mekkorát tettünk. Végül megköszönte a másik két oldal kitartását és rugalmasságát.

A körülbelül 10 órás tárgyalás közben valaki azt mondta: történelmi pillanatok köz vagyunk – mondta a szóvivőnk. Ma az érdekegyeztetésről is tárgyaltunk, és ez jelzi, hogy meg tudtunk állapodni. Nekünk ugyan nagy kompromisszumot kellett tenni. Több szövetség is nyilatkozott, hogy nem akadályozza meg a megállapodást. Az eredmény: egyeztetés van a reálbér növekedésben, a minimálbér adómentes és nőtt. Elfogadjuk a megállapodást.

A kormányoldal szóvivője is üdvözölte a megállapodást, és megköszönte a partnerek hozzáállását, kompromisszum képességét. A megállapodás tőlük is sok kompromisszumot igényelt. Céljuk, hogy a versenyképesség fokozódjon. Elfogadják a megállapodást

Még a munkáltatók oldalelnöke mondott néhány dicsérő szót, az oldalelnökök aláírták a megállapodást, s aztán lezártuk ezt az ülést.

Megállapodás a 2004. évi költségvetést és az adó- és járulékrendszert érintő egyes kérdésekről, a 2004. évi minimálberről és a 2004. évi keresetnövekedés ajánlott mértékéről

A)

Az adó- és járulékrendszer 2004. évre vonatkozó módosítása tekintetében az OÉT egyetért a következő javaslatokkal.

- 1. A 2004. évi minimálbér adómentességét kiegészítő adójóváírás biztosítja, amit azok a munkavállalók érvényesíthetnek, akiknek az éves összes jövedelme nem haladja meg a 756 ezer forintot.*
- 2. A munkáltatónál minden munkavállaló számára azonos feltételekkel, továbbá a kollektív szerződésben meghatározott feltételekkel, valamint a törvény vagy törvény felhatalmazása alapján más jogszabály rendelkezései alapján biztosított természetbeni juttatások esetében fennmarad a jelenlegi - a munkáltatóra vonatkozó - adózási és járulékfizetési szabályozás a melléklet szerinti tartalommal.*
- 3. Az adómentes étkezési hozzájárulás összeghatára hideg étkezés esetén havi 3.500 forintra, meleg étkezés esetén havi 6.000 forintra emelkedik.*
- 4. Adómentes természetbeni juttatásnak minősül a munkáltató vagy szakszervezet által a tulajdonában, kezelésében lévő bel-földi üdülőben a munkavállaló és közeli hozzátartozója részére biztosított üdülési szolgáltatás értékéből évente legfeljebb az év első napján érvényes minimálbér havi összegét meg nem haladó rész.*
- 5. A munkáltató által lakáscélú felhasználásra a munkavállalónak hitelintézet útján nyújtott, vissza nem térítendő, legfeljebb 5 évenként adható adómentes támogatás összege 750 ezer forintra emelkedik.*

A kamatkedvezményből származó jövedelemnél az irányadó kamat mértéke a mindenkori jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt összege. A már megkötött munkáltatói kölcsönszerződések tekintetében 2 éves átmenet érvényesül.
- 6. A kifizető által a magánszemélynek legfeljebb évi 3 alkalommal adómentesen biztosítható ajándék értéke az általános forgalmi adóról szóló törvényben meghatározott kis értékű ajándék 5000 forintos összegére emelkedik. A gyermekes szülők adómentes iskolakezdési természetbeni juttatása 15.000 forint összegre emelkedik.*

7. *A szilárd tüzelőanyag a kedvezményes 15%-os áfa kulcs alá tartozik.*
8. *A vállalati reprezentációs költségek adómentes értékhatára 10 millió forintra emelkedik.
A 10 ezer forint egyedi értéket meg nem haladó üzleti ajándékok együttes értékéből nem adóköteles a vállalati átlagos létszámra számolva 5.000 forint/fő összeg.*
9. *A társasági adó-alap megállapításakor az adózás előtti nyereség csökkenthető az adózó által fizetett helyi iparűzési adó 25 százalékával, de legfeljebb az adózás előtti nyereség összegével. Ennek feltétele, hogy az adózónak az adóév utolsó napján ne legyen köztartozása.*
10. *Az egyéni vállalkozások fejlesztési tartalékának képzési szabályai a társasági adóhoz hasonló rendszerben kerülnek kialakításra, figyelembe véve a nyilvántartási kötelezettség eltérő szabályait.*
11. *A táppénz mértéke nem változik.*
12. *A külön adózó jövedelmek esetén változatlanul 20 % marad az adó mértéke.*
13. *A rehabilitációs hozzájárulás mértéke 8 %-ra emelkedik.*

B)

A tételes egészségügyi hozzájárulás 2005-ben 1.200 forinttal csökken, 2006-ban pedig megszűnik.

C)

1. *Az Országos Érdekegyeztető Tanács megállapodott arról, hogy*
 - a) *a 2004. évi bruttó keresetek átlagosan 7-8 %-os növelését ajánlja a vállalalkozási szférának, a kollektív bértárgyalások szereplőinek, továbbá, hogy*
 - b) *a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) 2004. január 1-jétől hatályos összege havi 53.000 forint legyen.*
2. *Az OÉT azt ajánlja a megalakuló Ágazati Párbeszéd Bizottságoknak, hogy munkájuk során kiemelten kezeljék az ágazati bértarifa tárgyalásokat és a bértarifa megállapodások létrehozását.*

D)

1. *Az Országos Érdekegyeztető Tanács megállapodott arról, hogy tárgyalásokat folytat*

- *a rehabilitációs foglalkoztatás érdekeltiségi és támogatási rendszerének felülvizsgálatáról,*
 - *a bel- és külföldi kiküldetés során adómentesen elszámolható költségekről,*
 - *a passzív táppénz rendszeréről, a két héten belüli megállapodás szándékával.*
2. *Az Országos Érdekegyeztető Tanács egyetértett azzal, hogy a megállapodásban nem szereplő javaslatok közül az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban kerüljön sor konzultációra*
- *az önkormányzati normatívák emelésével,*
 - *a költségvetési létszámcsökkentések költségének fedezetéül szolgáló előirányzatokhoz való hozzáféréssel,*
 - *az OÉT megállapodás közszférában történő végrehajtásával és*
 - *a bölcsődei étkezés támogatásával kapcsolatos kérdésekről.*

Munkaadói oldal Munkavállalói oldal Kormányzati oldal

2003. november 14., péntek, 10 óra

Valamivel több mint két héttel az eredményes bérmegállapodás után már úgy folytattuk mintha mi sem történt volna. A kormányoldal öt súlyos témát terjesztett elő tárgyalásra a plenáris ülésre:

1. Előterjesztés a keresőképtelenség és keresőképesség orvosi elbírálásáról és annak ellenőrzéséről szóló kormányrendelet módosításáról
2. Előterjesztés az egészségpénztári rendszer továbbfejlesztéséről
3. Előterjesztés a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló törvény módosításáról
4. Konzultáció a fogyasztóvédelemről szóló törvény módosításának tervezetéről
5. Előterjesztés a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény és a törvény végrehajtásáról szóló rendelet módosításáról

Legalább is ez volt az eredeti javaslat amelyből a 3-at, a TB alapokról szólót később törölték és a maradék négynek a sorrendje is megváltozott, a következőképpen:

1. Előterjesztés a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény és a törvény végrehajtásáról szóló rendelet módosításáról
2. Előterjesztés a passzív jogon járó táppénzzel összefüggő problémákról és a Kormány által javasolt megoldásokról
3. Előterjesztés az egészségpénztári rendszer továbbfejlesztéséről
4. Előterjesztés a fogyasztóvédelemről szóló törvény módosításának tervezetéről

Természetesen oldalunknak most is volt napirend előtti hozzászólása, melyet az Autonómok elnöke mondott el: az ASZSZ elnöksége mélyszéles aggodalommal figyeli a karkedvezményes nyugdíj körül kialakult helyzetet. 1997-ben állapotunk meg a felülvizsgálatról és azóta nem történt semmi. Nem tudunk megállapodni. Ha állandóan kitoljuk az időkeret hatályát, megnyugtató lehet, de izgatja az embereket. Úgy tűnik a kormányok nem akarnak ezzel foglalkozni. A kiszámíthatatlanság és a bizonytalanság zavarja az embereket. Ezen kívül a karkedvezményt összetévesztik a korengedménnyel, s ez sem jó. Ezért kéri a kormányt, hogy legkésőbb év végéig adjon konkrét választ.

A felvetésünket a munkáltatók támogatták, mert ez egy évek óta húzódnó probléma.

Kb. egy hónappal ezelőtt is szó volt róla – válaszolt a kormányoldal elnöke. A határidőn nem kívánnak változtatni, és 2004-ben OÉT elé kerül. A készülő javaslatra tud garanciát vállalni. Jogszabályi deregulációk zajlanak, és egy-két olyan jogszabály is bekerült a sorba, amely a béreket érinti. Több szakszervezet is kért tárgyalást. Ezt meg fogják adni. Végül javasolta, hogy a karkedvezmény 2004-ben kerüljön OÉT elé.

Úgy tűnik 1997 óta ez az első konkrét válasz – jelentette ki elégedetten a téma felvetője.

Az első napirendi pont felvezetésénél a kormányoldal szóvivője elmondta, hogy szerencsés helyzetben van, mert az előkészítő bizottsági viták megfelelő alapossággal és mélységgel zajlottak le, végül konszenzus alakult ki. Átfogó törvénymódosításról van szó, de nem ró jelentős terheket a szociális partnerekre. A jogharmonizáció szempontjából fontos, mert meg kell felelni a Uniónak és az életbe lépett új szabályoknak is. Vannak olyan szakmai korszerűsítési igények, melyeket az élet hozott. Pl. meg kellett erősíteni a munkaegészségügyet. Végül megköszönte a partnerek együttműködését a bizottságban.

Szóvivőnk elmondta, hogy a munkavédelem tekintetében történelmi jelentőségű választás előtt állunk, mert egy korszerű törvény van

előttünk. Javasolja, hogy a bizottságban elfogadott szöveget hagyjuk jóvá.

A munkáltatók szóvivője feltette a kérdést: jó-e, hogy a kormány és a munkavállalói oldal is a konstruktivitást dicséri? Sokat vitáztak és konszenzussal fogadták el a javaslatot, ami nem jelent finanszírozási terhet a munkáltatóknak, de sok adminisztrációt ígér, Minőségi változás, hogy meg fog változni a munkavédelem gondolkozásmódja. A munkaegészségügy bevezetése a preventivitást szolgálja. A korábbi véleményükkel szemben már fontosnak tartják a munkavédelmi képviselőt. Elfogadják a távmunkánál a biztonsági ellenőrzés szükségességét.

Ezzel, miután mindhárom oldal egyetértett elfogadtuk az előterjesztést. A következő napirendi pontot viszont nem tudtuk elkezdni, mert túl gyorsak voltunk és annak előadója még nem érkezett meg. A kormányoldal elnöke ekkor fölajánlotta, hogy elmondja a napirend utáni hozzászólásait, s azalatt biztosan megjön az előadó. Hozzá is kezdett. Tájékoztatót adott az OÉT megállapodással kapcsolatos parlamenti eseményekről. Az országgyűlés lezárta az egységes munkaügyi nyilvántartással kapcsolatos vitát, és elfogadta az e-munkakönyvet. Az OÉT megállapodáshoz képest három adattal bővült a nyilvántartás. Ezek: a szakképzés, a munkaidő kérdés, és a bejelentéskori bér összege. Megtudtuk, hogy a szakképzéssel, az adóval, a felnőttképzéssel kapcsolatban lényegi változás nincs, illetve elfogadták a megállapodást. A közalkalmazotti tanácsok mandátumát 2004. október 31-ig meghosszabbították. A költségvetés szavazása decemberben lesz, így van idő, hogy a TB állami felügyeletéről szóló javaslatot módosítsuk. Ezt egyébként november 28-án tárgyaljuk, ha egyetértünk vele. Egyetértettünk

Megköszöntük a tájékoztatást és addigra hozzá is foghattunk a második napirendi pont tárgyalásához, mert megérkezett szóvivője, az esélyegyenlőségi, szociális és családügyi miniszter. Aki bele is vágott a témába, s elmondta: a kiegészítő anyagokban minden benne van. Elmondta, hogy 2003 elején nagymértékben emelkedett a passzív táppénz. Maradt 70%, de a 30 napos határidő 90 napra emelkedett (eddig 180 volt). Majd röviden ismertette a részleteket.

Oldalunk szóvivője, az ASZSZ elnöke elmondta a kifogásainkat. Azal, hogy a passzív táppénz igénybevétele megnőtt, és nem nézünk utána miért nem mondunk semmit. Azt kell leírni, hogy a táppénz igénybevétele nagymértékben függ az egészségi állapottól. Közben az is előfordul, hogy munkanélküli ellátásként veszik igénybe. Nem megoldás az igénybevétel idejének felére csökkentése, ez egy fűnyíró. Az

ellenőrzést kell erősíteni. A csökkentés miatt a javaslatot nem fogadjuk el. Ha nem sikerül elérni a kívánt célt, mi a garancia, hogy nem csökkentik tovább az időt.

A munkáltatók szóvivője csak az új dolgokról beszélt, mert véleményét a korábbi viták (bizottság) során elmondhatta. Tiszta helyzetet kell itt teremteni, és rendszert kell építeni. A kapott adatok elgondolkoztatóak. A jogszabályokat be kell tartani.

A TB-vel kapcsolatban OÉT megállapodás volt, hogy a 70% nem változik – mondta a kormányoldal elnöke. Szakmailag pedig azt a gondolkodásmódot ajánlja, hogy mindenkit abban a rendszerben lássanak el, ahova a problémája tartozik.

Ezek után több körön keresztül folyta vita az ellenőrzés rendszeréről. Kinek kit kellene ellenőrizni, és ennek milyen eredménye lehet. Végül szóvivőnk kimondta, hogy az időcsökkentés miatt nem fogadjuk el a javaslatot. A munkáltatóknak ez nem okozott problémát, ők elfogadták.

A kormányoldal elnöke még tett egy kísérletet a meggyőzésünkre, de a szóvivőnk kijelentette, hogy a nem nagyon nem, és azért nem mentünk be a részletekbe, mert a 180 nap nekünk kulcskérdés.

Így két igen mellett egy nem szavazattal zártuk le, eredménytelenül a napirendi pontot.

A harmadik napirendi pont felvezetőjében a kormányoldal szóvivője elmondta, hogy 10 éve működnek nálunk önkéntes pénztárak. A kérdés az adókedvezmények lehetőségével kapcsolatban merült föl. Lehetséges-e, hogyan és kinek.

Többkörös hossza vita kezdődött, melybe sokan bekapcsolódtak a szociális partnerek részéről.

Oldalunk az önkéntes kiegészítő egészségpénztári rendszer adókedvezménnyel történő támogatását indokoltnak tartotta. Véleményünk szerint továbbra is szükséges az alapellátások illetve a kiegészítő ellátások körének pontos meghatározása, az egészségpénztárak önkéntes jellegének, valamint a szolidaritás elemének fenntartása. Mivel e kérdések nem tisztázódtak szóvivőnk kezdeményezte, hogy újabb tárgyaláson tekintsük át a jelenlegi pénztári rendszer változásának irányát és módját.

A munkáltatók támogatták a kormányzati elképzeléseket, de véleményük szerint az intézményi kötöttség feloldásából adódó kérdések, a szolgáltatási szektor kiépítése, a nonprofit elv érvényesülése és a gazdasági társaságok bevonása további egyeztetéseket igényel. Fontosnak tartották annak kiemelését, hogy a kötelező egészségbiztosí-

tás és az önkéntes kiegészítő pénztári befizetések és szolgáltatások jól elkülöníthetők legyenek, a reformok összehangoltan történjenek

Végül is megállapodtunk abban, hogy tovább folytatjuk a konzultációt a koncepcióról, és lezártuk e napirendi pont tárgyalását is.

Az 1997. évi törvényt kívánják módosítani – tudtuk meg a kormányoldal szóvivőjétől a negyedik napirendi pont tárgyalásának megkezdésekor. A változást az idő hozta. A módosítási javaslatok három csoportba sorolhatók. Ezek a jogharmonizációt, az EU harmonizációt és a jogalkalmazás megkönnyítését célozzák.

A célokkal egyetértünk – mondta a szóvivőnk, mivel a fogyasztóvédelem jelentősége nő, és belátható időn belül új törvényre lesz szükség. Később arról is beszélt, hogy a humánszolgáltatások területén komolyabb a probléma, igaz itt az EU-ban is gondok vannak. Gond az is, hogy a fogyasztóvédelmi oktatást nem tudtuk rendszerszerűen kiépíteni, és a piacfelügyeleti tevékenységet ellátni képes állami rendszer sem épült ki. Kétségesnek tartjuk, hogy a gazdasági kamaráknál maradjanak a békéltető testületek. Nem látjuk annyira pozitívan e testületek működését.

A fogyasztóvédelem nemcsak a fogyasztók miatt fontos – mondta a munkáltatók szóvivője, hanem piaci kategória, mert aki betartja a szabályokat előnyt élvez a piacon. Egyértelmű fogalmazás, tisztább fogalmak kellenek. A békítő testületek működése szerintük független és objektív. Nem alapkérdés, hogy hol helyezkedik el a testület.

A kormányoldal szóvivője megköszönte az észrevételeket. Egyetérttünk abban, hogy egy komplexebb, modernebb törvény kell. Elfogadtuk az előterjesztést, és lezártuk az ülést.

2003. november 28., péntek, 10 óra

Két hét múlva ismét a megszokott időben és a megszokott helyen jöttünk össze plenáris ülésre, hogy a kormány előterjesztésében két témát tárgyaljunk meg. A javasolt napirendek:

1. Előterjesztés az Európai Szociális Kartával kapcsolatos további kötelezettségek vállalásáról
2. Előterjesztés a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak és a társadalombiztosítás szerveinek állami felügyeletéről szóló törvény módosításáról

Napirend előtt a munkáltatói oldal tett föl kérdést, egy a magyar gazdaság számára rendkívül fontos kérdésben kapott információról. A jegybank tanácsa a kamatokat jelentősen megemeli, s ez gondot

okoz. Föltehetőleg nem volt betervezve ilyen mértékben. Jók-e az információik? Mi a véleménye a kormánynak a mértékről?

Nem áll módomban az MNB ügyeiről nyilatkozni – mondta a kormányoldal elnöke, a Munkaügyi Minisztérium államtitkára. A kormánynak nincs hatása az MNB-re. Az MNB-nek nincs konzultációs kötelezettsége. Hétfőn fog ülésezni a jegybank tanács, ha lenne róla információ akkor sem nyilatkozhatnék, de információ sincsen. Ma még idő előtti a kérdés. Kéri az oldalakat, hogy a tényleges intézkedésekre reagáljanak.

Mi nem kívántunk részt venni e vitába, és továbbadtuk a szót a munkáltatóknak. Oldalelnökük kijelentette: ezt a választ vártam.

Ezután mi következünk. Az Autonómok elnöke szólt a nevünkben: A bizottsági ülésekről és néha a plenáris ülésekről készült emlékeztetők nem mindig fedik a valóságot. Példákat sorolt fel, majd kérte a kormányoldalt, hogy a pontosságra jobban ügyeljen.

A kormányoldal elnöke egyetértet. Közös érdek, hogy hiteles emlékeztetők készüljenek. Kéri a titkárságot, hogy erre figyeljenek oda. Egyébként meg azt javasolja, hogy alapszabályba rögzítsük az eljárási rendet.

E bevezető után már bele is vághattunk az első napirendi pont tárgyalásába, melynek kormányoldali szóvivője a szociális miniszter volt. 1961-ben fogadták el és azóta 4 további egyezmény kapcsolódik hozzá – mondta. Hogyan tudjuk elfogadni? Mi szól mellette, mi ellene? Az irányelvek között az optimális minimum szerepel. Egy ország azt fogadja el, ami megfelel a jogrendjének és a gyakorlatnak. A kormány hosszútávú célkitűzése a Karta teljes elfogadása. Kérdés: minek van most realitása?

Pozitív módon fogadjuk az előterjesztést – vette át a szót az oldalelnökünk. Mindnyájan egyetértünk abban, hogy Szociális Karta az Unió szociális értékrendjét kívánja megjelentetni. A magyar jog már több vonatkozásban megfelel a Kartának. Joggal várható a kormánytól, hogy továbblépjen és szélesítse az elfogadott részek körét. A vezetői összefoglalóból az derült ki, hogy készek vagyunk lépni, ott ami nem kerül pénzbe és nem kíván jogszabály módosítást. Ezt nem fogadjuk értetlenséggel, de szükségesnek látjuk az előrelépést. Két témát emelnénk ki. Ezek: a társadalombiztosítás és ellátás magasabb szintre emelése, és a tisztességes díjazáshoz való jog. Ezeket nem lehet hosszú távon levenni a napirendről. A módosított Szociális Karta szellemének nem felel meg az a megoldás, ahogy a magyar jog az állami alkalmazottak sztrájkjogát szabályozza. A jelentés ezt elfogadja, de nincsenek további indítványok.

Véleményünket segítette, hogy végig lehettünk a Tárcaközi Bizottságban – kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője. Rendkívül korrekt az anyag. Egyetértenek vele, és támogatják az optimális minimum elvét.

A kormányoldal elnöke elmondta, hogy ez még csak egy maximalista szakértői anyag, ami nemhogy kormány előtt nem volt, hanem még az államigazgatási egyetértés sincs meg. Ezért még módosulhat, s ha jelentős változtatások lesznek benne, akkor visszahozzák. A Kartával kapcsolatos tevékenység szerintük is egy folyamatos tevékenység. Ezt erősítik azzal, hogy az oldalak képviselőit bevonták a Tárcaközi Bizottságba.

A kormányoldal szóvivője megköszönte a közreműködésünket, és megjegyezte, folyamatos elkötelezettségünk van. Utána még a kormányoldal szakértője reagált az elhangzott konkrétumokra, de ez a válasz nem nyerte meg a tetszésünket, amit el is mondunk. A munkáltatói oldal viszont nálunk elégedettebb volt. Így lezártuk a témát.

Ne ismételjük meg a bizottsági vitát – javasolta a másik napirendi pont bevezetéseként a kormányoldal elnöke. Szerinte két ponton van vita: azon, hogy önálló törvény vagy módosítás legyen, és azon, hogy a szakszervezeti tisztségviselők helyzete pontosítódjon. Ha megegyezünk lehetőség van, hogy a költségvetési törvény mellé bekerüljön módosításként – folytatta, ha önálló törvényt akarunk, az minimum hat hét, és március végéig húzódna. Egyszerűbb a módosítás, mert kevésbé van kitéve a politikai vitáknak. Ezek után felsorolta a bizottságban elhangzottakat, és megjegyezte: azt hiszem közel vagyunk a megoldáshoz.

Van véleményünk a javaslatról – kezdte hozzászólását a szóvivőnk, az Autonómok elnöke. Mi megalapozottan új törvényt szeretnénk. Ezt követően hosszan sorolta érveinket e véleményünk mellett, majd hozzászólása végén kijelentette: oldalunk nem fogadja el az előterjesztést, nem értünk vele egyet. Az egészszel van gondunk. Március vége megfelelő időszak egy jobb előterjesztés elkészültének. Nem lehet az ellenőrzési jogot egy tanácsadó testülettel kiváltani. Az nem befolyásol minket, hogy mit szeretnének a pártok. A részletekbe nem kívánunk belemenni, elutasítjuk a tervezetet.

Nehéz helyzetben vagyok, mert a munkavállalói oldal ma mondta el a véleményét, amit ők már öt hónappal ezelőtt megtettek – mondta a munkáltatók szóvivője. Oldaluknak alapvető érdeke, hogy a testületek minél előbb megkezdhessék a munkát. Ezt követően hosszasan visszatekintet a múltra, majd kijelentette: a mai helyzetben (?) nem

lehet maximumra törekedni. Ezután még magyarázta nekünk, hogy miért jó az előterjesztés, de végül a március ellen neki sem volt kifogása.

Ezután még futottunk két kört egymást győzködve, de mi nem tudtuk elfogadni azt, hogy mint befizetők nem kapunk ellenőrzési jogot a befizetett pénzeink felhasználására. Amit e tervezet ígért, az jóval kevesebb volt. Végül lezártuk a vitát azzal, hogy a témában folytatjuk az egyeztetést.

Még beszéltünk a következő találkozó témájáról és időpontjáról, majd befejeztük ezt a plenáris ülést is.

2003. december 9., kedd, 14 óra

Nemcsak a kezdési időpont, hanem a helyszín is szokatlan volt, ugyanis a Foglalkoztatási Hivatalban jöttünk össze a kormány által előterjesztett egy napirendi pont: „A munkaerő-piaci helyzet várható alakulása. Javaslat a foglalkoztatást elősegítő és a munkaerő képzettségét javító intézkedésekre (első olvasat)” megtárgyalására.

Az ülés késéssel kezdődött, mert a munkaügyi miniszter és a munkaügyi politikai államtitkár nem érkezett meg időben. Némi várakozás után időkímélésből éppen elkezdtük a napirend előtti kérdések megtárgyalását, amikor megérkeztek. Most a kormányoldalnak volt előzetes mondanivalója. Képviselője adott tájékoztatást az aktuális gazdaságpolitikai kérdésekről. A kormány álláspontja szerint a gazdaság állapota jó, de a folyó fizetési mérleg hiánya, a gazdasági egyensúly helyreállítása kormányzati intézkedéseket kíván. A jövő évi költségvetés tervezete, illetve az OÉT-ben kötött bérmegállapodás kedvező irányba ható lépéseknek bizonyulnak. Ugyanakkor szükséges a belföldi kereslet visszafogása, valamint a lakossági megtakarítások növelése.

Oldalelnökünk, a SZEF elnöke megköszönte a tájékoztatót és jelezte, hogy nem kívánunk szólni, bár azt még megjegyezte, hogy a közszférában nincs bérmegállapodás. A munkáltatói oldal elnöke is megköszönte a tájékoztatót, megjegyezte, hogy ők még további intézkedéseket tartottak szükségesnek a kamatemelés hatásainak ellensúlyozására, a gazdálkodó szervezetek versenyképességének növelése érdekében.

A kormányoldal egyik szóvivője maga a munkaügyi miniszter volt. Egy gyakorlati példa bemutatásával kezdte a téma felvezetését. Arról beszélt, hogy hogyan választunk iskolát. Sok ismeretünk megvan, csak

az az információnk hiányzik, ami azt jelzi, hogy a munkaerőpiacon milyenek lehetnek az esélyeink. Elmondta, hogy ez a javaslat az első olvasata még mielőtt a kormány elé kerülne. Azt célozza, hogy a harmónia meglegyen az oktatás és a gazdaság között. Beszélt arról, hogy a foglalkoztatottak aránya elmarad a nyugat-európaiaktól, ezért stratégiai megoldásokat kell keresni. A távoli jövőre kell gondolni.

Oldalunk nem jelölt e témában külön szóvivőt, ezért mindenki elmondta a véleményét:

- A foglalkoztatás bővítését meghatározónak és fontosnak tartjuk, cél a teljes foglalkoztatottság.
- Előttünk van egy tisztességes operatív anyag a maga előnyeivel.
- Magyarországon változik a foglalkoztatás struktúrája. Kezd kivonulni az a tőke, amelyik a kilencvenes évek elején az olcsó munkaerőre, munkabérre jött be.
- Át tudunk állni egy magasabb minőséget jelentő politikára. Az előterjesztés egy összkormányzati gazdaságpolitika alapja lehet, s mi ebben szeretnénk közreműködni.
- Itt is kel az adó- és gazdaságpolitikai megfontolás.
- A legális foglalkoztatás fontos.
- Rugalmasságról csak a fokozódó munkaügyi védelemmel együtt lehet tárgyalni. Ha nem foglalkozunk a hazai munkaerő belső mobilitásával baj van. A belső mobilitás létkérdés.
- Újra kell gondolni az oktatáspolitikát, hogy az oktatás megfeleljen a gazdaság a mai és a 20-30 évre prognosztizálható igényeinek. Ehhez új rendszer és új stratégia kell.
- Alapvetően fontos a területfejlesztés, régióban és kistérségben kell gondolkoznunk.
- Sok pénz folyik el. Nő a különbség a régiók között.

Maga az előterjesztés alkalmas arra, hogy az intézkedési terv megvalósuljon – kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője. Majd részletes észrevételeket tett a szöveghez. Őt követően a munkáltatói oldalról is sokan hozzászóltak.

Ezek után a miniszter reagált az elhangzottakra. Elmondta, hogy a minisztérium feladatából adódott e feladatuk, de felkérést is kaptak rá, így a nem a kompetenciájukba tartozó kérdésekre is kellett javaslatot tenniük. Lényegében egyetértett az elhangzottakkal és ezt meglehetősen részletesen el is mondta. Végül megjegyezte: a mai nap a munka kezdetét jelenti.

Ezt követően mindenki megszólalt legalább még egyszer aki korábban is szólt, mert természetesen adódott fontos mondanivalója. Vé-

gül az oldalelnökök mondták ki egybehangzóan a lényegét: egyetértünk az előterjesztésben foglaltakkal, de kérjük, mielőtt államtitkári egyeztetésre, de legalább mielőtt a kormány elé menne jöjjön még vissza ide.

Ezzel a miniszter is egyetértett, megjegyezve: a közigazgatási egyeztetés és a kormány ülés között tájékoztatást adnak a tervezet pillanatnyi állásáról.

Ezután még hosszasan vitakoztunk, hogy mikor és milyen állapotban kerüljön OÉT elé a tervezet és mi lesz a sorsa, majd berekesztettük az ülést.

2004. január 8., csütörtök, 15 óra

A 2004. év első ülését a megszokott helyen, a Képviselők Irodaházában, de nem a megszokott időben, hanem csütörtökön délután tartottuk, amikor a kormány előterjesztésében megtárgyaltuk a „A munkaerő-piaci helyzet várható alakulása. Javaslat a foglalkoztatást elősegítő és a munkaerő képzettségét javító intézkedésekre.” napirendi pontot.

A napirend előtti hozzászólás az év ilyen korai szakszán sem maradhatott el, most a munkáltatóknak volt. Képviselőjük elmondta, hogy értelmezési problémáik vannak az ÁFA visszaigényléssel kapcsolatban. 100 milliárdos nagyságrendű problémáról van szó. A munkahelyteremtő beruházásokat sújtja az intézkedés. Gond, hogy az NFT operatív pontjain keresztül kapott pénz is bekerül e rendszerbe. Javasolják, hogy készüljön hatásvizsgálat, ha még nem készült és történjék reparálás. Gond van a visszaigénylési rendszerrel, a normatív visszaigénylési rendszerbe nem illeszthető be.

A kormányoldal elnöke elmondta, hogy nehéz helyzetben van, mert nem az ő tárcájukat érinti az ügy, meg azért is, mert felelősség a másik két oldalon is van. Napirenden volt az ügy, és akkor nem vetődött föl a probléma. A PM számításai szerint a nagyságrendje csak 10 milliárdos (40 Md Ft). Az EU-ban sem szokatlan e megoldás (pl. Spanyolország). Az EU-s pénzek nem tartoznak e körbe. De nem mennek el az ügy mellett. A PM-el közösen dolgoznak, hogy hogyan lehet orvosolni e problémát.

Hozzánk is eljutottak hasonló jelzések – mondta az MSZOSZ elnöke. Indokolt a felvetés, és szükséges a hatásvizsgálat.

A munkáltatók témát fölvezető képviselője megköszönte a kapott választ, és megjegyezte: készek a mielőbbi bizottsági tárgyalásra.

A napirend kormányoldali szóvivője ismét csak a munkaügyi minisz-

ter volt. Elmondta, hogy ez a téma második OÉT vitája. Elmondta azt is, hogy a hozzájuk eljutott írásos javaslatokat beépítették, és a téma túl van a közigazgatási államtitkári egyeztetésen.

Most sem volt külön szóvivőnk, de most csak hárman szóltak hozzá oldalunkról az első körben:

- Messzemenőleg egyetérttek, hogy a leglényegesebb kérdésről tárgyalunk.
- Hogyan tudjuk megoldani, hogy a foglalkoztatás bővítése egyen-súlyban legyen a kihívással.
- Többről van szó, mint egy sima normatív szöveg értelmezése.
- Gond, hogy nem alapozódik egy követhető, kiszámítható gazdaságpolitikára, mert ilyen nincs.
- Nem rendes dolog, hogy gazdaságpolitikai elképzelés nélkül megpróbáltak irányítottságot adni.
- Javaslom, hogy az OÉT félévente tárgyalja a folyamatokat.
- Sok vélemény megjelent de nem minden.
- További bizottsági tárgyalás kell.

A munkáltatók szóvivője nem ment bele a részletekbe, mert nem akart arról beszélni amit az oldalunk már elmondott. Ezután mégis-csak elkezdett beszélni a részletekről, s többek özt megjegyezte: a túliskoláztatást felül kell vizsgálni.

Őt követően még ketten szóltak az oldalról:

- Az ágazati adatokat nagy örömmel láttuk volna.
- Történhet-e valami pozitív előrelépés az agrárfoglalkoztatásban?
- A foglalkoztatás jövőjében a gazdaságpolitika és annak lépései meghatározóak.

Hasznos volt több fordulóban tárgyalni – jegyezte meg a miniszter. Hasznos észrevételek érkeztek, és az álláspontok közeledtek. A versenyképesség a kulcsszó. Kérdés, hogy a befektetők milyen igényeket támasztanak. A legfontosabb tennivalók az oktatásban, az átképzésben vannak. A szakképzett és jól kiképezhető munkaerő a legfontosabb. A képzésnek összhangban kell lenni a munkaerőpiaci igényekkel. Napi feladatként az átképzés a fontos. Kérdés, hogy milyen ütemben tudják az élők munkaterhét csökkenteni, és ágazati problémákkal is foglalkozni kell. Azon lesznek, hogy mihamarabb kormány elé kerüljön a tervezet.

Ezután még néhány észrevétel hangzott el tőlünk és a munkáltatóktól:

- A versenyképesség ügyében a különféle közterhek csökkentését célozza a kormány, ennek kell, hogy legyen egy garanciális eleme, a fokozott munkajogi védelem.
- Legyen félévenkénti áttekintés.

- A felsőfok nem egyenlő az egyetemmel.
- Minél képzetesebb egy munkaező, annál rugalmasabban képezhető át.
- Fontos, közösek a törekvéseink.
- A félévenkénti áttekintés hasznos.
- Jobban ki lehetne használni az ágazati munkáltatói szövetségekben lévő szellemi potenciált.

A miniszter még reagált az elhangzottakra, amiket nagyon hasznosnak tartott, majd ezt az ülést is befejeztük.

2004. január

2004. február 6.

Közel egy éve, hogy nem tudósítottam önöknek kedves olvasóim¹¹. Ami tudom, hogy szinte megbocsáthatatlan, ezért nem is találok ki jól hangzó magyarázatokat. Például., hogy nem értem rá, alkotói válságban voltam, második könyvem összeállítása elvette az időmet, pszihikai kényszert éreztem, hogy ne írjak, stb., egyszerűen kérem önöket, fogadják el, hogy így alakultak a dolgok. Folyamatosan zajlottak az események, az egyik OÉT (Országos Érdekegyeztető Tanács, ez most az új név) ülés követte a másikat és növekedett a restanciám. Az új lapszám és az új szerkesztő kényszere viszont nem hagyhatta tovább halogatni a dolgokat. Írnom kellett. Egy darabig gondolkodtam, kezdem felsorolni a korábbi eseményeket, és néhány hónap múlva talán eljutok oda, hogy az aktuális eseményekről tudósítok. Vagy írjak a legújabb eseményről, s egy következő számokban pótoljam a lemaradást. Az utóbbi megoldás mellett döntöttem, s így most a tegnapi OÉT plenáris ülésről tudósítok, azzal, hogy folyamatosan írom a közelmúlt eseményeit is, s ha kész vagyok vele az aktuális számban lehozzuk őket.

2004. február hatodikán 10 órakor kezdtünk hozzá egy viszonylag rövidnek ígérkező tárgyaláshoz. Ugyanis az előzetes megállapodás szerint ennek az ülésnek csak egy napirendi pontja volt: „Konzultáció a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló törvényjavaslat tervezetéről”. Ez az a téma, amelyik a korábbi tapasztala-

¹¹ A Szószóló 2003. márciusi számában jelent meg az utolsó Tudósítás és az első Haditudósítás, majd a 2004. januári számban, ami februárban lett lezárva jelent meg a következő haditudósítás az akkor aktuális eseményekről. A két megjelenés közti időszak eseményeit folyamatosan rögzítettem, de e kötetben jelennek meg először.

tok szerint nem vált ki nagy vitát. Ugyanis mindenki érdeke, hogy jól alakuljanak a dolgok. A kérdés leginkább a munkáltatói szervezeteknek volt fontos, ugyanis nem mindegy hogy mely vállalkozásokat mely kategóriába sorolják, mik a kötelezettségeik, mik a lehetőségeik. Természetesen számunkra sem volt közömbös, hiszen a foglalkoztatás biztonságát és lehetőségeit növeli, a vállalkozások biztonsága. A kormányt, pedig sürgeti a közelgő Uniós csatlakozás.

Miután prognosztizálható volt a békés egyetértés a sajtó sem igazán érdeklődött a téma után. Hol vannak azok a régi szép idők, amikor minden ÉT ülésre kivonultak a televíziós stábok. De a nyomtatott média képviselői sem képviseltették magukat tömegesen. Igaz az oldalak is csak a megszokott erővel képviseltették magukat. Elmaradtak a szakértők és érdeklődők tömegei.

Már a kezdett is sima volt, ugyanis egyik oldalnak sem volt olyan témája, amelyet napirend előtti hozzászólásként osztott meg a többiekkel és a sajtóval. Így egyből belevághattunk a dolgok közepébe.

A kormányzati oldal szóvivője a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium egyik államtitkára volt. Röviden ismertette az előzményeket. Ugyanis több mint négy évvel ezelőtt, 1999-ben születet egy törvény erről a témáról, de azon több okból is változtatni kellett. Részint az Uniós jogharmonizáció miatt. Ugyanis az Uniós definíció másutt húzza meg a kis-, közép- és mikrovállalkozások határát, mint a hatályos magyar jogszabály. Ez ugyan csak ajánlás lesz, és 2005. január 1-el fogunk átállni, de a tervek szerint célszerű, ha már a csatlakozással, ez év május elsejével hatályba lép. Így van idő a fölkészülésre. Az államtitkár asszony elmondta azt is, hogy a minisztérium eredeti szándéka a meglévő törvény módosítása volt, de ment közben kiderült, olymértékben kellett azon változtatni, hogy érdemesebb volt egy új jogszabályt írni.

A másik fő ok az volt, hogy az eredeti törvény négy évvel ezelőtti hatályba lépése (1999) óta oly sok minden változott, hogy indokolttá vált egy új jogszabály születése. Változott például, a munkáltatói érdekvédelmi struktúra, és a minisztériumi struktúra is.

A natúr árbevétel alapján történő rangsorolás komoly változásokat fog hozni. Ugyanis a vállalkozások egy jelentős része más kategóriába kerül. Várhatóan kb. 100 nagyvállalat középvállalkozásnak fog minősülni, és a középvállalkozások közül nagyon sokan a kisvállalkozás kategóriába kerül át.

Az első, általános körben ezek után oldalelnökünk kapott először szót, aki megjegyezte: szakmailag nagyon jó az időzítés, hogy a terve-

zet most kerül az OÉT elé. Nem mindegy ugyanis a munkavállalói oldal számára, hogy a kis-, közép és mikroállalkozások sorsa hogyan alakul. Nem kizárt, hogy Magyarországon az Uniós csatlakozás hasonló folyamatokat indít be, mint annak idején Ausztriában. Ahol például a munkanélküliek száma közeledett az Uniós átlaghoz, azaz nőtt, s ezen csak egy jól működő vállalkozási struktúra segíthet. Hozzászólását azzal zárta, hogy a részletes körben az oldalról többen is elmondják az észrevételeiket.

A munkáltatói oldal elnöke hozzászólásában megjegyezte, hogy nagyon nagy hatással van a törvény a gazdaság szereplőire. Ugyanis e jogszabály a versenyképesség egyik záloga, biztosítója.

Ezek után a kormány képviselője jelezte, hogy részéről kezdődhet a részletes vita.

Így is történt. Nálunk lévén a szó, azt ismét az oldalelnökünk ragadta magához (ez természetes is volt, hiszen nem állítottunk külön szóvivőt). A tervezetről elmondta, hogy egy olyan jellegű anyag, mely meghatározásokat, értékeket tartalmaz. Ezért szerencsés lett volna egy kísérő szöveget csatolni hozzá, amelyben a törvény gazdasági, társadalmi funkcióját írták volna körül. Ha egyáltalán van a kormánynak gazdaságpolitikája, jegyezte meg, ugyanis anélkül e jogszabály kissé a levegőben lóg. Majd javasolta, hogy az OÉT évente kapjon tájékoztatást a törvény végrehatásáról. Beszélte arról is, hogy megvan a közvetlen összefüggés a munkavállalói érdekek és e tervezet között. Ez pedig a foglalkoztatás. Ezért azt is javasoljuk, hogy a létrehozandó testületben az oldal két fővel, tanácskozási joggal képviseltethesse magát.

A Liga képviselője aggodalmának adott hangot. Foglalkoztatási szempontból e szektornak kiemelkedő szerepe van, de kérdés, hogy a határok felcsúszásával nem történik-e meg, hogy azok kapnak támogatást, akiknek nincs szükségük rá.

A Munkástanácsok képviselője megjegyezte: jó lenne, ha a rendszer külön kezelné a mikro- és kisvállalkozásokat. Jó lenne az is, ha a szakképzési támogatással kiegészülne a támogatási forrás. Különösen a már említett kis- és mikroállalkozásoknak lenne szükségük erre. Végül megjegyezte, a források biztonságát a törvény lebegteti, talán jobb lenne egy stabilabb háttér.

A munkáltatói oldal szóvivője (nekik volt) elmondta, hogy e törvény nekik nagyon fontos, de az alanyok körének bővítésével kapcsolatban aggályaik vannak. Ugyanis felkészültebb vállalatok kerülnek be e körbe. Az Uniós vállalkozási méretek nagyobbak, mint a mieink. A szabályozást viszont a magyar valósághoz kell igazítani. A legkisebbek

jussanak megfelelő biztosítékkal támogatáshoz. Javasolta, hogy a prioritások közé valamilyen formában a környezetvédelmi szempontok is kerüljenek be, majd tételesen végigment a tervezeten. Később javasolta azt is, hogy a miniszteri beszámoló az érdekképviselőkkel lefolytatott előzetes egyeztetés alapján történjen. Ha szükséges, a Vállalkozásfejlesztési Tanács élhessen törvénykezdeményezési joggal a miniszter felé. A törvény kialakulásának folyamatát szeretnék végig követni, és ezért egy következő változatot legalább bizottsági szinten meg kívánnának nézni, fejezte be gondolatmenetét, majd megjegyezte, hogy az önfoglalkoztatás kérdését újra kell tárgyalni.

A kormányt képviselő államtitkár asszony kissé pironkodva jegyezte meg válaszában, hogy eszükbe juthatott volna a kísérő anyag csatolása, mert több is van belőle. Elnézést kért és megígérte, hogy pótolni fogják.

Az OÉT rendszeres tájékoztatására tett javaslatunkat célszerűnek tartják, és ki fogják találni a megfelelő formáját, amit természetesen a törvényben rögzítenek is.

Az oldal részvételére a megalakuló tanácsban lehetőség van, csak megfelelő formában meg kell fogalmazni a formáját. Ugyanakkor fontos, hogy a minisztérium tájékoztatva legyen a képviselők személyéről, hogy időben el lehessen hozzájuk juttatni a szükséges dokumentumokat és az értesítéseket a tanács munkájáról.

A legfontosabb kérdésnek azt tartja, hogy a „változatlan méretű tor-tából kik kapnak kevesebbet”, azaz a határok feltolódása miatt rosszabbul járnak-e az eddig ott lévők, vagy sem, s ha igen mely körök és milyen mértékben. Azt mindenesetre megígérte, hogy a garanciákat át fogják gondolni. Beszélt arról is, hogy a várható hatásokról készült elemzés. Ez alapján az a helyzet, hogy a kis- és középvállalkozások több csatornán juthatnak kedvezményekhez, s ez csak az egyik csatorna. Elmondta azt is, hogy a környezetvédelmet, mint kritériumot már bevették a tervezetbe. Gyakorlatilag érzékeny kérdés, fejezte be mondanivalóját, hogy milyen módon juthat a Vállalkozásfejlesztési Tanács jogszabály kezdeményezési joghoz, ugyanis szinte minden jogszabály hat a kis-és közepes vállalkozásokra.

A végjátékban ismét ránk kerülve a sor oldalelnökünk megköszönte a kapott válaszokat, és azt, hogy javaslatainkat elfogadták. Majd megjegyezte, hogy a foglalkoztatás problémakörében még van egy-két dolog, amivel adósak vagyunk, Például, önfoglalkoztatás, távmunka az amivel foglalkoznunk kellene. Végül a tanácsi képviselőre a következő megoldást javasolta: „az OÉT munkavállalói oldalának két képviselője”.

A munkáltatók szövegíróje úgyszintén megköszönte a kapott pozitív válaszokat, majd még két kérdésre reagált:

1. Ha a munkáltatók egy pályázatra nem pályáznak elég sokan, lehet, hogy a pályázat kiírásával van a baj. Ekkor újra kell gondolni a célokat.

2. A törvénykezdeményezési lehetőséget azért javasolták, mert másképp nincs lehetőségük, hogy problémáikat elmondhassák.

Az államtitkár asszony még megjegyezte: oldalelnökünk javaslata elfogadható. A szakképzési javaslatot beveszik a tervezetbe. A munkáltatóknak megígérte, hogy megkeresik a megoldást a garanciákra. Jogosnak tartotta azon kérésüket is, hogy valahol a jogszabály kezdeményezésüket meghallgassák.

Ezzel le is zárult a napirend tárgyalása. A levezető elnök még javasolta, hogy a következő plenáris ülés február 18-án, szerdán legyen, amikor is az Európai Szociális Charta és a Távmunka kérdéseit tárgyalnánk meg. Oldalelnökünk még javasolta, hogy az aktuális ügyeket egy soros elnöki ülésen egyeztessék, majd a levezető elnök lezárta az év valószínűleg legrövidebb (kb. egy órás) és legbékésebb OÉT plenáris ülését.

Mi a SZEK-es kollegával még bekaptunk néhány szendvicset, majd rohantunk egy következő tárgyalásra, ahol a közsféra tervezett reformjáról volt szó. De erről majd a következő alkalommal írok, nem akarván elrontani Kedves Olvasóim e békés ülésről kapott tudósítás hatására kialakult jó hangulatát.

2004. március

2004. február 27.

Folytatódnak az események kedves olvasóim. A legutóbb február 6-án ült össze az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) plenáris ülése, s február végére már ismét hasonlóra készültünk. Eredetileg február 18-a volt a tervezett időpont, de az egyik napirendi ponthoz elkészített kormányzati előterjesztésnek köszönhetően kilenc nappal későbbre halasztódott az összejövetel. Ugyanis a Szociális Bizottság az Európai Szociális Karta Jelentés Tervezetét nem tartotta alkalmasnak a tárgyalásra és még tovább kívánt dolgozni rajta. Ebben az esetben nem lehetett mást tenni, halasztani kellett. Ami természetesen azt is jelentette, hogy további napirendi pontok kerültek elő.

Február 27-én, pénteken annak rendje-módja szerint össze is ültünk a plenáris ülésre, amely koránt sem ígérkezett olyan békésnek,

mint az előző, amelyikről a januári számban számoltam be. Az előző nap megtartott oldalülésünkön felvetődött egy napirend előtti hozzászólás szüksége, és az Európai Szociális Karta Jelentés Tervezetéről sem jöttek biztató hírek a bizottsági tagoktól. Igaz a tervezet sem volt valami biztató.

Szkeptikus örömök (?)

Péteken háromnegyed tízkor még tartottunk egy gyors egyeztetést, majd néhány pogácsa bekapása után leültünk a tárgyalóasztalhoz, ahol a levezető elnök napirenddel kapcsolatos kérdésére a kormányoldal jelezte, hogy javasolnak egy negyedik, „különfélék” napirendi pontot is, amit a másik két oldal el is fogadott. Ezek után jelezte a kormányoldal, hogy napirend előtti felszólalásuk is lenne, amit a levezető elnök engedélyével meg is tettek. A Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztérium (FMM) politikai államtitkára, a kormányoldal elnöke bejelentette, hogy szerdán (25-én) a közszféra sztrájkbizottsága és a kormány három hónapos tárgyalássorozat után aláírták a megállapodást. Megköszönte az aláíróknak, a sztrájkbizottságot alkotó szakszervezeteket tömörítő négy konföderációnak (SZEK, ÉSZT, MSZOSZ, Munkástanácsok), és a résztvevő szakszervezeteknek a felelős tárgyalást és a konfliktus elkerülését. Véleménye szerint a megállapodást az hitelesítette, hogy a tárgyalássorozat résztvevői végig a megállapodás szándékával ültek az asztalhoz. Befejező szavaival a megállapodást kiemelkedő jelentőségűnek minősítette.

Oldalunkról a SZEK elnöke, a megállapodás egyik aláírója reagált az elhangzottakra, egyetértve az államtitkár úrral abban, hogy hosszú ideig tartottak a tárgyalások és a szakszervezetek végig törekedtek a megegyezésre. Megjegyezte azt is, hogy jelentős kompromisszumok vannak a megállapodásban, de azt is, hogy az nem lehet példa az utókornak. Bízunk abban, hogy a kormány be is tartja az ígéreteit, fejezte be hozzászólását.

A munkáltatók oldalelnöke röviden üdvözölte a megállapodást.

Konfliktuskezelési gyorstalpaló

Ezek után oldalelnökünk ismertette a mi napirend előtti hozzászólásunkat. Az OÉT-en ősszel nehéz tárgyalásokat folytattunk, hogy megállapodjunk a minimálberről és a béraránlásról mondta. Ezért különösen visszatetsző, hogy az APV Rt. olyan utasításokat adott a

cégei felé, mely szerint a bérkiáramlás legfeljebb 3-7 százalékkal növekedhet (a nyereséges társaságoknál max. 7 %, a nem nyereségeseknél 3 %). Példaként az energiaipar cégeit és a Volán társaságokat említette. Kérjük, mondta a szóvivőnk, hogy a jövőben ilyen helyzet ne alakulhasson ki. A másik témaként elmondta: információi szerint jelentős ügyködés folyik, hogy a kormány szüntesse meg a veszélyes munkahelyeken a 36 órás munkaidőt, holott a körülmények még nem javultak. Végül megemlítette azt is, hogy a korkedvezményről még mindig nem kezdődtek meg a tárgyalások. Kérjük a kormányt, mondta, hogy haladéktalanul kezdődjenek meg.

A munkáltatói oldalnak két megjegyzése volt e felvetésekhez:

1. Ők sem örülnek, ha a tulajdoni formáktól függően különböző szabályok érvényesek, mert ez káros.
2. Ha magánszektorban nem nyereséges egy cég, akkor nincs lehetősége béremelésre.

A kormányoldal elnöke szerint az ÁPV Rt. levelének a minisztériumra való utalása nem helyes, mert ilyen álláspont nem fogalmazódott meg. Megígérte, hogy utánanéző, és tájékoztatni fogja a szociális partnereket. Majd elmondta, hogy a múltban és az idén is érzékelték konfliktusokat a bértárgyalások során, ezért az MKDSz megkereste az ÁPV Rt. vezetését egy átfogó megállapodás érdekében. Ez kitérne arra is, hogy az MKDSz vegyen részt az ÁPV Rt. képzési programjában, és az esetleges konfliktusok megoldására az MKDSz közvetítésével kerüljön sor. A megállapodás mindaddig érvényben marad, amíg nem váltja ki egy kollektív megállapodás. A korkedvezményes nyugdíjjal kapcsolatban annyit mondott, hogy a tárca leterheltsége nem tette lehetővé az ütemterv létrejöttét, de pótolják az elmaradást és április 1-re napirendre lehet tűzni a javaslatot.

Oldalelnökünket bár megnyugtatta az államtitkári válasz, de megjegyezte: a konfliktuskezelés fontos, de kevés. Ezért javasolta, hogy az ideai tárgyalásokon az aktuális pénzügyminiszterrel megállapodásban rögzítsük e problémát. Az viszont korrekt mondta, hogy addig nem változik a jogszabály, amíg a felek meg nem állapodnak. A korkedvezménnyel kapcsolatban jelezte, hogy megkaptuk a leveleket és megadjuk a türelmet, de megjegyezte azt is, hogy ezzel meglehetősen nehéz az emberek elé állni.

Ehhez kapcsolódva az MSZOSZ elnöke kérte a munkáltatói oldalt: hívják fel tagszervezeteik figyelmét a tárgyalások és megállapodások fontosságára.

Erre a munkáltatók oldalelnökétől meg is kapta az ígéretet.

Ratifikálatlan nemzeti jelentés

Ezzel elhárult minden akadály az ülés napirendi pontjainak tárgyalása elől, s hozzá is fogtunk az elsőhöz, amely „A nemzeti jelentés tervezete az Európai Szociális Kartában vállalt köteleességek teljesítéséről” címet viselte.

A témát a kormányoldal szóvivője vezette föl, röviden emlékeztetve arra, hogy a jelentés tárgyalása kötelező, és a kormánynak március 31-ig be kell nyújtania. Elmondta azt is, hogy az OÉT Szociális bizottsága február 10-én tárgyalta a jelentést, amelyet ezek után jelentősen átdolgoztak, arra törekedve, hogy a szociális partnerek javaslataiból a lehető legtöbbet beépítsék.

A téma gazdája, az Egészségügyi és Szociális Minisztérium (ESZCSM) politikai államtitkára arról beszélt, hogy a jelentés négy évet tekint át, és már a tárcaegyeztetése is elkezdődött. A javaslatokat fokozatosan építik be a szövegbe. Végül megjegyezte, hogy március 31-e nagyon közel van.

Ezek után oldalelnökünk a szakszervezeti oldal nevében elmondta, hogy áttekintve a tervezetet először is néhány alapvető kérdés tisztázását tartjuk fontosnak.

A korábban észlelt hiányosságok kiküszöbölése megjelent a második változatban de ennek ellenére célszerű volna azt visszavinni a bizottság elé. Hiányosságként említette meg, hogy a 4. cikkely beemelése a magyar joggyakorlatba még mindig nem történt meg. „Mikor fog?” kérdezte.

Véleménye szerint az anyag filozófiájával is baj van. Oldalunk kész együttműködni a jelentés tartalmának módosításában, de az alapkérdés egészen más. Ugyanis e témában lehet más a kormány és más az érdekvédők véleménye, amit csak egy különvélemény tud megjeleníteni. Mondandója befejezéseként elmondta, hogy a Szociális bizottság sokat javíthat e jelentésen., s kijelentette: részletes vitát ma nem kívánunk folytatni, azt a bizottságban kell megtenni.

Az MSZOSZ képviselője még megjegyezte, hogy technikai okokból nem voltak abban a helyzetben, hogy tételes értékelést végezhesse nek. Majd megjegyezte: 2002-ben az oldal általános észrevételeket tett, amelyben az is benne volt, hogy a jelentés készítői ne csak az intézményrendszer bemutatását végezzék el, hanem a gyakorlatát is. A bizottságnak erre még nem volt lehetősége. 2002-ben azt is sajnálatosnak tartottuk, hogy a jelentés nem szól a nem ratifikált cikkelyekről, pedig számunkra ez is fontos, és igényeljük. A folytatásban meg-

kérdezte: milyen nem ratifikált cikkelyek ratifikálását kezdeményezik? Nekünk a 4. és a 12. ratifikálása lenne fontos. Végül kérte, hogy készüljön valami jelentés arról, mely cikkelyek mikor kerülhetnek be a ratifikáltak körébe. Ne álljunk le, hanem folytassuk a munkát.

A munkáltatók szóvivője is azzal kezdte a hozzászólását, hogy véleményüket csak az általános körben kívánják elmondani. Először is megköszönte, a „korrekt, tényszerű és politikamentes anyagot”, kijelentve: érzékelik, hogy további javítások készülnek. De végül is oldaluk igényeit kielégíti a tervezet. Azt viszont tudomásul vette, hogy kerüljön ismételten bizottság elé, ha szükséges. A nem ratifikált cikkelyekkel kapcsolatban csodálkozását fejezte ki, ugyanis szerinte ezt már néhány hónappal ezelőtt áttekintettük és megállapodtunk róla. Ugyanakkor oldaluk nem fogja ellenezni az ismételt megtekintésüket. De azt előre leszögezte, hogy nem tudnak semmi olyanhoz hozzájárulni, ami a munkáltatói terheket növelné.

„Kicsit zavarban vagyok a további menettel kapcsolatban” folytatta a vitát a kormányoldal elnöke, hiszen: „soros elnökín javasoltuk a bizottság másodszori összehívását, de a szociális partnerek nem tartották szükségesnek.” Azonnal meg is nyugtatott mindenkit, hogy nem zárkóznak el a további bizottsági tárgyalástól, csak még azon gondolkodnak: az OÉT Szociális bizottsága vagy a Tárcaközi bizottság lenne a megfelelő testület hozzá. Mi legyen a megoldás? A jelentés címe: Nemzeti jelentés, benyújtója a kormány, de nem a kormány tevékenységéről szól. Ezért addig készek javítani, amíg nemzeti jelentésé nem válik.

A nem ratifikált cikkelyekkel kapcsolatban kijelentette: hamarosan elkészül róluk a jelentés és azt az OÉT elé terjesztik.

Az államtitkár asszony (ESZCSM) szerint elfogadható, hogy a szociális kérdésekről beszéljünk, de talán nem e jelentés keretében kellene.

Oldalunk szóvivője megerősítette azon szándékunkat, hogy kerüljön vissza bizottság elé a tervezet, majd OÉT plenáris ülésen zárjuk le. Hozzátette még azt is: a háromoldalú tárgyalásokon arra törekszünk, hogy konszenzussal alakuljon ki a Nemzeti jelentés, de ettől még az oldalaknak lehetnek különvéleményeik, hiszen egyik oldal sem vállalhatja minden esetben a közös véleményt.

Az MSZOSZ képviselője ismét megszólalt, kijelentve, hogy oldalunk a jövő hét közepéig írásban átadja a véleményét (ezzel még az oldalunkat is meglepte, mert az előző napi oldalegyeztetésen erről nem tettek említést).

Oldalelnökünk még hozzátette: olyan fórumon tárgyaljunk, ahol a tárcák képviselői is ott vannak.

A kormányoldal elnöke kissé rezignáltan jegyezte meg: a 389 oldal egyetlen pontját sem érintettük a vitában. Érti az oldalak időkerési igényét, és kéri, hogy mondjuk meg mennyi időt kérünk még. Az ország megítélése szempontjából nem mutat jól, ha nincs konszenzusos szöveg, ezért megkérdezi: van e rá szándékunk. Végül azt javasolta, hogy a Tárcaközi Bizottság és az OÉT Szociális Bizottságának együttes ülése véglegesítse a szöveget, mert OÉT szinten nem birtokoljuk azt az elemző tudást, ami ezen anyaghoz kell.

Az államtitkár asszony még megjegyezte: maximum két hetünk van, mert a határidő március 31.

Oldalelnökünk a válaszában kijelentette a két hét elegendő. Mi inkább azt tartjuk veszélyesnek, hogy nem ratifikálódott néhány cikkely. Megjegyezte azt is, hogy minél inkább elfogadják a javaslatainkat, annál inkább csökken a különvélemény esélye.

A munkáltatói oldal is elfogadta a kormány javaslatát

Erre a kormányoldal elnöke bejelentette: március 9-én kedden lesz a két bizottság együttes ülése, s ha valamely kérdésben ott nem születne egyetértés csak arra hívjuk össze az OÉT plenáris ülést.

Ezzel mindenki egyetértet, és már egy rövid szünet után hozzá is foghattunk a második napirendi pont, az európai részvénytársaságokról szóló törvénytervezet előterjesztésének megtárgyalásához.

Új társasági forma van születőben

Ismeretlen konstrukcióra kerül sor, kezdte a téma fölvezetését a kormányoldal szóvivője, az Igazságügy Minisztérium helyettes államtitkára. Ez egy szupernacionális társasági forma, amely eredetileg a tagországok jogszabályai közötti különbségeket hivatott áthidalni. Azonban annak az elfogadására nem volt esély. A mostani jogszabály egy keretszabályozás lett, amely olyan szinteket határoz meg, amelybe a nemzeti jogalkotók nem szólhatnak bele. Fontos elem, hogy a megalakuló társaság székhelyén lévő szabály az előírás az új társaságra. A jogszabály felhatalmazza a tagállamokat a szabályozásra. Az összetett struktúra irányelvet ad a munkavállalói jogokra (ennek kidolgozása harminc évet vett igénybe). Az új jogszabály szerint a dolgozók részvétele megállapodás tárgya lehet. Ettől az új társasági formától azt várják, hogy a közösségen belül elősegítse a tőkemozgást, a szabad áramlást folytatta az államtitkár. Magyar szempontból azért fon-

tos, mert lehetőséget nyit meg. Október 28-a után nálunk is lehetnek ilyen társaságok. A jogszabályalkotásnál a helyi szabályozást vették alapul. Fontos része a javaslatnak, hogy egy év múlva át kell tekinteni a kezdeti tapasztalatokat.

Oldalelnökünk, az ASZSZ elnöke – aki e témánál is a szóvivőnk volt – tartalmában, mélységében és jövőbeni hatásában is nagy jelentőségűnek minősítette a tervezetet. Elmondta, hogy szakértői szinten és az oldalon is foglalkoztunk a törvénytervezettel, van javaslatunk a folytatásra, ugyanakkor nem látjuk szükségét, hogy a részleteket itt tárgyaljuk le, hanem bizottsági szinten. Javasolta, hogy ne csak a Munkajogi Bizottság, hanem az OÉT Gazdasági Bizottsága is tárgyaljon a tervezetről, és a két bizottság ülése után tárgyaljunk ismét plenárison róla. Elmondta továbbá azt is, hogy a szakszervezeti szövetségek úgy látják, hogy a tervezet helytelen álláspontból indul ki, amikor túlzott feladatot és többletfeladatot ad az üzemi tanácsoknak. Nem akarjuk átvenni a német modellt, jelentette ki¹². Egyébként sincs kényszer a nemzeti munkajogban arra, hogy átvegyünk minden törekvést, majd több gyakorlati példát mondott a szakszervezet elsődlegességére az üzemi tanácsokkal szemben. Bizottságok, majd OÉT – figyelemmel a határidőre – és mi készek vagyunk az együttműködésre, fejezte be hozzászólását.

A munkáltatók soros elnöke (náluk is ő volt a szóvivő) kijelentette, hogy álláspontjuk lényegében megegyezik a miénkkel. Egyetértett azzal, hogy a Munkajogi és a Gazdasági Bizottság is tárgyalja meg a javaslatot, majd ismételten jöjjön vissza elénk. A részletekre ő sem tért ki, mint mondta az előző napi bizottsági ülésen már elmondták az álláspontjukat.

A kormányoldal szóvivője megköszönte az elhangzottakat, és jelezte, hogy nyitottak a további megbeszélésekre. Ugyanakkor kérte, hogy az egyeztetések, és a parlamenti szakasz között lehessen átfedés. Megjegyezte azt is, hogy arra törekedtek: az ÜT-k ne kapjanak más jogosítványokat, mint amit az egyéb magyar jogszabályok még adnak.

Szóvivőnk megismételte, hogy készek vagyunk a további egyeztetésre, de ha a parlamenti szakasz elkezdődik sokkal nehezebb lesz a dolgunk.

A munkáltatói oldal ismét egyetértett velünk.

¹² Ez érdekes felvetés volt, mert hivatalosan most hangzott el először utalás arra, hogy az üzemi tanácsokra nincs szükség. Ezt a közalkalmazotti tanácsoknál már évekkkel ezelőtt felvetettük.

A kormányoldal elnöke beségítve a szóvivőjének kérte, hogy értsük meg az Európa Parlamenti választások miatt a parlament most tavasszal rövidített időszakot tart, és így nagyon nehezen férnek eb az időbe. Ezért kérik hozzájárulásunkat az átfedéshez, amelyre egyébként már máskor is volt példa. Kb. két hetük van, hogy a tervezet a kormány elé kerüljön, s reméli, hogy addig a bizottságok áttekintik.

Szóvivőnk kijelentette, hogy az időpontot támogatjuk, de kéri a kormányt, ha valamilyen vitás kérdés megjelenik a bizottsági tárgyalások során, az ismét kerüljön az OÉT plenáris ülése elé.

Ezt a javaslatot a munkáltatók támogatták, és a kormány is elfogadta, így nem volt akadály a téma lezárásának és áttérésnek a harmadik napirendi pontra, amely az OÉT első félévi munkaterve volt.

Több szabadnap?

A titkárság¹³ képviselője által megtartott szóbeli kiegészítéseket a munkáltatók tudomásul vették, és tettek két kiegészítő javaslatot.

Mi hosszabbak voltunk. Oldalelnökünk javasolta, hogy a munkaügyi ellenőrzés legyen önálló napirendi pont. Végül megjegyezte, hogy az egészségügyi reformról mindig a TB felügyeletnek jutnak az eszébe. Megemlítette azt is, hogy az elképzelt Gazdasági Szociális Tanácsról (GSZT) valamikor beszélni kell a programban. Megjegyezve azt is, hogy a GSZT nem második kamara. Folytatva a hozzászólását javasolta, hogy tárgyaljunk a bérgarancia rendszerről is, áttekintve eddigi tapasztalatait. A korengedményes nyugdíjnál 1997-ben megállapodtunk abban, hogy áttanulmányozzuk a problémát és konszenzusos javaslatot teszünk a módosításokra, s ennek az alapján tárgyaljunk. Végül újabb munkaszüneti napokra tett javaslatot. Az április 30-a azért legyen munkaszüneti nap, hogy felkészülhessünk a május 1-re. Továbbá május 9-e és december 24-e is legyen ünnepnap.

A kormányoldal szóvivője javasolta, hogy ma még ne véglegesítsük a javaslatot, hanem hagyjuk azt a következő ülésre.

A munkáltatói oldalnak természetesen nem tetszett a javaslatunk, de ez így a normális. Azzal viszont egyetértettek, hogy ma ne zárjuk le a téma tárgyalását.

Ezzel be is fejeztük az eszmecserét, és hozzákezdhattünk a javasolt és elfogadott negyedik napirendi pont tárgyalásához, amely nem várt vitát hozott.

¹³ Hagyományosan a titkárság készíti el a féléves programjavaslatot.

Bírság helyett türelem

A kormányoldal elnöke először a távmunkával kapcsolatban mondta el, hogy vitás kérdésekben a bizottságban egyetértés alakult ki, de újabb két probléma születet, amit úgyszintén megoldottak.

A munkaügyi nyilvántartásról alakuló jogszabállyal kapcsolatban kérte, hogy vegyük tudomásul, hogy a jogszabály bevezetését követően egy négyhónapos határidejű átmeneti időt szeretnének adni, hogy ne kelljen mindjárt büntetni. Lényegében arról van szó, hogy 2004. május 1-től, a munkaügyi nyilvántartásról szóló jogszabály hatályba lépését követően, ha egy munkáltató ellenőrzést kap, és kiderül, nem teljesítette ebből fakadó kötelezettségét, azonnal büntetni kellene. Az átmeneti idő viszont lehetőséget adna, hogy 30 nap alatt pótolja a hiányosságait, s a büntetés csak akkor realizálódna, ha e pótlást elmulasztja. A fölvetésnek van logikája, bár nem ismeretlen dologról van szó, tehát rá lehet készülni, de jogosak azok az érvek is, melyek szerint e helyzettel vissza lehet élni.

E témáról aztán hosszas vita alakult ki. Mi természetesen soknak tartottuk a négy hónapot, a munkáltatók kevésnek, de végeredményben hasznosnak, és nem lezártnak tűnt a vita.

A kormányoldal elnöke bejelentette azt is, hogy a sokat hivatkozott kihelyezett OÉT ülésének, mely a kormányoldal ötlete volt, az időpontja április 4-5-e lesz a balatonöszödi kormányüdülőben.

Ezt tudomásul vettük, meg annak a megerősítését is, hogy a kormány az első számú vezetők (elnökök) részvételét tartja fontosnak. Azon viszont mindkét oldalon többen elgondolkoztunk, hogy az a tisztes grémium hogyan fog tárgyalni az OÉT jövőjéről, mikor a jelenében többen nem igazán vesznek részt. De aggódni azért nem aggódnunk, mert biztosak vagyunk benne, hogy ez a probléma is gond nélkül meg fog oldódni, csak nem a kihelyezett ülésen, s nem lesznek visszafordíthatatlan következményei.

2004. április-május

2004. március 22.

Gurul az érdekegyeztetés szekere Kedves Olvasóim, ahogy a nagykönyvben meg van írva, de...

Hol vannak már azok a régi szép idők, amikor minden egyes plenáris ülés élmény volt, mind a résztvevőknek, mind a sajtó képviselőinek. Ez utóbbiaknak lehet, hogy most is élmény lenne, de újabban –

tisztelet a ritka kivételnek – nem igazán tüntetne ki minket a jelenlétükkel. Pedig minden megvan, ami egy érdekegyeztető tárgyaláshoz kell. Téma, tárgyalófelek, megfelelő tárgyalóterem, és a megegyezés szándéka is. Előre elfogadott terv szerint haladunk, és rendre ki lehet pipálni a letudott napirendi pontokat, és ez már nem „hír”. A kormányoldal elnöke nem győzi hangoztatni: nincs az OÉT-nek elfogadott alapszabálya. Mintha ettől függne minden, a szabálytól és nem a szándéktól. Félő, hogy az előbbi hamarabb lesz.

De az élet nem áll meg, és mi érdekegyeztettünk. Március 22-én mostanság szokatlan időpontban, hétfőn ismét összeült az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) plenáris ülése, hogy megtárgyaljuk a következő két témát:

1. T/4488 számú törvényjavaslat a jogalkotásról.
2. 2004. évi ... törvény egyes pénzügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról.

Időt kérünk

De mielőtt hozzáfogtunk volna a napirendi pontok tárgyalásához, először meghallgattuk a munkáltatói oldal napirend előtti hozzászólását. Oldalelnökünk mondta el, hogy az EU decentralizált szerveibe az érdekképviseleti oldal is jelölhet személyeket. A levelet most kapták meg, hogy ennek határideje március 22-e, azaz a mai nap. Ezért időt kérnek a jelöléshez.

Az IPOSZ képviselője még megkérdezte a területfejlesztési törvénnyel kapcsolatban, hogy van-e mód a befolyásolására a korábban megegyezett képviseletekkel kapcsolatban.

A kormányoldal elnöke úgy emlékezett (csak ő), hogy a kérés már korábban itt volt. A felvetett kéréssel kapcsolatban pedig megjegyezte: igaza van a kérdezőnek. Előzetes egyeztetés nélkül változott a szöveg. Már írásban érdeklődött az illetékes államtitkárnál, de még nem kapott választ. Egyébként a törvény vitája áll.

Ránk kerülve a sor, oldalelnökünk is elmondta, hogy rövid határidőket kaptunk.

A munkáltatók elnöke még megköszönte a választ, majd hozzáfogtunk az első napirendi pont megtárgyalásához.

Az érdekvédők kizárása az érdekvédelemből

A téma felvezetője az Igazságügyi Minisztérium egyik államtitkára volt, aki azzal kezdte mondókáját, hogy nem először ülünk itt (a mi

kérésünkre került ismételten plenáris ülés elé e téma). A kiadott szöveges anyag az alkotmány ide vonatkozó szövegét, a törvényjavaslatot és a képviselői hozzászólásokat tartalmazza. Elmondta azt is, hogy a parlamentben a részletes vita zajlik, tehát kapcsolódó módosítással még lehet változtatni a szövegen. Tájékoztatásul hozzátette, hogy a javaslat minősített többségi elfogadást igényel.

Oldalelnökünk, akik e témánál a szóvivői feladatot is ellátta: megkérdezte, hogy a tavalyi vita hatására változott-e a normaszöveg.

A munkáltatói oldal szóvivője azonnal tovább adta a szót. Először kapjunk választ a kérdésre, mondta, ugyanis, ha nincs érdemi válasz, nem tudunk konzultációt folytatni.

A kormányoldal elnöke erre elmondta, hogy a szociális partnerek kérésére került ismételten napirendre a téma. Majd ő is kérdezett: hatályos jogalkotási törvény alapján tűzték vitára e törvényszöveget, vagy sem?

Az igazságügyi államtitkár elmondta, hogy a törvényjavaslat áttekinthetése után némi strukturális változtatás történt rajta. Ez főként a kötelező tárgyalási kör pontosítását jelentette. Van olyan elem is, ami a múltkori tárgyalás hatására került átvezetésre. Ugyanakkor a javaslat koncepciója nem változott. Az sem, amit a múltkor kifogásoltunk.

Ezek után ismét ránk kerülén a sor oldalelnökünk elmondta, hogy az egyik alapkérdés a munkavállalói és a munkáltatói szervezetek kiíródása a törvény szövegéből. Ezt pedig egyértelműen sérelmezzük. A törvény a nyitott jogalkotást szorgalmazza. Ez politikai kérdés, nem ellenezzük. Majd hosszasan érvelt amellett, hogy miért gond, ha megszűnik a szakszervezetek kötelező véleményezési joga. Ugyanakkor gond, hogy a kormány gyakorlatilag nem tud olyan magatartást produkálni, amely az alkotmánybíróság számára nem elfogadható. Gyakorlatilag a kormány vétőképtelen. Kiemeli, hogy a helyzet megoldásának a kulcsa az érdekegyeztetés. Mi ezt preferáljuk. Ugyanakkor megjegyzi: a koncepció jól megfogalmazza a lényeget. A „nyitott jogalkotás” egy újabb gyöngyszeme a magyar jogalkotásnak. Az interneten közzétett jogszabályról bárki véleményt mondhat, és. A munkáltatói és munkavállalói oldal viszont nem „bárki”. Véleményünk szerint semmi akadálya, hogy a „nyitott jogalkotás” mellett az érdekképviseltek megkapják a jogszabálytervezeteket. Az érdekképviseleti jogosultság nem akadálya az internetes véleménykérésnek. Szükséges a kormányzati válasz, mert úgy látjuk sérül a szociális partnerek érdeke. Itt többről van szó, mint a törvénytervezetek vitájáról, fejezte be hozzászólását.

A munkáltatók szóvivője, az ő oldalelnökük elmondta, hogy a munkavállalói oldal szóvivője nagyon alaposan kielemezte a helyzetet, tehát neki csak ki kel egészíteni azt. Javaslatukra, 10 konkrét kérdést tettek föl érdemi választ nem kaptak, csak szöveget a semmiről. Véleménye szerint ez a törvény adhatná meg az érdekegyeztetés jogi hátterét, és nem érti, hogy a kormány miért tőlünk fél, mikor számtalan ellenpélda van. A nyitott jogalkotás: bárki mondhat bármit. Annyit is ér, mondta. Ugyanakkor az érdekegyeztetésben van kötelező válaszadás, és esetleg megegyezés. Szerinte sem jár semmiféle érdeksérellemmel, ha a törvényben a szociális partnerek nevesítve vannak. Viszont, ha ez nem történik meg, akkor a törvény rossz, fejezte be hozzászólását. Majd még hozzátette: csak akkor legyen második kör, ha a szövegszerű kérdésekben a kormányoldal el tud mozdulni.

A kormányoldal szóvivője szerint az alkotmánybíróság az alkotmány alapján dönt, abban pedig nincs olyan jogszabályi pont, amit az oldalszóvivőnk kifogásolt. Az érdekegyeztetési kötelezettséggel kapcsolatban pedig megjegyezte, hogy a felhozott példák külön jogszabályra vonatkoznak, és nem a jogalkotási törvényre. Majd hosszasan beszélt arról, amit az e témában tartott korábbi OÉT-en is elmondott, s ami miatt ezt az egyeztetést kértük. Mondandója befejezése után a kormányoldal elnöke még hozzátette: a vita közöttünk nem érdemi, inkább kommunikációs jellegű. A szövegtervezett nem teljesen egyértelmű, s most azon vitatkozunk, hogy a szociális partnerek szándéka hogyan menjen át a kodifikációs rendszerbe. A kormány szándéka tiszta. A jelenleg hatályos törvénnyel az a baj, hogy nem tisztázza egyértelműen: milyen ügyekben kitől kell véleményt kérni. A kormány így szabadon dönthet, hogy kit von be a vitába, s ez 1987-ben még elfogadható volt, de most már nem. Meg kell szüntetni a kormánynak ezt a mérlegelési lehetőségét. Ezért a törvényben a kormány ez irányú kötelezettségét kell megfogalmazni. A megszerzett jogok csorbítása nem szándékuk.

Oldalszóvivők szerint ez történik, mikor szakmai kérdések keverednek a politikával. „Jót akarunk nektek, de ti nem akarjátok megérteni” látszódik, de a valóság nem ez, hanem arról van szó, hogy a törvénytervezet súlyosan sérti a szociális partnerek jogait. Az is elhangzott, hogy nevesítésre nem kerül sor. Ami azt jelenti, hogy az OÉT munkavállalói és munkáltatói oldala nem jelenik meg a szövegben. De mi követeljük ennek a lehetőségét. E felvetés mellett hosszán sorolta érveit, majd azzal fejezte be hozzászólását, hogy úgy látszik a két nagy parlamenti párt e kérdésben megegyezett egymással, amiből ő

nem kér. Véleménye szerint a javaslat csak az alkotmánnyal és más törvényekkel ellentétes.

A munkáltatók szóvivője most is rövidre fogta mondanivalóját, mert már látszik a megegyezés esélyének teljes hiánya. Amit erősít, hogy úgy tűnik a kormányoldal sem teljesen homogén. Be kell építeni a jogszabályba „... az OÉT munkáltatói és munkavállalói oldala ...” és ez mindent megold.

A kormányoldal elnöke elmondta, hogy egy probléma megoldásának több módja is van, s szerintük az övék a legjobb.

A vita során oldalelnökünk még kijelentette: oldalunk tiltakozik a törvényjavaslat megoldása ellen itthon és külföldön is. Szerinte a felelőség a szakminiszteré és a kormányé.

A munkáltatók szóvivője szerint ne keverjük a népi kezdeményezést az OÉT-el. Kezdeményezésükre nem kaptak semmilyen választ. Véleménye szerint a törvény azt legitimálja, hogy jogszabályok sora fog születni egyeztetés nélkül. Ugyanakkor ragaszkodik hozzá, hogy a minket érintő kérdésekhez továbbra is legyen lehetőségünk hozzászólni.

A kormányoldal elnöke összefoglalta az elhangzottakat. Kijelentette, hogy a kormány nem fél a véleményektől, sőt igényli azokat. Meg erősítette, hogy nem akarják megspórolni a vitát, s megnyugodott, hogy oldalunk nem tudott egyetlen konkrét jogsérelmet sem megnevezni. A kormány álláspontja szerint, nem sérti egyik oldal jogát sem a törvényjavaslat. A kormány kész további garanciákat tartalmazó, más jogszabályokról tárgyalni, és ehhez várják a szociális partnerek javaslatait. (Közben a kormányoldal szóvivő nélkül maradt, mert képviselőjének sürgősen az Alkotmányügyi bizottságba kellett mennie, de az oldalelnök átvette a szerepét.)

Oldalelnökünk még megjegyezte: jó hír, hogy a kormány nem fél, mert félős kormánnyal nem lehet mit kezdeni. A vita szerinte sem volt értelmetlen, de a másképp értelmezzük, mint a kormány. Ami eddig megillette a szakszervezeteket a jogalkotásban, az a jövőben nem fogja. Igaz a munkáltatókat sem, de ez nem, vigasz. Így a szakminisztert nem terheli semmiféle felelőség, pedig a jogszabályban elfér, hogy tőlünk kötelező véleményt kérni, minden kérdésben, ami minket illet. De az, hogy a legfontosabb jogszabályoknál ne legyen kötelező véleményt kérni, hiba, és a kormányon sem segít. Sajnálta, hogy a kormány nem tudtuk jobb belátásra bírni.

A munkáltatói oldal szóvivője megjegyezte, hogy minden elhangzott, ami fontos. Oldaluk számára sem elfogadható a törvény jelenle-

gi formája. Megismételte, hogy a kérdéseikre nem kaptak érdemi választ. Véleménye szerint politikai döntés születet, ami degradálja oldaluk szervezeteit.

Ezután még egy körön keresztül megismétlődtek az előbb már elhangzott álláspontok, egy jottányit sem közelítve egymáshoz, majd a levezető elnök lezárta a meddő vitát, és ebédszünetet rendelt el.

Halló, ki beszél...?

A szünet után a pénzügyi változásokkal folytattuk. A kormányoldal szóvivője, a pénzügyminisztérium államtitkára elmondta, hogy a partnerek előzetesen írásban megkaptak mindent, így nem kell hosszan beszélnie. A változtatásokra az uniós csatlakozás miatt van szükség, méghozzá olyan uniós jogszabályokról van szó, amelyek újabban születtek, tehát előre nem lehetet fölkészülni rájuk. Az adóigazgatás rendje összefügg a csatlakozással, mondta, majd kiemelte a legvitatottabb pontot: a telefondíj egy részének az SZJA-ba építését. Szerintük ugyanis a telefon juttatás és magánjövedelem-képző tényező. Elmondta azt is, hogy a korábbi egységes értékek helyet a vezetékes telefonnál kisebb, a mobilnál nagyobb összegben gondolkodnak. Ugyanakkor az ÁFA teljes összegben levonható lenne.

Oldalszóvivőnk a megelőző Gazdasági Bizottsági ülésre hivatkozva a következő témát vetette föl:

1. Az év eleje óta háromszor 5 000 Ft értékben adható kisértékű jutalom megfogalmazása: maximum 5 000 Ft-ig legyen. Azaz, ha a jutalomtárgy ára ezt meghaladja, akkor is adómentes legyen az alaprész.
2. Legyen a három rész adómentesen összevonható.
3. Lehessen utalványt is alkalmazni.

Az ÁFÁ-val kapcsolatban megjegyezte, hogy az arányosított ÁFA a szociális foglalkoztatottakat alkalmazók számára többletterheket jelent, ami juttatásokat von el a munkavállalóktól.

A munkáltatói oldal szóvivője szerint a javaslat kissé megtévesztő, mert nem csak jogharmonizációs elemei vannak. Pl. a telefon. Az Unióban nincs ilyen adó, jegyezte meg. Így az előbb felsorolt kisebb konkrét javaslatok után érdembe e kérdéssel foglalkozott. Szerinte a javaslat filozófiája teljesen téves, mert a „kényelmi okok” a munka eredményes elvégzését szolgálják. Egy modern, szociális típusú munkahelyen ezt nem lehet szétválasztani. Ezek után még hosszan és szellemsen sorolta az érveit, majd azzal fejezte be hozzászólását, hogy az adó-

rendszerénél az a fontos, hogy kiszámítható legyen. Tehát az sem szerencsés, ha sűrűn változik, de hogy év közben az kifejezetten rossz.

A kormányoldal szóvivője válaszában előbb a telefon magánhasználatára hozott példákat, kiemelve, hogy az SZJA-t a magánszemélyek oldaláról kell megközelíteni. A javasolt általánynak az a lényege, hogy ne kelljen külön nyilvántartást vezetni. Majd tételesen válaszolt a munkáltatói oldal minden felvetésére. Ezek után megjegyezte, hogy a célszervezeteknél támogatási megoldásokban gondolkodik a kormány. A kisösszegű jutalmakat nem lehet összevonni – folytatta – mert más a funkciójuk, és határozottan ellenezte az utalványt.

Oldalszóvivőnk az elmondottakra reagálva kifejtette, hogy mi más-képp ítéljük meg az utalványokat, mint a pénzügyminisztérium, majd elállva korábbi javaslataitól, csak a „maximum 5 000 Ft-ig adómentes” formula bevezetéséhez ragaszkodott.

A munkáltató oldal szóvivője kifejtette, hogy nem a poénkodás igényével fogalmazott szarkasztikusan, hanem azért, mert az állam beszedi a pénzt, ők meg kifizetik. Majd újabb érveket sorolt fel. Végül megjegyezte: a kérdéseit fönntartja, de tudja, hogy nehéz őket megválaszolni, ezért nem is kér választ.

A kormányoldalról ekkor egy szakértő még konkrét adatokat is felsorolt bizonyítva igazukat. Majd a szóvivők futottak még két kört egyre rövidebb megjegyzésekkel, de eredmény és a megállapodás legkisebb jele nélkül, majd ezt a vitát és ezzel a meglehetősen értelmetlen napot is lezárta a levezető elnök.

2004. június

2004. április 13.

Majdnem három hónap telt el az előző tudósításom óta Kedves Olvasóim, s már is sürgetnek: közeledik a lapzártás, írnod kell valamit. S ilyenkor nem lehet mit tenni, írni kell. Miután van miről ez nem is fog különös nehézséget okozni, ugyanis három plenáris ülés is volt az Országos Érdekegyeztető Tanácsban (OÉT-ben) az elmúlt tudósításom óta. Meg kell jegyezmem, hogy a gondot nemcsak az ülések ilyen „tömege”, hanem az okozza, hogy a második negyedévben ránk hárul az oldal soros elnöki teendőinek ellátása is. Ez még önmagában nem lenne baj, ha nem lihegjük túl a dolgot.

Április 13-án, kedden fél kilenckor tartottuk az ülésre fölkészülő oldalegyeztetést a Foglalkoztatáspolitikai és Munkaügyi Minisztérium épületében, ugyanis az ülést helyhiány miatt nem a megszokott he-

lyünkön a „fehér házban”, hanem a Népjóléti Minisztérium Akadémiai utcai épületében tartottuk meg. Témái a csatlakozási szerződésben rögzített munkaerőpiaci viszonyosság (reciprocitás) és védintézkedések alkalmazásának irányairól, a szabályozási koncepcióról szóló kormány-előterjesztés, valamint az Országos Érdekegyeztető Tanácsban eddig létrejött megállapodások megvalósulásának helyzetéről készült előterjesztés áttekintése voltak.

A kormányoldal és mi annak rendje-módja szerint a kezdésre ott is voltunk a teremben, de a munkáltatókra várnunk kellett mintegy 20 percet. Igaz mikor megérkeztek azonnal elnézést is kértek a késésért, nem tudtak időben megegyezni magukkal. De szerencsére sikerült, s már kezdhettünk is. Természetesen napirend előtti hozzászólással.

A kormányoldal vezetője köszönte meg a szociális partnerek együttműködését a Szociális Charta Nemzeti Jelentésének elkészítésében való közreműködést, és kérte a további együttműködést. Bejelentette, hogy a kormány kész a további tárgyalásokra, és felkérte a Társasági Bizottságot, hogy folytassák a munkát a még nem ratifikált cikkekkel.

E bejelentés után elhárult minden akadály az első napirendi pont tárgyalásának megkezdése előtt, tehát hozzá is fogtunk. A kormányoldal elnöke mondott rövid bevezetőt (hosszúra nem volt szükség, mert előzetesen elég részletes írásos anyagot kaptunk). Ezt követően tájékoztatót kaptunk az eddig történekről. Megtudtuk, hogy a koncepciót jogi keretek közé kell beilleszteni, s azt, hogy a cél: minél előbb valósuljon meg a munkaerő szabad áramlása. Ennek érdekében a kormány képviselői két- és többoldalú tárgyalásokon vesznek részt. A tagországok egy csoportja nem korlátoz, egy másik csoportja viszont igen. Főleg a szociális ellátórendszerek magasabb színvonala miatt.

Oldalunk szóvivője szerint mi sajátos helyzetben vagyunk. A korlátozások az Unió jelenlegi tagállamainál leépültek. Ciprus és Málta esetében nincs korlátozás. Így a magyar munkavállalók harmadrangú uniós polgárnak tűnnek. Megjegyezte azt is, hogy a kormánynak lett volna lehetősége e kérdést újratárgyalni, de nem tette. Szerinte a jöslatok nem igazolódtak, mert nem a bérkülönbség vonzza az embereket, hanem az ország gazdasági szociális helyzete. Kb. 1% körülire prognosztizálható azok száma, akik ki akarnak menni dolgozni, így nem megalapozott semmilyen félelem. Kijelentette, hogy mindent meg kell tennünk, hogy a hét évet ne keljen kitölteni. Mi ennek érdekében hívtuk meg az ETUC (Európai Szakszervezeti Szövetség) főtitkárát, de a miniszterelnök nem fogadta. Csak a kancellária miniszter tárgyal

vele. A magyar munkavállalók általában nem akarnak külföldre menni, folytatta, de a magyar zsigerből tiltakozik a korlátozások ellen. Így még az is elképzelhető, hogy e korlátozás fordított hatást vált ki. Szerintünk a szabályozásokat egyértelműen törvényi úton kell megoldani. Majd arról szólt, hogy Magyarországon belül nincs belső mobilitás. Ezt követően azzal fejezte be a hozzászólását, hogy az oldal a nyilatkozatot ilyen megfogalmazással és ilyen szakanyaggal nem tudja elfogadni.

A munkáltatók szóvivője azzal kezdte hozzászólását, hogy csak néhány hete kapták meg a tárgyalási anyagot. Gyengesége, hogy nem tartalmaz hatástanulmányt. Javasolta a kormánynak, hogy kezdjék el tanulmányozni az ehhez hasonló diszkriminatív döntéseket, mert van. Szükségét látta a gyors mechanizmus kialakításának. A munkáltatói szervezetek felelőssége is lesz, hogy valóban az igényeknek megfelelő munkaerő struktúra alakuljon ki.

A kormányoldal egyik szakértő képviselője az elméletek döntő többségével egyetértett. Majd megjegyezte, ha korábban hozták volna ide a tervezetet az lett volna a baj, ha későbbben az időhiány miatt most nem lehetett törvénybe foglalni az elképzeléseket, csak kormányrendeletbe, de a későbbiekben nem záródik ki a törvényi szabályozás lehetősége. Végül elmondta meglehetősen furcsán hangzó aggályait a hatástanulmányokkal kapcsolatban.

A kormányoldal elnöke szerint amióta bejelentették a korlátozási szándékot, az uniós országok hozzáállása a témához rugalmasabbá vált. Jónéhány tagállam még nem is nyilatkozott a kérdésben. Véleménye szerint a munkaerő teljes szabad vándorlásáig még meglehetősen hosszú és változatos az út. Egyetértett a törvényi szintű rendezéssel, valamint a helyzet félévenkénti áttekintésének igényével. Egyetértett azzal is, hogy a munkaügyi miniszter az OÉT-en való konzultáció után nyújtsa be a tervezetet. Ugyanakkor megjegyezte, hogy kénytelenek vagyunk a viszonyosság elvéhez nyúlni. Nem mi tehetünk róla. Mi az egyenjogúságért lépünk föl, viszont nem tehetjük le azt a kevés fegyvert, ami a kezünkben van. De csak addig használjuk, amíg ténylegesen szükség van rá. A nem uniós államok felé érzékeny monitorozásra és egyeztetésekre van szükség (védintézkedések). Ahhoz, hogy miképpen védjük az uniós munkaerőpiacot az uniós országokkal és a szociális partnerekkel is folyamatosan szükséges konzultálni.

Oldalunk szóvivője megköszönte a válaszokat. Bejelentette, hogy tudomásul vesszük a kényszerintézkedéseket, és a kormányrendelettel történő megvalósítást, mint átmeneti szabályozást, de megerősí-

tette, hogy a végleges rendezést a törvényi szabályozás hozza. Elfogadta a félévenkénti rátekinést is. Nem bánná, mondta, ha az esetleges konzultáció mindenki által vállalható egyetértésbe menne át. Javasolja, hogy közösen képviseljük azt az álláspontot, miszerint a magyar munkaerővel szemben diszkriminációt alkalmaznak.

A munkáltatók szóvivője szerint morális kérdés a viszonyosság, s egyenrangunkat jelzi. Végül kijelentette, hogy az Európai Uniót csak gyakorlattal kell meggyőzni.

A kormányoldal elnöke ezután összefoglalta a vita eredményét, és megköszönte a javaslatokat. Ezzel e napirendi pont tárgyalását le is zártuk. Áttérhettünk a következőre, melynek tárgyalását segítette az előzetesen megküldött írásos összefoglaló, melyet az OÉT titkárság készített el.

Mind a munkáltatói, mind a munkavállalói oldal szóvivője egyetértett azzal, hogy jó az összefoglaló, és nem arról kell beszélnünk, ami benne van, hanem arról, ami nincs. Így is történt. Például. oldalszóvivőn többek köz elmondta, hogy meg kell állapodnunk a 38 órás munkahét bevezetésében, és pontot kell tennünk a társadalombiztosítás munkáltatói és munkavállalói felügyeletének az ügyére.

Miután mindkét oldal elmondta a hasonló észrevételeit a kormányoldal elnöke összefoglalta az elhangzottakat, amivel egyet lehetett érteni, majd lezártuk ennek a napirendnek a vitáját is.

Még meghallgattuk a kormányoldal javaslatát a következő plenáris ülés témáira, és azt, hogy két nap múlva egy informális OÉT lesz, a foglalkoztatási minisztérium „pincéjében” (ez egy tárgyaló), majd lezártuk a vitát. Ettünk néhány szendvicset és elmentünk a dolgunkra.

2004. szeptember

2004. április 23.

Utoljára júniusban tudósítottam a kora tavasz eseményeiről kedves olvasóim, s most hogy itt az ősz kísérletet teszek összefoglalni a tavasszal-nyáron történeteket, hátha sikerül. Mert történt egy s más.

Tíz nappal az április 13-i OÉT plenáris ülés után, április 23-án már megint összejöttünk, hogy három újabb témát megtárgyaljunk, melyek közül kettő alapvetően fontos volt:

1. Előterjesztés az egész életen át tartó tanulás fejlesztésének stratégiájáról.

2. Előterjesztés az üzemi és közalkalmazotti tanácsi választással kapcsolatos egyes kérdések együttes szabályozásáról.

3. Előterjesztés a karkedvezményes rendszer átalakításának ütemtervéről.

Találghatnak kedves olvasóim, hogy melyik a legkevésbé fontos téma, s ne aggódjanak, ha nem járnak sikerrel mindjárt ki fog derülni. Ugyanis oldalunk javasolta, hogy a 2-es pontot vegyük le a napirendről. Részint azért, mert a közalkalmazottakat tömörítő szakszervezetek, már évek óta kérik a közalkalmazotti tanácsok, mint teljesen fölösleges, sőt szakszervezet ellenes intézmények megszüntetését¹⁴. Erre egyébként a Medgyessy-kormány megalakulásakor határozott ígéretet is kaptunk csak az óta sem történt semmi. Részint azért, mert az üzemi tanácsok eredményeit eddig sem számolták össze, és többen most sem igazán látják ennek értelmét (sőt a tanácsokét sem).

A munkáltatók egyetértettek velünk, de a kormányoldal meglehetősen értetlenül fogadta a felvetésünket. Miután elmondtuk az érveinket azt a kormány tudomásul vette.

Ezek után a napirend előtti hozzászólásunk következett, melyben kértük, hogy az egészségügy reformja mielőbb kerüljön az OÉT napirendjére.

Mielőbb jön, hangzott a lakonikus válasz.

E bevezetők után márt hozzá is kezdhettünk az első napirendi pont megtárgyalásához. A témát az Oktatási Minisztérium államtitkára vezette föl. Elmondta, hogy mind uniós mind hazai szempontból is fontos, hogy készüljön ilyen stratégia, majd azt is, hogy a korábbi javaslatot a kormány nem fogadta el. Ezért került ismét OÉT elé az előterjesztés. Most már a korábbi változatnál erőteljesebb hangsúlyozza a munkaerőpiaci szerepet. Ez a javaslat csak egy állomás. Követni fogják az intézkedési tervek és a végrehajtás folyamata. A kérdés az, hogy milyen az irány amerre haladunk. Igazából az egész oktatási rendszer

¹⁴ Az üzemi és a közalkalmazotti tanácsokat még az Antall-kormány hozta létre kifejezetten abból a célból, hogy a szakszervezetek pozícióját gyengítse a munkahelyeken. Sajnos a tanácsok választásához olyan elemek is csatolódtak, amelyek nem föltétlen voltak szükségesek, pl. vagyonmegosztás, reprezentáció számítása. A volt SZOT és ágazati vagyont már rég elosztottuk. Az ÉT-én (OMT-én, OÉT-en) megállapodás alapján vesznek részt a szociális partnerek, így a konföderációk is. Korábban a KIÉT-en az összeszámolásból levezetett reprezentációs számolás alapján vettek részt a szakszervezetek, de a KIÉT megszűnt. A helyébe lépett OKÉT-en és KOMT-on már megállapodás alapján vesznek részt a konföderációk. A reprezentáció számításának egyébként jó néhány más eszköze is lehet, csak meg kell állapodni benne.

összefogottsága lenne a fontos, hogy a tanulókat a munkába, az életbe lépésbe segítse hatékonyan. Ezért:

1. A munkába lépés előtti időszak elméleti jellegét oldani kell.
2. El kell dönteni milyen jelegű ismeretekre van szükség. Fontos a gyakorlati orientáltság.
3. Fontos az egyenlőség, mert nagyon sok társadalmi csoport leszakadt.

Végül megjegyezte, hogy az egész életen át tartó tanulás a felsőoktatásban is megjelent.

Talán egyetlen kérdés kivételével az oldalaknak a témával kapcsolatos problémái megjelennek az előterjesztésben kezdte hozzászólását az oldalunk szövevénye. Fontosnak tartja, hogy az egész életen át tartó tanulás gyűjtőanyagként jelenjen meg. A magyar munkavállalók foglalkoztathatósága érdekében több forrást is kell biztosítani. A modernizáció és a versenyképesség alapvető feltétele a képzéshez való hozzáférés. Fontos, hogy az anyagi lehetőségek is bővülnek, és az, hogy a téma a Nemzeti fejlesztési tervhez kapcsolódik. Ugyanakkor az előterjesztésben még lehet érzékelni a minisztériumok közötti összhang hiányát, bár a korábbi változathoz képest e téren már jelentős javulás történt. Véleményünk szerint a szakképző iskoláknak a Foglalkoztatási és Munkaügyi Minisztériumhoz kell kerülniük, és a szakképzési alapot teljes egészében e célra lehessen fölhasználni. Szükséges, hogy a gazdaság szereplőinek igénye megfogalmazódjon az oktatás felé. Itt a formálódó Ágazati Párbeszéd bizottságok adta lehetőséget is ki lehet használni. Ugyanilyen fontosnak tartjuk a területi jelleg erősödését is, mert elsősorban a régiókban lehet jól megfogalmazni az igényeket. A prioritásokat jobban kell hangsúlyozni. Ugyanakkor nehezen képzelhető el a 950 000 főnyi nyolc általánost be nem fejezett magyar lakos munkavállalása. Ahhoz, hogy ez a szám ne nőjön, az iskolarendszerben kell minőségi áttörést elérni. Alapvetően fontos az iskola utáni pályaorientációra odafigyelni. Ezért javasoljuk a vállalati célú kerek tudatosabb felhasználását. Nem értünk egyet az előterjesztés azon tételével, mely a gyakorlati képzés háttérintézmény rendszerét teljes egészében a kamarákhoz rendelné. Fontos, de nem kizárólagos szerepük van. Az első szakma megszerzésének illetve a fogyatékosok képzésének ingyenesnek kell lenni. Véleményünk szerint az egyéni képzési módszereken keresztül lehet a mind jobb hozzáférhetőséget biztosítani. Fontosnak tartjuk a társadalmi kohézió erősítését, támogatjuk a felnőttképzési bizottság létrehozását, úgy hogy abban a konföderációk alanyi jogon képviseltethessék magukat.

A munkáltatók szóvivője szerint is tartalmaz minden fontos kérdést az előterjesztés. Szerintük alapvetően fontos a gazdaság versenyképességének növelése, és az egyének boldogulása is. Az egész életen át tartó tanulás ösztársadalmi feladat, de a javaslat csak az állam szerepével foglalkozik. Ez nem elegendő. Véleményük szerint a makroszintű és a területi irányítás között nem teljes az összhang. Globálisan kell gondolkozni, de az ágazati szempontokat is figyelembe kell venni. Fontos a stabil jogi szabályozás, a gyakori változások nem segítik a képzést. Alapvetően fontosnak tartják a vállalaton belüli képzést. Mi történik az Országos Képzési Jegyzékből kikerülő szakmákkal? – tette föl a kérdést, majd arról beszélt, hogy a technikus képzés gyakorlatorientált elemeit nem kellene elvetni. Nem tartják jónak a képzési idő emelésének szándékát, és aggódnak a térségi integrációs tervek miatt. Az akkreditált képzést fontosnak tartják, de nem tartják teljesen sikeresnek az akkreditáció helyzetét.

A rövid bevezető után két expozét hallgattunk, mondta válaszában a kormány szóvivője, amelyeknek szinte minden kérdésével egyetértenek. Valóban fontos a területi szempontok mellett az ágazati szempontok figyelembe vétele is, emelte ki, majd arról beszélt, hogy meg kell teremteni a gazdagabb specializáció lehetőségét is. Ez döntően a vállalati képzésben lehetséges, de meg kell teremteni a feltételeit.

Ezek után szóvivőnk még egyszer rákérdezett a kamarai problémára, mert erre nem kaptunk választ, majd én szóltam hozzá arról, hogy a 21. században az egész életen át tartó tanulásnak a mind magasabb szintű alapképzés a feltétele. Aki megbízható alapokkal sokat tud, az könnyebben tanulja az újat. Ehhez alapvető oktatási reformra van szükség. Magyarországon megérett a helyzet az általános és kötelező egymásra épülő 12 osztályos alapképzésre, legalább három általános beszámolási ponttal és megfelelő elágazási lehetőségekkel. Erre az alapra épülhet a szakképzés és a felsőfokú képzés. Tudomásul kell vennünk, hogy a szakképzés egyre inkább benyúlik a felsőfokú képzésbe.

A munkáltatók szóvivője nem értett egyet azzal, hogy a szakképzés 18 éves korban kezdődjön. (Mintha a pillanatnyi érdek az, hogy sokakat, hülyén, alacsony képzettségi szinten tartsunk. De ez szerintem még a mai munkáltatóknak sem lehet a valódi érdeke.) Megjegyezte még, hogy a távoktatást szabályozni kell

Ezek után kormány szóvivője válaszolt a kamarákkal kapcsolatos felvetésünkre: a tartalmi kérdésekbe lehet őket bevonni. Majd arról beszélt, hogy a szakképzés „felhúzására” még vissza kell térni. Ugyanakkor megjegyezte, hogy nem akceptáljuk eléggé a „kézben lévő” intel-

ligenciát. A távoktatást meg kell szeretni, mert a jövőben fontos elem lesz fejezte be hozzászólását és egyben a téma tárgyalását is.

Miután a második témát levettük a napirendről ezek után a harmadik tárgyalásához foghattunk hozzá.

Már régóta tárgyalunk e kérdésről, kezdte mondandóját a kormány szóvivője. S ebben igaza is volt, hiszen az ülést akár a tízéves jubileumi ülésnek is tekinthettük volna. De az sem kizárt, hogy e jubileumon rég túl vagyunk. Az viszont igaz, hogy a különböző kormányok képviselői szívesebben tárgyaltak róla, mint cselekedtek. Pedig az 1995-ös nyugdíjreformnál ezt a témát is megnyugtatóan rendezni lehetett volna. A rövid szóvivői bevezető lényegében három pontot tartalmazott:

1. Alapvető cél, hogy modern, európai Magyarországot akarunk¹⁵. Elsődleges feladat a dolgozók egészségvédelme, de e mellett kezelni kell minden szükséges helyzetet és problémát. Ennek csak egy eleme a korkedvezményes rendszer.
2. A kormány részéről fontos az együttgondolkodás a partnerekkel.
3. Bármilyen módosítás történik, a szerzett jogok nem sérülhetnek.

Talán az utolsó ülésünk az uniós tagság előtt, vette át a szót oldalunk szóvivője. Talán a kormány ezt ünnepélyesebbé tehetné volna, tette hozzá viccesen, és le is aratta a kijáró nevetést. 1997-ben megállapodtunk az akkori pénzügyminiszterrel, Medgyessy Péterrel a következőkről: indokolt a rendszer felülvizsgálata, s az, hogy ezt a három oldal közösen végezze el. Ugyanakkor az előterjesztett javaslat és a „tárcaközi bizottságba” a meghívás nem ezt az utat járja. A javaslat céljában, irányában és tartalmában elfogadhatatlan, ezért visszautasítjuk. Megígérjük, hogy szeptember 20-ig nem lesz belőle jogszabályváltozás. Az sem igaz, hogy a korkedvezményes rendszer elavult. Mindenféleképpen háromoldalú tárgyalásokat akarunk folytatni a felülvizsgálatról és a módosításokról. Ugyanis több munkakör van, amelyek mögött már nincs létszám, és több, amelyeknek be kellene kerülnie a rendszerbe. Megismétli, hogy a javaslat a jelen formájában tárgyalhatatlan, majd számokkal bizonyítja igazát. Például. 2003-ban 105 000 saját jogú és 1 766 korkedvezményes nyugdíjba menetel volt. Az utolsó öt évben ez a két szám: 508 154 és 5 552. Ez 1,09%, tehát jelentéktelen mértékű, az egész tömeghez viszonyítva. Megemlítette azt is, hogy az ú.n. műszakos dolgozók ügyét is szeretnénk rendezni.

¹⁵ Ez jó szöveg és jó cél is, csak nehogy a „célunk a szocializmus építése” kitétel váljék belőle.

A prevenciót alapvetően fontosnak tartjuk, folytatta, de a karkedvezményes rendszer megszüntetése nem megalapozott. Javasoljuk: a kormány készítsen prezentációt a jelenlegi helyzetről, és készítsen a karkedvezményes rendszer módszertanára egy koncepciót 30 napon belül. Sürgős, mert már most is késésben vagyunk.

Várták a javaslatot, mondta a munkáltatók szóvivője, de amit kaptak meglepte őket, mert koncepcionális javaslat helyet egy időbeni ütemezést kaptak. Az, amit a sorok mögött sejteni lehet, számukra nem elfogadható. Totális felülvizsgálatra van szükség, mert a javaslat jelenlegi formájában tárgyalhatatlan. A koncepció tartalmazza, hogy ki mit gondol a karkedvezmény rendszeréről, hogy az egésznek mi a célja, s azt, hogy a karkedvezményt önálló rendszerként, vagy a TB rendszerében kívánjuk működtetni. Fontos megfogalmazni, hogy hogyan történik a finanszírozás, és megjegyzi, hogy többlet kötelezettségeket oldaluk már nem tud vállalni.

Ezek után a kormányoldal elnöke megkérdezte, hogy mire vonatkozik az elutasítás, majd a szóvivőjük csodálkozott. Szerinte az ütemterv a szakfeladatoktól függ. Általában a koncepció közös kidolgozását szokták javasolni, ezért nem készítettek javaslatot (ez azért érdekes). Majd megjegyezte, hogy a 30 nap kevés egy teljes koncepció kidolgozásához (és ebben talán igaza is van).

Szóvivőnk ezek után már mind a két oldalt elutasította, majd egy rövid történelmi áttekintés után ismételte meg a kifogásait illetve mondta el, hogy mit kell tenni. a 30 napot mindenestre nem találta kevésnek, mert a témának vannak előzményei.

A munkáltatók szóvivője szerint ütemterv és ütemterv között is van különbség. A megismert ütemterv prekonceptiót tartalmaz. Nem kevesebb van benne, minthogy a karkedvezményt és a foglalkoztatási megbetegedéseket össze kell mosni. Ezért a javaslatot ők sem tudják elfogadni.

Elégé egyértelmű a helyzet állapította meg a kormányoldal elnöke, de 30 napon belül csak egy másik ütemterv idekerülését tartja lehetségesnek.

Szóvivőnk szerint az ütemterv nem szakmai kérdés, a prekonceptió viszont ténykérdés. Nem értünk egyet a karkedvezményes nyugdíjrendszer megszüntetésével folytatta. Majd ismételten elutasította a javaslat minden oldalát. Közös felülvizsgálatot és egyetértésben elfogadott javaslatot akarunk fejte be.

A javaslatról a munkáltatók szóvivőjének sem változott meg a véleménye.

A kormány a megállapodásokat betartja, mondta a kormányoldal elnöke, és megígérte, hogy 30 napon belül elkészítenek és átadnak egy új ütemtervet.

Végül a szociális partnerek szóvivői futottak meg egy kört, majd az elnök lezárta a témát.

Ezek után még néhány szót váltottunk a várható, következő OÉT ülésről, tudomásul vettük, hogy a munkáltatói oldalon a következő soros elnök a VOSZ lesz, majd befejeztük a tárgyalást.

2004. október

2004. május 14.

A tavasz valahogy meghozta az érdekegyeztetési kedvet kedves olvasóim, mert a két áprilisi ülést követően 2004. május 14-én ismét összeült az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) plenáris ülése, hogy két, számunkra nem közömbös témát tárgyaljon meg:

1. Előterjesztés a Magyar Universitas Programról.

2. A Népesedési Kormánybizottság népesedéspolitikai kormányprogram koncepciója.

Mindkét témának a kormányoldal volt az előterjesztője, s e témák tárgyalásánál nemcsak a soros elnökséget, hanem az oldalszóvivői teendőket is mi az ÉSZT képviselői láttuk el.

Természetesen ehhez előbb el kellett jutni az elfogadott napirendi pontok tárgyalásáig. De először túl kellett jutni a napirend előtti témákon.

Végkielégítések szabályozása – ej ráérünk arra még...

Oldalunkról az autonómok képviselőjének volt kérdése: 2002 őszén kérdeztük, hogy az állami cégeknél fizetett végkielégítések magas összegével kapcsolatban mi a kormány álláspontja. Mikor rákérdeztünk azt a választ kaptuk, hogy jogszabály fogja rendezni. Mi viszont nem tudjuk, létezik-e ez a jogszabály vagy sem, és ha nem, miért nem. Mindközben a sajtóban 80 millió forintos végkielégítésekről lehet olvasni. Úgy tűnik, mintha ez esetekben a végkielégítés lenne a cél.

A kormány foglalkozott e kérdéssel, kezdte a válaszát a kormányoldal elnöke, van rá kormányhatározat. Az újonnan kötött szerződések-nél a törvényi határon nem lehet átnyúlni, folytatta, de a régi szerződések módosítására nincs mód. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről (PSZÁF) külön törvény rendelkezik, így ez esetben a szak-

szervezeti kritika arra hárul, aki ezt a helyzetet megteremtette, és ez nem a jelenlegi kormány.

A kérdésföltevő megjegyezte, hogy nem nyugttat meg a válasz. Nem korrekt, ha néhány évi munkaviszony után nagy végkielégítéssel távozik az alkalmatlan vezető.

Így lezárva a napirend előtti kérdést, rátértünk az első napirendi kérdés, a magyar felsőoktatás reformját (vagy ha úgy tetszik tönkretételét¹⁶) tárgyaló Magyar Universitas Program megvitatására.

Mennyit ér a diploma?

Fontos, hogy a társadalom minél szélesebb rétegeivel tárgyaljunk, kezdte mondandóját az Oktatási Minisztérium helyettes államtitkára, aki e témánál egyben a kormányoldal szóvivői teendőit is ellátta. A kinyílt a határ azt jelenti, folytatta, hogy azonnali hatások érik a magyar felsőoktatást. A korrekció 5-10 éven belül hajtható végre, ezért kell gyorsan lépni, mondta. Majd arról beszélt, hogy kb. másfél évi szakértői munka előzte meg az OÉT tárgyalást. A törvény fő irányelve a versenyképesség, a minőség, az esélyegyenlőség. Európa közepe felé haladunk mondta (ez szerintem igaz is, de ezzel a koncepcióval csak felülről), s a kérdés az, hogy mennyit ér a magyar diploma, s mit lehet vele kezdeni (természetesen az is kérdés mennyit fog érni a reform után, s azzal mit lehet kezdeni). Komoly bírálata a koncepciónak, mondta, hogy elősegíti a diplomás munkanélküliség megjelenését (amennyiben csak az alapszakaszt elvégzőket egyáltalán diplomásnak lehet tekinteni). Viszont egyértelmű, hogy ösztönöz az egész életen át tartó tanulásra (különösen akkor, ha valaki többször fut neki az alapszakasznak, vagy többet is elvégez). A fő kérdés az oktatási rendszer átalakítása. Elmondta még azt is, hogy előző nap befejeződött a kormányrendelet előkészítése és megtörtént a benyújtása. Ezek után részletesen ismertette a felsőoktatás elképzelt lineáris modelljét. Folytatva az ismertetését elmondta, hogy a készülő kormányrendelet a 2005-2006-os tanév kezdetétől teszi lehetővé az átállást. Majd megemlítette, hogy az oktatási szerkezet csak az egyik pillér, és legalább olyan fontos a finanszírozás, amely egyre kisebb mértékű. Ugyanak-

¹⁶ Azóta jelentősen megváltozott a véleményem az új felsőoktatási rendszerről, igaz a törvény szövege is jelentősen változott, nem kis mértékben a különböző érdekegyeztető fórumokon végzett munkánk eredményeként.

kor a magántőke bevonásával indított fejlesztés a kollégiumi helyek bővítésénél alakul, de gond, hogy a telítettséget nehéz garantálni. A börtönöknél sokkal könnyebb jegyezte meg.

Oldalunk szóvivője az előzetesen leírt elutasító véleményünket ismertette, miszerint az Oktatási Minisztérium elképzelése egyáltalán nem szolgálja az ország és a magyar felsőoktatás érdekeit. A bolognai nyilatkozat szellemével egyetértünk, de a megkapott tervezetet az csöppet sem indokolja. Többek között nem tudjuk elfogadni az egyetemi autonómia erőteljes csökkentését, azt, hogy a legjelentősebb kérdésekben ne az egyetemért felelős és hozzáértő egyetemi emberek döntenek; az intézmények privatizálásának szándékát; az oktatók határozatlan idejű jogviszonyának határozott idejűre váltását és azt, hogy az állami intézmények alkalmazottai kikerüljenek a közalkalmazotti körből. Ma az ország 68 intézményének 215 karán 405 000 indexet kezelnek. Amíg a hallgatók száma 1990 óta a többszörösére nőtt, addig az oktatói létszám alig, pedig a felsőoktatás oktatók nélkül nem megy.

Másfajta aspektusból ítéljük meg az előterjesztést kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője. Kérdés, hogy milyen képzettségű munkaerőt fog biztosítani a képzés és mibe kerül. Szükségesnek tartják a reformot, és olyan költségtakarékos rendszer kialakítását támogatják, amely rugalmas képzést biztosít. Gond, hogy a koncepció nem tér ki a felhasználókkal, a piac szereplőivel való kapcsolatra. Amely nem lehet ad hoc jellegű. Oldaluk egyetért a kettős irányítási rendszerrel, a tartalmi, személyi és a tárgyi feltételekben változások kellenek, folytatta. Az átalakulásból következően az oktatóknak más feladatot kell ellátni, ehhez pedig pénz kell. Kérdés: melyek azok a területek, amelyeket rendbe kell tenni? Nem biztos, hogy az épületek átalakítása a legfontosabb. Nem értenek egyet azzal, hogy a továbbtanulók csak 20 százaléka menjen a felsőfokú szakképzésbe, a többi pedig a lineáris képzésbe (pedig annak első szintje nem sokkal lesz több a szakképzésnél). Egyébként nem támogatják a felsőfokú szakképzést, viszont nagy szükség lenne a technikusokra, ezért a technikus képzés föllevenítését látják szükségesnek (sajnálatosan nem látják, hogy az új törvény elfogadása után felsőoktatásunk tömegesen fog ennek megfelelő képzettségű fiatalokat rászabadítani a piacra, akik még azt is hiszik, hogy diplomájuk van, pedig ...). Beszélt még a távoktatás fontosságáról, és egyértelműen jelezte, hogy a munkáltatók nem óhajtják finanszírozni a reformot és a felsőoktatási képzést.

A kormányoldal szóvivője megköszönte az észrevételeket, majd reagált az elhangzottakra, nem vitatva azokat. Elmondta, hogy az irányí-

tó rendszer kialakítása még bizonytalan, és megerősítette, hogy az akadémiai szféra önállósága a szakképzésnél nagyobb rendszerben megmarad. Megemlítette még, hogy a hallgatók nyelvi felkészültsége javult, és a felnőttoktatás mutatói megfelelnek a uniós standardoknak.

Oldalunk szóvivője még röviden reagált az elhangzottakra, megemlítve, hogy a reformhoz pénz kell, és azt, hogy a felnőttképzésben nagy lehetőségek vannak. A vitát még folytatni kell fejezte be hozzászólását.

A kormányoldal szóvivője ezzel egyetértett.

Ezek után a levezető elnök a folytatás reményében lezárta a vitát, és öt perc szünetet rendelt el.

Kormánykonceptió a gyermekvállalásról

Szünet után a második napirendi pont – melynek oldalszóvivői feladatait én láttam el – tárgyalásával folytattuk az ülést. Először is lebeszéltük a kormányoldal szóvivőjét, a MEH egyik politikai államtitkárát, hogy vetítettképes előadást tartson. Miután időben megkaptuk az előterjesztést, és el is olvastuk, megelégszünk egy rövid bevezetővel, mondtuk. Így is történt. A kormány képviselője elmondta, hogy a több nemzedéken átívelő program támaszkodott az előző kormány munkájára is. Elmondta azt is, hogy egy nagyon széles körű, szakmai és ideológiai kérdéseket is átölelő programról van szó. Az, ami előttünk van az első változat, amit az OÉT-en kívül még több helyen, így pl. az Akadémián is meg fognak tárgyalni. E viták alapján fog összeállni a végleges intézkedési terv, melyben rövid távú (2006-ig terjedő), középtávú (2010-ig terjedő), és ennél hosszabb időt kívánó hosszú távú feladatok lesznek megfogalmazva. Fontos elemei a koncepciónak a népességpolitikai koordinátori szerep, a társadalmi, gazdasági, szociológiai programok koordinációja, és az, hogy ne csak a szülésekre korlátozódjon. Lényeges, hogy hány gyerek születik, de az is, hogy meddig élünk, és milyen a migráció mérlege. Kulcseleme a programnak a női foglalkoztatás növelése, ettől is függ, hogy hány gyermek születik (valószínű azért, mert egy férfi jövedelméből általában nem lehet egy családot tisztességgel eltartani).

Ezek után oldalunk szóvivője mondott dicsérő szavakat az előterjesztésről, mert valóban egy alapos, részletekre is kiterjedő munka. Ugyanakkor kételyét fejezte ki, hogy valóban azok az igazi okozói a népességcsökkenésnek, amelyek az anyagban szerepelnek. Elmond-

ta, hogy oldalunk véleménye szerint az igazi gond a lakosság döntő részének a megélhetési bizonytalanságában és perspektívtalanságában rejlik. Abban, hogy a napi nyolc óráért kapott jövedelem az esetek többségében csak a megélhetéshez elég, élni már nem lehet belőle, és így gyermekeket vállalni is felelőtlenség. Ahhoz, hogy az emberek valamilyen európai mértéket közelítő egzisztenciális szintet érjenek el kénytelenek sokszor erejükön felül munkát vállalni. Napi 10-14 órát dolgoznak az alapmegélhetésért, és sokszor a hét végeiket is munkával töltik. Ez sem kedvez az utódok vállalásának. Gond az is, hogy hihetetlenül labilis a jövedelem és a foglalkoztatás biztonság Magyarországon, és ez sem fokozza a gyermekvállalási kedvet. Nem könnyíti a helyzetet az évtizedek óta megtoldatlan lakáshelyzet sem. A bérlakás, saját tulajdonú lakás – a nálunk fejlettebb országoktól eltérő – katasztrofális aránya a bérlakások hátrányára. Az, hogy a fiataloknak egyre nehezebb lakáshoz jutniuk, mert rá vannak kényszerítve, hogy vegyenek, de jövedelmük, vagyoni helyzetük nem, vagy csak nehezen engedi meg. Lakás hiányában a gyermekeket még csak össze lehet hozni, de tisztességesen felnevelni már nem lehet, és e lehetőségek hiányában felelőtlenség a gyermekvállalás. Gyakorlatilag a fiatalok egy jelentős része bizonytalannak látva a saját jövőjét nem vállal utódokat, így óvva őket a még nagyobb bizonytalanságtól. Először ezeket a problémákat kellene megoldani, és csak utána lenne létjogosultsága ilyen kiváló tanulmányoknak, programoknak, mint amelyet a mai tárgyalásra elénk terjesztettek, fejezte be hozzászólását a szóvivőnk.

A munkáltatók szóvivője is csak jókat tudott mondani az előterjesztésről. Kiemelte, hogy szakmailag megalapozott célok fogalmazódnak meg benne. A jövőben a mennyiségből a minőségbe kell átmenni. A biztonság, a kiszámíthatóság a jólét, ha garantáltan megvan növekedni fog a gyermekvállalási kedv. Fontos, hogy a programban a jelenleginél sokkal frekvenciáltabban jelenjen meg az életminőség váltás. A munkáltatók is kulcskérdésnek tartják a foglalkoztatottságot, mondta, de az összefügg a gazdaság fejlődésével. A gazdaság növekedése beindít egy jövedelemnövelési folyamatot. Nem lehet a foglalkoztatottságot a női foglalkoztatottságra leszűkíteni. Végül megjegyezte azt is, hogy a részfoglalkoztatás nem csodaszer.

A kormányoldal szóvivője fontosnak tartotta a megbeszélést, azt, hogy támogatást kapott a koncepcióváltás. Fontosnak tartotta megjegyezni azt is, hogy a kormány ne nyúljon bele az intim szférába. Minden kutatás azt mutatja, folytatta a hozzászólását, hogy a magyar fiatalok gyermekvállalási hajlandósága messze nagyobb, mint a mit a szülések

száma mutat. Miért nem születik több gyermek? – tette föl a kérdést. Kérdés az is, hogy milyen legyen a pénzbeli támogatás. Fontos, hogy azokat segítsük, akik rossz körülmények között vannak. Oda menjen több támogatás, ahol több a gyermek. Lényeges, hogy egy-egy döntés ne legyen kitéve a politikai viharoknak. Véleménye szerint a gyermekvállalási kedvet az határozza meg, hogy van-e gyermekszegénység. Fontos az életminőség irányába való elmozdulás, és az, hogy ne a beteget gyógyítsuk, hanem előzzük meg a betegségek kialakulását.

A munkáltatók szóvivője még megjegyezte, hogy a család nem adminisztratív fogalom, majd a levezető elnök lezárta a vitát.

2004. június 25.

A nyári folytatás

Június 25-én pénteken ültünk ismét össze, mikor is az eredeti terv szerint a következő napirendi pontok lettek tárgyalásra előterjesztve:

1. Ütemterv a korkedvezményes nyugdíjrendszer átalakítására
2. Nemzeti Foglalkoztatási akcióterv
3. Javaslat az OÉT Ideiglenes Alapszabályára

A tárgyalás megkezdésekor oldalunk javasolta, hogy a harmadik pontot, az alapszabályt belső tisztázatlanság miatt vegyük le a napirendről. A másik két oldal e javaslatot sajnálattal tudomásul vette, bár ők készen álltak a tárgyalásra. Így az eredetileg tervezettől eltérően csak két napirendi ponttal vágtunk neki a napnak. De előtte még oldalunk jelezte, hogy van napirend előtti felszólalásunk, amelyet az Autonómok elnöke ismertetett. Elmondta, hogy növekvő aggodalommal figyeljük azokat a kormányzati híreket, melyek a 2005. évi költségvetéssel kapcsolatosak. A mostani helyzet hasonló a tavalyihoz. Olyan nyilatkozatok jelennek meg, amelyeket itt (az OÉT-en) nem tárgyaltunk, holott korábban már a költségvetési irányelvekről tárgyaltunk. Megjegyezte, hogy már korábban kértük a pénzügyminisztert, jelenjen meg az OÉT-en, tájékoztassa az oldalakat a költségvetésről, a pénzügyi helyzetről. Választ még nem kaptunk, de kérjük a kormányoldalt, járjon el, hogy a pénzügyminiszter jelenjen meg itt. Legyen a téma önálló napirend.

A munkáltatói oldal támogatta az előterjesztésünket.

A kormányoldal elnöke válaszában elmondta, hogy nem ismer olyan szabályt, amely szerint az OÉT hatáskörébe tartozna a pénzügyminiszter nyilatkozatainak bírálata. Biztos abban, hogy a pénzügyminiszter a megfelelő időben meg fog jelenni az OÉT előtt mondta. Majd meg-

jegyezte: sem az adórendszerrel, sem a költségvetéssel kapcsolatban nem történt egyetlen kormányzati előterjesztés sem, így ami nincs azt itt nem tárgyalhatjuk.

Az oldalunkról még megjegyeztük, hogy az elmúlt évi rossz tapasztalatok miatt szóltunk, és tárgyalni fogunk, amint kész a javaslat.

Korkedvezményes nyugdíj-reform az idő szorításában

Miután elmúlt minden akadályozó tényező hozzákezdhattünk az első napirendi pont tárgyalásához, amelynek bevezetőjeként a kormányoldal szóvivője bejelentette, hogy az OÉT szociális bizottsága június másodikán tárgyalt az előterjesztésről, és ott készítettek egy ütemtervet is.

Oldalunk szóvivője ezek után kijelentette: tudomásul vesszük, hogy a 2004 áprilisában tett javaslattól (megszűnik a rendszer) a kormány elállt. A jogszabály elkészítésének és elfogadtatásának viszont 2006. március 31-ig meg kell történnie, mert már 1997 óta tolódik hátrább és hátrább, viszont egy esetleges kormányváltási kockázatnak már nem szeretnénk kitenni. Ezért a felülvizsgálat és a módosítás jogszabályi javaslatai készüljenek el, és az egészet 2005. március 31-ig fogadják el. Először el kell készíteni (2004. október 31-ig) a munkaköri felülvizsgálati rendszert, s a többi határidőt ehhez kell arányosítani. Mindezek mellett a hatályos TB törvény vonatkozó rendelkezésének határidejét 2005. január 1-ről, 2006. január 1-re kell módosítani. Végül megjegyezte: jogos a buszvezetők nyugdíjba menetelét akadályozó típusfüggőség megszüntetése.

A munkáltatók szóvivője szerint a napirenden szereplő javaslat lényegesen eltér a korábbiaktól, ugyanis ők a korkedvezmény rendszerét a nyugdíjrendszer szerves részének tekintik. A koncepcióban les az ütemtervben megvalósul az 1997-es megállapodás szelleme. Fontosnak tartják a finanszírozási koncepció kidolgozásának azonnali megkezdését. Mérlegelték a választási határt is. Mivel a munkáltatók meglehetősen rugalmasak kezelni tudják a rövidebb határidőt is. Fontos, hogy a plenáris ülés elé több javaslat kerüljön. A pillanatnyi feszültségeket ők is érzékelik. Nem támogatják a jogosult munkakörök bővítését, de egyetértenek azzal, hogy vannak olyan munkakörök, amelyek kikerülhetnek a rendszerből.

A kormányoldal szóvivője megerősítette, hogy a leírt ütemterv megfelel az 1997-es megállapodásnak. A választások miatti aggályok nem indokoltak, ugyanis akármilyen kormány van, a munkáltatói és mun-

kavállalói szervezetek szerepe itt csak erősödhet (legyen neki igaza). A típusfüggőség szerinte egy logikus kérés, de megbontaná a rendszert. Végül megerősítette, hogy továbbra is kitartanak az eredeti ütemezés mellett.

Oldalunk szóvivője viszontválaszában ismét hosszasan magyarázta a (típusfüggőség hátrányos hatásai miatt) a buszvezetők helyzetét. Ők nem újonnan bekerülők a rendszerbe, hanem már bent vannak, így a rájuk vonatkozó döntések nem bonthatják meg azt. Majd ismételten kiemelte az idő fontosságát. Még ma kell döntenie az ütemtervről, mondta, hogy azonnal el lehessen kezdeni a munkát. Megerősítette, hogy még e kormány ideje alatt szeretnénk lezárni a témát, a szakmai tárgyalásokat.

Ezek után az MSZOSZ képviselője is kijelentette, hogy nem elfogadható a munka határidejének 2006. végéig tervezett kitolása. Megjegyezte, hogy rövid időn belül két év eltérés keletkezett a kormány javaslataiban. Holnaptól el kell kezdeni dolgozni, erősítette meg a szóvivőnk. Mi is úgy gondoljuk, hogy a nyugdíjrendszer egészét kell áttekinteni, fejezte be a mondandóját.

A munkáltatók szóvivője szerint a legfontosabb tennivaló a bizonytalanságok megszüntetése, és ez a mai megállapodással érhető el. El tudják fogadni a rövidebb határidőt is, mondta. Fontosnak tartotta kiemelni, hogy a munkakörök bővítésére nem kerülhet sor, és kiemelte, hogy komplex módon kell kezelni a kérdést, és ekkor a típusfüggőség is rendeződik. Végül megjegyezte, hogy a korkedvezményes nyugdíjazás nem ágazati ügy, mindenféleképp az OÉT hatáskörébe tartozik.

Ezek után a kormányoldal elnöke vette át a szót, megerősítve, hogy meg akarnak állapodni. Egyébként is úgy tudja, hogy a bizottságban kialakult a konszenzus. Az időpontok meghatározását szakmai munkának tekinti, amit a bizottságnak kell meghatározni, és nem a politikai döntéshozóknak. Megerősítette, hogy nem szándékoznak húzni az ügyet, viszont a konszenzushoz idő kell. Majd szakmai érvekkel próbálja (kevés sikerrel) bizonygatni, hogy az egész folyamat miért igényel két és fél évet. Ismételten kéri a szociális partnereket, hogy legyenek partnerek a szakmai munkában. Végül azt kérte, hogy az időpontokra vonatkozó javaslatot 2005. elején vizsgáljuk felül.

Oldalunk szóvivője szerint ez az időpont túl későn van. Most csak a rendszer felülvizsgálatáról és módosításáról van szó, a finanszírozáshoz először javaslat kell. A koncepció az egész nyugdíjrendszerre vonatkozik, és az egy más dolog, egy sokkal nagyobb szabású munka.

Véleménye szerint a szakbizottságok munkája előkészítő és nem döntéshozó. A határidők csúszása senkinek sem előnyös, mert csak felülvizsgálatról van szó. Az előterjesztés tartalmi részét nem vitatjuk, csak az időpontokon szeretnénk szűkíteni. Szóvivőnk ezek után szünetet kért, és lehetőséget, hogy a szünetben konzultálhasson a kormányoldal szóvivőjével. Mivel ezzel mindenki egyetértett a levezető elnök 20 perc szünetet rendelt el, amit a szükséges egyeztetések mellett arra is fölhasználtunk, hogy megegyük az ebédre odakészített szendvicseket.

A szünet után szóvivőnk összegezte az egyeztetések eredményét. Javasolta, hogy a preambulumban legyen benne: a három oldal egyetértésével e kormányzati ciklus végéig szándékukban áll a partnereknek megállapodni. Szorgalmazzuk a bizottságok mielőbbi fölállítását és munkájuk haladéktalan megkezdését. Elfogadjuk, hogy 2005. február 28-ig üljön össze ez ügyben az OÉT, és azon az ülésen állapodjon meg az időütemezésről. A típusfüggőség ügyében 60 napos határidővel kezdődjön egy felmérés, és szeptember 1-el kezdődjenek meg az ágazati tárgyalások.

A munkáltatók szóvivője átadta a kormányoldalnak a szót, melynek elnöke elfogadta a javaslatokat. Ezt a munkáltatói oldal szóvivője is megtette.

Akcióban az OÉT

A második napirendi pont tárgyalásának megkezdése előtt a kormányoldal elnöke bejelentette, hogy az előterjesztést most csak első olvasatban tárgyaljuk, és mivel csak október 1-ig kell benyújtani (az EU-hoz), van még idő egy újabb áttekintésre.

Ezek után a kormányoldal szóvivője ragadta magához a szót, kijelentve, hogy most inkább a műfajbeli kérdésekről fog beszélni. Ezek szerint az akcióterv egy olyan összeállítás, melyben minden tagállam összegzi a saját foglalkoztatáspolitikáját. Benne kell lennie mindenkinek, amit az EU akar, és annak is amit Magyarország fontosnak tart. Megjegyezte, hogy az EU kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a dokumentum a szociális partnerekkel közösen készüljön el. Elmondta azt is, hogy még sok minden hiányzik az anyagból (például a szociális ellátással kapcsolatos kérdések), és megemlítette, hogy az adók csökkentése elvárás.

Nem megyünk bele a részletekbe, kezdte hozzászólását oldalunk szóvivője. A dolog lényege, folytatatta, hogy a foglalkoztatás bővítése

az egyik legfontosabb feladat, s mindent meg is kell tennünk, hogy ez teljesüljön. Az adóalap növelése alapozza meg az adócsökkentést. Megjegyezte azt is, hogy a témával nem ma foglalkozunk először. Oldalunk minden szervezete tagja az Európai Szakszervezeti Szövetségnek (ETUC), s ott évente minősítik e folyamatot, de itt érdemben először tárgyalunk róla. Ezek után néhány igényünket ismertette:

1. Az EU a tervek értékelése során kiemeli az egyes fejezeteknél a legjobb gyakorlatokat. Ezeket ide kellene hozni, hogy tanulhasunk belőle.
2. Kezdeményezzük, hogy a programot a parlament fogadja el.
3. A felálló tárcaközi bizottságban a szociális partnerek részvételére is kerüljön sor.

Javasolta, hogy a félidős áttekintést ütemezzük a rendszeres programba, s ezzel e témát az OÉT legfontosabb feladatai közé emeljük.

Ugyanakkor kifejezte nemtetszésünket, hogy a javaslatot a konföderációkkal párhuzamosan egyes, az ágazati párbeszéd bizottságokban (ÁPB) résztvevő szakszervezetek is megkapták véleményezésre, amelyek egyébként tagjai az oldalon ülő konföderációknak. Hangsúlyozta, hogy mi oldalként formálunk véleményt, és a jövőben is ezt kívánjuk tenni. Ebbe nem fér bele egyes szakszervezetek kiemelése. A javaslatról egyébként még elmondta, hogy egy jó összegző anyag, de világosan meg kellene fogalmazni benne a prioritásokat.

A munkáltatók szóvivője is támogatja a program parlament elé kerülését. Megjegyzi, hogy ők sem először találkoznak a témával. Azt azonban ő is kifogásolta, hogy a kormány bizonyos szervezeteket felkért a véleményezésre az országos szervezetek háta mögött. Megjegyezte, hogy ők is egységes oldalként kívánják az álláspontjukat kifejteni.

A kormányoldal elnöke elmondta, hogy véleményezésre küldték ki a javaslatot az ÁPB-kben levő egyes szakszervezeteknek, hogy ágazati véleményhez is jussanak (épp ezt kifogásoltunk, mert nemcsak átnyúltak a konföderációk feje fölött, hanem a többi szakszervezetet is diszkriminálták). Nem állt szándékukban a konföderációk és a munkáltatói szervezetek belügyeibe beleszólni.

Ezek után a kormányoldal szóvivője is magyarázkodott egy sort, majd elfogadott mindent, amit javasoltunk.

Tegyük helyére a dolgokat, mondta ezek után oldalunk szóvivője. Ez a terv Magyarország összefoglaló akcióprogramja. Így az erről szóló tárgyalásnak az OÉT-en a helye, pont azért, hogy ne legyenek egymással szembeállítható ágazati vélemények. Az ágazatoktól azt kell

kérni, hogy a saját ágazatukban mit tudnak tenni. A tőlük való véleménykérés rossz lépés volt, mert a konföderációs szerveződés logikáját fordította meg. A kormány bízta a véleményalkotást az oldalon ülő szervezetekre, amelyeknek tagjai az ágazati szakszervezetek, így véleményük beépül a konföderációs véleménybe.

Nem föltételeztük, hogy a kormány szándékosan ment mögénk, mondta a munkáltatók szóvivője.

A kormányoldal elnöke szerint nem kell az OÉT elé jönniük azzal, hogy kitől kérnek véleményt. Az első olvasatos tárgyalást azért kérték, mert tovább kell dolgozniuk a tervezeten, és örülne, ha kapnának észrevételeket, hogy milyen irányba lépjenek tovább.

Azzal, hogy általánosan véleményt mondtunk ki is jelöltük az irányokat választott oldalszóvivőnk, amivel a munkáltatók is egyetértettek.

Ezt a kormányoldal is elfogadta, és ezzel befejeztük a téma vitáját. Még megegyeztünk a következő plenáris ülés időpontjáról és témáiról, majd a nyár vége és az ősz eleje feladatairól, sajnálattal állapítottuk meg, hogy nyáron is dolgoznunk kell (igaz erre mindnyájan készek voltunk), majd befejezve az ülést mindenki ment a dolgára.

2004. július 2.

Ismét együtt

Ahogy az előző alkalommal megállapodtunk, július 2-án folytattuk a tárgyalásokat, az eredeti elképzelések szerint két napirendi ponttal:

1. Előterjesztés az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működéséről, javaslat a működtetésüket biztosító Ágazati Párbeszéd Központ létrehozására.
2. Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok részére a bértarifa-rendszerek alkalmazásának elősegítésére készítendő ajánlás tervezete.

A tárgyalás kezdetekor, amikor az adott napirendről szoktunk megállapodni a munkáltatói és a kormányoldal elfogadta a napirendi javaslatokat. Oldalunk elnöke viszont indítványozta, hogy az első napirendi pontot ma ne tárgyaljuk, mert még nincs kiérlelve a téma olyan mértékig, ami azt lehetővé tenné. A másodikat viszont elfogadjuk mondta.

A munkáltatók szóvivője szerint, ha más kompromisszumos javaslat nincs elfogadják az indítványunkat, bár ők mindkét pontot tárgyalhatónak tartják.

A kormányoldal elnöke szerint is tárgyalható mindkét téma. Egyébként az elsőről napra pontosan egy éve zajlik az egyeztetés, és erre

még az érdekegyeztetés történetében nem volt példa (Az egy év az igaz, csak éppen nem velünk tárgyaltak). Javasolta, hogy tekintsük át a PHARE projekt¹⁷ lezárását, és azokat a pontokat, amit át kell tekinteni. Azt hogy az első napirendi pontot ne tárgyaljuk, a másodikat meg igen értelmezhetetlennek tartja.

Nem értünk egyet a kompromisszumos javaslattal reagált röviden oldalelnökünk a felvetésre. A PHARE program lezárása sem tárgyalható meg, mert több új elem került az értékelésbe, amivel nem értünk egyet. Gond az is, hogy egymásnak ellentmondó kitételek vannak, ezért oldalunkon belül még további egyeztetések szükségesek, hogy kialakuljon a közös véleményünk, és nem akarunk felelőtlenül véleményt mondani.

Mi mindkét előterjesztés tárgyalására készültünk, ismételte magát a munkáltatók elnöke.

A kormányoldal elnöke megerősítette, hogy most nem akarnak lezárni semmit, de a PHARE projektet itt indítottuk el, akkor itt is kell lezárni. Más előterjesztés egyébként nincs benyújtva.

Körülbelül augusztus első hetére jut a dolog olyan helyzetbe, amikor vissza tudunk térni rá, tette meg kompromisszumos javaslatát oldalelnökünk Véleményünk szerint ugyanis nem lehet nekimenni egy javaslat egy-egy elemének addig, amíg belső vitáink vannak.

A levezető elnök ekkor csendesen megjegyezte: a napirendet konszenzussal kell elfogadni.

Ekkor a munkáltatók öt perc szünetet kértek, majd annak letelte után elnökük bejelentette: új helyzet van a második napirendi ponttal kapcsolatban.

Véleményüket a második napirendi pont tervezett szövivője ismertette. Az ágazati párbeszéd kezdését nagyon fontosnak tartják, mondta. Jelentő előrehaladás történt a témában, de osztani kell azt az álláspontot, hogy távol állnak egymástól a vélemények. Az egész kérdéskört előre kellene vinni, mert nagyon fontos. A fórumokat ki kell alakítani, feladataikat meg kell fogalmazni. Az ÁPB-eket az ágazati párbeszéd fórumaként kell létrehozni, de feladatuk több mint a kollektív szerződés megkötése. Ez annyira fontos kérdés, hogy mindenféleképp

¹⁷ Az ágazati párbeszéd módozatainak kidolgozása, melynek eredménye az egyes ágazatokban alakuló párbeszéd bizottságok, és az Ágazati Párbeszéd Központ megalakulása egy dán-magyar PHARE pályázat támogatásával történt meg. Mind a projekt, mind a kialakult végeredmény megítélése meglehetősen vegyes.

tisztázni kell. Közös érdekünk, hogy e kérdésben rendet tegyünk, és ezért minél előbb eredményre szeretnének jutni, de megértik a szak-szervezetek álláspontját. Kijelentette azt is, hogy a második napirendi pontot feltételezi az első, ezért amíg az alapokat nem rendezzük, a tarifáról sem lehet beszélni. Javasolja, hogy tartsuk a két napirendi pontot egymás mellett.

A kormányoldal elnöke is megerősítette, hogy ők is nagyon fontosnak tartják az ÁPB fórumok működését, és azokat a lehető legszélesebb funkcióval kívánják létrehozni. 2001. óta folyik ez a folyamat (ennek a történetét el is mondta), ugyanakkor nem tudja megítélni, hogy mely kérdések körül van probléma. Egyetért a munkáltatók képviselőjével abban, hogy olyan fórumnak hatáskört adni, ami még nem jött létre meglehetősen kockázatos dolog.

Oldalelnökünk is egyetértett a munkáltatókkal abban, hogy a két téma összefügg egymással és ő is javasolja összeragasztásukat.

Zárásközeli állapotban vagyunk, jegyezte meg szerényen a levezető elnök, mert nem jött létre a konszenzus.

A kormányoldal elnöke még megkérdezte, hogy mi lesz a következő OÉT ülés témája?

Oldalelnökünk szerint e két téma az, amelyet augusztus elején tárgyalhatunk.

Tárgyalópartnereink ezt tudomásul vették. Ezután még megállapodtunk a következő néhány hét egyéb feladatairól, majd véget vetve az el nem kezdődött tárgyalásnak elmentünk haza.

2004. december

Bizonyára csodálkozni fognak Kedves Olvasóim, hogy ebben a lapszámban nem az Országos Érdekegyeztető Tanácsban nyáron, ősszel és télen történekről (pl. adók- és járulékok vitája, a költségvetés vitája, a 2005. évi minimálbér és bérajánlás, stb.) írok, pedig lenne mit, és a következő számban pótolni is fogom, hanem átviszem Önöket az érdekegyeztetés egy másik harcterére a közszféra egyik országos érdekegyeztető fórumára, az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanács üléseire. Ugyanis itt a napokban olyan dolgok történtek egy több mint kéthónapos béralku végkifejleteként, amelyeket azonnal rögzítenem kellett.

A csalódás délutánja

2004. december 13-án, Luca napján délután a közszféra szakszervezeteinek vezetői nagy reményekkel mentek a parlamentbe. Ugyanis azt lehetett sejteni, hogy ott véget ér egy többhónapos tárgyalásorozat, s a hosszú ideig tartó munka végeredményeként az Országos Közszolgálati Érdekegyeztető Tanácsban (OKÉT) aláírják a 2005. évi bérmegállapodást. Sajnos csalódnunk kellett. Mi időben ott voltunk a parlament Gobelin termében, ott volt a kormányzati oldal is élén a munkaügyi miniszterrel, úgy tudom a miniszterelnök is valahol lesben állt, hogy az aláírási ceremóniára időben bejöhesse, és ott volt több újságíró, fotoriporter valamint jónéhány tv kamera, csak a harmadik oldal, az önkormányzatok képviselői hiányoztak. Nélkülük pedig nincs megállapodás. Ezért hát vártunk. Időnként kaptunk egy halvány jelzést, hogy még tárgyalnak. A kormányoldal és mi ültünk az asztalnál és vártunk. A fotósok és az operatőrök elváltak velünk, rólunk készítettek fölvételeket, amíg meg nem unták, majd szép lassan elszivárogtak. Mi maradtunk és türelmünk, ha rózsát nem is, de önkormányzati oldalt teremt. Alig több mint egyórás késéssel bevonult ugyanis a harmadik oldal. A korábbiakhoz képest jócskán megerősítve. Ebből már arra lehetett következtetni, hogy nagy dolgok készülnek, mert egy sima aláírást megelégedtek volna az eredeti csapattal. Nem is kellett sokat várnunk, hogy megtudjunk mindent.

A levezető elnök (ezt a szerepet azóta, hogy az OKÉT létezik a Munkaügyi Közvetítő és Döntőbírói Szolgálat elnöke látja el) rövid üdvözlés valamint az oldalüggyvivők és szóvivők nevének tisztázása után a kormányoldalnak adta meg a szót. A kormányoldal nevében a Foglalkoztatási és Munkaügyi Miniszter elmondta, hogy a kormány elfogadhatónak tartja azt a tervezetet, amiben az előző hét szerdáján egy több órás OKÉT ülésen jószerivel megállapodtunk. Közölte, hogy azok a problémák, amelyek néhány nappal korábban fönnálltak megoldódtak, és megerősítette, szerintük a kialakult béremelési kereteknek megvan a fedezete, mind a központi költségvetésben, mind az önkormányzatoknál. Ezért részükről nincs akadály a megállapodás aláírásának, ezt megteszik, hiszen azért jöttek ide.

A kormányoldalt követően mi kaptuk meg a szót, s oldalüggyvivőnknek nem sok dolga volt. Elmondta, hogy több hónapos kemény tárgyalásorozat végén vagyunk, s minden oldal komoly engedménye-

ket tett, hogy eljussunk idáig, de végül eljutottunk. Ezért mi egyértelműen azzal a szándékkal jöttünk, hogy a korábban kialakított megállapodást aláírjuk.

Ekkor került a szó az önkormányzati oldalhoz. Szóvivőjük részletesen ecsetelte a megállapodás szövegét, amelyet a kedves olvasók e cikkhez mellékelten ismerhetnek meg, illetve a béremelés számait. Mindegyikhez hozzátéve, hogy egyetértenek vele. Így nem volt problémájuk a köztisztviselők illetményemelésével, elfogadhatónak tartották az illetményalap 33 000 forintról 35 000 forintra történő emelését. Elfogadhatónak tartották, hogy a köztisztviselők, valamint a hivatásos szolgálati és honvédségi illetménytáblázatokban szereplő illetményektől való – egyéni teljesítményektől függő – pozitív eltérési lehetőség 2005. január 1-től 30 % legyen (a korábbi 20 % volt). Egyetértettek azzal, hogy közösen hívjuk fel a közigazgatási szervek fenntartóit és munkáltatóit, hogy a munkatörvénykönyv hatálya alá sorolt munkavállalók 6 százalékos béremelésbe részesüljenek. Az ellen sem volt kifogásuk, hogy a közalkalmazotti illetményoptlékok január 1-től 4 százalékkal emelkedjenek. Elfogadták azt is, hogy a közalkalmazotti illetménytábla január 1-től 7,5 százalékkal emelkedjen. De kijelentették: nem tudják elfogadni, hogy a tábla tételei szeptember 1-től további 4,5 százalékkal növekedjenek, mert úgy vélik ennek több önkormányzatnál nincs meg a fedezete (a kormány szerint megvan). A táblaemelés helyet azt javasolták: rögzítsük, hogy a 2005. év során e témában folytassunk tárgyalásokat, és ha megítélésük szerint úgy alakul az önkormányzati költségvetések helyzete, akkor esetleg hajlandók tárgyalni a további táblaemelésről.

Oldalunk ezt a nevetséges javaslatot abszolút elfogadhatatlannak találta. Ugyanis nem láttunk benne semmi garanciát. A korábbi évek, így a 2004-dik év tapasztalatai egyértelműen bizonyították, hogy mi csak táblaemelésben állapodhatunk meg, méghozzá olyanba, ami bekerül a Költségvetési törvénybe, mert csak ebben van garancia. Csak ez a megoldás az, amelyik egyértelműen garantálja mindenkinek az illetményemelést. A valóság az, hogy ha nincs mozgás a táblában a nagy többség lényegében nem kap semmit. Ez pedig megengedhetetlen, hiszen 2003-ban és 2004-ben sem volt táblaemelés. A 2004-re tervezett átlagos 6 százalékos keresetnövelést pedig vagy végrehajtották, vagy sem. Illetményemelésként a legkevesebb helyen.

Miután visszautasítottuk az önkormányzati oldal javaslatát hosszas vita kezdődött közöttünk, amelybe a kormányzati oldal is beszállt időnként. Becsületükre mondván mellettük, hiszen ők már elfogadták az

eredeti javaslatot, és egyértelmű volt számukra, hogy a központi költségvetésben azt kell kifizetni. Az önkormányzati oldalnál (az élen három polgármesterrel) viszont azt éreztük (természetesen lehet, hogy a valóságban ez nem így van), hogy a mi bőrünket vásárra víve akarják közvetlenül a költségvetés elfogadása előtt (amíg lehet) kizsarolni a kormányból azokat a költségvetési engedményeket, amelyeket még fontosnak tartanak. Ezért mi világosan és egyértelműen tudomásukra hoztuk:

- 7,5 százalékos táblaemelésről (és nem ugyanilyen arányú illetményemelésről) tárgyalunk, azaz aki a táblaérték fölött van arányosabban kisebb emelést kap január 1-től. Viszont ez jóval kevesebb pénzt igényel;
- a 7,5 százalékos táblaemelés lényegében 2005-re csak 1,5%, ugyanis be kell kalkulálnunk a 2004. évi 6 százalékos emelést is (gyakorlatilag ez kompenzálja szerényen a 2004-ben elmaradt illetményemeléseket), azonban azzal is tisztában vagyunk, hogy a valóságban nagyon sokan fognak 7,5 százalékot kapni, mert nem változott az illetményük, de a 6% akkor is a 2004. évi emelés;
- csak teljes csomagban vagyunk hajlandók megállapodni, ha egy pontban nincs megállapodás, akkor semmi sincs.

Megkérdeztük még a kormánytól: hajlandó e velünk kétoldalú megállapodást kötni?

A kormányoldal szóvivője kijelentette, hogy az OKÉ-t alapszabálya szerint három oldalnak kell aláírni a megállapodás, de olyan már előfordult, hogy az egyik oldal nem írta alá, de tartózkodott és nem akadályozta az aláírást. Az önkormányzati oldal még erre sem volt hajlandó, de többször kijelentették (mivel több polgármester egyben országgyűlési képviselő is) megnyugtatta minket: a parlamenti szavazáson majd ők döntően befolyásolni fogják az eredmény alakulását (ettől lehet félni, de nemcsak nekünk, hanem...).

Miután több órai vita után egyértelműen konstatálnunk kellett, hogy eredménytelenül zárjuk a napot teljes egyetértésben fölálltunk és elmentünk haza, sejtetve egy esetleges folytatást.

A megvalósulás délutánja

Itt lényegében véget érhetett volna a történet, de nem ért. Kedden délelőtt ugyanis jelzések jutottak el hozzánk: az éjszaka valamilyen jó tündér járhatott a parlamentben és varázspálcájával jól fejbe vágta

mindazokat, akiket kellett, s ettől úgy megvilágosodtak, hogy szinte követelték a megállapodást. Így mit tehattünk mást ismét elmentünk a parlamentbe, reménykedve abban, hogy más dolgunk nincs, csak aláírunk. Nem is volt.

Először meghallgattuk a miniszterelnök urat, aki meglepedésének adott hangot, megdicsérve mindenkit, aki sokat tett a kompromisszumos megállapodásért. Oldalunk szóvivője hasonlóképpen nyilatkozott, megköszönve a partnereknek az eredményes együttműködést. Ezt tette az önkormányzati oldal szóvivője is. A rövid hozzászólásokat követően a három fél képviselői aláírták a megállapodást így már csak a parlamenti végszavazás van hátra, hogy elfogadják a költségvetést.

2005. február 2004. augusztus 13.

A decemberi kis kitérő után, mikor nem az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) üléséről, hanem egy másik hadszínterről tudósítottam önöknek kedves olvasóim visszatérek a megszokott harcmezőre, s ezzel a télből a nyárba. Ugyanis utolsó OÉT tudósításomat valamikor a nyár elején a július 2-i plenáris fejeztem be. Igazából csak abban bízhattam, hogy nyár végéig, ősz elejéig nem is igen lesz miről tudósítanom, mert a bértárgyalások, valamint a jövő évi adó, járulék és költségvetés tárgyalásai csak akkor kezdődnek el. Más téma pedig ezidőtájt nem igazán szokott lenni. Tévedtem. A kormánynak ugyanis nagyon fontos volt, hogy végre aláírassa velünk az ágazati párbeszéd bizottságokról a megállapodást¹⁸, és ami még talán fontosabb, hogy a bizottságok működését biztosító Ágazati Párbeszéd Központ létrehozásához is elnyerje az egyetértésünket. S ha már nyár közepén emiatt összejövünk, akkor napirendre került a 2005. évi munkaidő átcsoportosítás, és egy slágertéma: az üzemi és közalkalmazotti tanácsi választással kapcsolatos együttes kérdések szabályozása.

Ennek megfelelően augusztus 13-án, a korábbi évekhez képest szokatlanul korai időpontban összehívták az OÉT plenáris ülését, hogy a

¹⁸ A téma már többször szerepelt az OÉT plenáris ülésén, de minden esetben elhalasztottuk a megállapodást. Több konföderációnak is komoly kifogásai voltak a tervezettel kapcsolatban. Én például nem tudtam támogatni, hogy a részvételi reprezentáció egyik eleme az üzemi-, közalkalmazotti tanácsokon való szereplés mértéke legyen, mivel már évek óta napirenden volt a közalkalmazotti tanácsok megszüntetése, és egy másfajta reprezentációs számítás.

már említett témákat tárgyaljuk meg, és ha lehet jussunk megállapodásra. Az időpont annyira szokatlan volt, hogy jómagam akkor nem is tartózkodtam Magyarországon. Éppen Kiotóban voltam baráti látogatáson (egy barátom ott volt vendégprofesszor és őt látogattam meg), ettől azonban még nem dőlt össze a világ, s az ülést megtartották, természetesen az ÉSZT megfelelő képviselőjével.

Az ülésen napirend előtt az oldalunk kért tájékoztatást a Gazdasági és Szociális Tanács augusztusi alakuló ülésével kapcsolatban. Az Autonóm Szakszervezetek Szövetsége pedig az érdekegyeztetés nyilvánosságának szükségességét hangoztatva tiltakozott (véleményem szerint teljes joggal) a nem nyilvános OÉT ülés miatt.

Az első napirendi pontban az OÉT megtárgyalta az ágazati szóló előterjesztést, és a bizottságok működését biztosító Ágazati Párbeszéd Központ létrehozására tett javaslatot. végül is kisebb módosításokkal elfogadták az előterjesztést, kikötve azt, hogy az OÉT szükségesnek tartja az ÁPB-k jogszabályi feltételeinek mielőbbi kialakítását, és a működésük évenkénti áttekintését.

Egyetértett az OÉT a 2005. évi munkaszüneti napok körüli munkarend változással (ezzel mindig egyet szokott érteni), de a munkáltatók elutasították oldalunk javaslatát, hogy a december 24-e legyen munkaszüneti nap. Ezzel a kormányoldal is egyetértett, azzal a kitételrel, hogy ezen újabb munkaszüneti nap bevezetéséről a Munka Törvénykönyve módosítása keretében lehet tárgyalni.

A harmadik napirendi pontban, az üzemi és közalkalmazotti tanácsi választásokkal kapcsolatos egyes kérdések szabályozásával kapcsolatban az az állásfoglalás született, hogy az OÉT Munkajogi Bizottsága – rövid határidőn belül – ismételten tekintse át a jogszabály tervezetet törvényességi és alkotmányossági szempontból¹⁹.

2004. szeptember 13.

Szeptember 13-án került sor a következő OÉT plenáris ülésre, még hozzá egy, de annál jelentősebb napirendi ponttal, amelye a kormány terjesztett elő: A 2005. évi adó-, és költségvetési javaslatok megvitatása, valamint a jövő évi bértárgyalások megkezdése. Az ülés teljesen szokatlanul percnyi pontossággal kezdődött, és mikor egy-

¹⁹ Mint az előző tudósításból már tudják Kedves Olvasóim a téma közalkalmazotti tanácsi részét az élet megoldotta. A jövőben nem kell a választások eredményeit összeszámolni.

két perces késéssel megérkeztem alig fértem be a terembe úgy tele volt. A tárgyalóasztalnál a szociális partnerek részéről az elnökök ültek, s nekünk rendszeres résztvevőknek alig jutott hely a hátuk mögötti székeken az újságíróktól. A kormányoldali asztal közepén a miniszterelnököt helyettesítő miniszter foglalt helyett és folyamatosan beszélt. Lényegében azt mondta el, amit akkor már egy hete mindenütt elmondott. Közben a kényszerintézkedéseket úgy próbálta eladni, mintha a munkavállalók érdekében tennék. Pl. a közigazgatás karcsúsítása, jelentős köztisztviselői létszám elbocsátása. De beszélt az adótörvényekről, a foglalkoztatáspolitikáról és a közmunkaprogramról is. Jelentősen (ötven százalékkal) csökkenteni kívánják a munkáltatók TB terheit azoknál, akik első munkahelyre lépőket, akik GYES-ről visszatérőket és akik 50 év fölötti tartósan munkanélkülieket alkalmaznak. Kijelentette, hogy 400 000 új munkahelyet kívánnak létrehozni. Elmondta azt is, hogy támogatja a munka törvénykönyve módosítását, ugyanis erősíteni kell a munkavállalók jogvédelmét, a jogbiztonságot, a munkáltatók és munkavállalók közötti együttműködési kényszert. A jövedelmekkel kapcsolatban kijelentette, hogy örömmel veszi, ha a mielőbb elkezdődik a tárgyalás a minimálberről, és a kialakult megállapodást a három oldal elfogadja. A versenyszférában bruttó 4,5%-os keresetnövekedésben gondolkodnak, s közszférában is javaslatot fognak tenni az OKÉT-ben hasonló nagyságrendű növekedésre.

Az ülési sorrend jóvoltából oldalunk reagálhatott először az elhangzottakra, s mint ez ilyenkor szokás meg is történt. Nem oldalálláspont hangzott el, hanem az asztalnál ülők mindegyike megszólalt szép egymásutánban.

A sort az MSZOSZ elnöke kezdte, aki a hozzászólása elején a munkahelyi biztonságát, a bérkifizetés biztonságát és garanciáját hangsúlyozta, és kijelentette, hogy oldalunk a teljesítményeknek megfelelő bérekben érdekelt. Nem indulunk jó alapról, mondta, ugyanis a reálkeresetek csak 0,3 százalékkal nőttek. Észrevehetően kívánunk közeledni, az Unió mai szintjéhez, de a meglévő munkahelyek megtartása is fontos. A 2005. évi bérekkel kapcsolatban a napokban alakítjuk ki az álláspontunkat, de az oldalon egyetértés van abban, hogy 4,0-4,5 százalékos reálbér növekedést akarunk. Érdekeltek vagyunk abban, hogy a bérnövekedés minél alacsonyabb inflációnövekedés mellett történjen, de nem tudjuk elfogadni, hogy csak az adócsökkentés emelje a bért. Bruttó béremelést akarunk.

A minimálbérrel kapcsolatban kijelentette, hogy a következő ülés-

re előterjesztjük javaslatunkat. Az oldalunk szerint 2005-ben a minimálbérnek az átlagkeresetet meghaladóan kell emelkednie, és el kell érnie a létminimumot, valamint az átlagkereset hatvan százalékát mondta.

Az egyéb kérdésekre reagálva elmondta, hogy igényt tartunk a Munka Törvénykönyve és a kapcsolódó jogszabályok revíziójára, mert most a munkáltatók erőfölényben vannak. Itt megjegyezte azt is, hogy egy dolog a törvények megléte, és egy másik, hogy hogyan tartják be őket. E téren még nagyon rossz a helyzet. Mondandóját a következőkkel zárta: ha komoly az a kijelentés, hogy a kormány a munkavállalók oldalára áll, nem ülhet ölbetett kézzel.

Egyetértünk, javítani kell a munkavállalók érdekvédelmét, kezdte az Autonómok elnöke hozzászólását. Az OÉT a hazai érdeklegyeztetés legfontosabb fóruma, ezért a miniszter megjelenése súlyt ad neki folytatta a hozzászólását. Ezek után egy a tagszervezeteit érintő szakmai kérdésre tért át. Tarthatatlan a GKM jelenlegi közlekedési politikája mondta. Úgy tűnik a közlekedésnek nincs gazdája, ezért önálló közlekedési tárcára lenne szükség.

Az adókérdésekről még nincs álláspontunk szólt a SZEF elnöke. Azt viszont tárgyalási alapnak tekintette, hogy a közsférában a bérek a versenyszférához hasonlóan alakuljanak. A közsférában az idén 3-4 százalékos reálbércsökkenés volt folytatta, és a megállapodás sem teljesült. Az igazgatás kiadásai csökkentésének a szándékát meg lehet érteni, de nem mindegy, hogy a tényleges csökkentés hogyan történik, mondta. Szerinte, és ez a mi véleményünk is, a „fűnyíró elv” alkalmazása nem elfogadható módszer. Meg kell vizsgálni, hogy minek a következtében, politikai okokból, vagy más vonatkozásban nőtt a létszám, hogy érdembe lehessen intézkedni. A létszámot a feladatok tükrében kell alakítani, valamilyen szakmai koncepció alapján. Ebből következően több 10 000-es létszámcsökkentést „fűnyíróval” végrehajtani nem racionális megoldás. A közigazgatás nemcsak a benne dolgozók ügye nyomatékosította az érveit, kijelentve, hogy minél előbb tárgyalni szeretnénk a témáról.

A Munkástanácsok elnöke kapta meg ezután a szót, aki elmondta, hogy a helyzet sok lehetőséget tartalmaz, és ne menjünk el a pozitív szándékok mellett. Majd megjegyezte: ma olyan lett kimondva, ami eddig még nem. A bérek, jövedelmek a gazdaság javításának eszközei. Végül fölhívta a figyelmet az Uniós bérfelzárkóztatás prioritásának fontosságára.

Az ÉSZT elnöke méltányolta az elhangzottakat, remélve, hogy azok

a későbbiekben tettekké válnak. Az államháztartási törvényt egyszer már végig kell „csinálni”, és ha kialakul egy végleges álláspont, végre kell hajtani. Rendkívül fontos a feladatok és feltételek összhangja. Bár a „szék határozza meg a tudatot” reméli, hogy a helyzet nem fog megváltozni, és egy alapvető koncepció mellett mennek végbe a dolgok. Végül spanyolországi tapasztalatai alapján elmondta, hogy nagyon jól tud működni az érdekegyeztetés üzemi tanácsok és közalkalmazotti tanácsok nélkül is. Nem biztos, hogy a német modell az egyedüli jó.

A szó ezek után a munkáltatói oldalra került, ahol hasonló részletességgel hangzottak el a hozzászólások.

Nem jó, hogy még meg sem alakult az új kormány és a szakszervezetek már erőteljes nyomást akarnak gyakorolni rá, mondta a MGYOSZ elnöke, kijelentve azt is, hogy az MT működik, nincs szükség a módosítására, majd hosszan fejtegette a gazdasággal kapcsolatos elgondolásait.

A VOSZ elnöke szerint nekünk (a három oldalon ülőknek) együtt kell a közös célt megfogalmazni, mert uniós tagok lettünk. Bekerültünk a közös piacba, ami az adók versenyéről szól, és amire még nem készültünk föl. Ilyen bérköltségekkel Magyarország soha nem lesz versenyképes, ezért féltő, hogy az ország ki fog ürülni. Cél, hogy a bérköltségek nagyobb része annál maradjon, akinek fizetünk. A legnagyobb baj, hogy a fizikai munkást a kereskedők elviszik. Termelő ipar kell! Jelentette ki nyomatékkal. Végül megjegyezte, hogy feloldhatatlan ellentét van a versenyszféra és a nem versenyszféra szakszervezetei között. Az olcsó, hatékony államra, és a jól megfizetett hivatalnokokra pénzt kell áldozni. A közsféra bérköveteléseire hivatkozva megjegyezte, hogy Magyarországon mindenkinek alacsony a jövedelme.

Az IPOSZ képviselője a kis és nagyvállalkozók közötti különbségről beszélt. Fontos a magyar ipar, a nemzeti ipar támogatása. Végül megjegyezte: gond lesz, ha az ÁFA rendszer nem kerül revízió alá.

Az agrármunkáltatók egyik képviselője szerint a konkrétumokról való tárgyalás előtt elvi megállapodásra van szükség. Át kell tekinteni azokat a kérdéseket, a melyek a dolgokat befolyásolják. Ugyanis gond, hogy Magyarország leépíti az export szubvenciókat, és a mezőgazdasági támogatás leépítése tipikus.

Ezek után miniszterelnökként tárgyaló miniszter reagált az elhangzottakra. Kérdés, hogy minek a felzárkózásáról beszélünk? Magyarországnak kell felzárkóznia, válaszolt mindjárt a saját kérdésére. Annak a Magyarországnak, amelyik bérből él. Ennek viszont alapfeltétele a teljesítmény. Segíteni kell, hogy kiszámítható és stabil viszonyok legyenek a munkaerőpiacon, amelynek rugalmasnak kell lennie. Prob-

léma a lakosság statikussága.

Az OÉT-ben kötött korábbi megállapodásokat magunkra nézve kötelezőnek tartjuk, folytatta, természetesnek tekintve, hogy az előző megállapodásokat be kell tartani²⁰. Majd megjegyezte, hogy szeptemberben, kb. 24-e környékén még egy formális OÉT is lesz. Az a normális, ha vita van, zárta beszédét, majd elköszönt és elment.

Öt perc szünet után a pénzügyminiszteré volt a szó, aki fölvezette a konkrét gazdasági kérdések vitáját. Emlékeztetett minket arra, hogy tavasszal megállapodtunk egy programban, és most ezért tudunk előre haladni.

Magyarországon keressenek többet az emberek, és minél több „maradjon a borítékban” mondta, de ennek az a föltétele, hogy az állam bizonyos kiadásaiból fogjon vissza. Olcsóbb és hatékonyabb állam kell, ismételte meg a divatos szlogent. A TB járulék a legkritikusabb helyzetben lévő társadalmi csoportok számára érdemi belépést tehet lehetővé a munkaerőpiacra. Majd arról beszélt, hogy fedezet nélkül nem lehet adót csökkenteni, ezért Magyarországnak nagyobb teljesítményekre van szüksége. Mondandója befejezéseként péntekre meghívta a társaságot egy kávéra, hogy tovább beszélgethessünk a gazdasági kérdésekről.

Az oldalegyeztetéskor még semmilyen információnk nem, volt, ezért kialakult álláspontunk sincs válaszolt az oldalunk szóvivője. Azért jöttünk el, hogy megtudjuk van-e egyetértés az alapelvekben. Tavaly hasonló volt a helyzet, folytatta, de az oldalunk adórendszert érintő kérdésére a kormány mozgástér hiányában nem tudott érdemben reagálni. Fogadóképes lesz-e a kormány a konkrét javaslatokra, kérdezte, mert tavaly is volt javaslatunk, de meg sem hallgatták. Emelkedő minimálbérnél milyen adójóváírás lesz a rendszerben? Az üdülés, az étkezési hozzájárulás, a juttatások, a szakszervezetek működési feltételeinek segítése hogyan fog alakulni, kérdezte még.

A munkáltatói oldal sincs könnyű helyzetben, mondta a szóvivőjük, megjegyezve azt is, hogy részletes észrevételeiket majd írásban fogják átadni. Az adótörvény változtatási javaslatok nincsenek összefüggésben az általuk fontosnak tartott elvekkel. Ugyanakkor megjegyezte, hogy nem arról volt szó, hogy az Eü-járulék mértékének csökkenése csak novemberben fog bekövetkezni.

Még futottunk néhány kört, majd egyetértve a folytatással abbahagytuk a tárgyalást.

²⁰ No ezzel eddig nem mindenki volt így.

2005. április

2004. szeptember 17.

Bár szeptember 13-án úgy hagytuk abba a tárgyalást, hogy a következőn folytatjuk, szeptember 17-én mégsem ez történt. Négy egészen más napirendi pont tárgyalására gyűltünk össze:

1. Előterjesztés a Nemzeti Foglalkoztatási Akciótervről.
2. Ajánlás az Ágazati Párbeszéd Bizottságok (ÁPB-k) részére a bértarifa-rendszerek alkalmazásának elősegítésére.
3. Beszámoló a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat tevékenységéről (2003-2004.).
4. Javaslat az Országos Érdekegyeztető Tanács 2004. évi II: félévi munkatervére.

A szokásossal ellentétben egyik oldalnak sem volt napirend előtti témája, így azonnal hozzá lehetett fogni az első kérdés megtárgyalásához.

Brüsszel számára készülő anyag, mondta a tervezetről a kormányoldal szóvivője, a témában illetékes helyettes munkaügyi államtitkár. A 2004-2006-ra szóló terv elkészítésben a kormány egésze részt vállalt, és arra kellett figyelni, hogy a szükséges intézkedések meghosszabbíthatók legyenek. A tárgyalást megelőzően az illetékes bizottság megtárgyalta. A bizottsági ülésen megfogalmazottakat az oldalak mellékletben megkapták.

A bizottsági kérdéseket nem ismételjük, vette át a szót oldalunk szóvivője. Majd javasolta:

1. Erősítsük meg, hogy a szociális partnerek a tárcaközi bizottságokban helyett kapjanak.
2. A 2006-ig tartó folyamatot félévenként tűzzük napirendre.

Mi az akcióterv igazi prioritása? – kérdezte. A sok jó célon belül melyik az igazi? Szerintünk az a cél, adta meg mindjárt a választ, hogy Magyarországon teljes foglalkoztatottság legyen. Az akcióterv évente 1 százalékos foglalkoztatás bővítést céloz. Mi ezt minimumnak tekintjük, mondta. Az NFA legyen a kormányzati politika rangjára emelve, javasolta. Fontos, hogy beépüljön a kormányzati gyakorlatba, ezért a parlamentnek is jóvá kell hagynia. Az EU-ban megjelölik a legjobb gyakorlatot, folytatta. Ezt kellene nekünk is tenni. Jó hatást fejtene ki a célokra. Megerősítjük a 6-os számú mellékletben levőket, és a további kb. 20-30 konkrét javaslatunkat írásban átadjuk. Kérjük, hogy ezek vagy épüljenek be a tervbe, vagy külön mellékletként jelenjenek meg.

A korábbi változatokat már véleményyeztük, a jelenlegihez új észre-

vételünk nem volt, ezért a javaslatot elfogadjuk, mondta a munkáltatók szóvivője. Részükről lezártnak tekintve a témát.

A kormányoldal szóvivője elfogadta a szociális partnerek bizottsági részvételéről szóló javaslatunkat. Megjegyezte az igazi prioritás a foglalkoztatás bővítése, mert 2006-is nem lehet elérni a teljes foglalkoztatottságot, de törekedni kell rá. A legjobb gyakorlatot megfogják nézni, bár eddig is figyelték rá. Készíteni fognak az OÉT számára évente egy összeállítás, és a legjobb gyakorlatok az éves tervünkbe kerülnek be.

A kormányoldal elnöke szerint a tárcaközi bizottság fogja ellátni a monitoringot, ezért félévente oda lehetne terjeszteni az értékelést. A parlament leterheltsége miatt a témával az illetékes bizottság foglalkozik.

Az oldalunk szóvivője kijelentette: együttesen kimondtuk, a foglalkoztatás alapvető kérdés. Szerinte az OÉT az igazi monitoring, mert a tárcaközi bizottságnak más a funkciója. A parlamenti ügy úgy látszik elszaladt, majd a jövőben hozzuk elő. Ezek után az oldalunkon még többet szót kértek:

A vélemények a kollektív szerződésekkel is foglalkoznak, ugyanis a munkáltatók szerint legyen a KSZ kötés rugalmasabb. Ez csak a munkavállalók fokozottabb munkajogi védelme mellett lehetséges.

Nagy baj, hogy a csatlakozási dokumentumokban nincs rendszer, s ez veszélyezteti az akcióterv végrehajtását.

A költségvetés koncepcionális változtatásai hatással vannak az akciótervre.

Nem olvasható ki a tervből, hogy a munkaerőpiacról kikerült 700 000 ember hogyan kerül vissza.

A régiók közötti elmaradottságot nem tudják csökkenteni.

A kormányoldal elnöke kijelentette: az OÉT félévente tekintse át a foglalkoztatáspolitikai feladatokat és az akciótervet, a tárcaközi bizottság feladata pedig a folyamatos ellenőrzés legyen.

A kormányoldal szóvivője megjegyezte, hogy azokra a témákra, amelyek nem tartoznak az akciótervhez nem tud válaszolni. Amit a foglalkoztatáspolitikában megtudnak tenni, az benne van a tervben. A gazdaságpolitikával viszont nem ez az akcióterv foglalkozik.

A kormányoldal elnöke szerint, ami nem része az akciótervnek, azal más témák keretében fogunk az OÉT-en foglalkozni.

Áttérve a második napirendi pont tárgyalására, az előterjesztő kormányoldal szóvivője kijelentette, hogy Magyarországon cél, hogy minél több kollektív szerződés szülessen, és a bérmegállapodások ezek

legfontosabb részeit képezik. Így az OÉT-ben nem kötelező érvényű megállapodás születne, csak ajánlás jellegű.

A szakmai rész rendben van, nem is ehhez szólunk hozzá, mondta oldalunk szóvivője. 10 év óta az idén először nem kezdeményeztük országosan a több elemes minimálbért illetve a minimálbér tarifát. Nagyon jelentősnek tartjuk, hogy az ÁPB-kben szülessenek meg az ágazati bértarifa megállapodások. Majd megkérdezte: a munkáltatók képviselői föl vannak-e hatalmazva az ágazati bértarifa megállapodásra.

Az írásos napirendről szeretnék beszélni, kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője, aki elmondta, hogy szakmai észrevételük nincs, de szerencsésebbnek tartották volna akkor kiadni a tervezetet, amikor az ÁPB-k jogi státusa rendeződött. Problémájuk az előterjesztés műfajával, és a címével van. Ez nem ajánlás, hanem egy technikai segédeszköz, ezért a címe legyen útmutató vagy segédlet.

A kormányoldal szóvivője meglelégedéssel konstataálta, hogy az előterjesztés szakmai részével mindenki egyetért, ezért megköszönte mindenkinek a munkáját, akik az előkészítésben részt vettek. Megjegyezte azt is, hogy amit a szóvivőnk felvetett, az e témához tartozik.

A lényeg az, hogy legyen ajánlás, mondta az oldalunk szóvivője. Az OÉT-nek az az alapvető funkciója, világossá tegye, mit akar.

10 évig azért utasították el a javaslatunkat, hogy a tarifákról az ágazatban kell tárgyalni. Most itt lenne a lehetőség, de a munkáltatói oldal ki akar bújni alóla. A kérdés ugyanaz: akik ott ülnek a munkáltatók részéről az ágazati párbeszéd bizottságokban föl vannak-e hatalmazva megállapodás kötésére. Fontos, hogy ágazati szinten ne ajánlást tegyenek, hanem megállapodást kössenek.

Az Autonómok képviselője szerint ma Magyarországon a kollektív megállapodások gerincét a munkahelyi megállapodások adják, de a jövő az ágazati megállapodásoké. Ehhez azonban még sok munka kell.

Nem akarunk kibújni semmi alól, reagált kissé fölháborodva szóvivőnk hozzászólására a munkáltatók szóvivője.

Beszéljünk világosan, kapcsolódott be a vitába a kormányoldal elnöke. Az Ágazati Párbeszéd Bizottságokról van szó. Az országos ajánlás fontos szabályozó elem, ezért örködnünk kell az OÉT bértárgyalása fölött. Végre kezdünk OÉT-ként működni, folytatta, mert a három oldal közül kettő úgy tud vitatkozni, hogy a harmadiknak meg sem kell szólalnia. Viszont, ha mindenki egyetért a szöveggel, miről folyik a vita? Ők minden nevet el tudnak fogadni, a cím nem elvi kérdés, de a tartalom igen.

A cél, hogy az ÁPB-ben kötelező bértarifa megállapodás legyen, mondta a kormányoldal szóvivője, de ezen dolgozni kell.

Legyen az a kisugárzása, hogy mi ezt akarjuk, kapcsolódott hozzá oldalunk szóvivője. Fejezzük ki, hogy valóban ágazati megállapodást akarunk.

A mai vita a javaslatról szó, reagált a kormányoldal soros elnöke. Legyen a cím: módszertani ajánlás.

A kormányoldal szóvivője szerint a vita abból adódik, hogy sokáig nem értettük egymást. Most megértették, hogy a szakszervezeti oldal arra hívja fel a figyelmet, hogy bértarifa megállapodás szülessen az ÁPB-kben.

A kettő (módszertan illetve ajánlás) összetolása (módszertani ajánlás) is jó nekünk, szólt közbe oldalunk soros elnöke, de fontos, hogy az itt felvetődöttekről később tárgyaljunk.

Ekkor a kormányoldal szóvivője megkérte a levezető elnököt (a munkavállalói oldal titkárát), hogy foglalja össze az elhangzottakat, aki ezt meg is tette.

A harmadik napirendi pont tárgyalása előtt az előterjesztő MKDSZ elnök először megkérte az oldalak hozzájárulását, hogy részt vehessen az ülésen, majd amikor ezt megkapta elmondta, hogy minden lényeges információ benne van a kiadott írásos előterjesztésben. Van munkájuk bőven, mondta, majd hozzátette, hogy szűk fél év múlva a szolgálat tagjainak a mandátuma lejár. Javasolta, hogy novemberben foglakozzon az OÉT a kiírandó pályázattal, és vizsgálja felül a szolgálat SzMSz-ét.

A beszámoló a helyzetet írja le, elfogadható kezdte hozzászólását oldalunk szóvivője. De az MKDSZ-t nem azért hoztuk létre, hogy főtevékenységében tanácsadó szolgálatot lásson el. Ezért nem kell túlképezni (főleg külföldön nem) embereket. Véleménye szerint több konfliktus van, mint ami az előterjesztésben szerepel. A szolgálat nem tud foglalkozni velük? Erre kell fölkészülni. Ebben mi is segíthetünk. Több száz munkaügyi konfliktus van, ahol az MKDSZ nem kapott szerepet. A lényeg a konfliktusok megelőzése és kezelése. Komoly információs bázist jelent a Munkaügyi Felügyelet, mint állami szervezet, velük kellene kapcsolatot kiépíteni. Az oldalunk elfogadja a beszámolót, fejezte be a hozzászólását.

Elfogadjuk az előterjesztést, jelentette ki a munkáltatók szóvivője is. Fontos, hogy az MKDSZ tevékenysége sokkal ismertebb legyen értett egyet oldalunk szóvivőjével ebben és az egyéb véleményében is.

A kormányoldal szóvivője is elfogadta beszámolót. Büszkék lehetünk magunkra, hogy létrehoztuk ezt az intézményt, mondta, majd

kijelentette, hogy ők is egyetértenek oldalunk szövegével. A jó közvetítő olyan, mint a jó futballbíró, nem lehet észrevenni, fejezte be a hozzászólását.

Van-e a betervezett javaslatához kiegészítés kérdezte a negyedik napirendi pont felvezetésében a levezető elnök.

Nincs, elfogadjuk jelentette ki egymás után mindhárom oldal elnöke, s ezzel a hivatalos témákat le is zártuk.

Ezután a munkáltatók elnöke még egy kérdést intézett a kormányoldalhoz: 24-én tárgyalunk az adó, bér és költségvetési kérdésekről, de az utóbbiról még nem kaptuk meg a tárgyalási anyagot.

A kormányoldal elnöke pedig elmondta, hogy 24-én először az MNB elnökével tárgyalunk, majd folytatjuk a már elkezdett tárgyalást (adó, bér, költségvetés), témánként külön-külön, és várhatóan hosszan.

Itt be is fejeztük.

2005. május

2004. szeptember 24.

A szeptember 13-i ülésen: „A kormányoldal elnöke pedig elmondta, hogy 24-én először az MNB elnökével tárgyalunk, majd folytatjuk a már elkezdett tárgyalást (adó, bér, költségvetés), témánként külön-külön, és várhatóan hosszan.” És valóban így történt. Szeptember 24-én a Magyar Nemzeti Bank jelenlegi és következő évi (2005) monetáris, kamat és árfolyam politikájáról hallgattunk meg egy tájékoztatót. Azok nyertek, akik a felkészülés során arra fogadtak, hogy az MNB elnöke nem fog eljönni az ülésre (ezt egyébként nem volt nehéz prognosztizálni, mert pénzügyminiszter korábban sem tartotta fontosnak, hogy a munka világa képviselőivel találkozzon). Így az elnök helyett az MNB egyik igazgatója ismertette a bank monetáris stratégiáját, különös tekintettel a kamat- és árfolyampolitikára. Gyakorlatilag egy előre megírt szöveget olvastam föl, amit ha egy nappal korábban írásban megkapunk nyertünk volna egy órát. Az egyetlen, amire munkavállalói szemmel oda kellett figyelniük – de arra nagyon – az a bérek visszafogásának erőteljes hangsúlyozása volt.

Oldalunk szövegje nem véletlenül kezdte azzal a hozzászólással: Ez már maga a bértárgyalás része, de nem szerencsés része. Mi tiszteletbe tarjuk a jegybank függetlenségét, folytatta, de ez nem jelenti azt, hogy beavatkozhat a gazdaság életébe. Majd arról beszélt, hogy az MNB árpolitikája milyen negatív hatást gyakorolt a

munkaerőpiacra 2000-2002 között. Ágazatok mentek tönkre egy cél kizárólagos kiemelésével. Az MNB egyedülálló eredményt ért el a kamatok magas tartásával. A magas kamattal Magyarországra „forró” pénz érkezik, és ez veszélyes, mert egy csoport is meg tudja ingatni a forint stabilitását. Erre példákat is láttunk a múltban. Ezért – véleményünk szerint — felülvizsgálandó a cél. Volt olyan szituáció, mikor azt észleltük, hogy az MNB elnökének a bejelentése, a kormánnyal szemben, inflációgerjesztő volt. Hogy illik ez a célhoz. Mi nem akarunk olyat magunkra venni, hogy a szakszervezetek gerjesztik az inflációt. Tényszerűen nem igaz az, hogy a 2002-es és 2003-as, Magyarországon soha nem látott bérnövekedés az inflációt gerjesztette volna. 2004-ben, mikor nem volt béremelkedés az infláció megugrott. Az elhangzottak – folytatta – arra ösztönöznek minket, hogy a béremelés minimálisan a teljesítmény növekedését érje el, és az MNB ne riogassa az országot azzal, hogy a béremelés inflációt okoz.

A munkáltatók szóvivője részben csatlakozott a mi véleményünkhöz. Abban érdekelték, mondta, hogy egy olyan egységes magyar gazdaságpolitika legyen, ami összhangban van a célok elérésében. Az elsődleges cél az infláció kérdésköre. Ezért az MNB tegyen meg mindent az infláció leszorítása érdekében. A vállalkozások mozgásterét befolyásolja a jegybanki alapkamat, és ez most magas. Csökkenteni kell!

A pénzügyminisztérium politikai államtitkára szerint egyetértés van abban, hogy 2005 végére az inflációt hogyan ítélik meg.

Az MNB képviselője reagált az elhangzottakra. Többek között elismerte, hogy az árfolyampolitika a foglalkoztatásra negatív hatással volt.

Hozzászólása után az elnök lezárta a napirendet és rövid szünetet tartottunk, majd nekivágtunk a második témának, ami a szeptember 13-i ülés folytatása volt. A kört mi kezdtük.

A kormányoldal szóvivője, a PM államtitkára először a konkrét kérdésekre reagált, pl. arra hogy elfogadható az SZJA-n belül a kamatkedvezményről szóló rész két éves meghosszabbítása. Majd arról szólt, hogy van olyan javaslat, ami figyelmet érdemel, és van, amit nem lehet kezelni. Aapidíj (SZJA mentes része) marad 110 Ft. A minimálbér függvényében lehet a még nyitva maradt kérdésekről tárgyalni, fejezte be rövid felszólalását.

Nem történt semmilyen közeledés a bértárgyalásokon, szólt hozzá az oldalunk szóvivője. A kétkulcsos adótábla nem teljesíti a szakszervezeteknek azt az igényét, hogy ne terhelje a felső adókulcs az

átlagos adókereteket. A kétkulcsos adótábla az alacsony béreknél semmiféle pozitívumot nem hoz, folytatta. Az 1 500 000 Ft-ot, egy esetleges jutalommal átlépve negatív hatásai lesznek. Ha ez a tervezett adótábla marad, a minimálbér környékén élőket nem érinti a változás, így ezt kénytelenek vagyunk pluszként figyelembe venni. Majd javasolta, hogy 2005-ben a nem meleg étkeztetés támogatásának a határa 5 000 a melegé 10 000 legyen. Az évente három alkalommal adómentes juttatás legyen összevonható és utalványba kifizethető. A kedvezményes üdülés a hozzátartozókra is terjedjen ki. Javasolta továbbá, hogy az érdekvédelmi szervezetek vállalkozási tevékenysége után ne kelljen adót fizetni, ha azt alaptevékenységük támogatására használják föl. A minimálbér adómentessége változatlanul maradjon meg. Végül kijelentette, hogy támogatunk mindent, mi a munkaerőpiaci helyzeten javít.

A munkáltatók szóvivője szerint az adótörvények jellege érdemben nem változott. A jövő évben a változások elsődleges kedvezményezettje a munkavállalói oldal, a lakosság lesz, mert lényeges csökkenés csak az SZJA-ban van. De ez nekik is könnyítés. Az egész gazdaság fejlődésének a vállalkozások adóterhelinek a csökkentése tenne jót. Ha csökkenne a terhelésük, könnyebben tudnának bért emelni. A kormányoldal szóvivője nem tért ki a fix összegű egészségügyi hozzájárulásra, pedig ennek 1 200 Ft-al csökkennie kellene. Nem elfogadható az SZJA-ban a külön adózó tételeknek a 25 százalékra emelése. Nem változna a természetbeni juttatások KSZ-ekben meghatározott teljesítményhez kötött része.

A szóvivőt követően az oldal szinte mindegyik tagja hozzászólt, kiemelve a saját szervezetük szempontjából legfontosabbakat.

A PM államtitkára válaszában többek között a következőket mondta: Az APEH szerint az átlagjövedelem évi 1 400 000 Ft. A KSH szerint ez ennél kb. 300 000 Ft-al magasabb. Ez biztosítja, hogy az átlagjövedelem nem fog a felső sávban adózni.

Ahol nincs adó, ott nem lehet visszaadni.

Az étkeztetés támogatási határának kérdéséről lehet tárgyalni, de a javasolt határok nagyon ambiciózusak.

Az iskolakezdési támogatás mindkét szülőre érvényes.

A munkaadók sok kedvezményt kapnak.

Ezek után még több körön keresztül folyt az alkudozás a három oldal képviselői között, amelybe a szóvivőkön kívül nem igazán szállt be senki. Végül is rögzítettük a tény, hogy még nem zárult le a tárgya-

lás és áttértünk – változatlan szöveggel – a 2005. évi költségvetési terv megbeszélésére.

Kiküldtünk egy írásbeli előterjesztést, kezdte a témát a kormányoldal szóvivője, és ez igaz is volt, két nappal az ülés előtt már megkaptuk. Három elem a fontos, folytatta, a munkahelyteremtés, a gyermekes szülők támogatása, és az otthonteremtési támogatások. Ugyanakkor az Uniós források hazai társfedezetét is biztosítani kell. Föl kell készülni a 2007 utáni források fogadására. Folytatni kívánják azt, amit 2003 nyarán elkezdtek, és 0,5 százalékkal kívánják csökkenteni a költségvetés hiányát.

Mi a gazdaságpolitikai prioritások közé két dolgot helyezünk: a foglalkoztatás biztonsága és növelése, valamint a bérek biztonsága és növelése. Fontos szempont a munkahelyek biztonsága és bővítése is.

A napirendi meghívóból nem ezt vártuk, jegyezte meg a munkáltatói oldal elnöke, ezért zárjuk le minél előbb a témát.

Nem maradt sok mozgásterem kezdte hozzászólását a munkáltatók szóvivője (e kijelentését élénk derűtség követte). A leírt nyolc pontban a versenyképesség fejlesztése, a gazdaság fejlesztése nem igazán jelenik meg, folytatta. Föl kell készülni arra, hogy minden Uniós pénzt teljesen fölhasználjunk.

Amikor még nincs elkészített költségvetés nem tudjuk ide hozni, reagált az elhangzottakra a kormányoldal szóvivője, és még néhány statisztikai adatot ismertetett velünk.

A bértárgyalások előterjesztője – hagyományosan a szakszervezeti oldal, így most is mi nyitottuk meg a vitát.

Mi a teljesítményeknek megfelelő reálbér növekedést kívánunk elérni, és nem akarunk belemenni inflációs vitába, kezdte a téma fölvezetését a szóvivőnk. A bérmegállapodás értékének a megtartására szeretnénk garanciákat kapni. A kormányzati előterjesztésekből 6 százalékos centrumra tudunk következtetni, de szerintünk a bér ajánlásnak 6 százalékról kell indulnia és az emelés 9 százalékgig terjedhet. Kiinduló feltétel a 4 százalékos reálbér növekedés. Minimálbérnek 62 000 Ft-ot javaslunk, bár ennél nagyobb is indokoltnak tartottunk. Itt nagyon szűk a mozgásterünk jegyezte meg végül, de azt még hozzátette: most nem teszünk javaslatot egy minimálbér tarifára.

A minimálbér javaslat az oldal közös javaslata, vette át a szót az ASZSZ képviselője, de a bér ajánlás nem. Itt szövetségünknek külön javaslata van, folytatta. Majd elmondta, hogy ők is érdekettek a 4 százalékos reálbér növekedésben, de más módon.

A munkavállalói oldal öt képviselője egybehangzóan bruttóbér megállapodást akar, vette vissza szót a szóvivőnk.

Egyetértünk azzal, hogy minél objektívabb alapja helyezzük a megállapodást, vette át a munkáltatók szóvivője a szót. Oldalunk gondolatmenetét el tudják fogadni, és támogatják a 4,5 százalékot, folytatta. A reálbérben való megállapodás nem igazán értelmezhető a számukra, ezért ők nominál béremelésről kívánnak tárgyalni és megállapodni. Minimálbér javaslatunkkal azonban nem értenek egyet. Ők 54 000 Ft-ot javasolnak, zárta le a hozzászólását.

Szerencsére náluk is volt, aki kihúzott a sorból. A VOSZ képviselője bejelentette, hogy nem értenek egyet a kötelező minimálbérrel. Ők a háromelemes minimálbért preferálják, ugyanis a szakképzett munkásoknak nagyobb minimálbért kívánnak kijánlani.

Lehet egy adott év adott helyzetét kalkulálni a következő évre, de ez egy újabb gyakorlat lenne, szólt közbe kormányoldal elnöke. Tavaly 6-6,5 százalékos inflációval kalkuláltak, de 7-8 százalékos bérajánlást tettek. Véleményük szerint is bruttóbérben kell megállapodni. A bérajánlásnál kérdés, hogy egy szám, vagy tól-ig határ legyen. Továbbra is szükség van a minimálbérre, és arról az OÉT-ben kell megállapodni, és ebben a legkevésbé a kormánynak van szerepe. A szakszervezetek, túl magasan, a munkáltatók túl alacsonyan tartják a minimálbért. a minimálbért a bérajánlás mértékénél magasabban kell emelni.

Egy hosszabb távú gondolkodást kell elindítani, vette át a szót oldalunk szóvivője. A minimálbér emelése alulról nyomást gyakorol a bérek általános emelésére. Nem akarjuk eltüntetni a minimálbér környékén fizető ágazatokat. Fontos, hogy az átlagkeresetnél jobban növekedjen a minimálbér.

Szóvivőnket erősítő még ketten szólaltak meg az oldalunkon, majd ismét a munkáltatókhoz került a szó.

Sávós megoldást, valamilyen szűk sávban el tudunk képzelni, mondta a szóvivőjük, és 4,5 százalékot tudnak támogatni. A minimálbérnél érti, hogy a kormány középen áll, de a kormány gondolatmenetével nem ért egyet mondta. Majd azt is hozzátette, hogy oldaluk nem ért egyet a többelemes minimálbérrel.

Öt is megtámogatták vagy ketten az oldalukról hangsúlyozva, hogy mennyire szűk a mozgásterük.

A kormányoldal elnöke szomorúan konstataálta, hogy a dolgok lerövidítésére irányuló javaslata kudarcba fulladt. A felek ragaszkodnak a vitához. Megerősítette, hogy sem ő, sem a kormány nincs megsértődve, sőt kifejezetten szeretik a tárgyalásokat. Tudomásul veszi, hogy az EHO

(egészségügyi hozzájárulás) jelentős feltétele a minimálbér megállapodásnak (legalább is a munkáltatók részéről). Végül megjegyezte, hogy a 62 000 Ft túl nagy, ők 57-58 000 Ft-os minimálbérrel számolnak.

Végül megállapodtunk abban, hogy október 8-a lesz a következő forduló napja, és elmentünk haza.

Tartalom

2003. március	5
<i>Látszattárgyalás helyett érdemi viták</i>	6
2002. június 26.	6
<i>Ott kellett lenni</i>	7
<i>Párbeszéd kell</i>	7
<i>Fordulatra számítunk</i>	9
<i>Túl sok alkalmazott van a közszférában?</i>	10
Lapon kívüli	12
2002. szeptember 9., hétfő, 12 óra	12
2002. október 30.	16
2002. november 15., péntek, 10 óra	20
2002. november 29., péntek, 10 óra	25
2002. december 13., péntek, 10 óra	27
2003. március 3., hétfő, 9 óra	30
2003. március 24.	36
2003. április 25., péntek, 10 óra	39
2003. június 3., kedd, 10 óra	44
2003. június 27., péntek, 10 óra	49
2003. augusztus 5., kedd, 10 óra.....	57
2003. szeptember 11., csütörtök	66
2003. szeptember 16., kedd, 14 óra	66
2003. szeptember 18., csütörtök 10 óra	70
2003. október 3., péntek, 10 óra	75
2003. október 10.	79
2003. október 18., szombat, 10 óra	84
2003. október 27., hétfő, 16 óra	86
2003. november 14., péntek, 10 óra	92
2003. november 28., péntek, 10 óra	96
2003. december 9., kedd, 14 óra	99
2004. január 8., csütörtök, 15 óra	101
2004. január	103
2004. február 6.	103
2004. március	107
2004. február 27.	107
<i>Szkeptikus örömök (?)</i>	108
<i>Konfliktuskezelési gyorstalpaló</i>	108
<i>Ratifikálatlan nemzeti jelentés</i>	110

<i>Új társasági forma van születőben</i>	112
<i>Több szabadnap?</i>	114
<i>Bírság helyett türelem</i>	115
2004. április-május	115
2004. március 22.	115
<i>Időt kérünk</i>	116
<i>Az érdekvédők kizárása az érdekvédelemből</i>	116
<i>Halló, ki beszél...?</i>	120
2004. június	121
2004. április 13.	121
2004. szeptember	124
2004. április 23.	124
2004. október	130
2004. május 14.	130
<i>Végkielégítések szabályozása – ej ráérünk arra még...</i>	130
<i>Mennyit ér a diploma?</i>	131
<i>Kormánykoncepció a gyermekvállalásról</i>	133
2004. június 25.	135
<i>A nyári folytatás</i>	135
<i>Korkedvezményes nyugdíj-reform az idő szorításában</i>	136
<i>Akcióban az OÉT</i>	138
2004. július 2.	140
<i>Ismét együtt</i>	140
2004. december	142
<i>A csalódás délutánja</i>	143
<i>A megvalósulás délutánja</i>	145
2005. február	146
2004. augusztus 13.	146
2004. szeptember 13.	147
2005. április	152
2004. szeptember 17.	152
2005. május	156
2004. szeptember 24.	156

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány (MNÜA) a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint hat szakszervezeti konföderáció által 1992-ben létrehozott közhasznú tevékenységet ellátó civil szervezet, az üdülési csekk kibocsátója.

ÜDÜLÉSI CSEKK

Az üdülési csekkrendszer célja, hogy mind többen hazai szolgáltatók segítségével pihenjenek, kikapcsolódjanak, üdüljenek, sportoljanak, egészségüket megőrizték, a betegségeket megelőzzék.

Az üdülési csekk révén egyre több személy tud támogatott módon üdülni, pihenni, rekreálódni, kikapcsolódni, felfrissülni, azaz teljesebb emberi életet élni.

Az üdülési csekk természetbeni juttatásként nyújtható támogatás. Üdülési csekket adó- és járulék kedvezménnyel kaphat: munkavállaló, szövetkezeti tag, szakszervezeti tag, nyugdíjas, gazdasági társaság személyes közreműködő tagja és mindezen személyek közeli hozzátartozói, szakképző iskolai tanuló, Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány pályázatai alapján szociálisan rászoruló.

Az üdülési csekket - az adóév első napján érvényes havi minimálbér összegéig - adó- és járulékmentesen adhat munkáltató, szövetkezet, szakszervezet, Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány, gazdasági társaság (a személyesen közreműködő tagjának). Annak a magánszemélynek - vagy törvényes képviselőjének -, aki üdülési csekket ellenérték nélkül kap vagy engedménnyel vásárol, a csekket átadó kifizető számára nyilatkozatot kell adnia.

Ha a magánszemély az adóévben több kifizetőtől is átvett ellenérték nélkül vagy engedménnyel üdülési csekket (csekket), akkor részletezve kell feltüntetnie az egyes kifizetőktől átvett tételeket. Amennyiben nem kapott ellenérték nélkül vagy engedménnyel üdülési csekket, akkor erről nyilatkoznia kell.

A kifizetőnek - a másolati példányon - cégszerű aláírással kell igazolnia a fenti nyilatkozat átvételét; a magánszemélynek ezt a másolatot az elévülési idő lejártáig meg kell őriznie.

A kifizetőnek az ellenérték nélkül vagy engedménnyel magánszemélynek juttatott üdülési csekk értékéről, az engedmény mértékéről és a megfizetett adóról magánszemélyenként, az adóazonosító jel feltüntetésével adatot kell szolgáltatnia az adóhatóság számára.

Az üdülési csekk ingyenes juttatása adózási szempontból természetbeni juttatásnak minősül. A mindenkori minimálbért meghaladó rész (korlátozás nélkül) adóköteles, amelynek közterheit a juttató viseli.

Az üdülési csekk olyan utalvány, amelyet névértéken váltanak be az elfogadóhelyek.

AZ ÜDÜLÉSI CSEKK FELHASZNÁLÁSA

Az üdülési csekk felhasználható:

- Szállás és hozzá kapcsolódó egyéb szolgáltatások igénybevételére
- Utazási szolgáltatásokra- közel 400 utazási irodánál belföldi programra
- Vonatutakra – kijelölt vasúti pénztáraknál
- Buszutakra- távolsági utazásokra
- Hajóutakra – belföldi utazásokra, kirándulásokra
- Horgászengedélyekre
- Fürdő és uszodai szolgáltatásokra
- Egészségmegőrzésre, betegségmegelőzésre,
- Sport és szabadidő szolgáltatásokra
- Állat- és Növénykert belépőjegyek megvásárlására
- Étkezésre (szálláshelyhez kapcsolódó éttermekben, szállás igénybevétele nélkül is.)
- Hungaroring belépőjegyek megvásárlására
- Hungexpo belépőjegyek megvásárlására,
- Kulturális szolgáltatásokra

Az elfogadóhelyeket a helyszínen matrica jelzi: „Üdülési Csekk ELFOGADÓHELY”

Az üdülési csekk elfogadóhelyek címlistája megtalálható a www.udulesicsekk.hu honlapon.

Az üdülési csekk névre szóló, készpénzt kímélő fizetőeszköz, de a csekk tulajdonosa a társaságában lévő személyek által igénybe vett szolgáltatásokat is kifizetheti. Az üdülési csekk más személyre át nem ruházható, készpénzre nem váltható.

Amennyiben a szolgáltatások ellenértéke meghaladja a felhasználó rendelkezésére álló üdülési csekk értékét, a különbözetet a felhasználónak ki kell egyenlítenie. Ha a szolgáltatások ellenértéke nem éri el a felhasználó részére rendelkezésre álló üdülési csekk értékét, az elfogadóhely nem jogosult készpénzben visszaadni a felhasználó részére a különbözetet.

Az üdülési csekk felhasználására az üdülési csekk feltüntetett érvényességi időn belül van lehetőség, de a különböző címleteket más-más időpontban, eltérő helyeken is elkölthetjük. A lejárt üdülési csekk fizetőeszközként nem fogadható el, cseréjére vagy a névérték pénzben történő megtérítésére nincs lehetőség.

Fontos tudni, hogy amennyiben a felhasználatlan üdülési csekk - bármilyen okból - kikerült az igénylő birtokából, az üdülési csekk letiltása kérhető a 06-1-248-21-50 telefonszámon. A telefonon történt letiltást a bejelentőnek írásban is meg kell erősíteni ajánlott postai küldeményként, vagy telefax útján. Az írásbeli nyilatkozatnak tartalmaznia kell az elveszett üdülési csekk darabszámát, értékét, sorszámát, a telefonon történt bejelentés időpontját, a letiltás hivatkozási számát, valamint a Felhasználó nevét és lakcímét.